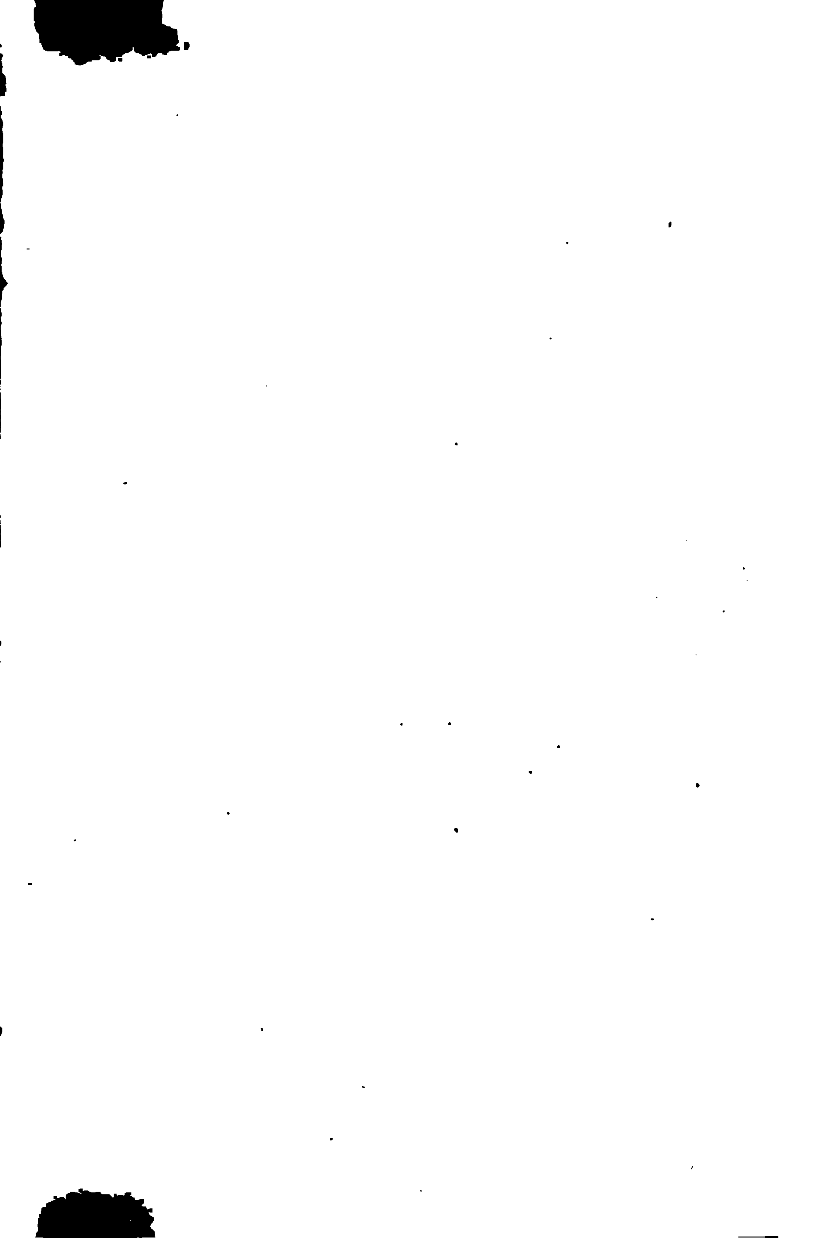

DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA
Taylor Institution.

Bernhard Sev. Ingemanns

Samlede Skrifter.

Fjerde Afdelings

Femte Bind.

(Romanzer, Sange og Eventyrdigte.)

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

Samlede

Romanzer, Sange og Eventyrdigte

af

Bernhard Sev. Ingemann.

Femte Bind.

(Reiselyre, anden Deel. Det øde Slot).

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

Forerindring.

Den i nærværende Bind meddeelte 2den Deel af min „Reiselyre“ indbefatter, foruden største Delen af den første Udgaves anden Deel (hvoraf Begyndelsen her er optaget i første Deel og vedføiet det foregaaende Bind) den under Navn af „Reiseminder“ 1832 udgivne Fortsættelse af disse Reisebilleder.

Eventyrdigtet „det øde Slot,“ som her første Gang meddeles, blev forfattet 1821, men blev henliggende utrykt, da jeg kort efter i det historiske Digt „Valdemar den Store og hans Mænd“ kom til at fremstille den Tid og de historiske Begivenheder, hvortil dette Eventyr blot ved en vilkaarlig Tilknytningstraad slutter sig. Det optages nu her, som betegnende hiin Overgangs-

periode i mit Forfatterliv fra den undertiden paa historisk Grund spillende Eventyrdigtning til den historisk-poetiske Fremstilling af Danmarks Middelalder, som i denne Udgaves anden Afdeling samlet er meddeelt. Om dette lille Eventyr skal jeg kun bemærke, at det er en fri Composition i Spøgelsehistoriens Characteer, forbundet (i anden Sang) med et temmelig bekjendt Sagn, som med forskjellige Gjetninger har været henført til en nyere Tid end den her antagne.

Valget af den sydlige Stanzeform til et Slags Noveldigtning af denne Art kunde maaskee møde grundet Indvending, medens den ubundne Fortællingsform muligen her havde været at foretrække.

Sorø i September 1845.

Forfatteren.

Indhold.

Reiselyre. Anden Deel.

I. Rom. (1818—1819).

Side

Neapel og dens Omegn.

III. Tilbagereise.

Tilbagereise gjennem Italien.

Reiselyre.

Anden Deel.

(1818—1819.)

Rom. 1818—1819.

Ikke Alt, hvad Øiet skuer,
Ikke Alt, hvad Øret hører,
Kun hvad Sands og Hjerte rører,
Kun hvad Blik og Sjæl opluer,
Livligt tone kan i Sang.
Lunefuld er Skjaldens Gang:
Fryd og Sorg han selv medbringer;
Lyren tier, Lyren klinger —
Snart den fryder, snart den sørger;
Elsker du den, ei du spørger
Hvi den taug og hvi den klang.
Sangens Fugl de lette Vinger
Tvangløs over Verden svinger;
Verden gaaer sin tvungne Gang —
Fri er Sang og Lyreklang.

De første Dage i Rom.

Tidt Vandreren gik hjemløs henover Mark og Eng,
Nu vaagner han som Jeppe i Herremandens Seng.
Jeg i en Kro mig drømte — og vaagner op i Rom,
Kan ikke ret begribe, hvordan saavidt jeg kom.
En Landsmand*) mig omfavner, og, fast af Glæde stum,
Jeg strax med ham spadserer — til Capitolium;
Derfra jeg skuer Forum og Colosseum hist,
— Ifald her ei var Rækværk, nedtumled jeg nu vist —
Der løber via sacra — hist Seiersbuer staae,
Her hellige Ruiner, med Mos og Blomster paa.
Hiin Side Tiberstrømmen staaer Peters Kæmpe-Dom,
Jeg staaer blandt de syv Høie — og spørger dog derom.

Fra Capitol jeg løber til Thorvaldsen paa Stand,
Seer Verdens gamle Guder — og deres Skabermand.
Han Anbefalingsbrevet i Krogen kaster hen:
I danske Thorvald finder den Danske strax en Ven.
Vor Freund, som Qvintus Messis, staaer i hans Værksted tro,
Omfavner mig, som Broder, og taber Meislen fro.
Den Mester nikker kjærlig til Svenden, tro og stærk;
Hist staaer alt i Leret et dygtigt Svendeværk.

---

*) Dr. Estrup.

Snart løber jeg tilbage, og snart jeg løber frem —
Her maa jeg boe og bygge; i Rom er nu mit Hjem.
End kan jeg dog ei hvile: fast Lykken er for stor;
Selv midt i Lykkens Gade*) jeg flytter hen og boer.
Med Livius for Øiet, med Kortet i min Haand,
Det gamle Rom jeg søger og Spor af Romeraand.
Tro, ved min Side vandrer en Krønikernes Ven**):
Det Svundne grant han skuer og finder her igjen;
Dog længe gaaer jeg fremmed i underfulde By,
Og kan de gamle Drømme ei glemme for de nye.
Kun naar i Midnatsstunden jeg taus paa Forum staaer,
Mens over Fredens Tempel den stille Maane gaaer —
Kun da, mig synes, stiger af Graven gamle Stad;
Men tidt jeg gaaer fra Høi til Høi, og seer og veed ei hvad.

Det nye og gamle Rom.

(d. 10de October 1818.)

„Qvid Romam in media qværis novus advena Roma
Et Romæ in Roma nil reperis media?"

O Verdensdronning, Roma! hvor stander du?
Paa dine Høie staaer jeg og søger dig,
Studser selv ved dit Navn at nævne,
Studser og spørger: Roma, hvor er du?

---

*) Strada felice.

**) Dr. Estrup.

Jeg trindtom skuer Paladser hæve sig,
Templernes Kupler lue i Aftenglands;
Roma nævnes Borg og Paladser,
Og dog jeg spørger: Roma, hvor er du?

Jeg seer omkring mig herlige Skikkelser:
Høibarmet Qvinde smiler fra gyldne Karm,
Nævner end sig stolt Romerinde,
Og dog jeg spørger: Roma, hvor er du?

I Karmen sidde Herrerne statelig,
Smile og vinke — er dette Romere?
Bagved stander guldbræmmet Tjener —
Her vil jeg ikke søge dig, Roma!

See hist paa Hjørnet koges Kastanierne,
Der stander rolig fattige Dagleier,
Slaaer over Skuldren Kappen med Ærmet,
Synes end stolt, at det er en Toga.

Histnede støie vrimlende Kræmmere;
Høien er stille, der boer den Fremmede;
Hist ligge Marmorblokke ved Brakken,
Der har en Billedhugger sit Værksted.

Her Præster gange langsomt høitideligt;
Fredsomme Konstner vandrer sin stille Gang;
Festligt tone Klokker og Messer;
Pilgrimmen knæler fromt ved Kapellet.

Derude ligge sælsomme Ørkener:
Stille er Marken, Tidsler kun voxe der;

Nedfaldne Huse staade forladte,
Luften er giftig — Ingen der lever.

Af Gruus og Aske Søiler hist hæve sig,
Ældgamle Mure ligge saa eensomt der;
Græsset grover paa halvsjunkne Buer —
Her skal jeg dog ei søge dig? Roma!

Her vanker eensom Fremmed med Bog i Haand,
Læser og forsker, seer paa Ruinerne,
Studser ved de uhyre Masser,
Undres og spørger: var dette Roma?

Hvad suser mægtig her over Søilerne?
Ørnen sig svinger over dem stoltelig,
Ryster høit i Skyen sin Vinge:
Fremmede! tvivl ei! — dette var Roma.

Paa disse Søiler Templer har hvælvet sig,
Her toned fordum Hymner for Tordneren;
Ydmyg gik gjennem hine Buer
Lænkede Konger, Seierherrens Følge.

Du staaer paa Veien til Capitolium —
Bæver din Fod ei, sælsomt, o Fremmede!
Denne Steen, hvorpaa du nu træder,
Den haver baaret Cæsar og Brutus.

Blandt brudte Broer ruller den gule Strøm
Mellem Ruiner — ja det er Tiberen;
Hist paa Stenen Cocles har kæmpet,
Der har den høie Cloelia svømmet.

Hvor staaer din Bue? herlige Tiberhelt!
Plyndret er Pragten, knuset er Marmoret,
Adspredt ligge Stene paa Stene;
Er det eders Eftermæle, o Helte!

See hist en Grusshob — derfra har Ciceros
Taler udstrømmet. Qvægtorvet kaldes nu
Kredsen, hvor de Mægtige raadslog —
Er disse Steen din Herlighed? Roma!

Ja sjunket er du — Jorden tilhyller dig
Med dine Helte, Verdensbetvingerne;
Paa din Grav staaer end Colosseum
Og vidner mægtig: her standed Roma!

O Verdensdronning! det er din Bautasteen:
Borgen, som var dig Leg kun og Gjøglespil,
See! den blev din høieste Gravsteen —
Den overleved din Alvorsgjerning.

Der lever Ingen af alle de Mægtige;
Grandskeren søger efter de tabte Spor,
Ryster ofte Hovedet tvivlsom,
Vil dig udgrave af Jorden, Roma!

Nei, det skal Ingen. — Hvil i din Grav med Fred,
Med dine Helte, med dine Guddomme!
Var du stor, forgik du dog ikke:
Mægtigt og stort er dit Navn end, Roma!

Som Ørnevingers Lyd det omsuser mig —
Er det din Aand, som rører mig sælsomt her?
Roma! ja jeg har dig fornummet,
Spørger ei mere: Roma, hvor er du?

Med Verdenskronen over blege Pande,
Den høie Skjoldmø sig af Gruset hæver;
Mod Skyen Ørnen fra sit Banner svæver,
Trindt knæle Fyrsterne i fjerne Lande.
Med Jernets Scepter seer jeg hist dig stande:
Blod eller Trældom Herskerblikket kræver —
En Verden knuset under Aaget bæver,
Og Helteblodet farver tusind Strande.
Men seer du Ormen ei, som hisset gnaver?
See, Mulddæmonen Jorden undergraver;
Paa hule Grund du bygget har din Throne —
Vil du med Blod Afgrundens Magt forsone?
Fortvivl da, Stolte! — Jord og Throne raver —
Søg over Stjernerne din Verdenskrone!

Du har den søgt, og see! — du har den fundet:
I Aandefyrstens himmellyse Klæder,
I hellig Damp, fra Altret du fremtræder —
Du har én større Verdenskrone vundet.
Den største Tanke i din Sjæl har blundet —
Dybt knæler Jorden; men dens Engel græder:
Med Himmelpalmebaand og Helvedkjæder
Du selv al Verdens Sjæle nu har bundet.
Hist lænked Thronen du med Stjernerebet —
Paa Verdens Grundsteen er dit Sværd nu slebet,

Har Vei til evigt Herredom dig banet;
Men, Vee! du har i Himlen frækt indgrebet —
Afgrundens Drot til Træl du har fremmanet,
Og Himmelfyrstens Stjernekrone ranet.

Du styrtes maa — uhyre Drøm maa svinde:
Saa stor en Tanke har paa Jord ei hjemme —
Du styrter, kan dog ei dit Fald fornemme:
I store Drøm du hersker end iblinde.
Hist sidder nu den store Drømmerinde —
Fra Nonnesløret hvisker dæmpet Stemme;
Kan aldrig meer hun Verdenskronen glemme —
Vil nu i Konstens stille Land den finde?
— Af Muld udgraver hun sin gamle Throne
Blandt Hedenoldets brustne Tempelbuer
Og lader Messer over Graven tone:
Med Himmelfyrsten vil hun sig udsone —
Og pryder ham, hvor Alterflammen luer,
Med Konstens underfulde Billedkrone.

Hist sidder Nonnen, stille,
Med Kors i Haand, og skuer
Paa sjunkne Seiersbuer;
Paa Afgudstemplet voxe Roser vilde.

Hun stirrer hen og bæver —
Hvor Verdens Dronning seired,
Hvor Kronen er henveiret,
I Sløret nu et Skyggebilled svæver.

Det Roma er, som glemmer
De gamle store Drømme —
I Øiet Taarer svømme,
Mens stille hun sit Reqviem istemmer.

Dagligt Romerliv. Tydske Konstnere. Canova.

Her boe vi nu i Huset, med skrøbelig Altan.
Vertinden er ei Enke, har heller ingen Mand;
Signora Giovanina med Søster Nanna her
Tidt laane Danske Husly; de har Nationen kjær:
De prise Høviskheden i nordiske Natur,
Og aabne ubekymret os det velske Jomfrubuur.
I Sproget de os øve med Munterhed og Lyst;
Tidt liden Nanna rører Guitaren ved sit Bryst:
„Chi dice mal d'amore" er hendes Yndlingssang,
Og Saltarella dandser hun ret skjønt til Guitarklang.
Halv Barn endnu i Sindet, hun vel naivt sig teer,
Og Søsterens Formaning letsindigt Barn udleer.
Naar til Jesuitterkirken hun hen at skrifte gaaer,
Hun ingen Synder huske kan; men Pateren er haard,
Og ei hun fra ham slipper før Alting er bekjendt:
Lidt op og ned paa Huset hun har forleden vendt;
Hun Søsteren har drillet, og truet med et Spring
Fra „Loggien" ned paa Gaden; men det var Ingenting:
Lidt „furiosa" er hun, og stundom lidt for fri;
Men det i Blodet stikker, og det er snart forbi.
De lystige Vertinder kan ei i Hovdet faae,

Hvorfor vi hele Dagen omkring i Byen gaae
Fra Konstner og til Konstner, fra Kirke til Palads,
Fra Pantheon til Forum og til St. Peters Plads.
De selv engang imellem har Vaticanet seet,
Og Engellænderſværmen, den gabende, udleet.
Selv maae vi ofte smile, naar i et Gallerie
Med Bog og Leietjener en Lord os gaaer forbi
Og seer om Alting findes, som det i Bogen staaer,
Hvert Malerie vurderer, og trøstig da bortgaaer.
Naar saa han Alt har mønstret, og naar han kommer hjem,
Sin Dagbog han kan tage med vigtig Mine frem
Og sige: Alt det saae jeg, hiin Dag jeg, paa hiin Stund,
Saae gode Malerier — for henved tusind Pund.

— Originaler ſtuer man her ved hvert et Skridt,
Hans Sachses Oldefædre man troer at møde tidt;
Og Riddertiden vandrer livagtig os forbi
I Konstens unge Dyrker paa Romantikens Sti.
I Kosten vel der ſtikker iblandt en Smule Vind;
Tidt gammel Aand dog løber med i gamle Ungdomsſkind,
Og hvor ei Kosten lyver, hvor Skægget taler sandt,
Jeg savner Modelænken ei, hvori Paris os bandt.*)

---

*) Konstnerne i Rom deelte sig i tvende Partier; af den ældre franske og italienske (saakaldte classiske) Skole kaldtes Modpartiet (Romantikerne) spotviis Nazarener, fordi disse som oftest bare langt nedhængende Haar til gammeltydsk Dragt og med Strenghed, undertiden vel ogsaa med en vis Tørhed og eensidig Efterligning af den forraphaelske og gammeltydske Skole, søgte at gjengive Konsten den Trohjertighed, Inderlighed og religiøse Eenfold, man troede at savne selv i Værkerne fra den italienske Konstskoles Culminationsperiode. I Spidsen for Romantikernes (de saakaldte Nazareners) Partie stode Cornelius og Over-

Her mangent herligt Billed Germanen har opstilt,
Hvor Oldefaderkonsten ei blues ved sit Skilt.
Gaaer stolt, med classisk Snorliv, hist gallisk Konst forbi,
Og roser sig af Smagen i tomt Academie —
Opbygger mig kun lidet den nye velske Konst,
Og gik til Camucini og Landi jeg omsonst —
Germanen sidder stille med Bibelen i Haand,
Og søger der en hellig, men ingen classisk Aand.
Lad Tiden først udvikle det Konstens gamle Frø,
Her fromme Haand nedlagde! og lad den Aand ei døe,
Som her i Stilhed røres og stræber frem til Liv! —
Vist over Konstens Chaos da høres skal et: Bliv!

---

beck, og til dem sluttede sig mange unge Konstnere med Geni og Kraft, navnlig Philip Veit og Eberhardt. For den nyere italienske Skole ansaaes Camucini og Landi for Repræsentanter. Blandt Konstnerne i det franske Academie var der Ingen med noget Navn af Betydenhed. Stræben efter theatralsk Effect syntes at characterisere den franske Konstskole i denne Periode; til denne sluttede Canova sig, medens Thorvaldsen, uden at hendrages til noget af Partiernes Extremer, syntes alene at gaae frem, med Naturen og Antikerne for Øie, og allerede var paa Veien til udelukkende gjennem Skjønhedsideen at give Skulpturens Romantik og den christelige Billedhuggerkonst et nyt Opsving. Hans Udvikling i denne Retning var ikke uden Opposition fra de strengeste Nazareners Side, der i hans Engle kun saae græske Genier; med Canova og hans Skole følte han sig ikke mindre i Opposition; men han syntes vis paa Seiren, og Seiersideen gik, maaskee ubevidst, gjennem alle hans Arbeider. Den religiøse Idee, der ogsaa fremtræder seirende i hans store Række af christelige Heroer og Compositioner, var han sig dog endnu i denne Periode af sin Virksomhed kun bevidst, som en særegen Form af den samme Skjønhed, han saae i Naturen og Antikerne.

Kan Tiden sig tilegne, med nye Kraft gjenfødt,
Hvad hos de Gamle leved, ei blot hvad der er dødt;
Vil Kröniken optegne, hvad Flyvebladet nu
Ved Kaffebordet stundom vil bringe os ihu;
Naar da van Eyk man ærer, og haaner Dürer ei,
Maaskee dit Navn, Cornelius! betegner nye Vei,
Hvor Veiters, Owerbeckers og Eberhardters Navn
Af en Vasari sluttes i Eftermælets Favn.

— „Men glemmer du det Store, og dvæler ved det Smaa?
Canovas Mesterværker du henrykt dog vel saae?"
Fast. Øiet han mig blender: hans Billeder har Glands;
Men kold paa fransk Cothurne han beiler med sin Krands.
Forslidt er ham Antiken, Naturen for gemeen,
Og slet og ret ei Helten maa staae paa sine Been:
Han flyve maa og rase og gjøre stærk Effekt —
Det simple, roligt Store er ei for denne Slægt.
Skal nu Herakles more, saa maa man see ham gal,
Og Dandserinden springe, naar hun henrive skal.
Af Skuespillet klapper hver velsk og gallisk Haand;
Dog søger Alvorsblikket ei blotte Liv, men Aand,
Vil reen Natur du skue i gjenfødt classisk Konst,
Til den moderne Afgud du stirrer hen omsonst.
Vel har sig her Plastiken forvildet paa sin Vei;
Til Liv den dog er vaagnet — det glemmer Verden ei,
Og Tiden ei afvrister Canova vundne Krands,
Selv naar den meer ei blendes af Politur og Glands.

Naar Mesteren vildfarer, ham følger Hoben stor;
Men Genien staaer stille og varsles ved hans Spor.

Derfor nu Øiet hviler saa roligt og saa fro
Paa Genien fra Norden, som blev de Gamle tro,
Men sprængte dog med Vælde hver akademisk Muur,
Og fulgte kun som Mester Guds evige Natur.

Thorvaldsens Værksted.

(Alexanders Triumftog — Venus med Æblet — Gratierne — Amor og Mars — Jason — Mercur, som overlister Argus — Minerva, som sætter Sommerfuglen paa Prometeus's Billedstøtte — de legende Børn — Scener af Homer — christelige Basrelief — Dagen og Natten.)

I Triumpf fremtræder
Med Skjønhedskrandsen,
Og med Helteskaren fra Vaabendandsen,
Som en Engel i Marmorklæder,
Seirens herlige Mø.
De gamle Tider skal aldrig døe:
Et Triumftog skuer
Roma endnu,
Kommer Kæmpernes Dage ihu,
Hvor fra Karm Phillipiden truer.
Over Kæmpen dog luer
Fredsälige Stjerne:
Paa Muren hendrager den Helt fra det Fjerne
Under Konstens evige Seiersbuer.

Og seirende med Genien fremtræder
De gamle Guder selv med Skjønhedskronen,
Ei for at hæve sig paa Himmelthronen —
Ved Thronens Fod de staae i Uskyldsklæder.

De stige op af Tidens dunkle Strømme,
I Evighedens Stjerner Blikket stirrer;
Ei Afgudsskaren Sjælen meer forvirrer,
Men smiler skjønt gjenfødt som Barndomsdrømme.

I hviden Marmor Aphrodite smiler,
En Skjønhedsengel fra de svundne Tider;
Fra hellig Barm vanhelligt Blik bortglider,
I Haanden rolig Seirens Æble hviler.

Hist Huldgudinderne staae armindslynget;
Olympisk Guddomsro hver Barm fornemmer.
Til deres Fod har Genien sig klynget,
Og Barnehaanden Elskovslyren stemmer.

Hvorhen jeg Blikket vender,
En Seier Aanden feirer;
Her fro jeg Barnet kjender,
Som over Guder seirer:
Selv Kampens store Heltegud han tvinger,
Og prøver Pilen med sin Barnefinger.

Med Hjelmen og med Sværdet
Jeg Argonauten skuer;
Chimæra svandt forfærdet,
Ei Helten mere truer;

Han rolig Seirens store Scepter hæver:
Det gyldne Skind paa Heltearmen svæver.

Ved tusindaarig Drage
Hist Guden sidder stille,
Beredt sit Sværd at tage,
Og fort paa Fløiten spille.
For Konsten tusindaarig Kløgt indblunder —
For Himlens Viisdom bukker Verdens under.

Og see! en herlig Qvinde
Til Korsneren indtræder;
Ham leder en Gudinde
Til Seier og til Hæder.
Hans Værk var Leer — en Gudom Sjælen bringer
Fraoven ned med Sommerfuglevinger.

Og Liv og Sjæl bevæger
De Stene underlige:
Her Børneskaren leger
Som Engle fra Guds Rige;
Og hvad Homeros saae og sang iblinde,
I Steen sig røre skal fra Borgens Tinde.

— Dog Guderskaren svinder,
Som Drømme fra det Fjerne,
For Korsets Seiervinder
Hist under Østens Stjerne.
Ved Graven Qvinderne her om ham lede,
Hist den Opstandne Salige tilbede.

En Verden her sig rører:
Fra Stene Toner klinge —
Steenharpens Klang jeg hører,
Seer Digtningen sig svinge
Fra Jord til Himmel, viftende med Krandsen,
Som Dagen lys, som Nat i Stjerneglandsen.

Dagen.

Flyv, gjennem Skyer flyv paa Serafvinger,
Du Himmelmø, som Morgenrøden bringer!
Strø Paradisets Blomster over Jorden!
Forklart ved dig dens Herlighed er vorden.
See Livets muntre Genius sig hviler
I Flugten paa din Skulder, glad, og smiler;
Han følger dig, paa Barneenglens Vinger,
Og høit i Flugten Lysets Fakkel svinger.
Flyv lystelig fra Øst til Aftenrøde!
Lad Livet røre sig og Hjertet gløde!
Lad Englevingen Taagerne bortlufte!
Lad Himmelblomsterne paa Jorden dufte!
De flagre hen — de flye for alle Vinde —
Snart vil og du, o Himmelske, forsvinde;
Men flyv, vær glad, og smiil, mens du bortiler!
Den vakte Aand ei slumrer meer og hviler:
I Lysets Glands den Livets Engel følger,
Til atter Nattens Slør dit Aasyn dølger.
O, falme da og dine Blomster alle;
Et Frø maaskee dog vil til Jorden falde,
Som spire kan til Lys og Liv gjenkommer,
Og blomstre frem i Evighedens Sommer.

Natten.

Stille, dalende, hensvæver
Søvnens Moder gjennem Luften;
Sagtelig et Vindpust hæver
Lokkerne med Valmuduften;
Let hun blunder, sødt hun drømmer,
Mens hun gjennem Luften svømmer.

See! ved hendes Hjerte hvile
Børnene saa sødt og blunde,
Drømme underfuldt og smile,
Drømme, at de flyve kunne.
Klynget tæt til Moderbarmen,
Flyve, svæve de paa Armen.

Hvi maa du dit Hoved bøie?
Moder! seer du ei foroven
Stjerner funkle i det Høie;
Maanen glider over Skoven,
Bjerget klæder sig i Taager,
Jorden blunder, Himlen vaager.

Ogsaa du maa Øiet lukke,
Bøier Kinden mod de Spæde,
Lytter, om de ikke sukke,
Om de ei i Drømme græde;
Nei, de hvile taus og rolig,
Med din stille Flugt fortrolig.

Vil du vide hvad de drømme,
Lyt til Hjertet hos den Lille!

Livets Kilder i det strømme,
Det er ikke taus og stille:
Søvnens Engel seer i Blunden
Lyse Glimt af Morgenstunden.

Dagens Herlighed og Glæde,
Mennesker i spraglet Vrimmel,
Bjerg og Dal i Blomsterklæde,
Grønne Jord og lyse Himmel —
Livets muntre Engleskarer
Dandsende forbi ham farer.

Dybt alvorlig Broder blunder,
Venter her ei Morgenrøden:
Høiere hans Længsel stunder —
Ei om Jorden drømmer Døden;
Ei han vaagne skal hernede —
Over Stjerner boer hans Glæde.

Dybt han aner, fjernt han skuer
Glimt af store Morgenrøde:
Om den Sol, som evig luer,
Og om Livet hos de Døde,
Lyset, som fra Gud udstrømmer,
Derom Dødens Engel drømmer.

— Svæv kun hen, og blund i Luften!
Blund og drøm med dine Spæde!
Spred fra Lokken Valmuduften!
Luk hvert Øie til hernede!
Jordens Fryd og Dagens Kummer
Skjul, o Nat, i venlig Slummer!

Ogsaa jeg vil med dig blunde,
Drømme, at jeg med dig svæver:
Over Dal og dunkle Lunde,
Over Bjerget jeg mig hæver,
Glider sælsomt i det Høie,
Flyver hen med lukket Øie.

Som de Engle smaa jeg klynger
Til dit Hjerte mig fortrolig;
Verdens Sorg mit Bryst ei tynger:
Sjælen flyver let og rolig,
Drømmer om sit svundne Eden,
Drømmer sødt om Evigheden.

Romersk Folkeliv.

Sund paa Havernes Høi *) er Luften; eensomt og stille
Lever den Fremmede der, priser den hjemlige Fred.
Stakket han hviler dog kun; fra Gry til Qvel han omvanker
Gjennem den sælsomme Stad, agter paa Romerens Liv,
Seer paa Konstnerens Id, som stille, fro sig udfolder
Her, hvor paa hellige Grund Hedenolds-Storværker staae.
Folket vil nyde sit Liv, og hviler sig gjerne paa Gaden;
Men, er det Søndag, jeg seer Corso og Karmenes Tog:
Der Romerinderne nu i Skjønhedsfylde henrulle

*) Collis hortulorum.

Fulgt af tjenstagtige Ven *) — sjælden Gemalen har Tid.
Blodig Skuespil-Leg August end fornemmer i Graven:
Tyrefægtningen der glæder det klappende Folk.
Vildt Salamandernes Leg nu Romerøiet forlyster,
Nu man jubler og seer piilsnare Veddeløbsdyst.
Gadernes Marionet og Theatrets rasende Elsker
Latter vækker — og Skrig, dog Pulcinell er ei seen:
Snart fortvivlede Helt i høieste Vanvid han trøster,
Trøster Romeren med, naar han af Rasen er ked.
Her er Sang og Musik, heelt konstigt, i Operahuset,
Fromt i Pavens Kapel; stundom med Fakler i Haand
Helligt Broderskabstog med Sang hendrager, formummet,
Hævende mægtige Kors, mens paa det knælende Folk
Blege Dødning udseer fra aabne Kiste paa Baaren —
Dog et Øieblik kun Nu-Livets Glæde bortflyer.
Snart, hvor Liigtoget svandt, staaer lystig en Improvisator,
Morer med opgivet Qvad Gadernes Konstdommerflok!
(To Foliettter Viin gjør strax Lazaronen til Digter,
Snakker endog han som før, Rimet dog klinger som Sang.)

Caffe nuovo er stor, og talløs er Gjesternes Vrimmel;
Frugternes kjølende Iis her er som daglige Brød:
Udenfor sidde, med Iisglas i Haand, i Vognen de Skjønne,
Kjøle kun gløbende Blod, Blikkenes Flammepiil ei.
Medens paa Corso endnu den glimrende Verden sig tumler,
Gaae vi til Pantheon hen og til St. Peter paany:
Daglig hendrage os did de skjønne, de mægtige Former;
Størst jeg dog nævner hvad Skjønt høiest opløfter min Sjæl.

---

*) Cecisbeo (Cavaliere servente).

St. Peters-Kirken.

Løfted Konstkæmpens Haand end Pantheon her som en Kugle,
Kun for at pryde dermed stolteste Menneskeværk;
Større, som skjønnere, tykkes mig dog hiin hvælvede Kuppel,
End Colossen, hvorpaa her den kan staae, som en Knap.
Skal til Storheden først forstandigt Øiet sig maale,
Seent forbausede Blik studser ved Massen dog kun;
Derfor jeg Verdens mægtigste Dom saa ofte har skuet
Før jeg dens Storhed har seet: „Maal“ — man udraaber —
„kun først
Kæmpebørnene hist, som holde paa Viévandskarret,
Hanen paa Muren — og selv Kuppelapostelens Pen!
Saa fra kæmpestort Smaat til Storhed Tanken opløftes,
Og beundrer, som stor, Peters den mægtige Dom.“
Daglig voxende, nu den løfter sig meer for mit Øie,
Helst naar, i Skumringen skjult, smaalige Prydelser flye,
Eller naar Pavens hele Armee en Festdag indtræder,
Og jeg troer kun at see — Tinsoldat-Række paa Gulv.

Hviler Petrus end hist, hvor evigt nu Lamperne brænde,
Røres til Andagt end her stundom en troende Sjæl;
Afgudsbilledet hist dog Øiet bortdrager fra Himlen,
Medens den knælende Hob Malmfoden slider med Kys.
— Styrte maa du engang, du Tempel, bygget i Mørket
Her af hovmodige Aand! falsk og huul er din Grund.
Kunde du Himlene naae, dog Jordkloden under dig sukker:
Sjælenes Babelske Taarn Aflads-Blodguld har bygt.
Styrte maa det engang, og Saliggjørelsen tale

Over den store Ruin høit med Befrielsens Røst.
Rummed du trefold et Rom, du største Kirke paa Jorden!
Større skal over dit Gruus Verdenskirken opstaae!

Vaticanet.

Ud fra St. Peter toner endnu høitidelig Messen.
Lyst Vaticanet idag aabner os Konsternes Skat.
Hedenoldet opstaaer i sin evige Skjønhed af Graven:
Guder nu paa mig hensee her i den marmorne Hal;
Oldtidshelte jeg seer, og de gamle Keisere stirre
Taus alvorligt herud blandt det forstenede Liv.
Som ved et Trylleslag her en livfuld Verden er standset,
Saae i Aarhundreder alt taus paa henvandrende Slægt.
Dyrene selv ere Steen: her staae de, blandt Helte og Guder,
Fast i Fortryllelsens Baand lænket til Jorden endnu.
Synet fast ængster min Sjæl; dog see, nu Fortryllelsen løses:
Stenen jo rører sig hist — lever endnu her en Gud?

Den belvederiske Apollo.

Staaer Digterguden synlig for mit Øie?
Har Jorden da Olympens Fald ei skuet?
Hvo har dens Guders slukte Liv opluet?
Du lever end, du Vældige, du Høie!
Du Python seer sit Dragehoved bøie:
Din lette Piil Uhyrets Magt har kuet;
Din Harm er Ro — den knused før den trued,
Foragter Seiren uden Kamp og Møie.

Kun saa en Gud kan paa Dæmoner vredes,
Saa høit hans Blik Heroers Krands bortkaster,
Mens over Jord han til Olympen haster.
Ei meer, o Digtergud! dit Navn tilbedes;
Men Hvo dig saa har tænkt og drømt og skuet,
Hans Sjæl en mægtig Guddom har opluet.

Paa Jorden har han ei dit Billed fundet:
Saamangen Helt er gjennem Verden gangen,
Og Barden fulgte ham med Harpeklangen —
Dig var det ei: du høiere har stundet.
Camoenen dobbel Laurbærkrands har vundet
Om Heltens Tinding, naar til Seierssangen
Med Harpen Sværdet kæmped stolt om Rangen —
Din rene Skikkelse dog her var svundet.
Fra sjunkne Guderverdens skjønne Rige
Jeg seer dig høi, guddommelig fremstige —
O! er det ei en Drøm, som brat maa svinde?
Hvo er du? Engel, som kan Drømme binde!
Du mægtig fløg paa Fjeldet med din Vinge,
Bød Guden frem af Marmorklippen springe.

Der staaer han — nei, han neppe Jorden rører;
I evig Ungdomsskjønhed han hensvæver,
Og Dybets Slægt dog for hans Manddom bæver:
I lette Haand han Kæmpebuen fører.
For Gudens Blik sig Dalens Mø tilslører,
Mens bly hun skjønhedsblendet Øie hæver;
Et Elskovssuk med Ynglingen bortsvæver —
Det guddomsrørte Hjerte ham tilhører.
Men fort til større Værk den Stærke iler:
I Dalens Myrthely ei Guden hviler —

Han søger Daphnes Lund paa Pindus' Høie;
Han seer ei Taaren i Hyrdindens Øie:
Paa Skuldren rask han gyldne Kogger svinger —
Snart Harpen høit i Guderhallen klinger.

Billeddyrker dog ei og Hedning ei heller jeg vorder,
Dandser Livet end her yndigt paa Hedenolds Grav.
See! Bacchanaliers Fryd afbilded de paa Sarkophager,
Livsglædens Genier der end triumfere med Lyst:
Styrter en Genius brat, de Andre hen over ham dandse —
Der, hvor et Barn ligger Liig, tumler et andet sig glad.
— Sorgløse Barndomsold! dit Letsind Sjælen forfærder,
Vorer til Manddom du op — staaer du forfærdet der selv:
Mørk, i Laocoons Kamp med Rædsel du saae dig som Olding —
Stort, nu det tragiske Syn ryster af Drømmen min Sjæl.

Laocoon.

Maa du evig med Uhyrer kæmpe?
Kan du aldrig Slangelænken sprænge?
Gamle Kæmper, er du ikke træt?
Kan din Marter Dybets Harm ei dæmpe?
Afgrundsormen har dig knuget længe —
Er Uhyret af dit Blod ei mæt?

Maa du end i Skjæbnekampen grue
For de Smaa, med Knuder til dig bundne,
Uopløselige som din Qval?
Maa du deres spæde Arme skue
Med dæmoniſk Offerbaand omvundne,
Som kun Evigheden løse skal?

— Martyrhelt fra Hedenoldets Dage!
Dine Guders Afmagt du ei kjendte,
Og forgjeves Offerblodet randt:
Ei de hørte dine Sønners Klage,
Ei de deres Aasyn til dig vendte —
Ingen Frelser du foroven fandt.

Menneskene blege fra dig flyede,
Vrede Magter dig til Offer kaared —
Jord og Himmel har dig koldt forladt.
Kan du Skjæbnens store Gaade tyde?
— Dybet har sin Engel til dig baaret
Og indviet dig til evig Nat.

Staa forstenet da, mens Sekler svinde!
Kæmp med Slangerne, til Jorden falder!
Kæmp, til Himlen knuser dem med dig!
Staa forstenet, som et Rædselsminde
Over Haabløshedens dunkle Alder,
Mørkets Kæmpeold paa Jorderig!

Krampespændt, som du, har Tiden standset,
Som af Evighedens Slange knuget,
Af Nødvendighedens Arm omsnoet.
Kæmpen har Uhyrets Magt forbandet,
Og, mens det hans Hjerteblod udsuged,
Har han fri sig i sin Lænke troet.

Stolte Frihed! vil du Himlen tvinge?
Vil du Guder og Dæmoner true,
Og dig drømme stor, mens du forgaaer?
Skjæbnen ryster over dig sin Vinge,

Dybets Slangeknuder dig nedkue —
Som Laocoon du for mig staaer.

Staa og vidn for Slægterne, som komme,
Om den store Kamp, som er udkæmpet!
Naadens Vinger over Jord har suust:
Løst er Gaaden — Skjæbnens Tid er omme:
Himmelofret Dybets Magt har dæmpet —
Davids Sæd har Slangens Hoved knuust.

Ud af Forstenelsens Kreds! og ud nu af Hedenoldshallen!
Venlige Billeders Lys! qvæg den befriede Sjæl!
Raphaels Loggier her i store Buegang glimre —
Her fra hvælvede Loft taler med Farver Guds Ord:
Billedbibèlen skjønt fra Muur og Steen sig oplukker,
Verdens Skabelse selv, og Patriarkernes Liv
Herlig i Livs-Billedskrift fraoven til os nedtaler;
Hist fra den aabnede Hal Frelseren seer jeg forklart *).

Høit han sig hæver fra Tabor i Lys, den Aandernes Herre!
O men Disciplene staae ved Foden af Bjerget, forladte:
Ei de af Barnets Bryst kan mægtig bortjage Dæmonen.
Dybet sig glæder. — Er Mesteren fjern, Hvo tvinger dets Magter?
— Fjern var Mesteren ei: selv i høiest Forklarelse glemte
Lysets Konning ei dem, som haabed, mens det var Midnat:
Aandefyrsten nedsteg i Glands fra Aandernes Samfund —
Evig sank for hans Lys i Nat Dæmonernes Hærmagt.

---

*) Raphaels berømte „Transfiguration“.

Marias Kroning.

(Malerie af Raphael og Giulio Romano.)

Hvad from Legenden om Marias Død
Og underfulde Hedenfart bebuder,
Det skjønne Underværk jeg skuer her.
Paa Jorden Herrens Moder meer ei vandrer:
Lukt Diet er, som Lyscheruben saae,
Med Liliestænglen, i den store Time,
Da Aanden overstraaled Himlens Brud;
Det Hjerte brast, hvorunder Livets Herre
Og alle Sjæles Saliggjører hviled.
I Kisten Jesu Moder er nedlagt:
Det Legem, som, med Himmelen i Slægt,
En Guddom kunde føde i sin Reenhed,
Kan det af Jordens Orme nu fortæres?
Og tør Forraadnelsen sin Gift udaande
Paa Barmen, hvorved Evigheden died,
Og Salighedens Konge Hvile fandt?
— Ved den Begravne staae de Guds Udvalgte,
Som Verdenslyset og dets Moder saae
I Livets Herlighed; nu stirre de
For sidstegang i Kisten efter Larven
Af den Gudsignede; men hvad de søge
De finde ei — dem ingen Liigdunst møder;
Men tusind Lillier staae i hellig Glands
Og dufte saligt fra den tomme Kiste.
Høit løfte sig de Frommes Andagtsblikke,
Og see! — hist uforkrænkelig forklaret
I Glands Maria blandt Cheruber throner,
Af Salige og Lysets Engle priist,
Af Sønnen i hans Herlighed modtaget
Med Livets og med Evighedens Krone.

Madonna di Foligno.

End Himmeldronningen ei Jorden glemmer;
I høiest Herlighed ved Herrens Throne,
Med Evighedens store Seierskrone,
Hun Jordens stille Længsel end fornemmer;

Og mens Serafers Jubel hun istemmer,
Nedsmiler hun til Savnets dunkle Zone;
Til hendes Sjæl kan gjennem Himle tone
Hvert lønligt Suk, som fjerne Hjerte gjemmer.

Og see, i Skyen hun sig aabenbarer,
Som fordum hun for Hyrderne sig viste,
Da Østens Fyrster hende salig priste.

Nu Himmelglandsen Moderen forklarer —
Paa hendes Skjød kan Sonnen selv nedstige,
Et evigt Barn, fra Barnehimlens Rige.

Rigt Vaticanet bevarer igjen de Helligdomsskatte,
Som Erobrerens Haand førte til Seierens Stad.
Døende Helgen *) nu her i Fred kan lukke sit Øie —
Domenichino! hav Tak! skjøn du mig Døden har viist.
Tro Perugino jeg her hos store Lærling gjenkjender;
Større dog Lærlingens Værk lovpriser Mesterens Konst.

Herligt lever hvert Billed endnu, som Raphael aanded
Her, til Aarhundreders Fryd, hen paa den trofaste Muur.

---

*) St. Girolamo.

Stanzernes steenfaste Kalk med Guld ei Verden opveier,
Seirens mægtige Haand Murenes Skat lader staae;
Selv den største Tyran forbauset Genien skaaner:
Tiden vandrer forbi, ærer det hellige Værk.
Englen leder end her, som fordum, St. Petrus af Fængslet;
Hist dine Viismænd, Athen! røre med Liv sig endnu.
Heliodorus flygter end her med Rædsel fra Templet —
Underværker end her tale om Kirkens Triumf.
Skræmmet af hellige Syn, den stærke Attila bæver.
— Stod disse Mure nu kun ene paa Romas Ruin,
Hid dog maatte, med Andagt og Fryd, end Konstneren vandre,
Og forgjeves ei blev længste Pilegrimsfart.

Røverhøvdingen De Cæsaris*).

Er Dagen skjønt henrullet paa billedrige Sti,
Gaaer Aftenen heelt lystig hen i dunkle Osterie.
Der Konstnerne sig leire, som Bønder i en Kro;
De Cæsaris Bedrifter man hører her i Ro.
Han Dagens Helt er bleven, og nævnes tidt med Gru:
Som Hannibal den Røver fast skrækker Roma nu.
Hver Romer, han kan gribe, han svoret har skal døe —

*) Denne Røvers mærkelige Liv og hans velgrundede Had til Romerne, der ingensteds troede sig sikkre for ham og hans Bande, hørte i 1818 til Dagens og især deleshed til Aftenens sædvanligste Underholdningsgjenstande, indtil man i Aviserne saae Beretningen om hans Død.

Til Raseri opægget, han myrder Barn og Mø;
Han Reisende voldfører og brænder Byer af:
Vildt Røverhæren hevner sig paa deres Qvinders Grav.

„En dygtig Karl er dog De Cæsaris,
Jeg har ham seet“ — i Osteriets Krog
Ved Foliettenn saa en Fremmed taler,
Og drikker ud sit Glas, mens Alle studse
Og paa den Fremmede forundret see —
Man rykker nærmere, og han fortæller:
„Da sidst jeg saae ham, sad han i en Kro,
Hvor Ingen kjendte ham — undtagen jeg;
Thi listelig han tidt formummer sig,
Og sidder midt iblandt os, før man veed det.
Man kalder ham en grusom Blodhund nu;
Men hør hans Skjæbne først — fordøm ham siden!
Endnu et Barn, han i Prossedi gik,
Da Hadets Slange om hans Slægt sig snoede.
Med himmelskrigende og blodig Uret
Hans gamle Fader under Bøddeløxen
Opgav sin Aand — og ralled Hevn i Døden
Og over Morderne Forbandelse.
Hver Aften Moderen med Sønnen gik
Til Sovekamret, viste ham i Krogen
Hans Faders blodbestænkte Skjorte — „see!
Saalunde har de med din Fader handlet!
Det skal du hevne, naar du vorder stor!“ —
Med Hadet voxte Drengen og blev stærk;
Hver Aften svoer han Hevn, og — Eden holdt han.
Hans første Daad var Blodhevn — og der blev
Af Morderslægten ingen Sjæl tilbage:

For Hevnens Dolk den hele Yngel blødte.
Men Hevneren paa Bjergene stod fjernt,
Med Gru af Menneskenes Samfund udstødt.
I Morderblodet Hadets Glød var kjølnet;
End for uskyldig Blod hans Haand var reen.
Til Statens Fjende maatte Staten selv
Med nederdrægtig Troløshed ham tvinge:
Mod helligt Løfte om Tilgivelse,
Selv Faderhevneren fremstilled sig,
Men saae sig af Retfærdigheden svøget.
I Lænker i St. Elmo han opvaagned
Af stakket Drøm om Menneskelighed
Og Tro og Love — see, da sprængte han
Med hine Lænker hvert naturligt Baand,
Som bandt hans Sjæl til Mennesket og Verden.
Paa Bjergene han staaer, en Konge, nu,
Som, fri og stolt, forkynder Verden Krig —
Og med den Stærkes Ret udleer den Svage.
En modig Hær fra Fængslerne ham følger,
Og med sin lille Hob af Statsfordømte
Neapel han og Roma nu forfærder.
End var han Røver kun — Uhyre har
Nys det Uhyre ham forvandlet til.
Skjult ved en Qvindes Barm hans Hjerte slog;
Alt mindre raste Stormen i hans Sjæl,
Og mindre lued Blodet i hans Haand;
Thi Fader skulde snart han nævnes — Fader
Og Menneske maaskee — men see, da kom
Fra Rom nys usle Sbirrehær imod ham:
Med to Forrædere de nærmed sig,
Som for at underhandle — Kuglen peb,
Forræderne laae blodige paa Veien,

Og Romerheltene med Skjændsel flyede.
Men Byen vidste de, hvor Børn og Qvinder
Forladte vented — did de modig drog
Og myrded Børn og værgeløse Qvinder.
Selv Fostret ei i Moders Liv de skaaned —
See, derfor nu Blodhevneren ei heller
Et Romerliv vil skaane: dyrt han svoer
Ved Moderens og den Ufødtes Liig
En blodig Ed, og holder han ei Eden,
Maa Verden eller han forgaae. — Godnat!"

Fortælleren er borte; taus efter ham man seer.
Forfærdet synes Alle — da reiser sig og leer
En lystig Selskabsbroder, han svinger høit sit Glas:
„De Cæsaris skal leve! — Det var en dygtig Spas,
Hvis selv maaskee han sad her i dette Øieblik,
Fortalte sin Historie, undsagde os og gik."
Hver Romer maa vel blegne — Udlændingen kan lee —
I Krogen end man synes De Cæsaris at see:
Een kjendte ham paa Røsten, Een paa det vilde Blik,
En Tredie skimted Dolken, da pludselig han gik.
Hvi smiler saa i Skægget den gamle Tydsker hist?
Han sjælden troer paa Noget, undtagen det er vist.
Diario Romano han har i Lommen med,
Og af Avisen læser han heelt mærkeligt et Sted:
„Paa Hovedet af Røverhøvdingen
De Cæsaris — har Cardinal Gonsalvo
En Priis udsat af fjorten tusind Scudi."
— „Det gammelt er" (afbryder ham en Gjest)
„Til Trods De Cæsaris en dobbelt Sum
Har sat paa Cardinalens Skaldehoved." —

„Hør videre!“ — vedbliver Tydskeren —
„Gens'darmerne han længe trodset har,
Og nys med Mordbrand selv Albano truet.
Igaar han var selv Femte i et Huus
Ved Procynone (neppe for det Gode).
Valenti, en Gensd'arme, det opdaged,
Og hented strax fra næste Post Forstærkning.
De Cæsaris forsvared sig fortvivlet,
Men faldt for flere Skud — hans Følge flygted —
Til Procynone blev hans Hoved bragt,
Og er nu i hans Fødeby, Prossedi,
Paa Torvet pælet op, til Skræk for Banden.“

Frit Romerne nu aande, og Skrækken er forbi;
En Foliet end tømmes i lystigt Osterie.
Mistænkelige Fremmed ei meer de tænke paa,
Men mene, at den Døde nu lader Roma staae.
Mig Tidenden mishager: jeg saae ham altsaa ei;
Vist grumt hans Bande hevner ham nu paa Neapels Vei.

Romerske Fester.

Hellig er hver Dag her: hver Martyr her har sit Alter,
Og hver Helgen sin Fest; Betlerhæren det veed:
Aarle ved Kirkens Dør de Blinde ringle med Bøssen,
Bede til Festdagens Helt — Gaven han sender dem snart.

Verdsligt Kongebesøg*) nu andre Fester bereder:
Silketæpperne skjønt flagre fra Vindvet med Pragt,
Og paa behængte Altan staae Romerinder i Festdragt,
See paa det glimrende Tog, glædes til Aftenens Lyst.

Skjønnest ved Tiberen natlige Fest har Roma forsamlet;
Peterskuppelen hist alt er med Lamper besaaet.
Store „Girandola“ flyver inat fra Englekastellet.
Alt det mørknes, og see! glimtende Lampernes Lys
Borer, hvor Natten hyller i Mulm det mægtige Tempel —
Stille med underfuld Glands løfter sig Kirken mod Sky.
Skjønnere Syn ei stod i herligst Drøm for mit Øie:
Aandekirken jeg seer, bygget med Stjerner i Luft;
Engle, synes mig, hist maae saligt Herren tilbede
Og i evige Ro evige Herlighed see;
Men det lyner, og see! — hver Stjerne vorder en Lue,
Himmelkirken i Sky flammer med tusinde Blus;
Himlen synes i Brand, mens huult, som med Dommedagsklangen,
Store Stormklokke gaaer — pludselig under dens Drøn
Synes de flammende Stjerner udslukt, og brat, som ved Jord-
skjælv,
Mægtig fra Engelsborg nu tordner en konstig Vulkan:
See! hvor Flammeslangernes Hær phantastisk sig hvirvler,
Speiler i Tiberen sig skjønt Salamandernes Dands —
Herligt mageløs Leg med Jord-Elementernes Aander
Tryller det studsende Blik; o, men hiint Tempel i Sky,
Dommedags-Særsynet hist, hvor Himlen smelted i Flammer,
Det jeg skuer end her, sprænges end Jorden i Luft.

---

*) Kongen af Neapels Besøg satte i denne Tid hele Rom i Bevægelse.

Aften paa St. Pietro Mantorio.

(Alle Sjæles Fest.)

Monte Mario snart, og snart Treenighedsbjerget
Viste mig store Stad festlig i Glorieglands.
Her dit Golgatha nu, St. Peter, stille mig viser
Verdens Herlighed, som — sidst du har seet den paa Jord.
End betegner paa Ostias Vei Kapellet os Stedet,
Hvor til sin Martyrbedrift Petrus fra Paulus bortgik;
End deres Afskedsord paa Stenen Vandreren læser,
Som Dionysius dem, rørt, til Timotheus skrev:
„Fred være med dig!“ — saalunde Petrus til Paulus har talet —
„Kirkens Grundsteen, du troe Hyrde for Frelserens Hjord!“
„Gak i Fred“ — var hans Svar — „du Prædiker god for de Gode!
Du, de Retfærdiges Ven! Leder til Salighedѕ Land!“
Saa adskiltes de hist, og her paa Høien stod Korset,
Hvor selv Mesterens Død syntes Disciplen for skjøn;
Ei han glemte Fornegtelsens Nat, ei Hanegalsstunden,
Og kun med Issen mod Jord valgte han Mesterens Død.
Her har Petrus fuldendt, og hist end Kirken omhvælver
Kilderne, som af dit Blod udsprang, du herlige Paul!

— Store, hellige Stad! i Aftenen rolig du gløder,
Tusind Martyrers Blod luer mig her i din Glands.
Løfter idag du paa Sjælenes Fest dog Døden paa Thronen?
Herrens Tempel idag blev til en stor Sarkophag:
Høit, paa Thronen af Dødningebeen, staaer Gravenes Konge,
Vinker med magre Haand bort til Forraadnelsens Land;
Stille, med Navn paa Bryst, og med Faklen i Dødningehaanden

Munke-Beenrader staae; Dinenes Gruber nu kun her
Stirre med slukte Blik paa Lysekronen, hiin hvide,
Dannet med rædsom Konst stirligt af Menneskebeen —
Gjennem den store Grav dybt Livets Toner dog runge,
Minde om Sjælenes Fred og om den evige Seir.

Hjemmet.

Blev nu det gamle Roma dit Hjem? kan her du dog glemme
Nordens Himmel og Hav, Vintrens og Taagernes Kyst?
Vil et Paulun du dig her ved Fredens Tempel nu bygge,
Eller blandt Altrene hist i Colosseets Ruin?
Boede du nu, som Patron, i Mag paa Villa Pamphili,
Eller hos Æsculap hist i borghesiske Lund —
Sad du paa Pavens Stol, og saae du fra Monte Cavallo
Ned paa det knælende Folk — saa du vel blev dog i Rom?
Spurgte en Ven mig saalunde, jeg vilde ham svare med Sangen,
Som over Tiberens Strøm fløi mod mit Fædreneland.

Danmark og Italien.

(Rom den 16de Octbr. 1818.)

Hvor er du? Land, med lyse Bøgeskove,
Hvor Kæmper hvile under grønne Høie,
Hvor Aarestrømme bølgende sig høie
For Luftningen fra Oceanets Vove!

Høit Dybet svulmer, lystelig det bruser;
Fra Kysten Snekken flyver hen og svinger
I vide Fjerne sine lyse Vinger —
Paa grønne Bred det over Skoven suser.

Trækfuglene henflye i muntre Skare —
Dem følger Dalens Søn i sine Drømme;
I Luften underfulde Øer svømme,
Og Trylleslotte hen i Skyen fare.

Til Riddersmænd i Kamp og Dødningdandsen
Forvandler Trylleslottet sig foroven;
Nu flyer det som en Drage over Skoven
Og svinder som en Ørn i Aftenglandsen.

Paa Bautastenen sidder Vandringsmanden;
Om Feers Land og underfulde Tider
Han drømmer sødt, mens Billedet bortglider —
I Baaden sjunger Fiskeren ved Stranden.

Den blege Maane sig fra Bølgen hæver;
Den glimter alt, den stille Aftenstjerne.
Hvi stirrer Slettens Mø vel mod det Fjerne?
Et Længselssuk mod fremmed Kyst henbæver.

Der vandrer hendes Elskede nu ene.
Hvi flyede han henover dunkle Vove
Fra Landet med de lyse Bøgeskove,
Fra grønne Høi og Fædres Bautastene?

Han søgte Bjerg og Flod og vilde Fjelde,
Han stod paa Fjeldet, han ved Strømmen vanked;

Paa Bjerg, ved Strøm dog intet Hjerte banked,
Hvortil han kunde trætte Hoved helde.

Nu gaaer han under brudte Seiersbuer,
Seer Maanen gjennem Colosseum blinke,
Seer Brutus høit fra Capitolet vinke,
Mens Cæsar farer blodig hen og truer.

Høit Græsset groer paa sjunkne Guderhaller,
Tre Søiler staae, hvor Tordenguden throned;
Bag hine Mure Keisere sig kroned,
Det Lykkens-Tempel var, som hist nedfalder.

Fra Hedenoldets Grav sig Korset hæver;
Høit over Capitol og Romas Høie
Sig Kæmpedomen hvælver for mit Øie,
Et helligt Pantheon i Skyen svæver.

Der brænde Lamperne, hvor Petrus hviler,
Trindtom de dybe Seierstoner klinge;
Her Fredens Aand udbreder gyldne Vinge,
Hist Himmeldronningen fra Skyen smiler.

I Korsets Ly staae tryg i Fredens Sale
De store Billeder af det Forsvundne.
Af Konstens Seraphhaand til Livet bundne,
I Døden Guder og Heroer tale.

Jeg seer Laocoon med Slangen kæmpe,
Seer Digterguden, fra Olymp nedsteget;
De største Aander har min Sjæl bevæget —
Og dog jeg kan ei Længselssukket dæmpe.

Jeg vandrer ud fra Konstens Søilehaller,
Seer Rankens Buekrands blandt Almens Grene;
I Olietræets Skygger gaaer jeg ene —
Egeria mig til sin Lund henkalder.

Her vifter Vellugt i Orangeduften,
Hesperisk Himmel blaaner lys foroven;
Hist taarnehøi udspender Pinieskoven
Sin grønne Løvsky som en Bro i Luften.

— Men lummerhed Sirocco her dog brænder;
Jeg hører ikke Oceanet bruse,
Jeg hører ikke Egeskoven suse,
Ei Troskabstræet jeg i Syden kjender.

Jeg staaer i Konstens Paradiis paa Jorden;
Men rødmende jeg maa fra Lauren ile;
I Myrthens Lund kan eenlig Sjæl ei hvile —
Mit Hjertes Paradiis er i mit Norden.

— Hvor er du? Land, med lyse Bøgeskove!
Hvor er du? Land, hvor Kjærligheden bygger!
Saa sjunger Nordens Søn i Laurens Skygger,
Ved Romas Grav og Tiberstrømmens Vove.

Nonneindvielse.

Nær ved Klostrets Mure jeg boer, hvor, bag Sløret og Gittret,
Stille, for Verdens Blik Søstrene fromt sig har skjult.

Tidt jeg ved Midnatstid dog hørte dem Bønklokken ringe,
Der de sjunge ved Gry og til Maria i Qvel.
Tidt naar Sol da gik ned, og Klokken var fire og tyve,
Til deres Kirke jeg gik, hørte paa Nonnernes Sang.
Seet dem har jeg end ei; idag jeg skuer den første:
Skjøn, til Indklædelsens Fest unge Novize nu gaaer.
(Otte Dage dog førtes hun først fra Selskab til Selskab:
Før Affigelsens Stund Verdens Glands hun har seet.)
Cardinalen alt hist paa Guldstol sidder ved Altret,
Bispestaven i Haand, bærende Hoitidsornat.
Smykket som verdslig Brud, i hvide raslende Atlask,
Skjønhedsblomstrende Mø kommer i festlige Tog;
Rigt med Demanter og Fjær de ravnsorte Lokker er prydet,
Brudekrandsen i Haand, knæler for Altret hun taus.
Gamle Pater lovpriser med Ild den Fred og den Glæde,
Som i Cellen kun hist bygger hos Frelserens Brud.
Himmelske Brudering nu ved Altret Bruden modtager;
Himmelbrudgommen selv hviler alt paa hendes Arm:
Glad, som lyksaligste Brud, paa Korsets Billed hun skuer,
Mens hun fra Verden ud vandrer i langsomme Tog.
— Klosterdøren er lukt; nu for hende den aldrig sig aabner;
Hist over Altret jeg seer Nonnen bag Gittret igjen.
Der, med Korset i Haand, hun Brudefakkelen svinger,
Stiger i Glandsen op, festlig omtonet af Sang.
Om hendes Isse vaier i Lys det himmelske Banner;
Svævende synes hun alt, som hun mod Himmelen fløi.
Hoit er Løftet udsagt; for Alteret Præsterne bede;
Amen! i Klostret fjernt istemmer Søstrenes Chor.
Verdslige Brudepragt sig Himmelbruden har afført,
Staaer nu bag Gitteret sort; Kinden er hyllet i Liin.
Krandsen har hun nedlagt, med Verdens Roser, de røde;
Lokkernes yppige Strøm rulled til Jorden og svandt. —

Skjøn hun dog staaer der endnu, med Himmelkrandsen, den hvide,
Knæler endnu engang, rørt, skjuler sig heelt i sit Slør;
Langtsomt hæver hun sig med Fakkel og Kors — og i Klostret
Svinder til Orgelets Klang Frelserens viede Brud.
— Synet har dybt bevæget min Sjæl: Francesca Perini
Nævnes i Verden ei meer. Søster Theresa hun nu
Nævnes af Søstrene kun; ei Faderen skuer hun mere,
Broder ei heller og Ven, Brudgom ret aldrig paa Jord.
— Hist der en ung Patricier staaer, hvor Døren blev lukket,
Stirrer til Gitteret vildt — Ildblikket luer i Graad —
Hastig han vender sig bort, og paa Kirkegulvet han taber
Brudesangen, som fromt graahærdet Pater ham gav.

Himmelbruden *).

(Efter det Italienske.)

Lad sødt de gyldne Fredens Harper klinge,
I Lysets Seraphim! — lad Hymner stige
Mod Herrens Throne! — lad mod Himlens Rige
I Gjenlyd Jordens Psalterklang sig svinge!

Til Engles Chor gaaer under Aandens Vinge
En Jomfru reen — de høie Længsler stige —
Som Ørknens Hind, mod Kilden hun maa hige —
Serapher hende Brudefaklen bringe.

Og see, hun alt indganger til sin Glæde:
I Helligdommen glad hun sig tilslører,
Og kaster Verdens gyldne Glimmerklæde.

---

*) Denne Sonnet af en unævnt italiensk Digter blev ved denne Nonneindvielse uddeelt i Kirken.

For evig nu sin Frelser hun tilhører;
Paa Jordens Pragt den rene Fod kan træde —
Til større Glands en Engel hende fører.

Træk af Livet i Rom.

Til Klosteret staaer ikke Signora Nannas Hu,
Maaskee naar hun blier gammel og graa, men ei endnu.
Den deilige Francesca, som nylig Sløret tog,
Hun kaldte „Poveretta" *), og Guitarstrængen slog,
Imens en romersk Vise hun nynned om den Mø,
Som, levende indmuret, af Kede maatte døe.
Langt heller vor Signora vil paa Altanen staae;
— Forleden der hun tabte vel et Par Myrther smaa;
Men de gik ei til Spilde: en Fremmed dem optog —
I Natten hører jeg nu tidt — et Serenadetog.
Der nedenfor Altanen det standser mangengang;
Men ei Signora Nanna har hørt den mindste Klang.
Hun som en Steen maa sove, men kjender Sangen vist:
Nys nynned hun i Tanker den ved Vinduet jo hist. —

Sig Romerinden glæder til Carnevallet alt;
Hvor Fremmede da gjækkes, man har os glad fortalt.
I Massen tidt da mødes Hvo hele Aaret kun
Fjernt til hinanden blinked i ubevogtet Stund.
Hvormeget man kan sige blot med et Dieblink,

*) ɔ: lille Stakkel.

Hvor ligegyldig Hilsen er selv fortroligt Vink *),
Det lærer man med Tiden — og bliver man ret klog,
Med fire Fingre taler man det hele velske Sprog **).

Os Kjættere fordømmer dog ikke hele Rom,
Skjøndt Munken stundom truer os med visse Helveddom.
At Protestanten stundom en Christen være kan,
Dog vanskeligt begribes, og tidt forundres man,
Naar Kjætteren fast røres ved Processionen meer,
End Den, som daglig knæler, og rolig derpaa seer.
Mirakler skee her ofte, dertil er Folket vant;
Hist ved de fire Vandspring man nys et Billed fandt,
Med Rødkridt malt paa Muren, det gjør Mirakler nu;
Skomageren paa Hjørnet det kommer from ihu:
Han tænder Lampen for det, og samler mangen Skjærv
Af dem, det daglig frelser fra Sygdom og Fordærv.
Ved spanske Plads hist brænde to Lamper Dag og Nat;
Hver Morgen friske Blomster did fromme Haand har sat.
Madonna seer paa Lampen og paa de Blomster fro,
Velsigner barnligt Hjerte og styrker fromme Tro.

---

*) Den sædvanlige Hilsen skeer med Haanden, idet de 4 Fingre bevæges nedad mod den Hilsendes Øie.

**) Især deleshed blandt Almuen er et almindeligt bekjendt Fingersprog meget sædvanligt, hvorved ikke Bogstaver, men kun hele Ord og Meninger betegnes, f. Ex. en Hest og alle dertil knyttede Svar og Spørgsmaal, ved at lade to Fingre ride paa en tredie. Foragt betegnes ved at stryge sig opad under Hagen med Fingrene, Mistanke og Advarsel ved at holde en Finger paa sit ene Øie, medens man seer til Den, man vil advare imod, med det andet. o. s. v.

— Hvi toner i hver Gade nu landlig Fløiteklang?
Det er de Pifferari: forstyr ei Hyrdens Gang!
Han Julen os forkynder nu paa sin gamle Viis,
Bebuder Glæden, som er nær, med kjærlig Lov og Priis.

Pifferari *).

Naar den glade Juul er nær,
Sig Abruzzos Hyrder glæde;
Morgenstjernens klare Skjær
Siger dem, at Juul er nær —
Glad de ud af Hytten træde,
Med den brede Skyggehat,
Med de Kapper blaae og lange,
Stige ned ad Bjerget brat.
Til det store Rom de gange,
Binde fast Sandalens Baand,
Tage Fløitesæk i Haand.

To og To de sammen gaae,
Pifferari de sig kalde;
Hvad paa Stjernens Glands de saae,
De med Klang bebude maae:
Det er Glædesbud for Alle.
Hvorfor fattig Mand er glad,

*) Fløite- og Sækkepibeblæsere, som 8 Dage før Juul opføre Musik for alle Madonnabilleder, hvorfor de rigtignok modtage milde Gaver; men man seer tydeligt, at Sangen er oprigtig meent og Sindet henvendt paa den afbildede Gjenstand for deres Tilbedelse.

Lydt den Rige skal fornemme;
Herren i den store Stad
Skal ei heller Julen glemme.
Sækkefløitens stærke Klang
Suser paa de Hyrders Gang.

Hyrden ved Paladset staaer:
Indenfor den Rige blunder;
Til hans Øren Klangen naaer —
Ud han paa Altanen gaaer,
Seer de Hyrder nedenunder.
Ei han dem bortjage vil:
Stor er Glæden, de bebude;
Til de Pifferaris Spil
Lytter fattig Hob derude.
Barnet springer om saa fro:
Snart skal Krybbens Palmer groe!

Men ei blot for store Stad
Og for Barnet Hyrden spiller:
Opad stirrer han saa glad,
Hvor det lille Alterblad
Jesu Moder fromt afbilder;
Derpaa see de Hyrder fro,
Stirre vist og blæse længe:
Til den Moder, from og tro,
Skal de Buggesange trænge;
Hende de bebude vil
Glade Stund med Klang og Spil.

Om de Mænd fra Solens Hjem,
Stjernen fra de Morgenzoner,

Hyrderne ved Bethlehem,
Og hvad Englen sagde dem,
Derom suse Psalmens Toner.
Herrens Moder det forstaaer:
Taus hun fra sit Billed vinker;
Hyrden knæler og bortgaaer —
Paa hans Bjerge Stjernen blinker;
Sækkefløitens stærke Klang
Suser paa de Hyrders Gang.

Og var end den Klang ei sød,
Sødt den har dog glædet Mange:
Verden er en Frelser fød!
Spillende i Morgenrød,
Hjem de Pifferari gange.
Paa Abruzzo venter glad
Hyrdeqvinden med de Spæde:
Faderen fra store Stad
Bringer Barnet Juleglæde.
Pifferari! Fløiteklang!
Juleglæde! Julesang!

Juul i Rom.

Sig barnligt Folket glæder til skjønne Juletid;
Til fattigst Brakke flytte de Jesu Krybbe hid *).

---

*) Disse saakaldte Præseper (Krybber) ere ofte dannede med megen Smag og Omhu og af et Slags konstnerisk Virkning ved Belysningen.

Af Mos og grønne Qviste et Østerland opstaaer;
Der Julemorgen Englen blandt Hjord og Hyrder gaaer:
Her Østens Vise knæle, Maria sidder hist
Og glæder sig med Joseph alt hos den liden Christ.
Nu Kaffehuset smykkes, til Julegledens Priis,
Med tusend gyldne Frugter, et Børneparadiis.
Der Hedenoldets Guder i Sukkerglands opstaae;
I Barnets Haand til Julen de smelte og forgaae.
Hist paa Navonna-Pladsen hesperisk Have skjøn
Omskygger sine Æblers Guld med Myrthen, frisk og grøn:
Orangerne der gløde i Laurens dunkle Krands,
Og yppig bader Vaaren sig her i Høstens Glands.
Men er det da ei Vinter? — Med Ærmekapper paa,
Ved Baalet hist paa Hjørnet de Romere jo staae;
Den gamle Kone tripper til Kirken med sin Mand,
Selv ei den unge Donna slig Mand undvære kan:
Den troe „Marito" *) hænger paa Armen, varm og huld;
— Leerkrukken saa man nævner, af hede Gløder fuld. —
Meer kuldskjær end i Norden, hvor høiest Sneen laae,
Selv haardfør Skandinaver maa til Kaminen gaae;
Men Sydens Vinter varer kun et Par Timers Tid:
Til Middag kommer Somren, til Aften Høsten blid.
Saa alle Aarets Tider i Døgnet rulle hen,
Og Julens gamle Aasyn jeg kjender ei igjen.

Men kommer Juleaften paa Velsk til os iaar,
Paa Dansk vi maae den feire, som danske Mænd anstaaer.
Dog Hvo skal os berede den Helligaftensgrød?
Sligt hele Rom ei mægter; Hvo hjælper i den Nød?
Ukyndig, Landsmandsskabet end holder Raad omsonst

*) ɔ: Ægtemand.

Og spørger: hvad er Roma dog nu med al sin Konst?
Dog see, hist kommer Manden, som Konsten frelse kan:
Paa Gaden løber emsig en pyntet Riddersmand,
Paa Stadsekjolen dingle to Ordner eller tre:
I Galladragt han kommer fra Fyrsteassemble.
Hvad bærer han ved Barmen? en Trøster i vor Nød:
En vældig Kæmpeflaske med Mælk til Julegrød,
Og Ridderen er Thorvald, de Danskes Fryd i Rom;
(Med Grynene tillige nu vor Professor *) kom.)
Til Arnen selv Hr. Thorvald med Mod og Iver gaaer:
Paa danske Julenadver heelt vel han sig forstaaer;
Selv sætter han paa Bordet det mærkelige Fad;
Høit Landsmandskabet jubler og er af Hjertet glad.
Med velske Orvietto vi feire danske Fest;
Af alle Romeraftner os denne tykkes bedst:
Den sætter os tilbage til Barnets Paradiis,
Da Helligaftensglæden var Himmelglædens Priis,
Da vore Fædre feired, som Fædrene før dem,
Den glædeligste Høitid i glade danske Hjem,
Da Tjeneren, som Herren, forglemte Aarets Nød,
Og hver en Sjæl, som leved, paany sig følte fød,
Da Lænkehunden løstes, og hvert et Huusdyr glad
Fornam, at der var Glæde i Huus og Gaard og Stad,
Da selv ei Himlens Fugle man glemte i sin Fryd,
Og Jord og Luft gjentoned af samme Jubellyd.
Hvad større Fryd sig skjuler bag glade Aftenlyst,
Med næste Morgens Straaler alt luer i vort Bryst —
Det gjemmer Hjertet stille, mens høit til Bægerklang
Vi Fødelandet mindes med danske Brodersang.

*) Historiemaler Lund, som til Erindring afridsede dette lille Genrebillede til min Reisemappe.

Danskes Sang i Syden.

I vide Verden gaaer freidig ud
Den danske Mand;
Men aldrig glemmer han Ven og Brud
Og Fædreland.
Og mødes Danske paa fremmed Kyst,
Er Glæden stor,
Høit toner Sangen fra Broderbryst
Mod høien Nord:
Hil være dig, Danmark, vor Moder!

Det milde Syden har Bjerg og Flod
Og klare Luft;
Her ruller fyrigt det muntre Blod,
I Blomsterduft.
Det strenge Norden har dybe Hav,
Saa stolt at see,
Der funkle Stjerner paa Kæmpens Grav
I Vintersnee.
Hil være dig, Danmark, vor Moder!

I Welskland slynger sig Ranken fro
Om Træets Arm;
I Norden klynger sig Møen tro
Til Vennens Barm.
Her Livet gløder i freidig Lyst,
Her Myrthen groer;
Men dybt slaaer Hjertet i stille Bryst
Mod høien Nord.
Hil være dig, Danmark, vor Moder!

Her Lauren fletter sin grønne Krands
Om Konstens Hal,
Her stande Guder med Oldtidsglands
I Marmorsal;
Men hist, hvor Solen bag Sky nedgaaer
Ved Vintertid,
Ved Arnen Barden Guldharpen slaaer
Om Fædres Id.
Hil være dig, Danmark, vor Moder!

Til Sydens Himmel, til lyse Luft
Vi vandred fro:
I Rankens Ly, i Orangens Duft
Blev Hjertet tro.
Tidt længselfuld mod det fjerne Hav
Vi stirred frem:
Hvor Stjerner funkle paa Fædres Grav,
Der er vort Hjem.
Hil være dig, Danmark, vor Moder!

Og Hil dig, Broder og Ven og Mø
Ved danske Strand!
Fornem vor Sang over Bjerg og Sø
Fra fremmed Land!
Hvor Livet gløder i freidig Lyst,
Hvor Myrthen groer,
Slaaer Hjertet dybt i det danske Bryst
Mod høien Nord.
Hil være dig, Danmark, vor Moder!

Julemorgen.

Aarle, før Sol staaer op, til St. Maria Maggiore
Gaae vi til gladeste Fest; Maanen belyser vor Vei.
Høi som en Stjerneborg staaer, i Lysglands, herlige Tempel;
Ind vi træde, og see! trindt paa det marmorne Gulv
Knæle nu Qvinder og Børn: ved Qvel fra Landet hiddragne,
Slumre ved Altret de her; Sang dem skal vække og Fryd.
Hyrderne hvile nu her, af Kirkens Lamper omstraalte,
Som under Stjernernes Telt fordum paa Marken de laae:
Atter de vente den herlige Stund, naar Englen dem trøster
Med det livsalige Ord: fød er en Frelser idag!
— Hør, nu gjentoner det alt! det Livs-Evangelium hører
Jorden med Hyrderne fro, Himlen sig glæder derved.
Barnet er atter os fød, i hvem vi skal evig gjenfødes!
Hist under festlig Sang Kirkens det hellige Tog
Livets store Triumf med frelste Verden nu feirer,
Bærende Vuggen, hvori Himlen paa Jorden har drømt.
Stille fra Templet vandre vi ud. Nu Sol er oprundet —
Lysets Konge er fød — vi har hans Herlighed seet.

Dansk Juleglæde.

Vel ei den danske Kirke i Rom sig hæve kan,
Et Huuskapel dog findes i vor Udlændingsstand,
Og, inden lukte Døre, den lille danske Hjord
I Pavestaden samles af Hyrden fra vort Nord. *)
Der, som de første Christne i Catacombens Skjul,
Vi stille Herren prise for skjøn velsignet Juul.
Men Hvo skal til os smykke det Juletræ iaar?

*) Provst Schmidt.

Af danske Møer plantet, det alt i Hallen staaer.
— I Maaneskin vi standed i Pantheon en Qvel,
Der rørte Hjemmets Toner i Hvælvingen vor Sjæl:
Fra danske Jomfrulæber lød Modersmaalets Klang,
Og tidt den os husvaled paa underlige Gang. —
Tilsammen har vi vandret med Søstrene fra Nord
Blandt Konstens Paradiser paa Hedenoldets Spor;
Nu dandse vi tilsammen om Juletræet glad —
Til Ven og Mø i Norden flyer glade Juleqvad.

Juletræet.

(Fra Rom til mine Elskede hjemme.)

Med Palmens Blad,
Med de Blomster af Guld,
Sig hæver ved Qvad
Saa frydefuld
Et Træ i Hesperiens Have;
I Blomster det staaer
Ved Juletid;
Fra Morgenens Vaar
Bar Engle det hid.
Til hvem er den herlige Gave?

Til Store og Smaa
Er det hellige Træ,
Til os, som gaae
Under Laurens Læ,
Og til dig, som Nordlyset skuer;
Til dig, som end
Skuer barneglad
Imod Østen hen,

Mod den fattige Stad,
Hvor den skjønneste Stjerne nu luer.

Den straaler saa glad
Den Stjerne i Øst,
Hvorunder hun sad,
Med Barnet ved Bryst,
Hiin Moder til al vor Glæde.
Og i Stjernens Glands
Voxer underfuld,
Med sin Palmekrands,
Med de Blomster af Guld,
Det Træ, hvorom Englene qvæde.

Sin Rod det udskjød
Af himmelske Frø:
Hvo dets Frugter nød
Skulde aldrig døe —
Det blomstred i Paradiishaven.
Det blomstrer endnu
I Syd og i Nord:
Hvor i Hjerte og Hu
Den Korsfæstede boer,
Voxer Livets Palme paa Graven.

Hver Julenat
Er det Træets Vaar:
Da grønnes det brat
Og i Blomster staaer,
Mens fra Himlen Englene qvæde:
Mod Solens Hjem

Er det Morgenrød —
I Bethlehem
Er en Frelser fød,
Al Verden til Trøst og Glæde.

I Stjerneglands
Voxer underfuld,
Med sin Palmekrands,
Med de Blomster af Guld,
Det Paradiistræ over Jorden;
Og i helligt Læ
De Forløste gaae;
Om det Juletræ
Dandse Store og Smaa
I Syd og i vinterkold Norden.

Og Fryd, o Fryd!
I den Kreds saa stor
Seer i fjerne Syd
Jeg de Mænd fra Nord,
Som venlig Broder mig kalde;
Og Søster og Brud
Jeg skuer igjen;
Lovprisende Gud,
Samles Ven med Ven:
Under Livstræet mødes vi Alle.

Guds Fred, Guds Fred,
Under Palmelæ!
Lad i Kjærlighed
Om det Juletræ
Med Guds Engle tilsammen os qvæde!

Mod Solens Hjem
Er det Morgenrød:
I Bethlehem
Os en Frelser er fød,
Al Verden til Trøst og Glæde.

Helligtrekongersfest.

Epifania del Signore.

(Den 6te Januar 1819.)

Tassos Grav har jeg seet; i Onofrios eensomme Kloster
Stille jeg hviled idag, lyttende taus til hans Aand.
Did henvandrer jeg tidt; og paa Rom jeg nedskuer fra Svalen;
Der mig synes i Sang maa det Forgangne opstaae.
— Venlig bortkalder mig nu fra Klostret Børnenes Festlarm:
Helligtrekongers Qvel kjøber man Legetøi ind;
Fædre og Mødre glædes da selv ved Dukker, som Barnet;
Børnevennernes Hob myldrer paa Torvet med Lyst.
Sælgekjærlingen skjælmsk ved Laden sidder med Kjeppen:
Sort som B e f a n a *) udklædt, gjækker hun Drengenes Flok;

*) Efter Folkeeventyret et Slags Fee, der med de hellige tre Konger bringer Børnene Gaver, dog af forskjellig Beskaffenhed, efter Børnenes forskjellige Opførsel hele Aaret. Hun antages maaskee for den hellige Morerkonges Dronning, og derfor skal vel Sælgekonen, der repræsenterer hende ved Legetøisboutikken, være sort i Ansigtet; men ligesom hendes Sorthed er en gjækkende Maske, saaledes er Befanas Vrede ikke streng, men kun som et sort Slør, hvorigjennem den velgjørende Fee titter kjærlig og mild til Børnene.

Vel de vide, at hun dog ei er den rette Befana,
Først med Morlandets Drot kommer imorgen hun selv;
Ned gjennem Skorstenen da hun kaster skjult i Kaminen
Strømpen, med Sukkergodt fyldt, blandet med Kul og med Sand.
Alle de fromme Børn Befana vil gavmild belønne,
Skuffer med Smaasteen og Kul Utyſker smaa kun iblandt.
Barnet alt bæver af Lyst, dog frygtsom det seer til Kaminen,
Takker Befana saa kjønt, flygter med Strømpen og leer.
Dukker nu myldre der ud, og urolig hvert Kræmmerhuus aabnes,
Skjul for mistænkelig Skat: Sukkerbrød snart og snart Steen;
Størst overveier dog Glædernes Tal de gjækkende Sorger:
Hisset med Billed og Lys staaer der et Alter paa Bord —
Det har Befana bragt hid, og derved de Smaa nu skal messe;
Helligdommen humant tjener til Børnenes Leg:
Snart som de Store, de Smaa for Dukke-Madonner nu knæle,
Sætte paa Altret med Lyst skjøn Pulcinell og Bajaz.
Godt er det Hele dog meent, og ei kan de Himmelske vredes,
Hvor blandt det barnlige Folk Ingen forarges derved.

St. Antonio-Festen.

(Den 17de Januar.)

Selv for Dyrene Kirken i Syd har glædelig Festdag;
Skjøn, St. Antonios Dag Lykke dem bringer og Fred:
Smykket med Blomster og Baand, gaaer Faar nu og Esel til Kirken;

Der i sin Høitidsornat Præsten ved Døren alt staaer:
Helligt Vievands Stænk skal selv de Umælende qvæge —
Alt Kreaturets Suk Himlen dog hører engang,
Og til Forløsningens Fryd vil Kirken Dyret indvie —
Store Kjærligheds Haab dybt i Symbolet er skjult*).
Mild St. Antonios Aand til Dyrefesten nedsmiler,
Medens hans Billed endnu æres af Hyrden med Kys**).
Fjernt fra Mennesket tyede han fromt til Dyret i Skoven,
Talte til Fisk og til Fugl, stille de lytted dertil;
Sjæle hos dem han saae, og for alle de fængslede Sjæle
Bad han om Frihed og Liv, selv hvor dets Drøm er et Suk.

St. Agnese-Festen.

(Den 21de Januar.)

Ogsaa din skjønne Fest har frydet mig, Santa Agnese!
Ind i dit Tempel***) jeg treen; Gulvet af Blomster var skjult;

---

*) Huusdyrenes Velsignelse paa St. Antoniofesten vedvarer i 8te Dage. Almuen troer derved at sikkre dem mod Sygdom og Misheld, og naar Dyrene ere syge eller fraværende, kjøbe deres Eiere ved denne Fest i St. Antoniokirken smaa indviede Kors, som de hænge dem om Halsen.

**) Det var dog som oftest Korset paa Helgenbilledets Bryst de kyssede; dette skete især med Andagt af gamle Mænd og Qvinder.

***) Den lille smukke St. Agnese-Kirke udenfor Porta pia, med sine Marmorkolonner og Galleriet med Vinduerne foroven og med Halvrotunden i Baggrunden, erindrer den Danske om den nye Frue Kirke i Kjøbenhavn.

Venligt dit Billed der stod i Halvrotunden paa Altret,
Porfyrpillerne skjønt funkled af tusinde Lys;
Over det knælende Folk hang Løvkjæder ned fra Colonnen,
Fromt med sit hvide Skæg fremmede Pilgrim der laae.
Frem under festlig Choral til Alteret Lammene bares,
Hvide som Bjergenes Snee, prydet med Blomster og Baand;
Fromt de paa Alteret laae, med den røde Rose paa Panden,
Medens med hellige Vand Bispen dem vied til Fred.
Løsnes end Festens Baand, og falmer end Rosen imorgen,
Fred og Velsignelse nu følger dog hellige Lam:
Med deres sneehvide Uld skal Bispen smykkes for Altret *),
Indenfor fredhellig Muur indviet Hjord nu skal gaae;
Aldrig tør fjendtlig Haand det stille Liv nu forstyrre
I den uskyldige Sjæls reneste Billed paa Jord.
— Saa skal i Barnligheds Hjem og i Fromheds hellige Have,
Santa Agnese! din Aand værne om Sjælenes Fred.

Spansk Sørgehøitid i Rom **).

(Januar 1819.)

Til Paladset Folket strømmer
Hist, hvor Spaniens Dronning boer.

---

*) Af disse Lams Uld væves de Kaaber, som Paven sender om til Biskopperne. Naar Lammene paa Alteret ere indviede, blive de paa to Geistliges Skjød førte i en aaben Vogn til Paven.

**) Den afsatte spanske Kong Carl IV's Dronning døde i Rom og blev begravet der med alle de samme Ceremonier, som den svenske Dronning Christine 1689. Hendes gamle Elsker, den

— Hendes Throne blev omstyrtet;
Kun de Faa, som Hjertet hyldede,
Mens for Sceptret Hoben knæled,
Ære hende her endnu. —
Hvor Christina fordum glemte
Kronens Glands og Verdens Høihed,
Har en Dronning atter fundet
Freden ved St. Peters Stol.
Ei forarger mere Verden
Blikket, som til Fyrsten lued
Hemmeligt i Elskovsgløð.
Nys hun ved hans Leie vaaged:
Der de sorte Lokker graaned,
Taaren brændte blege Kinder,
Han opstod; men hun hensank.
Under Sang kom til Paladset
Sorte Tog med Sacramentet;
Dronningen laae taus i Hallen —
Døden stod ved Hovedgjærdet,
Elskeren ved Foden græd.
Korset blinked — see! da flyede
Billedet af Verdenslysten;
Sjælen i sin Flugt ei synded,
Gik forsonet til sin Gud.

---

berygtede Fredsfyrste (Godoy), var paa samme Tid i Rom; Dronningen havde paadraget sig sin Dødssot ved at vaage ved hans Sygeleie. Han blev af en Cardinal bortviist fra hendes Dødsleie, da hun modtog den sidste Salve. De gamle spanske Hofskikke bleve iagttagne i hendes Palads under den hele Sørgehøitid.

— Til Paladset Folket strømmer;
Salene er sortbeklædte,
Og, hvor Dronningen paa Bolstret
Høit nu ligger, hvid og stille,
Dag og Nat de Kerter brænde,
Dag og Nat for Den, som sover,
Præster stille Messer læse
Ved de sorte Altre tolv.
Folket beder med og knæler,
Fremmede gaae ud og ind.
Men hver Morgen Tjenerinden
Sig for blege Dronning bøier,
Spørger: om hun ei vil smykkes,
Om hun ei med Diademet
Vandre vil i Fyrstehal —
Og hver Middag Karmen ruller,
Som sædvanlig, for Paladset;
Gamle Marsk sin Dronning spørger:
Om hun ei, før Taffelstunden,
Som sædvanlig, vil udfare —
Og ved Taffelet man venter:
Dronningstolen end staaer ledig,
Marsken spørger, som sædvanlig,
Skjuler Taaren, naar hun tier,
Svarer, at hun slumrer end.
— Sidste Dag nu her hun slumrer;
Marsken staaer i Sørgeklæder,
Sorgen han ei meer fordølger,
Siger ud de tunge Ord:
Aldrig mere hun skal smykkes,
Aldrig meer med Diademet
Vandrer hun i Fyrstehal;

Aldrig meer før Taffelstunden
Skal i Karmen hun lystfare,
Aldrig meer hun blandt os sidder
I den gyldne Dronningstol.

— Men til Kirken skal hun fare.
Taus i Natten paa Altanen
Seer jeg Fakler fjernt sig røre;
Langsomt over Høien stiger,
Som fra Gravens Dyb mod Himlen,
Toget, som et Drømmesyn.
Stille efter Ridderskaren
Dronningen paa Karmen kommer;
Hvid, med sorte Slør om Kinden,
Frem i Fakkellys hun svæver,
Kirkens Tjenere ved Issen,
Og ved Foden, som en Engel
Knæler liden Chordreng stille,
Fromt med Korset i sin Haand.
Sort er Karm, og sort er Ganger —
Underligt i Natten svinder
Toget, som til Kirken drog.

Og i Kirken Sjælemessen
Gjennem sorte Hvælving toner.
Med sin Hellebard Drabanten
Staaer ved høi Paradebaare;
Store Candelabrer brænde —
Dronningen med Kronen ligger,
— Sceptret har de lagt ved Siden —
Korset holder hun i Haand.

— Atter store Tog sig rører:
Gjennem Romas Gader vandre
Broderskaberne formummet;
Sjungende, med tændte Kerter,
Til St. Peter Toget gaaer.
Uden Slør, paa Baarens Løibænk
Dronningen med Kronen bæres
Hist til Gravkapellets Ro.
Munke bede, Folket knæler,
Alle Romas Klokker ringe;
Efter følger tomme Karm.
End hun rører sig dernede —
Fra Altanen jeg nedstirrer,
Synes, hun maa Øiet aabne,
Synes alt, hun paa mig seer.
— Cardinalen paa sin Ganger,
Fyrsterne i Sørgeklæder,
Krigerne med Flor om Kaarden,
Bøssepiben nedad vendt —
Florbehængte Sørgetrommer,
Dumpe veemodqvalte Toner —
Sælsomt, hvad jeg seer og hører,
Svæver som en Drøm forbi.
Som en Drøm om faldne Throner,
Om forgangne Herligheder,
Livets Pragt og Verdens Glimmer
Jeg i store Liigtog seer.
Men hvor Sørgetoget svinder,
Runger dybt fra Kirkeklokken
Evighedens Kæmpestemme:
Hvad der døer, skal evig leve,
Hvad begraves, skal opstaae!

Romersk Musik.

Trykker i fredhellig Stad dog Verdenssorgen mig stundom;
Ængster den Postdag mig alt, som jeg forventer endnu —
Fører mig Drømmenes Alf til Hjemmet en Nat, men som
Flygtning —
Skal jeg et Øieblik kun gjensee hvem Hjertet har kjær —
Vil jeg dog Afskedens Qval paany ei piinlig fremkalde,
Lister om Huset mig kun, seer kun til Vindvet iløn —
Aabnes da Vinduerne brat, og Dødninghoveder nikke
Der, hvor den Elskede boer — farer jeg op da med Gru,
Glad ved at see, det var Drøm — men kan jeg dog Drømmen
ei glemme —
Sancta Cecilia! du mildt da husvaler min Sjæl.
Herlig jeg saae dig ved Orgelet alt *); nu jeg hører opløftet
Stundom i Messen din Aand, liflig henaandet i Sang.
Bort jeg kun vender mit Blik fra den fede skægløse Sanger,
Og gjennem Sang-Choret reent toner mig himmelske Røst.

Tidt jeg fra Krogen i prægtig Sallon hos Signor Sirletti *),
Med Palestrinas Aand flyver til Tonernes Hjem,
Glemmer Rossinis Konst og de larmende Operatriller,
Dukker i Strømmen, som hid bølged fra Aandernes Hav;
Alt, hvad levende dybt sig bevæger i Frihedens Verden,
Smelter, harmonisk udtalt, sammen i hellige Sang.
Enkelt Mislyd opløser sig reen i Grundharmonien,

*) I Raphaels herlige Billede i Bologna.
**) Romersk Capelmester.

Og, i en Hymne foreent, Sjælenes Verden faaer Røst:
Evig, mig synes, engang saa tone den maa mod Guds Throne,
Hoit af Cheruber istemt, baaren af Sphærernes Klang.
Eet forstyrrer mig kun, og det er — Kapelmestertegnet:
Skurrende Hvislen er her Negterens Livstone liig.
Dog — den hører ei med til hiin Aandeverdenens Hymne:
Iſkun i Prøvens Stund hvisler i Livet den ind,
Synes at trodse, forstyrrende kun, den herlige Samklang,
Maa dog, ordnende selv, skjult i dens Hvirvler — forgaae.

Catholsk Confirmation.

(Prima Communione.)

Kjærlighedsfesten venlig idag selv Kjætteren glæder,
Her, hvor St. Paul Eremit vogter paa Børnenes Fred.
Conservatoriet *) alt ved liden Kirke sig aabner,
Op nu til Alteret gaaer Smaapigeskaren saa fromt;
Stille, som Nonner, de gaae, med Haand paa bankende Hjerte,
Følge i Kerternes Glands Frelserens hellige Flag.
Alteret see de kun paa, og Taaren dem glindser i Øiet,
Foran, med Krandse i Lok, Engle med Banneret gaae **).

---

*) Et Slags Opdragelsesanstalt for unge Piger, helliget St. Paul Eremit og indrettet paa klosterlig Viis, men hvor de unge Piger dog dannes til siden at træde ind i Familielivet.

**) Tre smaa Piger fungerede som Engle ved denne kirkelige Fest.

Rolig smile de Smaa, med Barneskuldren bevinget,
Medens ved Alterets Fod Gjesterne smelte i Graad;
— Saa til de Frommes Graad Guds Engle roligt kan
smile —
Hellige Sacrament aabner dem Frelserens Favn.
Ingen Examen, kold, her slukker Andagtens Lue;
Ei med Kundskab og Flid bramme forfængelig de Smaa,
Ei de glimre med Pynt, og ei Verdensrangen dem ordner,
Rødmende see de ei her leflende Smaaherrers Blik;
Alteret see de kun paa, hvor Helligdommen sig aabner,
Medens paa Kirkegulv-Steen knæler det bedende Folk.

Dansk National-Fest i Rom.

(Den 28de Januar 1819.)

Hvad toner i Syden liig Stemmer fra Nord?
I Roma de Toner gjenrunge —
Udsvinger fra Graven sig Ørnen saa stor,
Og hører Normannerne sjunge?
Normannen er kommen; men Sang er hans Sværd,
Fred er hans Løsen, Fryd er hans Færd.

Hvad tyder, hvad toner den fremmede Røst?
Hvi runge de nordiske Sange?
Maa fremmede Vandrer fra balthiske Kyst
Her stille og eensom ei gange?
De Trækfugle komme, de Trækfugle flye —
Samlet de sjunge, juble i Sky.

Fra Dannemarks Lunde, fra Bøgenes Strand
I Verden adskilt vi omfare;
Men samlet gjenfinde vi Fædreneland —
Høit jubler den reisende Skare:
Velsignet Hvo kommer fra Bøgenes Strand!
Fred om vor Arne, Fred om vort Land!

Og Fred om vor Konge! og Fred om hans Huus!
Og Fred om de Skjoldungers Stamme!
Neronernes Throne er sjunken i Gruus —
De Skjoldungers Stjerner end flamme.
Velsignet Hvo freder om Bøgenes Strand!
Fred om vor Konge! Fred om hans Land!

Saa Kongefestens Jubel til Glassets muntre Klang
Fra Ermelino *) runger i skandinavisk Sang.
Heelt fremmed, her forbauser den Glædesrøst fra Nord:
Det hele velske Danmark er femten Sjæle stor.
(Til rette Stund iaften, da Festens Lys var tændt,
Til Coloniens Glæde kom — vor lærde Hofagent **).
Med glade danske Hjerter, med Høitidsklæder paa,
Vi sjunge, som vor Jubel til Danmark skulde naae.
Selv Damerne os fryde med patriotisk Aand,
I lilliehvide Kjoler med rosenrøde Baand;
Og er end fjern vor Konge, vi see ham dog idag:
Vi hilse ham, bekrandset, hist under Danmarks Flag.

*) Hotellet.
**) Professor Brøndsted.

I Londom har vor Maler, som nys fra Hjemmet kom *),
Hans Aasyn os afbildet; den grønne Krands derom
Har danske Møer flettet, mens røde Schavl de tog
Og kjærligt det forvandled til hellig Dannebrog;
Med hvide Kors det vaier om Billedet saa lyst,
Og høit gjenrunger Glæden paany fra Danskens Bryst.
— I Hjemmet brænder stille den Kjærlighedens Glød,
Som stundom synes slumre med os i Fredens Skjød,
Men som i Farens Time opildner Sjælens Mod,
Naar tro det danske Hjerte opoffrer Liv og Blod.
I fremmed Land behøves ei Farer eller Nød,
For mægtig at opflamme den aldrig slukte Glød:
Naar Fødelandet nævnes, da blusser Sjæl og Kind,
Og over fjerne Billed staaer høit for rørte Sind
Den gamle Kongekrone fra Skjolds og Frodes Tid,
I Fredens Lys forklaret, og prøvet tidt i Strid. —

Udvandringer fra Rom.

Ariccia.

Kaldes det Vinter end her, dog vaargrønt er Bjerget som Dalen.
Her nu, i Skov og ved Sø, følger jeg sørgende Ven **):
Faderens sidste Ord har Postfuglen bragt ham fra Hjemmet;
Stille han vandrer nu her, søger den flygtede Fred.
— Fordum Ariccia tidt mod Roma fjendtlig sig rusted;

*) Portraitmaler Jensen.
**) Dr. Estrup.

Fredelig Landsby nu staaer, venlig, i Blomsternes Dal;
Stundom i Maaneskin Røverens Dolk vel blinker bag Busken,
— Nys har De Cæsaris Hær truet den herlige Egn —
Ei dog for Røvernes Vold sig ængster den fattige Hyrde;
Rømmet, den Riges Palads øde kun staaer og forladt.
Her, under dalende Sol, vi gaae nu paa eensomme Skovsti;
Mørk Albanersø vildt kæmper med Stormen idag.
Riflen flygter, og gulnede Løv henhvirvler i Krattet;
Er det en Jæger, som hist sidder paa Huulveiens Stub?
Riflen ham blinker i Haand — han seer os, og hør nu — han piber!
Er det et Jægertegn kun? gjælder maaskee det nu os?
Halvt vi kun skjemte dermed — forbi han alt lader os vandre —
Om han i Ryggen os nu — skyder, gad vi dog vidst;
Een kun tilbage maa see! — naar Stimanden troer, han er frygtet,
Vorer Beslutning og Mod, troer han sig ogsaa for svag.
Ei mod en Udlænding let den velske Stimand sig vover,
Gjør ham ei dobbelte Magt eller hans Skud-Vaaben kjæk. —
— Jægeren sidder paa Stubben som før; men nu er der tvende:
Vente maaskee de os der, naar vi mod Natten gaae hjem?
Dog saa regne de feil, naar siden vi gjennem Albano
Trygt paa hiin skjønnere Sti lee ad den skuffede Plan.

Dybt nu rører sig under vor Fod den begsorte Afgrund:
Bundløse Krater vi see — her, hvor Vulkanen har rast.
Hist over buskede Fjeld det taarnhøie Kloster sig hæver;
Der Alba Longa jo laae. — See! over brusende Dyb
Vestens ildrøde Lys med mægtige Skygger alt kæmper,
Døer nu paa vildene Fjeld, slukket i Storm og i Mulm;
Hvo sig nu her styrted ned, var dog uhyre fortvivlet —
Eller hvo, dristig og kjæk, tumled paa vildeste Hest
Ned mod grundløse Dyb, mens Hingsten snyste i Stormen!
— Bort fra den svimlende Pynt! farlig er Afgrundens Røst.

— Venligt i Maaneskin hist Ascanius' Gravhøi sig hæver:
Marmorprydelsen svandt; Muursteenskeglen end staaer;
Træet groer paa dens Top, og Hyrden boer i dens Hvælving.
— Alt ved Albano vi gaae Feltherregraven *) forbi;
Mørk Eremithule der — og hist Troglodytternes Grotter —
Natlige Arneblus her gjennem en Fjeldhules Rift —
Høit mellem flyvende Skyer nu Fuldmaanens Gang over Skoven —
Æseldriverens Tog fjernt paa den buskede Sti —
Lynet blandt Fjeldenes Spiir — og Helligaftenens Klokke
Nu fra Ariccias Taarn — Alt er romantisk dog her.
Stille veemodige Ven gaaer taus ved min Side, og langsomt
Søge vi nu over Fjeld Hvilen i fremmede Hjem.

I Marianas **) Hotel her Tydske og Danske har hjemme:
Mangent velbekjendt Navn see vi paa Stolpen med Maal.
Og hvad fra ældgammel Tid end Byens Krønike melder,
Veed Vertinden heelt vel — saa ganger Sagnet om Land:

Bryllupet i Ariccia.

(Localsagn).

I Ariccia det ringer
Lystelig til Brudefærd:
Stolt, staaer Fyrsten af Savelli
Lænet til sit Riddersværd.

---

*) Pompeius's Grav, der af Nogle antages for Horatiernes og Curiatiernes Gravsted.

**) Denne vor gamle Vertinde i Ariccia tog sig med megen Omhu af alle Danske; hun betragtede dem halvt som Landsmænd, da hun havde en Datter i Kjøbenhavn, der var gift med en Capitain Huth.

Brudeparret han ledsager,
Priser høit den vakkre Svend,
Mens til Bruden Fyrstens Øie
Blinker elskovslystent hen.

Der er Dands i Brudesalen;
Gjesterne gaae ind og ud:
Fyrsten af Savelli dandser
Naadig med den unge Brud.

„Førend Midnat jeg dig venter,
Skjønne Brud, i dunkle Lund;
Venter Fyrsten dig forgjeves —
Slaaer din Brudgoms sidste Stund.“

— Bruden tier, Fyrsten smiler;
Dandsende gaae ind og ud;
Fyrsten af Savelli venter
Blussende den unge Brud.

Og forgjeves ei han venter
Ene i den tause Stund:
Brudekjolen mod ham rasler
Lønlig gjennem dunkle Lund.

„Rødmer Bruden under Sløret?
Drøm dig i din Brudgoms Arm!“
— Fyrsten af Savelli blegner,
Føler Dolken i sin Barm.

Brudesløret er bortrevet —
Blege Brudgom for ham staaer:
„Ei du ventet har forgjeves —
Bruden kom — din Time slaaer.“

— Fra Ariccia bortganger
Tause Brudgom med sin Brud.
Fyrsten af Savellis Stamme
Er af Jorden slettet ud.

Nemi ved Ariccia.

(Nemus Dianæ.)

Her i Dianas Lund er Fred for sørgende Hjerter:
Saared Verden din Sjæl, hid da, Forladte, du tye*)!
Vil du i Klostret hist paa Klippetind boe hos de Fromme,
Eller hvor Skov-Søens Speil blinker ved Fiskerens Huus?
Eller paa Fjeldryggens Skrent, hvor før Eremitten har bygget,
Og hvor hans Hytte, forladt, skjules af vildsomme Krat?
Derfra stille han saae til Bølgespeilet i Dalen,
Hvor hver Midnat end, taus, Stjernernes Dronning nedseer.
Hvergang i Nemi Sø sit blege Aasyn hun kjender,
Mindes hun gamle Tid: her hendes Tempel jo stod —
Her hendes offrende Præst, den kæmpestærke, sang Hymner,
Til ham i hellige Lund stærkere Kæmpe betvang;
Tidt i Maaneskin her to Præster brødes om Livet —

*) Den uendelige Fred, Naturen synes at have udbredt over den deilige Lund og den stille dybe Fjeldskov-Sø ved Nemi, har allerede i Oldtiden betegnet denne Egn som et Freds-Asyl, hvortil Sagn og Mythen have henledet alle lidende og af Ulykken mest forfulgte Væsner, for hvem der intet andet Sted i Verden var Fred.

Seierherren paany offred og sang til sin Død.
Svævende, her hun i Marmoret stod, den evige Jomfru,
Hvilende deilige Haand let paa den sneehvide Hind.
Hid Iphigenia frelst hint Billed fulgte fra Tauris:
Hid Orestes det bar, fulgt af Erinnyers Hær:
End over Moderens Liig ham Slangesvøberne pidsked,
Selv han i Pylades Arm kun Eumeniderne saae;
Rædselbilledet selv for knuset Diesteen trued —
Her ham i hellige Lund Blodnattens Døttre forlod.
— Her, gjenvækket til Liv, engang Hippolytus forglemte
Brøden i Phædras Arm, Naget og Angerens Qval.
— Hid til fredhellig Lund tidt Hellas Vise hentyede,
Her om saturniske Old Digterne drømte i Ro.
Hid henflygted tilsidst — saalunde Sagnet end drømmer —
Numas Egeria! du — Kildens ætheriske Mø!
Død var Numa — han vandred ei meer til den Elskedes Grotte,
Himmelsk Viisdom ei meer drak han af jordiske Væld;
Kilden dog sprudled endnu; men Kongehjertet var bristet —
Ene ved Grotten hun sad, Kildens den klagende Mø:
Taaren i Bølgen henrandt, og Krandsen visned i Haanden —
— Her i Dianas Lund Numas Veninde fandt Fred.
Svæver hun her usynlig endnu, og hvisker hun lønlig
Her, naar i maanelys Nat Kilden henrisler i Dal?

Sjunket er Templet i Gruus, som fordum kneised i Lunden:
Stenen med Hjulsporet kun viser dets hellige Vei.
Knusede Capitel ved Fiskerhytten hist smuldrer;
Men over Skov-Søens Speil Nattens Dronning end gaaer.
Ei tilbedes hun meer; men, stille, from, hun nedsmiler
Mild, som en Engel fra Sky, mindes Forgudelsens Drøm —
Og, hvor Hedningens Sjæl før Verdensfreden opsøgte,
Lyser fra Stjernerne nu Himlens den evige Fred.

Aften i Ariccia.

De skjønne Landsbypiger til Vesperen nu gaae
Med deres røde Trøier og lange Haarliin paa.
Sølvdolk i sorte Lokker — for Barmen Smækken bred —
De store sorte Øine de slaae blufærdig ned.
I Kirken fromt de knæle, naar Mændene kun staae:
De dybe Fredens Toner først Qvindehjertet naae.
Paa Bjerget her gik ofte mig Skikkelser forbi,
Som før jeg saae i Drømme kun paa Hedenoldets Sti:
Junoner her jeg skued ved Vasserstenen staae,
Til Kilden saae jeg Heberne med Kobber-Conca *) gaae.
Hist paa Latinerbjerget **) de Mægtige raadslog,
Did steg jeg op ad Veien, hvor Seierherren drog;
End Stenen gjemmer Sporet af Seierkarmens Hjul;
Nu Afgudstemplets sidste Rest er fromme Brødres Skjul.
Fra Klosteret nedsaae jeg paa Marken, hvor han stod,
Den Helt, som skrev udødelig sit Navn med Romerblod:
For Tusculum stod mægtig der Hannibal engang,
Mens Roma stolt bortsolgte den landsesvangre Vang.
Her fjernt i Aftenrøden jeg Tivoli kan see,
Mod høie Sky Soracte hist glindser hvid i Snee.
— Men Phantasus nu kalder sin Ven fra Bjerg og Dal:
Det stille Rom imorgen formummet dandse skal;
I Masken Verdens Dronning vil af sin Grav opstaae
Og over sine Høie som Spøgelse hengaae.
— Afsted, fly ei for Sværmen, du veemodsfulde Ven!
Du som en stille Pilgrim kan vandre blandt den hen;
Og tro dig skal ledsage en venlig Troubadour,
Hvor Sorg og Glæde leger Skjul i barnlige Natur.

---

*) Vaseformigt Vandkar, som de bære paa Hovedet.
**) Nu Monte Cavo.

Carnevallet i Rom.

(1819.)

(Klokken ringer fra Capitol. Masker styrte ud af alle Huse.)

Pulcinèl (paa Corso, til de Fremmede).

I blonde Signorer, som har hid Jer umaget
Fra Landet, jeg ikke endnu har optaget
I min Geographie — (Jeg troer det hedder Polen —
Det skal ligge paa den anden Side af Solen)
Har I aldrig før seet et Carneval,
Saa troe I vel nu, Donna Roma er gal.
Saa ganske klog er hun vel ei heller:
Med Arlechiner og Pulcineller
Den gamle Matrone sig faaer et Svingom.
Hun har hele Aaret nu siddet saa from,
Som en Nonne, og poenitert i sit Kloster;
Men Signora Befana, min sorte Moster,
Har nys paa Helligtrekongers Dag
Paa Børneleg givet den Gamle Smag,
Og, førend nu Roma sig plager med Faste,
Har hun faaet isinde Sløret at kaste,
Og en otte Dags Tid ret løs sig at slaae —
(Incognito, forstaaer sig, og med Maske paa.)
Nu, Herregud, Stakkel! hun kan til det trænge:
Hun har jo dog nu været ærbar saalænge,
Og — med al hendes strenge Poenitense og Bod —
Lidt Galskab dog stikker i det gamle Blod.

Mens nu Alt gaaer her i den lystige Tone,
Vil jeg være de fremmede Herrers Cicerone.
Paa den sorte Næse I kjende mig vel?
Mit Navn er, med Tugt at sige, Pulcinel.
Jeg er egentlig barnefødt nede i Neapel;
Men, at jeg er et Fæhoved, det er en Fabel:
Det gjælder kun min Broder, (I kjende ham vist godt,
Der staaer han og maaber, Klods Pierot.)
Han staaer altid, som en Ko ved en Mølle, og gaber,
Løber Næsen mod Muren — og Filtehuen taber.
(taber sin Hue.)
Hvis det samme undertiden mig selv skulde hændes,
Af de nymodens Briller maaskee jeg blendes;
Idag har jeg førstegang faaet dem paa,
For blandt lærde Folk her anstændig at gaae.
Arlechino, min Fætter paa mødrene Side,
Har mig lært at holde Skridt med Tiden, maae I vide.
Forresten er min kjære Familie stor:
Den er god at kjende i Syd, som i Nord;
Og i mange reisende Konstens Venner
Jeg Fætterskabet paa Timen kjender.
— Men see, nu er det allerede galt,
Og med grov Confect blier min Tale betalt.

Masker (med Confetti o: Gibs- og Sukker-Kugler).
Confetti, Confetti — paa Pulcinel!
Steen ham reent ihjel!
Confetti, Confetti paa de Fremmede med!
Lad dem ei faae Fred!
Vil de med i Legen,
Lad dem ogsaa faae deres Deel af Stegen!

Confetti, Confetti, baade grov og fiin!
Af Sukker til Sjælen af Sjælen min*)!
Af Gibs og Støv til Hr. Ægtemanden,
At han ei skal see, hvad han har i Panden! —
Confetti, Confetti, fiin og grov!
Har vi Lyst til at drille Jer, har vi nu Lov.

Tag iagt dig, Hr. tjenende Cavaleer!
Din skjønne Signora har Beilere fleer:
Nu gjælder det Hvo der sig artigst teer.
Din Maske blev røbet —
Pas vel paa din Donna ved Veddeløbet!
Confetti, Confetti! — giet Hvo det var!
Idag skal I holdes Alle før Nar,
Og imorgen igjen,
Og paa Torsdag, hiin fede*) —
Og paa Løverdag, Hr. Ven!
Du med Lys om din Donna paa Corso skal lede.
Confetti, Confetti, her fiin, og der grov!
Har vi Lyst til at drille Jer, har vi nu Lov.

Ritornelsanger-Maske
(blandt dandsende Landfolk.)

Saltarella! Saltarella!
Dands til Mandoline-Klang!
Vil I før en Tarantella —
Giv mig Æmne, jeg har Sang!

---

*) anima del anima mia.

**) Giovedi grasso.

Har Tarantelen Jer stukket,
Dandsen ingen Ende faaer;
Og har Munden jeg oplukket,
Kan jeg synge hele Aar.

Om de skjønne Romerinder,
Pigeluner, Pigelist,
Hede Hjerter, røde Kinder,
Maa jeg synge først og sidst.

Alle gode gamle Dyder
Fast jeg sjunget har ihjel.
Giv til Priis nu eders Lyder
Til et lystigt Ritornel!

Saltarella! Saltarella!
Dands til Mandoline-Klang!
Vil I før en Tarantella —
Giv mig Æmne! jeg har Sang!

Kjedelflikker-Maske.

See! gamle Kjedler jeg kan forynge;
(Af Ungdomsfordærvere har vi Nok)
Kan du min nyttige Dont besynge,
Saa skal du have' en halv Bajok.

Kurvefletter-Maske.

Med den Flikken og Bøden
Det er Kluderi:
Dermed man tager tiltakke i Nøden
Og i den gammeldags Poesie.

Den Kjedelslikker er akademisk:
Han lapper kun klassiske Kjedler med Blik;
Men jeg er romantisk, modern og polemisk —
Jeg fletter Kurve af ny Romantik:
Kurve, uden Bund, til graahærdede Beilere!
Luftballonkurve, til fantastiske Seilere,
Som Palmen af Englenes Hænder tør snappe,
Og fare til Helved paa Faustes Kappe!*)

Kostebinder-Maske.

Kurve duer ei til Sang —
Syng om dem en andengang!
Jeg et bedre Æmne eier:
Nye Koste bedst jo feier.

See, det ædle Birkeriis
Verden sin Cultur dog skylder:
Syng du mine Kostes Priis!
Og din Lyre jeg forgylder.

Aqvavitmanden.

Nei, lovsyng min Aqvavit,
Mine Kringler og Paniotter!**)
Med slig Sang jeg vækker tidt
Aarle Romas Pierotter.

*) Striden mellem den saakaldte klassiske og romantiske Skole var det bevægende Element saavel i Poesien som i den bildende Konst 1818—1819 og gav undertiden Anledning til parodierende Maskespøg, dog som oftest af en meget godmodig Natur.

**) Smaabrød.

Er end Kaffehuset lukt,
Synger jeg, som Lærken, smukt:
Aqvavit i Morgenrøden!
Livets Vand er godt mod Døden.

Eremit-Maske.

Nei, improviseer ei om Aqvavit!
Syng heller om Eensomheds Glæder,
Og om mig gamle, forladte Eremit,
Som flyer alle vrimlende Stæder
Og gaaer her saa stille, eensom og from,
I Carnevallet, og seer mig om,
Mens Verden kun larmer og støier.

Ak, naar du har prøvet Verden, som jeg,
Tilsidst du vist og den forsager
Og lister dig sagte ad stille Vei,
Hvor Ingen forstyrrer dine Klager.
See, saadan har jeg sagt Verden Farvel,
Og — med Kone og Børn — under vildene Fjeld
Min Eremithule bygget.

Der seer jeg kun en og anden god Ven,
Som min Nøisomheds Glæder vil dele;
Og seer jeg imellem til Verden igjen,
Den kun glæder mig lidt i det Hele.
Fordetmeste den tykkes mig dorsk og død;
Kun i Carnevallet jeg synes gjenfød,
Naar al Verden min Eensomhed deler.

En Trasteveriner.*)

Nei, hvis du improvisere vil,

*) Romer fra den anden Side af Tiberen.

Saa besyng vort livlige Fingerspil!*)
Med det kan jeg leve lystig og fri,
Naar jeg kun har lært at tælle til Ti.
Jeg priser ei salig, Hvo Intet bestiller;
Men om Viin jeg hver Aften i Hvælvingen spiller,
Med Foden paa Bænk, og med luende Blik:
Mod Haand farer Haand, og Stemme mod Stemme,
Som Livet det gjælder, al Verden vi glemme,
Og ei vi det ændsed, om Verden forgik.
Men synger du heller om Heltenes Id,
Om rasende Trætter og blodige Strid —
Lad Sangen paa hiin Side Tiberen klinge,
Naar Trasteverinerne Knivene svinge,
Og Romerblod koger i huuslige Krig
Til Qvindernes Hylen og Børnenes Skrig!

Ritornelsanger-Masken.

Heisa! nu er jeg af Æmner fuld:
— Af Begeistring er jeg nær ved at falde omkuld —
Du Kjedelflikker, klassisk og akademisk!
Du Kurvefletter-Aand, romantisk, polemisk!
Forædlende Koste! og Aqvavit!
Carnevallets eensomme Eremit!
Fredelige Lege, og blodige Trætter!
For Alt det tilsammen jeg Krandsen nu fletter.

Roma! Roma! o hvis du var praleriſk,
Hvo kunde som du sig da rose?
Hos dig er Alting poetisk og malerisk,
Fra St. Peder til Betlerens Pose.

*) Il Giuoco di morra.

Paa skjønne Ruin af din classiske Herlighed
Den romantiske Aand sig udhviler,
Og Tidens Riis dig optugter med Kjærlighed,
Mens du Verden forsager og smiler.

Af Livets Kilde du øser, og glæder dig
Som Barn dog, ved barnlige Lege:
Som en Pulcinel, Helteaanden forklæder sig
Og kan ved Bedrifter sig qvæge.

For et Ord tidt Løven i Romeren reiser sig
Og kæmper med Steen og med Knive.
Ei meer her kroner den romerske Keiser sig —
Men den romerske Aand er ilive.

Romersk Borger.

Den Improvisator jeg lider ikke.

Konstdommer.

Han kunde dog lidt bedre paa Versene flikke,
Naar han drister sig til at besynge den Stad,
Hvor paa Verdensthronen Cæsarerne sad.

Dværgen Bajocco
(fra Caffe nuovo, med sin Stok).

Jeg skal nok lære den Karl Respekt
For Romerheltenes Sønner;
Jeg Nationens Ære skal redde med Vægt,
Naar du med en Bajoc mig belønner.

Mit ædle Navn jeg ei bærer omsonst:
Jeg fra Haaret til Munden med sjælden Konst
Hver Bajoc, du mig skjenker, nedryster.
Naar jeg ellers veed hvad min Herre forlyster,
Til Tjeneste er jeg med Konst og Natur:
  Jeg opvarter ikke blot med Iis og med Kaffe —
  Tydskerne kalde mig: Signor Affe —
Og de Franske: Monsieur postillon d'amour.

Arlechino.

Signor Conte! det regner en Smule —
Maa jeg under Excellensens Vinger mig skjule?

Grevemaske

(i lurvet Galladragt, med en Paraply uden Betræk).

Med største Fornøielse, kjære Ven!
Det glæder mig ret, jeg seer Ham igjen;
Jeg frygted, Han var reent af Verden forsvundet.

Arlechino.

Nu Folk jo den ædle Konst har opfundet
Sig selv at være, hvad jeg dem var:
Nu behøves ingen reglementeret Nar.

Grevemasken.

Hvi vil Han da længer saa sært sig udsmykke?
I en Galladragt gjør Han kan gjøre sin Lykke.
Jeg har altid været hans Beskytter, min Kjære!
Og kan baade Ham hjælpe til Glands og Ære.
Besøg i mit Slot mig, paa Hjørnet histhenne!

Saa skal Han snart lære sin Patron at kjende:
Jeg ti Tusind Scudi fik verlet igaar,
Og skal sørge for Pudder og Pung til hans Haar,
For hvide Strømper, for Kaarde og Spænder,
Chapeaubas og Manskjetter til begge hans Hænder.
Mit Grevskab jeg mod hans Brix tør sætte
Paa at Ingen ved Hoffet hans Stand skal gjætte,
Naar Narremasken han kun vil forandre,
Og ei tee sig klogere her — end vi Andre.

Arlechino (ærbødig).

For den straalende Glands, hvori Greven har hjemme,
Skal jeg aldrig min dybe Respekt forglemme;
Men med Greven i Maanen har Paven just Krig,
Og jeg — som De veed — er i Romerhæren
Den Eneste nu, som holder paa Æren.
Excellensen maa derfor undskylde mig —
(prygler ham bort med Brixen og peger paa Viinkjelderen.)
I Slottet paa Hjørnet kan vi drikke Forlig.

Signor Pasticcietto*) (i nyeste Modedragt).

Dine Brødre, Arlechino! nu myldre paa Gaden;
Men hvi seer man Eder kun ved Carnevalstid?

Arlechino.

Til daglig Brug knap vi kan rummes i Staden;
Men, Signor Pasticcietto! ved Eders Flid
Og Vindskibelighed er Konsten nu steget,
Og for andre Uniformer vores er veget.

---

*) Lille Kage, ɔ: petit maitre.

Pasticcietto.

Vel en pavelig Sveitzer i Kaalormedragten
Og Nobelgarden dig ligner i Pragten;
Dog nu først seer jeg en virkelig Nar —
Slig Sommerfuglkarl er i Verden nu rar.

Arlechino.

Vi boe jo dog under det selvsamme Tag,
Og Signoren har seet mig hver evige Dag.

Pasticcietto.

Det er meget mulig, men altsaa formummet —
Du mener maaskee i Collegiummet?

Arlechino.

Ja der har jeg rigtignok mangen god Ven,
Som jeg her med Fornøielse kjender igjen;
Jeg meente ellers — ved Toilettet.

(holder ham et Speil for Øinene.)

Pasticcietto.

Haha, nu har jeg din Mening gjettet;
Du er lidt for grov i din Spøg, min Ven!
Ved Leilighed jeg skal dig betænke igjen.
Du er selv dog en Ven af den ædle Mode:
Den er Hovedstædernes høieste Gode,
Kulturens Stempel og Smagens Signet;
Dog dumme Folks Moder jeg selv har udleet,
Og hvad ikke den store Nation har opfunden
Er dog altid smagløst og dumt igrunden.
Hør, siig mig i al Fortrolighed, Kjære!
Har jeg aldrig seet dig en Knebelsbart bære?

Gaaer ei du i ridderlig Hunskofte om,
For at synes ret gammeldags, ærlig og from?
Sad ei du i Caffe Græco igaar,
Med Kalot og Fipskæg og nedkæmt Haar,
Og paastod, at Konsten begravet laae
I Giottos chinesiske Dine smaa,
Men kaldte Raphaels Madonner Skjøger?*)

Arlechino.

Per Bacco! Signor Pasticcietto! De spøger,
Den arme Djævel De kjendte vist godt:
Det var jo den stakkels Sælle-Pierot;
Jeg narred ham til sig paa Tydsk at forklæde,
For en gallovelsk Smaakageherre at glæde,
Som syntes, han selv var en dygtig Mand,
Fordi han dog havde en Art Forstand;
Nei, hold mig dog aldrig for slig en Stymper!

Pasticcietto.

Siig, gaaer du heller aldrig med røde Strømper,
Tre Tjenere efter dig med Paraplyer?

Arlechino.

Kan være, Signor, naar paa Eventyr
De i Messen gaaer; men for høit De taler,
Troer De, her er slet ingen Cardinaler?

En Umaskeret.

Siig, kjender du Masken, som bag os gaaer,
Og Folk Confetti i Dinene slaaer?

---

*) Hentydning til den ny gammeltydske Konstskoles bizarre Klædedragt og eensidige Smag.

Arlechino.

Det er vist en Fremmed, som ei sig forstaaer
Paa det Fine i vore Carnevalsløier.

Engelsk Baxer-Maske.

See, det kan jeg kalde en Spas, som fornøier!
Disse velske Dine har Fanden skabt:
Skal her ikke Hjertet gaae reent fortabt,
Maa man bombardere de Batterier,
Hvorfra Ilden kommer i store Partier.
Min pene Gentleman! hvorfor saa vred?
Har han Lyst til at baxes — god dam, jeg er med!

Gensd'arme-Chef (til Hest).

Behag at gjøre Plads!
En Smule tilside!
Vi vil ei forstyrre Maskernes Spas;
Frygt ei, mine Skjønne! saa sagte vi ride.
Behag at gaae frem!
Nu kan Vognene kjøre.

Fremmed Politiebetjent-Maske.

Den Tugtemester er dog ei slem;
Kan man ogsaa uden Grovhed Commando føre —
Og uden Uordener Orden gjøre?
Den nye Opfindelse bringer jeg hjem.

Jacobiner-Maske.

Denne Kjøren og Riden jeg lider her ikke:
Det er næsvise, aristokratiske Skikke;

Hvorfor kan de fornemme Esler ei gaae?
Under Masken er Alle lige høit paa Straa.

Signor Officiale.

Du Skjørtekudsk der med Næsen grøn!
Pas paa Tømmen, Fru Søn!
Mens din Pidsk fantaserer paa tredie Sal,
Kan Hingsten hernede let gjøre sig gal.
Den fremmede Herre histhenne vil jeg raade
At bruge sin Maskefrihed med Maade;
Ved denne Leg er jeg helst overflødig,
Men er strax ved Haanden, har Nogen mig nødig.

Gartnermaske (med sin Blomsterstige *).

Du Blomsterdust,
Saa spraglet og skjøn,
Med Neglikebusk,
Med Reseda grøn!
I dit Silkebaand
Du er Fugl i min Haand —
Hvorhen, hvorhen vil du flyve?

Granatblomst rød,
Liig blussende Lyst,
Liig brændende Glød
I Elskerbryst! —

---

*) Scarella, et Slags Havesax af Træ, som udsviler sig i Zikzak, og hvormed de sende Blomsterbuske op til Vinduer og Altaner i de øverste Stokværk.

Med Myrthen i Baand,
Du er Fugl i min Haand —
Hvorhen, hvorhen vil du flyve?

Ved de Tæpper blaae
Paa høie Altan
Romerinder staae —
Jeg dem kjende kan:
Under Masken hist
Smiler hun forvist,
Som veed hvorfra Blomsten kommer.

Nu flyver den strax —
Vær sikker, mit Syn!
Udspiil dig, min Sax!
Bliv et dobbelt Lyn!
Paa Stigen i Luft
Flyv med liflig Duft,
Min Blomsterfugl, til min Skjønne!

Hyrdindemaske (paa Altanen).

Du er min, du røde
Blussende Granat!
Paa Hyrdindens Hat
Skal du gløde.

Hvi maa Kinden mig brænde
Bag Masken iløn?
Mon den Gartner skjøn
Jeg skal kjende?

Paany han udspiler
  Smaastigen i Luft;
See! med Blomst og Duft
  Den hidiler.

Paa den Rose klæber
  Hans Kys jo endnu.
Hvad, vil, Rose, du
  Mine Læber?

Den Gartner heniler
  I Maskernes Larm —
Hans Blomst ved min Barm
  Nu dog hviler.

Rottefanger-Maske (med Rotter i Buur).

Philologer og Antiqvarer i Buur!
Classisk Konst og modern Natur!
Velopdragne og dannede Rotter,
Som ved Oldtidsrester sig gotter!
  Jeg fandt dem igaar
  Blandt de classiske Skaar
Af Monte Testatios*) Potter.

Disse lærde Herrer er reist til Rom,
Med særdeles Gave
Til Minderne af vor Alderdom
Af Muld og Gruus at udgrave.

---

*) Bjerget, som opstod af de Gamles Potteskaar.

Mangen gammel Steen
  Med Inskriptioner
De udgrov med deres grundige Been;
  Og i fjerne Zoner,
Ved deres gnavende, skrabende Flid,
Man veed, hvor udi Augusti Tid
Den Pølsekjælder stod,
Som Davus sin Fætter efterlod.

Philologer og Antiqvarer i Buur!
Classisk Konst og modern Natur!
Velstuderte og grundige Rotter
Fra Monte Testatios Potter!

Prokuratormaske
(med Briller og opslagen Bog).

Ha træffer jeg dig der, du forbryderiske Knegt!
Du Pest for den hele menneskelige Slægt!
Du Rotterfangerdjævel og Hexemester,
Som har gjort mine lærte Principaler til Bester!
Du Æresskjænder, Morder, Bandit og Cujon!
Du alle Tyves og Skjelmers Hæler og Patron!
Du alle Forbrydelsers beviste Udøver!
Du Sædernes Fordærver i »den sorte Ørn!«
Du Fader til alle vore uægte Børn!
Du tre Gange dømte og ophængte Røver!

Anden Prokuratormaske.

Ja rigtig, Hr. Confrater! der har vi vor Mand —
Han skal vide der er Lov og Ret i vort Land!
(De overskrige hinanden)

Første Prokuratormaske.

Han skal vide, her er Prokuratorer i Staden —
Og af Vidner har vi Nok overalt her paa Gaden —

Anden Prokuratormaske.

Han skal vide, vi er hjemme i vor jus romanum,
Ius gentium, prætorium, divinum & humanum,
I Responsa prudentum, Pandecter og Noveller —

Første Prokuratormaske.

Han skal vide hvad Crimen Majestatis gjælder,
Crimen repetundarum og perduellionis,
Adulterium, plagium — efter jus talionis:
Interdictio aqvæ et ignis, deportatio,
Infamia, servitus, mors, relegatio —
Hold ham fast, før han løber! det er dig, som igaar
Begik Crimen Majestatis mod de classiske Skaar —

Anden Prokuratormaske.

Det er dig, som har plyndret vore Alderdomsrester,
Og solgt Veturinerne Trøier af antikt Manschester —

Første Prokuratormaske.

Det er dig, som vil rive Colosseum ned
Og sende det til England med Posten afsted —

Anden Prokuratormaske.

Det er dig, som for en Scudo gjør falskelig Ed —

Første Prokuratormaske.

Det er dig, som har myrdet paa den spanske Trappe,
Og gjort Gesandten til — Nokfagt — i Jesuittens Kappe —

Anden Prokuratormaske.

Det er dig, som har stilt vor Ære ved Livet —
Og med aqva tofana vore Dyder forgivet —

Første Prokuratormaske.

Det er dig, som er Skyld i, at Troen forfalder
Og at Roma sig nærmer den barbariske Alder —

Anden Prokuratormaske.

Det er dig, som skal dømmes til Baal og Brand,
Saasandt der er Lov og Ret i vort Land —

Første Prokuratormaske.

Det er dig, vi skal hundred Processer paaføre,
Og forfølge, saalænge vi kan Tungerne røre —

(Strid med Confetti, Latter og Tumult.)

Riddermaske (afkldes.)

Hvor Børn sig dog kan more med Lidt!
Nu har jeg betragtet den Spas saa tidt,
Og skjøndt der igrunden Intet er i,
Den har dog et Anstrøg af Phantasie,
Og i denne Tid man dog seer her Noget,
Om smagfuldt ei, saa barrokt og broget,
Som ligner en Hovedstads Liv og Glands;
Men for Glæden har dog Paris kun Sands.
— Min Romerinde mig tryller ei meer:
Efter Cecisbeen hun alt sig omseer.
Derfor vil jeg ikke i Graven gaae —
Ved et Eventyr nu jeg mig hevne maa;

Men den evige Børneleg her mig kjeder,
Og forgjeves om en rask Kammerat jeg leder,
Som forstaaer sig lidt paa det lystigt Vilde,
Og kan hjælpe mig med — Don Juan at spille.

Fuglefængermaske

(med Fugle, limede paa et Træ).

Heisa! velske Improvisatorer!
Luftpoesie=Matadorer!
De strax kan synge om Alt, hvad I vil,
Men især — som I vide — om Elskovsild,
Om blussende Hjerter,
Og om alle deraf flydende Smerter.
Heisa, velske Improvisatorer!
Luftpoesie=Matadorer!

For Enhver af dem, hvoraf vi har Nok,
Kun fire Bajoc!
For en Foliet Viin de strax flyve op
Til Gadeparnassets høieste Top.
Heisa, velske Improvisatorer!
Luftpoesie=Matadorer!

Paa Qvist hist sidder
En Fugl, hvis Qvidder
Betyder langt mere:
Han kan hele Tragedier improvisere —
Heisa, velske Improvisatorer!
Luftpoesie=Matadorer!

Han er Sgrizis*) Fætter —
En Scudo er Prisen, jeg paa ham sætter:
Som Fyrværkerier,
Hans Phantasier
Fytte bort i samme Minut, de henrive,
Og — uden at læse og skrive —
Paa en Time han kan udødelig blive.
Heisa, velske Improvisatorer!
Luftpoesie-Matadorer!

Betlermaske.

Ved Kirken jeg beder den hele Dag,
Og er baade halt og blind;
Om Aftenen er jeg lidt mindre svag
Og lidt mere lystig i Sind.

Om Dagen vi græde, ved Qvel vi lee,
Og begynde hvor sidst vi slap:
I Klubben vi Blinde hverandre see,
Der dandse vi Halte omkap.

Røvermaske.

Brød eller Død! — det er mit Princip,
Og af Byttet gaaer jeg ei Slip:
Min Dolk er rød, og den Reisendes Pung
Er af blanke Zechiner tung.

---

*) Berømt Improvisator.

Ligger bleg han mellem Ruiner —
Bag Busk jeg i Maaneskin griner.

I Galgen hænger min Kammerat:
Paa Pælen dingle hans Been;
Naar med Sang jeg gaaer ham forbi ved Nat,
Skriger Ravnen paa Rettersteen;
Men naar Mulen med Bjælden ringer,
Gjennem Skoven min Pibe klinger.

For den rædde Sbirre jeg frygter ei:
Han løber, naar han mig seer,
Og standses Karmen paa hule Vei,
Deler Vagten Byttet og leer;
Men paa Maven den Reisende ligger —
Sit Liv af min Haand han tigger.

Paa mit Bjerg jeg selv er en Potentat:
Med Verden fører jeg Krig,
Kan slutte med Paverne Concordat,
Og med velske Konger Forlig.
Mine Fædre bar Verdenskronen —
Jeg er Kjærnen af Romernationen.

Romersk Borger.

Den Maske mig synes en Smule grov.

Jacobinermaske.

Har han Lyst, har han Lov
Til at gjøre sig gal —
Her er Maskefrihed og Carneval.

Gartnermasken (afsides).

Hun har kjendt mig: see, hun bærer
Rosen under høie Barm!
Længsel nu mit Bryst fortærer,
Til hun hviler i min Arm.
Som den blussende Granat
Paa Hyrdindens hvide Hat,
Maa ved hendes Barm jeg gløde
I det hemmelige Møde.

Elskovsbud! forraad os ikke!
Skjul dig i min Blomsterdusk!
Vogt dig for Forræderblikke
I den grønne Myrthebusk!
Til Altanen flyv med Lyst!
Hvisk ved min Hyrdindes Bryst:
Hvor ved Maanens stille Lue
Gartnermasken hun kan skue!
(skjuler et Brev i Blomsterbusken og sætter den i Fart.)

Hyrdindemasken (paa Altanen, afsides).

Han har kjendt mig — ja ham er det —
Myrthe! flyv mig ei forbi!
— Ak, hvor har du mig forfærdet,
Tør jeg see dig indeni?
Blomsterfugl! paa grønne Vinger
Hvide Elskovsblad du bringer —
Ved mit Hjerte hvil dig nu!
Blomsterpost! hvad bringer du?
(læser Brevet hemmelig)
Fro, til — Graven du mig kalder
Hemmelig i Maaneskin:

Paa Narcissen Duggen falder —
Gartneren gaaer skjult derind:
Til en Løvsal han fortrolig
Smykker ud den Dødes Bolig,
Venter blussende sin Mø —
Ak, maa der ei Elskov døe?
Hjertet bæver; dog — jeg kommer!
Tøv med Tegnet ei, min Haand!
Hvor jeg saae ham sidst i Sommer,
Samler os en venlig Aand.

(giver Gartneren et Vink, men taber Brevet)

Han forstod mig — han forsvinder;
Paa Altanen Luften vinder —
Blomsterbrev! hvor blev du af?
Bort forrædersk Luft dig vifted —
Ak, hvis Lykken Maske skifted!
— Hvad vil Livet i en Grav?

Riddermasken (med Gartnerens Brev).

Hvad den deilige Hyrdinde
Tabte fra Altanen hist,
Bringe mig de skjælmske Vinde —
Elskovsord det er forvist.
Ha, men mig det gjælder ikke;
Og dog hine Flammeblikke
Har opildnet i mit Bryst
Helvedqval og Himmellyst.

Qvaksalver-Maske.

Piller for al Slags Djævelskabs Meen!
Er det i Hjerte, i Mave, i Been,

Er det i Øiet, i Øret, i Panden —
Piller til Lettelse
I al Slags Besættelse!
Eet Sted stikker dog Fanden.
Fløi han som Elskov i Hjertet dig ind,
Gjør han til Nar dig i Maaneskin,
Famler, i Elskovsbesættelse blind,
Haanden i Taage efter Gudinder,
Hvor du en Dolk eller Kjødklump finder,
Her har du Pillen, som Øiet oplukker —
See nu Hexen, for hvem du sukker!

Riddermasken (afsides).

Ei din Pille mig helbreder:
Øiet, som jeg nylig saae,
Jeg iblinde følge maa,
Om det saa til Helved leder.
Lad det koste hvad det vil!
Alt jeg sætter nu paa Spil.
— Sorte Lokker, hvide Arm!
Svanenakke, Svanebarm!
Brune Øine under Hatten!
I har røbet Trylleskatten,
Som jeg hæve maa ved Qvel,
Koster det saa Liv og Sjæl.

Mephistopheles-Maske.

Mig synes hinanden vi kjende skal:
Vi saaes nok sidst i Palais Royal.

Riddermasken.

Hvordan? tolereres her du og Dine?

Mephistopheles-Masken.

Her driver jeg Konsten just i det Fine,
Og her tolereres vi begge To.
I Jesuitterklostret jeg skjult kan boe,
Og nu aabenlyst jeg sørger for Mine;
Man for en phantastisk Person mig vilde holde,
Mens jeg spiller mig selv, som Carnevalsrolle.

Riddermasken.

Du kunde forskrække mig, naar jeg ei vidste,
Det gjælder hinanden nu at overliste.
Din Maske er altsaa Maske med,
Og idet du skuffer med Oprigtighed,
Er din dobbelte Maske — igrunden ingen.

Mephistopheles-Masken.

Og derved just nogen; see, det er Tingen:
Naar nu tildags jeg vil lade mig see,
Maa det altid nødvendigviis saadan skee,
At Ingen det troer, om jeg selv det siger,
Og at Tvivlen ved hver Overtydning — stiger.

Riddermasken.

Er du Løgnens Fader — og selv det tilstaaer,
Saa lyver du jo, og du er ham ikke.

Mephistopheles-Masken.

Just deraf det Væsen I selv udfaaer,
Som i Selvmodsigelsens Aand maa ligge:
Er jeg ikke, fordi jeg just er, min Ven,
Saa bliver jeg jo derved mig selv igjen.

Riddermasken.

Du er stærk, som jeg seer, i Metaphysikken;
Som sædvanlig lader den mig nu i Stikken.
Hvad du er og ikke er, gaaer jeg forbi:
Dit Uvæsen er dog en sær Phantasie,
Som jeg frit kan lege med, som mig behager,
Mens i Drømme jeg kun med — en Drøm mig bedrager.
Men hvis jeg ei feiler, jeg kjender min Mand:
Til en lille Spøg man dig bruge kan,
(At sige for gode Ord og Betaling)
Men Sagen taaler ei mindste Forhaling.

Mephistopheles-Masken.

See, der er min Klo! jeg Jer følge skal,
Som min gamle Faust, i mit Carneval.
I veed dog vel hvad Ordet betyder?
Carnevalia, eller Carnalia lyder
Dets rette Navn; det er: Kjødets Tid,
Medens Kjødet gjælder.

Riddermasken.

Saa gjør nu din Flid!
Og lader os smedde, mens Jernet gløder!
Fra hiin Altan et Blik mig just møder,
Som giver mig til et Eventyr Lyst.
Med Hyrdindens Dyd jeg vover en Dyst —
Jeg har Tegnet seet, hun hiin Gartner gav:
Ved Ave Maria Augusti Grav
Forvandles skal til Cytheres Have,
Hvor Gudinden henbringer sin skjønneste Gave.
Til samme Tid jeg en Gartner bliver,
Og dig jeg en Part af min Salighed giver,

Tilligemed en god og velspækket Børs,
Naar du skaffer den rette Gartner til Dørs —
Og lader mig for hans Paradiis sørge.

Mephistopheles-Masken.

Imorgen I ei om min Kløgt skal spørge,
Naar her vi mødes paa samme Tid —
Og Lønnen jeg kræver for Konst og Flid.

(forsvinder blandt Maskerne.)

Riddermasken (affiides).

Nu det sære Maskespil
Ikke længer mig skal kede —
Eventyr det fører til:
Ubekjendte Aander lede
Lønlig Hændelse og Sind,
Bringe med letfærdig Vind
Nye Ønskers stærke Lyst,
Nye Flammer i mit Bryst.
Hemmelig i Maskeklæder
Vinke ubekjendte Glæder
Dobbelt lokkende iløn,
Og Hyrdinden, dobbelt skjøn,
Skal ved fremmed Hjerte gløde
I det løndomsfulde Møde.

Franske Husarmasker i Triumftog

(paa udstoppede Heste).

Seer I fra hvad Hjørne Vinden nu blæser,
Saa tager iagt eders romerske Næser!

I kjende os nok paa det dristige Sving:
Vi Rom kan erobre som Ingenting,
Og hvor eders Fædre har Verden regjeret,
Vore Sabler har eders Sæder poleret.
Saa gaaer det i Verden: nu op og nu ned!
Nu gjør vi ei Keiser eller Pave Fortred:
For et Syns Skyld nu kun vi triumfere,
Mens vi paa vore egne Been galloppere.
Enhver maa sig hjælpe, som han kan bedst —
Det synes dog nu som vi sidde til Hest:
Kan ei vi os med det Reelle fornøie,
Med Skinnet er vi vant til at lade os nøie.

Arlechino.

See, det kan jeg lide!
Saaledes maa I gjerne mellem os ride;
Naar I følge min Fahne, det klæder Jer bedst,
Saa fordærve I ei heller vor Carnevalsfest.
Paa Kjephest jeg foran med Brixen vil trave.
At Enhver kan see, det har ingen Nød
Med Carnevallets formeentlige Død,
Og at vi skal ei det iaar — begrave.

Brillekræmmer-Maske.

Briller, til at see med,
For at studere!
Briller, til at lee med,
Og coquettere!
Briller, for Herrer, gamle og graa!
Briller, for Drenge og Pattebørn smaa!
Philosophiske Briller,
Hvori Lyset med alle syv Farver spiller

Og med lutter Glands hele Verden forvilder!
Hofpoetbriller, som gjør Lidt til Stort!
Prokuratorbriller, som gjør Hvidt til Sort!
Briller — for Elskere og Elskerinder —
Hvorigjennem man Skjønhed og Dyd kun finder!
Briller for Herrer, store og smaa,
Som vil Lykken finde — og Galgen undgaae!
Briller for Folk, som see alt for Lidt,
Og ikke kan skjelne Mit fra Dit!
Briller for dem, som Lykken har sveget,
Fordi de imellem saae — alt for Meget!

Mephistopheles-Masken.

Alt Nok af den daglig forslidte Satire!
Hvorlænge vil I høre paa den gamle Lire?
Den vrantne Pedant der, med sine Briller,
Gaaer her og skikkelige Folk kun driller —
Nei, lystig, Børnlil!
Det gaaer aldrig galt nok i Verden til!
I Dyden dog Ingen ret vidt det driver;
Men jo meer man synder, jo frommere man bliver.
Vorder Synderegistret imellem for sort —
Til Skriftestolen er Veien jo kort:
Hvergang I har losset, kan I læsse paany,
Og i alt Fald til eders Helgener tye;
Hos dem kan I daglig Fortjenester hente:
De Karle — som I veed — har Dyder paa Rente.
Naar desuden I faste og gjør Poenitense,
Hvad behøver I Skjærsild og Helved at ændse?
— Er der ikke Moral nok maaskee i min Tale,
Og smager den af Hestefod eller Hale,
Min Maske — som I seer — det passer sig til,

Og i Verdens store Carnevalsspil
Jeg som en barrok Phantasie kun gjør Løier
Og ved Skyggekontrasten just Lyset ophøier.

Pierot.

Med Forlov at spørge, er min Herre selv Fanden?
Eller vil Han maaskee passere for en Anden?

Mephistopheles-Masken.

Ifald jeg er ham selv, hvad vil du da? Kjære!

Pierot.

Ak, rør mig kun ikke! — det er altfor stor Ære —
Jeg trænger just til slig mægtig Patron,
Men er — sandt at sige — en Smule Cujon;
Dog jeg gjerne Ham under en Sjæl, Hr. Fanden,
Ifald han for min — vil nøies med en anden:
See, der gaaer Arlechino med Columbine —
Den gamle Pantalone har Mavepine:
I Carnevallet skal jeg bevogte hans Datter;
Men hvert Dieblik jeg, til Pøbelens Latter,
Maa Lyset holde for dem begge To.
Til at tygge Macaroni har jeg ingen Ro,
Og kommer til at hænge mig i Dag eller Morgen,
Hvis Herren ikke selv befrier mig fra Sorgen —
Og tager allernaadigst, med Hud og Haar,
Det hele Compagnie, i hvis Sold jeg staaer.

Mephistopheles-Masken.

Mener du Trouppen eller Patronen?
Eller Publikum selv og hele Nationen?
For dem Alle tilsammen gier jeg, sandt at sige,
Ei den mindste Djævel bort i mit Rige.

For den hele cultiverte Menneskeslægt
Har nu hverken Engle eller Djævle Respekt,
Og til Jordaanden gjerne jeg overlader
Hvad hverken jeg elsker meer eller hader.
De kraftige Aanders Tid er forbi,
Og Sjæle, som der er Ingenting i,
Som man hverken i Himmel eller Helved kan bruge,
Blev jeg tommere ved jo fleer jeg vilde sluge.

Pierot.

Hvo skulde troe, at Fanden var saa kræsen?
Den Hund dog allevegne har Næsen;
Har nu han endogsaa faaet snuset op
Hvormeget Sjæl der gaaer paa en Krop?
At den Karl os vrager, vist Ingen bedrøver:
Af Sjæl har Enhver saameget han behøver;
Havde man kun af Macaroni lidt Meer,
Og især af de kjære Bajoccer fleer!

Gartnermasken (afsides).

Skjønne Gjulia! ei meer
Hist paa Svalen jeg dig seer;
Men naar Maskevrimlen svinder,
Veed jeg, hvor min Længsel finder
Hvad mig Haabets glade Fugl
Nynned liflig til i Skjul.

Mephistopheles-Masken.

Pst, Fernando! er det dig?

Gartnermasken.

Hvad? ved Navn du nævner mig,
Kjender du mig?

Mephistopheles-Masken.

Som du seer;
Mig man derimod ei meer
Blandt oplyste Folk vil kjende,
Siden jeg har lært at vende
Den polerte Side ud.

Fernando.

Hund man skuer ei paa Hud;
Kappen dog og Hanefjæren
Synes mig ret vel bekjendt.
Har hos Doctor Faust du tjent,
Takker skyldigst jeg for Æren
Af et alt for nøie Kjendskab.

Mephistopheles-Masken.

Har maaskee du Nok af Venskab —
Elskov vrager du vel ei?
Og paa hemmelige Vei
Fra en deilig Romerfrue
Bringer jeg dig Stævnebud.
Hver Dag gik du ind og ud,
Syntes Vennen kun at skue;
Men at Signor Pietros Brud
Ugen efter Bryllupsdagen
Mere saae paa dig, end Magen,
At i dig hun syntes vente
Sin Cavalier' servente —

Saae du i din Blindhed ei.
See, nu paa din Lykkes Vei
Til den Skjønne jeg dig leder,
Medens Signor Pietro beder
Fromt Ave Maria siden —
Glæd dig! det er snart paa Tiden.

Fernando.

Signor Pietro er min Ven:
Ingen Djævel ham skal svige,
Ingen Slange lumsk skal snige
Til hans Paradiis sig hen —
Er end, som det lader til,
Paradiset alt forgiftet,
Og har i letfærdigt Spil
Alt hans Lykke Maske skiftet.

Mephistopheles-Masken.

Ingen Romer gaaer det bedre;
Vil du Landsmandskabet hædre,
Deler du, som ærlig Mand,
Med din Ven Alt, hvad du kan,
Følger Landets Skik og Brug —
(Vil du, kan det skee i Smug;
Aabenbart dog tolererer
Manden Konens Cavallerer,
Tager samme Frihed sig.)

Fernando.

Satanas, viig bort fra mig!
Vil du kun hans Maske bære,
Men ei virkelig ham være —
Lad mig flux dit Ansigt see!

Mephistopheles-Masken.

Det kan ei paa Corso skee.
Hist i Osteriet, Kjære,
Skal du ved en Mezzo*) lære
Mig at kjende i en Hast.
Drik, jeg veed, er ei din Last —

(afsides)

Hastig maa jeg Plan forandre —
Vel, saa møde de hverandre!
— Vennedolk i Maaneskin
Blinker smukt i Graven ind.

(høit)

Ja din Dyd er, kan jeg mærke,
Af de usædvanlig stærke;
Men skal den idag bestaae,
Du med Viin den styrke maa,
At du modig kan modtage
Hvad du snarlig vil opdage,
Og med philosophisk Ro
See den Ven, du er saa tro,
I din skjønne Gjulias — Arme.

Fernando.

Vogt dig, Maske, at min Harme
Ei din frække Pande rammer
Og din Djæveltunge lammer —
Kobler og Bagvasker du!

Mephistopheles-Masken.

Det er ikke Tid endnu
Til at fare op og rase.

*) Halv Flaske Viin.

Troer du, jeg vil med dig spase —
Tøv en Stund, og du skal see,
At med Spasen der maaskee
Være kan lidt Alvor blandet.
Det med Masker er forbandet,
De forvexles saare let —
Hvis jeg ellers har hørt ret,
Vil du Signor Pietro finde
Hos din kjærlige Hyrdinde
Ved den gamle Keisergrav.

Fernando.

Djævels Løgner, Masken af!

Mephistopheles-Masken.

Vil du endelig mig kjende —
Naar Komedien faaer Ende,
Sees vi maaskee igjen.
Troer du, at du har en Ven,
Og at Bruden tro dig venter —
Snarlig du i Graven henter
Visheд om hvad jeg har sagt.

(Forsvinder blandt Maskerne.)

Fernando (seer paa sin Dolk).

Gjækker mig en djævelsk Magt?
Fort iblinde den mig driver
Og til Raseri henriver —
Pietro, Gjulia! — ha fort!
Veien er til Graven kort.

Arlechino (synger).

Saa lysteligt gaaer det i Carnevalsleg,
Saamangen skjøn Signora fra sin Drage sig sneg.
Bag Masken den listige Phantasus leer,
Og Hjertet ikke rører hvad Øiet ei seer.

Med Phantasus gaaer under Kappen saa snild
Den Hjerternes Tyran med de Øine af Ild,
Og Ingen af Viisdommen rose sig skal:
Inden Aften kan den klogeste Mand blive gal.

I Masken man skjelner ei Store fra Smaa:
Ved Fyrstens høire Side kan Betleren gaae;
Det pjaltede Tæppe fra fattige Seng,
Som en Domino, omflagrer den nøgne Dreng.

Paa Buk, sidder Herren, den Tjener indeni;
Med Narren dandse romerske Guder forbi.
For Spøg gjør al Verden idag sig til Nar —
For Alvor den hele Aaret det var.

Tilside, tilside! det er Veddeløbstid —
Lad nu ogsaa de Umælende gjøre deres Flid!
Med Lunten i Halen flyer Hingsten, som et Lyn,
Og Romerfolket jubler i Sky ved det Syn.

Giulia (ved August Grav).

Fjern er Brimlen nu, den vilde.
Her er dunkelt — her er tyst.

Maane med de Straaler milde!
Leder du mig til det Bryst,
Leder du mig til det Hjerte,
Som med Kjærlighed mig lærte,
Lys at søge i det Dunkle,
Og min Glæde i en Grav? —

(tager Hyrdindemasken af)

Her kun Himlens Dine funkle —
Falske Larve! fald nu af!
Rene tause Himmelblikke!
I forraade mig vist ikke;
Blues skal I heller ei
Ved min Gang paa dunkle Vei.
Hvem den kolde Verden fjerner,
Samle kjærligt Nattens Stjerner!
Hvad ei Jorden skue maae,
See nu Himlens Engle smaa!
Ja han er der — see, han kommer —
Længe vented du vist alt;
Hvor vi mødtes sidst i Sommer,
Har du længselfuld vist talt
Dieblikkene med Smerte —
Kom nu til din Gjulias Hjerte!

Gartnermaske (omfavner hende heftig og taus.)

Gjulia.

Hvi er du saa taus, saa stille?
Dine Favntag dog saa vilde?
Og dit Aasyn du mig skjuler —
Er vi ei ved Gravens Huler
Sikkre her for Speiderblikke?
Ingen hører os jo her.

Masken (hvisker).
Tys, kom med til Hulen der!

Gjulia.
Ak, din Røst jeg kjender ikke,
Kan jo ei dit Aasyn see —
Du er ei Fernando — Vee!
St. Maria sig forbarme!
Frels mig af Forræderarme!

Signor Pietro (ved hendes Fod uden Maske).
Følg mig, Skjønne, og tilgiv!
See, jeg vovet har mit Liv
For den deiligste Hyrdinde
Elskovsstærk at overvinde;
Om end skinsyg Dolk her blinked,
Skjønnere dit Blik dog vinked.
Skjenk mig, hvad mig Haabet gav,
Smilende ved dunkle Grav!
Gartneren, du huld tiltænkte
Mødet, som mig Lykken skjenkte,
I en Andens Arm dig glemmer —

Gjulia.
Hjælp, Fernando! frels din Mø!

Pietro.
Skjønne, kom! — jeg hører Stemmer —
Livet gjælder det —

Fernando (iler til).
Ha, dø!
Dø, Forræder! — falske Ven!
(saarer ham)

Pietro.

Ak, Fernando, du min Dommer!

Mephistopheles-Masken (gaaer forbi og leer).

Skal vi mødes her igjen?

Fernando.

Følg mig, Gjulia! man kommer —

Gjulia.

Alle Helgner staae os bi!

Fernando.

Hist i Templet er vi frie —
Gjennem det gaaer Frelsens Sti.
Nu jeg dig til Altret fører:
Nu du evig mig tilhører —
Nu jeg har dig kjøbt med Blod.

Gjulia.

Alle Helgner! giv mig Mod —
Kom! — ja nu jeg dig tilhører —
Frels dig! frels dig! lad os flye!

Fernando.

Nu af forteft Tordensky
Maa vor Fremtids Sol fremstige —

Gjulia.

Aldrig kan den Sky bortvige —
Ak! du har mig kjøbt med Blod.

(de Elskende flygte)

Pietro (ved Kirkedøren).

Himmel! und mig Frist til Bod!

Sang (fra Kirken.)

Sancta Maria! ora pro nobis!
Virgo amata! ora pro nobis!

Mephistopheles-Masken.

Skuffes jeg da ogsaa her?
Helligdommen er for nær.
— Snarlig læges Vennens Saar,
Og han frelst til Skrifte gaaer,
Mens de Elskende henvandre
Nye Livssti med hverandre.
— Jeg en Synder har omvendt,
Har to Elskende forbundet;
Snart er Maskespillet endt,
Jeg med Narrene forsvundet,
Er som før en Phantasie —
Bort! — her er min Tid forbi.

Arlechino.

Paa Corso blandt Maskerne med Smaalys (Moccoletti.)

Saa lystig, til Carnevals Efterspil,
De tusind Smaakerter nu tænde vi vil,
Og gjækkes og lege med Smaalys ved Nat —

Paa eengang nu bliver al Verden besat.
— Du skal myrdes!*) er Maskernes Løsen,

Som Lygtemænd sværmer den myldrende By:
Det glimter, det lysner, det gjalder i Sky.
Faldt alle Smaastjerner af Himlen herned,
Og dandse nu med os i Natten afsted?
— Du skal myrdes! er Sværmernes Løsen.

Det Kerte-Hav bølger i tindrende Glands;
Høit Latteren skingrer til Stjernernes Dands;
Med Lys rulle tusinde Karme forbi:
Det glimter i Huus, paa Altan og paa Sti.
— Du skal myrdes! er Flygtningens Løsen.

De Smaalys udpustes og tændes paany,
Skalkagtige Hænder dem snappe og flye.
Vogt Lyset som Livet! — Hver sørge for Sit!
Naar mit brænder klarest, udpuster jeg dit.
— Du skal myrdes! er Elskernes Løsen.

Den skjønne Signora bedst Legen forstaaer:
Sin Kerte hun tænder og Øiet nedslaaer;
Mens paa de uskyldige Øine du seer,
Dit Lys hun udpuster — og flygter og leer.
— Du skal myrdes! er Pigernes Løsen.

Nu vogt Jer! — paa Stylterne dandse jeg kan,
Jeg Kerten udvifter paa høien Altan;

*) Sia ammazzato! det sædvanlige Raab, naar en Kerte udpustes.

Signoren paa Svalen ei gjække mig skal —
Mit Lys kan jeg tænde paa Høienloftssal.
— Du skal myrdes! er Narrenes Løsen.

Jeg puster i Karmen, som ruller forbi,
Og driller de pyntede Skjønne deri;
For Munden mig holder en silkebløđ Haand,
Og barnlig mig gjækker den spøgende Aand —
— Du skal myrdes! er Børnenes Løsen.

Den Barneaand flygter, naar Lyset er slukt;
De tusind Smaaflammer end lyse saa smukt.
Imorgen begynder den Faste, saa lang,
Farvel da mit Liv og min Lyst og min Sang!
— Du skal døe! er dog Enden paa Legen.

Veturinerne (paa Hjørnet).

Veturin, Excellenser! Veturin, Veturin!
God Befordring til Florenz, Bologna, Turin!
Mens Rom holder Faste, reise lystelig vi
Til Neapel imorgen, alle Røvere forbi!
Til Constantinopel, Jerusalem, Wienne,
Og, hvis Patronerne lyster, til Verdens Ende!
God Bevertning paa Veien, og herligt Logis!
God Vogn, gode Muler, og godt Compagnie!
Veturinen for Alt bærer Sorgen!

Den Reisende.

Til Neapel, til Neapel, imorgen!

Histnede, Histnede
Er Vaar nu og Glæde:
Det lufter fra Voven
Over Guldæbleskoven;
Det gløder, det brænder
Under Paradiishaven —
Mod Skyen Vulkanen sin Altarild tænder,
Og fortryllet dandser Livet paa Graven.

Syditalien.

(1819.)

Sydens Genius.

Aand fra Drømmenes Verden og Feernes luftige Rige!
Regnbuvingede Alf fra Sydens Lyksaligheds-Øer!
Dvæl i din glødende Sky! nedblink i Aftenens Guldglands!
End eengang dit Aasyn jeg see, før brat du henfarer!
Barnligt skjønt er dit Smiil; skalkagtigt dog funkler dit Øie,
Naar gjennem Haand tilbage du seer og nikker med Ild-Blink.
Skjønt henriver dit Vink; i Drømme dig Sjælen maa følge,
Maa sig boltre med Sommerfugl-Lyst i berusende Luftstrøm.
Livslysets Glorie-Glands i tusinde Farver sig samler,
Spiller om Tindingen dig, om Lokkernes yppige Vaarkrands.
Tør jeg henflyve med dig? siig er du en himmelsendt Engel?
Roligt er Englenes Blik og stille de Saliges Flagren;
Du, men du ret aldrig har Ro, med Fred du ei qvæger:
Lune dit Blik udtindrer, din Flugt er hvirvlende Skydands;
Tør jeg henhvirvle med dig? Er ei du en Engel fra Dybet?
Mørkt er Fordærverens Bryn: paa Stormørn flyer han med Latter;
Du, men du er et legende Barn; med Colibri-Fjærham
Flagrer du hen med Spøg i Paradiis-Luftningers Duftstrøm;
Feers fortryllede Land og Drømmenes Verden du kjender;
Did du henbærer min svimlende Sjæl og luller om Under.

Midt dog i skjønneste Drøm du slaaer mig med Vingen og smiler,
Medens fortumlet og vildt de vexlende Billeder bortflye.
Lunefuld boltrer du atter phantastisk de brogede Slagfjær —
O, før du flygter igjen — i Sang lad Drømmen oplevel!

Reise fra Rom til Neapel.

(Med en dansk Familie*) i Februar og Marts 1819.)

Stille Rom! fra dine Høie,
Dine Templer og Ruiner,
Fra din store Billedverden
Fremmed Gjest sig maa løsrive:
End ei Sydens Glands han saae.
Atter Mulens Bjælde klinger,
Atter Veturinen smælder,
Atter Reisekarmen venter:
Til Neapel staaer min Hu.
Der hiint Flammeliv mig vinker,
Som til Priis sig Livet sætter:
„See Neapel!" — til mig raaber
Velsklands Søn med Lueblikket
Og med Blus paa brune Kinder —
„See Neapel kun og døe!" **)

---

*) Enkefrue Bügel og 4 Døttre fra Kjøbenhavn.

**) Et meget sædvanligt Beundrings-Udtryk med Hensyn paa Syd-italiens fortryllende Natur.

See og døe? Nei, see og leve!
Rask udspiil nu lette Vinger!
Sving mod Syd dig, Glædens Trækfugl!
See hiint Paradiis og lev!

Velske Foraarsmorgen-Luftning
Gjennem Reisekarmen vifter.
Danske Colonie alt munter
Ruller ud af classisk Stad.
Fredens Tempel snart forsvinder;
Colosseum alt sig skjuler;
Mægtig Pederskuppel svandt.
Indenfor i Fruerkarmen
Sidder jeg, heelt vel tilmode,
Seer de lyse Dine trindt mig,
Mindes hvad vi saae tilsammen,
Mindes Carnevallets Leg.
Skjult dog blandt de glade Minder,
Afskedssukket flyer tilbage
Til det Liv, som er henfaret,
Og til Vennen, vi forlod.
— Tro endnu en Ven *) os følger:
Udenfor i Morgenluften
Drømmer han om Klippehjemmet,
Damper ud sin Morgenpibe,
Til vi bytte Plads og Dont.
Vexelviis i Fruerkarmen
Skal vi dele Selskabsglæden,
Vexelviis udspeide Veien
— Med dens Fjelde, med dens Stimænd —

*) Provst Frederik Schmidt.

Fra Cabriolettens Skuur,
Vexelviis paa Dansk os glæde,
Vexelviis i Welsk os øve
Med Berbieri *) hist paa Mulen
Eller tydskes med Johan **).

Her jeg sidder i Karmen ret luunt. Ei Udsigt her mangler:
Moderen Gjenbo mig blev; hist sidder jomfruelig Valdborg,
Rank, alvorlig og høi: om sortbræmmet Kjortel sig slutter
Sølvspændet Gjord under Barmen; om Lokkerne Carnevalssløret
Flagrer bluſærdigt og tæt; „la monaca" ***) derfor hun nævnes,
Naar hun paa Veien udseer fra Buret, liig Nonnen fra Cellen.
— Venligt i Fruerbuur-Krogen, med Hjerte i Blik og paa Læbe,
Sidder med Schiller i Haand den Tvillingesøster Johanna —
(Tvillinger kalder jeg dem, de skjønt forenede Sjæle:
Saadan sig Lys forbinder med Ild i søsterligt Samliv;
Samlet jeg seer dem som oftest: liig Tvillingestjernen foroven
Qvæge de Vandrerens Sjæl, og venligt de lyse tilsammen).
— Mellem Johanna og mig, betænksom og taus fordetmeste,
Sidder Elisa med Kurven paa Skjød. Hun kaldes la sposa †),
Tænker vel mest paa Berlin, hvor Brudgommen venter med Længsel,
Seer til Siden hvergang jeg om Postgang taler og Brevhaab,
Og naar lønlige Suk til Hjemmet mig stundom undviger,
Veed hun Veien, det flygter, og Følgeskab strax det medgiver.
Spøger jeg stundom og leer, hvad heller opdager en Røver,
Eller forvandles i Karmen til Bold den røde Orange,

*) Den italienske Veturin.
**) En gammel tydsk Tjener.
***) Nonnen.
†) Bruden eller den Forlovede.

Da liden Mälle faaer Liv, da barnlig fornøiet hun skjemter;
(Barn hun kaldes endnu, dog snarlig sig Barnet forvandler:
Vold hun fanger iaar, men ad Aare vist hoppende Hjerter).
Tidt er vi Alle fast Børn; med Spøgen besindig dog verler
Alvor og hvad der forresten blandt Mennesker kaldes fornuftigt.

Blandet er vel Foraarsluften,
Øde ligger trindt Campagnen,
Lumsk med Regn Sirocco truer —
Seent med Veturin det glider —
Munter gaaer dog gjennem Ørken
Veien til forjættet Land.
Ved en Oldtidsgrav vi standse,
Om Ascanius *) den minder:
Om hiin skjønne Helteyngling
Drømmer end paa gamle Gravhøi
Vaarens friske Blomsterbørn.
Ved Albano vi udstige,
Vandre under Tordenskyen,
See Vulkanens slukte Krater
I Albanersøens Svælg.
Over gravsort Dyb paa Bjerget
Skinner Solglands hist paa Klostret:
Som et Himmelslot paa Zion
Straaler der Palazzola.
Hist sig Klippebyen **) taarner

*) Aeneas's og Creusas ædle Søn, der frivillig forlod Herredømmet i Latium, til Fordeel for sin efter Faderens Død fødte Halvbroder, Sylvius, og stiftede Riget med Staden Alba Longa, der efter hans Død blev forenet med Latium.
**) Rocca di Papa.

Paa Terasser høit mod Skyen;
Her i Taagen paa sin Fjeldsti
Sikkre Mule gaaer med Klokken.
Venlig os paa Veien hilser
Albaneserinders Smiil.
Vandred Hedenoldsgudinder
Her i Landsbydragt formummet
Med Uskyldighedens Høihed
Majestætisk os forbi?

Snart vi atter glad henrulle;
Atter os en Gravhøi standser:
Var frigiven Træl din Aske
Over Havet hid, Pompejus!
Rev dog af Tyrannens Blodhaand
Romertroskab Heltens Støv*)?
Fandt du her ved Alfarveien
Maalet for din Storhedsdrømme?
Stolte Fristatshovedsmand!
Eller mindes her kun Folket
Heltenavnet blandt hans Brødres,
Hvor Horatierne hvile,
Skjønt forsonet, med de høie
Curiatier i Favn**)?

---

*) Det var hos den umyndige Kong Ptolomæus i Ægypten denne store Romer blev forraadt og myrdet. Hans Aske skal være bragt bort af en frigiven Slave og begravet her.
**) Gravmælet benævnes efter begge Traditioner.

Vi Ariccia gjenhilse,
Mindes Fyrsten af Savelli,
Hvor hans Fyrsteborg har standet,
Hvor nu Hyrdepigen rolig
Nynner om hans Dands til Graven
I hiin vilde Bryllupsnat*).
Langsomt gaae vi over Bjerget,
Rulle gjennem skjønne Dale,
Hilse Bjerg og Dal med Sang.
Dagen flyer; men Reiseglæden
Følger os med Sol i Regnsky.
I Veletri Karmen standser;
Her Paladset er vort Herberg:
L'Angelottis Fyrstehaller
Aabner os geskæftig Vert.
Her vi kan fra Vindvet skue
Hvor de gamle Volscer boede:
Fredelig i Aftenglandsen
Glindser nu Olivenskoven,
Hvor i Blod paa Kampens Marker
Fordum Landseskove blinked.
Stille, fredelig og venlig,
Aftenhvilen her os qvæger
Med det skjønne Landskabsbilled:
Over fjerne Bjerge hviler
Havblaae Taagers Drømmeslør.
— Glemte iilsom her imorges,
Under travle Reisefærdsel,
Fremmed Skjønne Strængelegen?

*) Sagnet herom er fremstillet i Romanzen „Brylluppet i Ariccia“ i nærværende Bind Side 72.

Vel! saa lad i rolig Aften
Her i stille Hal den klinge
Om ustadig Reiselyst!

Aftensang i Herberget.

Reiseliv! Reiselyst!
Frihed i lette Bryst!
Morgen hist! Aften her!
Glæde fjern! Glæde nær!

Fort over viden Jord
Lykken paa Hjulet foer;
Hjul ruller op og ned —
Lykken har stakket Fred.

Lystig i Verden frem!
Herberg er flygtigt Hjem;
Hvor der tilsidst er bedst,
Hvile den glade Gjest!

Bjergblaa Taage forsvandt med Aftenens Glorieſtraaler,
Qvellen var munter og skjøn. Glæden nu trænger til Ro.
Dørene mynstrer man først, om ogsaa de ret kan tillukkes;
Mangler en Laas der iblandt, spærres med Stol og med Baand.
Yderst er Herrernes Plads; der Jomfruburet vi vogte;
Indenfor lydeligt nu lee de ad Røvernes Magt.

Seent her holdes dog Raad om vældig Eskorte imorgen.
Tro Berbieri *)! dit Raad følge vi. Væk os betids!

Mig er betroet det Hverv, hver Morgen paa Døren at banke;
Høres da rette Signal, muntert besvares det snart.
Kort er de Reisendes Rast; før Gry „Collationen" os venter.
Uden Eskorte i Regn — fremad mod Solskin og Vaar!

De Pontinske Sumper.

Dødsblund, kom os ei nær! her er de berygtede Sumper;
Vildt gaae Bøflernes Hjorde paa Græs — ved Appiske Steenvei.
Øde her staaer en Ruin **); hist kneiser circæiske Forbjerg ***);
Her boer Sumpernes Trold — paa Veien til Feernes Verden.
Trold! du truer med Torden og Hagl; men de nordiske Gjester
Skræmmer du ei: din Møie blev spildt — heelt trøstig vi spøge.
Aand kun i Luften Bedøvelse ud, med giftige Læber!
Ei den tynger vort Bryst: heelt livsfro blinker hvert Øie;
Fra Hesperidernes Land vi de gyldne Æbler vil hente!
Trudsler bortskræmme os ei. Men hør nu — det toner fra
Bjerget!

Circes Tryllebjerg.

Hvad lokker, hvad drager
Til Bjerget mig hist?
Det hvisker, det klager;
Det sjunger med List.

---

*) Vor Veturin.
**) Castellazzio.
***) Circello.

Sødt kalder derinde
Med smeltende Klang
Den Bjergtryllerinde
Til Havpigesang.

Sirener end svømme
Hvor Bjergfeen boer,
Vil lulle i Drømme
Hvert Hjerte paa Jord.

Hvo Sangen istemmer
I Bjergfeens Favn,
Forvandlet, forglemmer
Al Længsel og Savn.

Havmanden.

(Ved Teracina.)

„Vogt dig for Troldqvinden hist, og fly nu Forglemmelsens Rige!
Ras nu heller med mig, end glem din Længsel i Dødssøvn!
Hist dig forvandler til Plante og Dyr, med tryllende Scepter,
Circes forkoglende Aand; end boer hun i Sydlandets Luftning!“
Ven med den mægtige Røst! blaaskæggede Kæmpe fra Dybet!
Stærk, o Havmand! din Sang med Drøn mig vækker og Brusen.
Stormvild, tumler du Bølgernes Hær; hver Byrde du slynger
Stolt mod Fjeldenes Pynt, mens Lynglimt over dig knittre.
Ret! saa kjender jeg dig, du store, du fredløse Kæmper!
Tidt jeg ved Sø og ved Væld i smeltende Syd dig har savnet;
Dybt du stræber og høit: mod Sky din Isse du hæver,
Haaner den dorske, den trælbundne Jord med dens Smaaligheds Slaver.

Søvn du hader og Fred, om Jorden saa trindt dig end sover;
Dybt i bundløse Barm umaalelig Verden du ryster.
Ret saa, Ven fra mit Norden! i Syd jeg nu kjender dig atter:
Ei har Sireners blødagtige Sang indlullet din Kamp-Aand;
Ei din store Natur hesperiske Luftning forvandled;
Mægtig du ryster end høit i Storm mod Skyen din Siv-Lok.
Ved Teracina jeg saa gjenhilser blaaskæggede Havmand;
Dansk klinger Søhanesangen om „Vei til Magt og til Hæder."
Røst sig hæver med Barm; i Hænderne klappe de Skjønne:
Havmanden har de dog kjær, om end han tidt dem forfærded;
Klang liig Storm end hans Latter, der vild liden Gunver han favned,
Sært dog tryller endnu fra Dybet den mægtige Stormrøst.

Hvo var Ørnen vel, som dristig
Hist paa Fjeldets Tind har bygget?
Seer jeg end din Borg paa Klippen,
Gamle Diderik af Bern *)!
Stod i Storm og Lyn du hisset?
Sang henover Havet fordum
Barden her din Seiersang?
Kæmpens Been er længst hensmuldret;
End mod Sky hans Hal sig taarner;
Barnet peger paa Ruinen,
Nævner end det store Navn.
Did steg ofte fremmed Vandrer,
Hviled gjerne ved Ruinen

*) Østgotherkongen Theodorik (af Verona) er, som bekjendt, bleven til Diderik af Bern i vore Middelaldersange.

Af den sjunkne Herlighed.
Did vi ogsaa maae opstige:
Der jeg vil til Sagnet lytte —
Atter over Hav fra Borgen
Sang henflyve skal i Storm.

Theodoriks Borg ved Teracina.

Natuglen hyler i Hallen,
Hvor Kongen Scepteret svang.
I Støv Guldkronen er falden;
Men den har straalet engang.

Ved Nat de Stimænd sig skjule,
Hvor Helten ei længer gaaer:
Han ligger i Dødens Hule
Vel tretten hundrede Aar.

Men rædsom var han at skue
Den Verdenstvinger, fuldhaard.
Hvert Sekel i Lynets Lue
Hans Aand over Borgen gaaer.

Da styrter en Muur i Hallen,
Hvor Flaggermusene boe.
Naar Borgen i Gruus er falden,
Den gamle Herre faaer Ro.

Hvi maa han i Stormen fare
Nu over Ruinen hen?

Ham daared Afgrundens Skare:
Han myrded sin bedste Ven*).

I Hallen Blodet er rundet
Og paa den Mægtiges Haand.
Er Borgen i Støv forsvundet —
Far hen da, stormvilde Aand!

Vildt det end stormer i Tordeners Brag. Fra Herberget see vi
Høie Naturs Majestæt. Fra Fjeld det lysner og Havdyb.
Taus paa Svalen hist staaer i Lynglands drømmende Jomfru**);
Kjækt hun seer i det flammende Mulm Elementerne kæmpe,
Seer i Afgrunden ned, og selv hun dristig fremkalder
Varslende Billeders Hær fra Dyb-Uhyrernes Verden.
Ja, fra Norden du kom: liig tankefuld Vala du staaer
Høi i Lynet med Ro; om Lokkerne flagrer dig Tungsind;
Rædslernes Lyst er dig kjær og skjøn Naturen i Oprør.
Verdensopløsningen seer du, og selv hvad høiest dig glæded
Flyer for anende Blik; høit svulmer dig Hjertet; men Øiet
Taaren fordølger med Synet. — I Hallen nu Strængeleg klinger.
Skjønt, som i Pantheon hist, lad her forenede Stemmer
Høit Sanctissima ud i himmelhøit Pantheon sjunge,
Hvor nu paa Verdensorglet den store Natur phantaserer!
— Lød hiin Sang for min Sands? hvad heller for Sjælen i Drømme?
Mindet end drømmer veemodig om Sang fra Borgen ved Stranden.

---

*) Boethius.
**) Valdborg jvfr. Side 128.

Strand-Borgen.

Paa Borg ved Stranden lød Hymneklang;
Der sad tre Søstre ved Qvel og sang
Og saae over Hav mod det Fjerne.

Snart Borgen stander, forladt og tom.
De Reisende fare i Verden om;
Ved Hav blinker fremmede Stjerne.

Men Havet fortner, og Livsflammen døer;
Ret aldrig vorder det meer som før,
Og gamle vorde de Unge.

Skal atter jeg Borgen ved Stranden see —
Dog aldrig mere de Søstre tre
Tilsammen ved Qvel der sjunge.

Storhavets dæmpede Røst i Blund mig lulled, og Sjælen
Havfrustemmer fornam, liig hviskende Toner fra Hjemmet.
Førft naar Daglyset blinker, os vækker den tro Verbieri:
Nær ved Grændsen, paa halvdunkel Vei, er Røveren driftigst;
Sikker er selv ved Dag ei ganske den herlige Strandvei.
— Kort sig nu strækker paa Jorden, o Roma, dit verdslige Scepter;
Høit dog svinger du end dit Spiir over Sjælenes Verden.
Snart vi Grændsen har naaet; her Kamp det gjælder, dog ikke
Kamp med Haand eller Sværd — med Mund her fegtes og Konstkneb:
Passet kun mangler en Toddel, et Nul — i Tjenerens Fornavn;
Flux dog tilbage til Rom! er Lovens det tordnende Magtbud.

Ei vi adlyde sligt Bud; hvor staaer det? — i Haandskrift for Venner?
Trykt jeg fordrer den Lovbog at see, som her os forviser.
Harm opfylder min Sjæl, hvor Uret vil Magtordet føre;
Fast Berbieri mig kalder med Ret: furioso Bernardo.
Snart, som klog Diplomat, dog Retten jeg kjøber, og Bommen
Her til Fortryllelsers Land med sølverne Dirk jeg oplukker.
Høflig os følger nu selv paa Vei Retfærdigheds Tjener;
Men for ærværdige Ret til Dom vi føres i Fondi.
Damerne stirrer man paa, som var de forklædte Spioner;
Dog paa Skrømt man kun holder Forhør; halvt leer Magistraten:
Skjønheden seirer med Magt og — smelter Justitiens Hjerte.

Snart med Fondi mig forsoner
Ædel Aand i brav Cæcuber:
Vinen, classisk Digter priste,
Her, som Antiqvar, jeg prøver,
Glemmer reent — med henrykt Mine
For cyclopisk Muur *) at rase —
(Det er Architecters Pligt).
Glad jeg konstig Muur forlader,
Priser nye Tid, som sprængte
Kjækt i Livet, som i Konsten,
Hver cyclopisk Fængselsmuur.
Lidt for vidt den ædle Frihed
Drives dog i disse Egne:

*) Saaledes benævnes de mærkelige antike Steensammenføininger uden Cement, der i Fasthed og Styrke næsten ikke staae tilbage for naturlige Fjeldmure.

Rask vi fare gjennem Itri;
Vidtberygtet, Røverbyen
Svarer stummel til sit Ry:
Fra Diavolo *) den Store
Her sin Røverhær udrusted;
Med hans Slægt end Byen myldrer:
Vildt med Skule-Bryn forfølger
Smudsig Yngel Reisevognen
Gridsk, med halvt dæmonisk Blik.

Ciceros Grav.

Atter en Alderdomslevning, et Gravsted! — ja, her blev du jordet;
Her blev du myrdet iløn, du Rettens og Frihedens Talsmand!
Cicero! her stod blodigt dit Maal; her Læben forstummed,
Som kunde vække til Liv af Dødsblund slumrende Tidsaand.
Stille din Gravhøi forbi gaaer reisende Nordbo med Alvor,
Tænker paa Oldtid og Nutid — og ønsker sig lønlig din Malmrøst.

Mola di Gaeta.

Høit paa Klippen din Gravhøi vi see, Fostmoder Cajeta **)!
Hvor dig Æneas begræd, dit Navn Kartoven udbuldrer.
Mola modtager os, venlig og lys, med de haarfagre Døttre;
Ciceros Villa tilbyder os Ly, som de Reisendes Hjemstavn.
Her alt Foraaret lufter; her gløder Orangen i Lunden;

*) Bekjendt fra den franske Revolutionstid, da denne vilde Røver med sin Bande foretog formelige Krigstog mod de Franske.
**) Æneas's Amme.

Herligt paa „Loggien“ *) at staae — med Fjeld og med
Havdyb for Øie!
Hvo der iaften var Maler! til Konst os Naturen vil tvinge:
Dagbogen gjemmer os snart i Blyrids det herlige Billed —
(Vistnok en Smule i Carricatur; dog Grundridset staaer der).
Glade ved nøisomme Konst, fortrolig vi sysle tilsammen,
Føre med Streger til Bogs, hvad Ingen med Ord dog be-
skriver.
— End er det kjøligt ved Ovel; snart blusser det høit i
Kaminen;
Let Formianerens Liv opmuntrer det nordiske Hjerte.
Eventyr her jeg fortæller med Lyst, mens Kaminilden flammer:
Her med Hadding jeg drømmer om Landet, hvor Urter med
Baardust
Blomstre i vinterlig Tid, og hvor døde Smaafugle kan sjunge;
Her jeg om Nina fortæller, hiint Offer for Kjærligheds Vanvid:
Sagnet jeg mindes som, simpelt og skjønt, en reisende Lands-
mand
Hørte det i hendes Hjem. Endnu vil ei Mindet bortflyve **).

Nina.

I Paris sig Folket glæder:
Mimisk Konstnerinde herligt
Ninas Vanvid forestiller;

---

*) Altanen paa det flade Tag.

**) Det nedenfor meddeelte Sagn hørte jeg i Paris af den danske Capitain Abrahamson, som havde hørt det af en gammel Franskmand (fra Lyonegnen, troer jeg), som havde kjendt Nina og var kommen til Paris, for at see Balletten om hendes Kjærlighedshistorie.

Folket klapper og beundrer,
Konstnerinden neier sirligt.
Men en fremmed Olding hæver
Haanden kun til vaade Øie,
Sukker: „Nina!“ og bortgaaer.
— Nu, ei sandt? hun spiller herligt!
Det er Sandhed, det er Ynde!
Det er skjøn Natur i Konsten!
Det er Elskovs stille Vanvid,
Som en Digtersjæl det saae!

„Sandt, ja sandt!“ — den Gamle sukker —
„Saadan har jeg mangen Morgen
Seet den arme Nina vandre
Gjennem Gaden, gjennem Porten,
Til den kjære Steen paa Veien,
Hvor i Brudedragt hun vented
Diligencen fra Lyon,
Og hvor Kudsken som sædvanlig
Nikked til den blege Pige,
Hilsed fra den døde Brudgom,
Sagde: han imorgen kommer!
Loved Rosen ham at bringe,
Som hun rakte ham fra Stenen,
Dugget med en stille Taare,
Mildt beaandet med et Kys.“

Gamle! hvad er det du siger?
Nina har du kjendt? — hun leved?
Var ei blot et Konstens Billed —
En elskværdig Phantasie?

— „Arme Nina! ja hun leved;
Men i Sjælen, sønderrevet,
Livets Billedbog omslagred;
Kun eet Billed stod der heelt:
Det var Barndomsvennens Billed,
Brudgomsbilledet, hint kjære,
Som den strenge Fader fjerned,
Og som aldrig meer hun saae.
Ingen Frænde meer hun kjendte;
Tidt paa gamle strenge Fader
Stirred hun — og rysted Lokken:
„„Gamle Mand!““ — hun til ham hvisked —
„„Du har vist slet ingen Datter —
Havde du en Datter, Gamle!
Vist du ei med hende handled
Som man handler her i Verden
Med den stakkels, stakkels Nina —
Dertil du for god seer ud.““
— „Med sin Elskov, med sit Vanvid,
Saa hun gik, mens Ugens Dage
Blev til Somre, blev til Vintre;
Saa hun vandred Vaar og Vinter
Med det sønderrevne Billed
Af en Verden i sin Sjæl.
Med sit Haab og med sin Rose
Gik hver Morgen hun til Stenen,
Hvor hun sidstegang omfavned
Vennen, som hun daglig vented,
Men som aldrig kom igjen.
Ingen nænned at udsige
Ordet, som hun dog ei troede,
Ingen nænned at forstyrre

Elskovshaabet om „imorgen";
Og den Morgen kom tilsidst —
Anderledes dog og bedre,
Mere skjøn og sand — tilgivi mig! —
End hos Eder i Balletten:
— Diligencen kom en Morgen;
Kjøresvenden atter skued
Paa den store Steen paa Veien
Et tilsløret Jomfrubilled
Med en Rosenknop i Haand.
Atter hørte han en Stemme:
„„Saae du stakkels Ninas Brudgom
Kommer han forvist imorgen?
Vil du end engang ham bringe
Rosen, som ham Nina sender?
Selv hun ei idag kan spørge,
Selv ei bringe Rosen til ham,
Selv ei høre hvad du svarer;
Hun har sin Veninde sendt.""
„— Atter nikker Kjøresvenden,
Visker Taaren af sit Øie:
„„Hils kun fra den døde Brudgom,
Siig: jeg veed det, siig, han lever!
Siig: hun seer ham vist imorgen!""

„— Og Veninden gik tilbage,
Bragte Kjøresvendens Budskab.
Nina hørte det og nikked:
„„Ja imorgen, vist imorgen!""
„Hvisked hun og smiled salig.
Og hun saae ham i Guds Rige
I den næste Morgens Glands."

---

* * *

Fjernt nu og venter paa mig en Sjæl med Kjærligheds Længsel,
Staaer nu ved Ruden maaskee og seer paa Stjernernes Tindren
Hist over Kalleboſtrand, mens Linden paa Voldbakken suser.
Ogsaa til mig nu tindre de Stjerner; de hilse mig fra dig.
Hører du ei som en Røst: vi saae ham — han kommer tilbage!
Ei du som Nina skal først i Aandernes Rige gjensee ham;
Fred og Velsignelsers Fylde fra Stjernernes Gud han nedbeder
Over din Sjæl. Sov sødelig nu! Vist i Drømme vi sees!

Atter en Grændse idag; til Liris *) Campagnen sig strækker.
Over den knagende Bro gaaer letfodet Mule med Bjælden;
Nikkende alt han sidder i Sadlen, den troe Verbieri.
Hisset jeg seer en Ruin. Minturnæ! her var det du kneised.
Kjølende Morgenvind, kom! bortvist os nu Taagen fra Diet!
Sidder en Kæmpe paa Stenen ei hist, med blodige Hjelmbusk?
Nei, det er Hyrden, som rolig sig hviler hos Hjorden. Han tænker
Neppe paa dig i sin Fred, du Mand med det knusende Lynblik!
Marius, Heltenes Skræk! her var det, forladt du dig følte:
Her over blodige Lok din Nemesis truende henfoer.
Hørte du ei hendes Varsel? Endnu kunde Kæmpen sig reise;
Rystet af Tordnerens Lyn, du sad her en flygtende Kampørn:
Sværdet mod Brødrenes Jsse dig brast; dig Blodstraalen lammed;
Stor du end stræmmed i Faldet, og Morderen veg for dit Trodsblik.
Hvor er nu, Kæmpe, din Slægt? hvor lyner nu saadant et Die?
Skal til Carthagos Ruiner jeg gaae, for din Aand at opsøge?

*) Nu Garrigliano-Floden.

Staaer du i Natten nu der og forfærder Barbaren paa Kysten?
Store forvildede Aand! faer hen! jeg fremmaner dig ikke.

Alt vi St. Agatha see; rigt blomstre de yppige Marker.
Venlige Massikerbjerg! her din Aand mig spøgende møder:
Listig han skjuler i Druen sin Sjæl, den letsindige Gnome;
Brat, før man tænker derpaa, han tilhest sig opsvinger paa Tungen,
Tumler saa lystig med Sporer af Skjemt den behændige Ganger,
Fører de Smaating af Huus, som i dirkefrit Hjerteskrin gjemtes.

Capua ei os fortryller: forpestet der Luften os trykker;
Tause, vi see, ved smudsige Bord, paa de Fremmedes Adfærd.
Gjerne vi lytte dog til, naar Gubben, den blinde, indtræder
Med Mandolinen; han dandser og synger med skingrende Stemme.
Atter vi høre Tarantelens Dands, med en rask Saltarella;
Sært nu dog sydlige Klang opmuntrer de nordiske Gjester.

Tarantella.

Her er Lyst, her er Liv og Glæde!
Lad rødøiet Djævel kun græde!

Selv den Blinde dandser og springer;
Mandolinen paa Gravranden klinger.

Blomstrer Mandeltræet i Lunden —
Har hvert Blomster sin Elskede funden.

Dandser Vaar med Granatblomstkrandsen —
Klinger Sang til Taranteldandsen.

Lad i Lyst Livslyset udbrænde!
Lad med Livet Dandsen først ende!

Paa Tarantelhvirvelens Vinger
Sig i Livslyst Livet bortsvinger.

Er ved Neapel vi alt? Endnu jeg Vesuv dog ei øined.
Bort fra Voltorno vi rulled; Aversa vi skimte paa Flugten;
Der hvor Normannen sig først hesperiske Grund har tilkæmpet,
Der i dit Fodspor jeg vandred idag, stormægtige Tancred *)!

Feelandet.

End fjernt dit Billed tryller,
Du Feers Land paa Jord,
Som underfuldt i Drømme stod
For Kæmpens Sjæl i Nord!

Med Liv, med Lyst, med Glæde,
Med fjerne Kroners Glands,
Saae Kæmpen i sin Vinternat
En Mø i Vaarens Krands.

De brune Øine blinked;
Sort rulled Haarets Strøm:
Morgana fra sin gyldne Sky
Nedsmiled i hans Drøm.

---

*) Den fra det første Korstogs Tid berømte normanniske Helt.

Til Guldorangens Skove
  Hun vinked Heltens Aand;
Ved Bjergets Trylleslot hun stod
  Med Rosenspiir i Haand.

I Luften hun udspredte
  Sit Regnbustraale-Slør —
Og Kæmpen saae det fjerne Land,
  Hvor aldrig Glæden døer.

Saa vide Gothekæmpen
  Med Cimbreren uddrog;
Vild Longobarden reiste sig
  Og høit paa Skjoldet slog.

Normannen meer ei hviled:
  Hans Hu til Spiret stod;
Men til det fjerne Feers Land
  Gik Kæmpens Vei i Blod.

Han vandt de gyldne Kroner,
  Morganas Slot han saae;
Prindsessen i sit Avalun
  Han fandt paa Bjerge blaae.

Men Blod paa Spiret brændte
  I Feers Land paa Jord.
De gyldne Kroner sank i Muld —
  Og Kæmpens Aand henfoer.

---

* * *

Gjerne fra stormende Nord endnu dig den Fremmede gjester,
Skjønne Fortryllelsers Rige! men fredelig kommer nu Gjesten,
Kommer med Emiil og med Lyst, med Sang og med hoppende Hjerte.
Ei er han mægtig, som fordum, og vild; men din Magt er ei heller
Stor: dine Hære knap mægte den Reisende Veien at frede.
Truer dig Røveren, kjæk — du tilkjøber dig Fred af hans Bjergdrot.
Stundom ved Veien du dog en Throphe heelt fry kan opreise,
Naar du har vundet en Arm og et Been i den smaalige Kampdyst.
Storhed jeg søger i Slægten ei her, som med Vellyst du nærer;
Underfuld, mægtig og stor er din rige, din høie Natur kun.
Ulme dig dybt under blomstrende Barm dæmoniske Luer,
Skjule med Paradiisglands dine Blomster Helveders Ildstrøm —
Mægtig hentryller din Skjønhed mig dog; og med glødende Fodsaal
Frem jeg maa vandre med Lyst, for at qvæges en Stund i dit Favntag.
— Bjerget, som hist sig skjuler i Sky, det saae jeg alt længe,
Drømte ei om det var dig, du Søn af den flammende Afg rund!
Stille du staaer i din Taage; dog Dampsøilen røber din Herkomst:
Det er din rolige Aande, Vesuv! — saa damper i Fred dit
Svælg; dog rolig du synes nu kun. Naar dig Natten omslører,
Hæver du, tordnende, Røsten mod Sky med den flammende Tunge,

Slynger mod Stjernerne, fræk, gjennem Mulm de glødende
Stene —
Stormer med vilde gigantiske Kraft — mod Himmelens Porte.

Neapel.

Standser os plagende Toldvæsens-Trold? Nei, kun høflig
han krummer
Haanden, og glad jeg forstaaer hint Sprogs den veltalende
Stumhed.
Hurtig nu Passerne frem og afsted! nu vi er i Neapel.
Rigtig! Paris er det ei: vel det vrimler og støier omkring
mig:
Myldrende, bryder sig, ledig og travl, her Menneskestrømmen,
Men i sin sydlig glødende Glands, trods Smudset og Skriget.
Trindt Macaroni, liig Orme, af Mund Lazzaroner omdingle —
Ei Pulcinellernes By er liig Petitmaitrernes Verden.

Marionet-Pulcinellen (fra Fjælleboden).

Heisa! der kommer en støvet Veturin
Med fremmede Blondiner i Karmens Skrin;
Blaae er deres Øine og hvid deres Hud.
See! hvor de kige af Vinduerne ud!
See, hvor de studse! og see, hvor de smile!
De har vist reist mange tusinde Mile,
For dog engang at see hvordan Livet seer ud,
Hvor man hverken kjender til Taager eller Slud,

Hvor til Santa Maria man overlader Sorgen
Og bryder sig kun lidt om den Dag imorgen,
Hvor Enhver, som aander, kun sørger for at nyde,
Og al Melancholie har Intet at betyde.
Heisa! velkommen til min lystige By!
Hør hvor man synger og skriger i Sky!
Hør hvor man ringer med Klokker, for at høres —
Det er Glæden, Signorer, som til Torvs her føres.
See, den hele By er et opdækket Bord
Med de skjønneste Frugter og Blomster paa Jord,
Med Rosiner, Figener, Druer og Meloner,
Med røde Portugaller og gule Citroner,
Med bekrandset Kjød og forgyldte Skinker —
See, hvor Alting lyser og lokker og blinker!
Hør hvor man steger og braser og syder —
I Rendestenen Mælk og Honning her flyder;
Over Gaden hænge Krandse med stegte Kapuner,
Hvorover man begeistret blæser i Basuner.
See Bjerge af Æg, som i Dag vi fortære!
See malede Fiacre og Heste med Fjære!
Til tusinde Paradiser føre de Jer hen —
Fra Himmel til Helved og til Jorden igjen.
See hvor Folket her i Velsignelse svømmer!
See hvor Olien koger og Vinen her strømmer!
Her er Bal og Concerter paa Gader, i Stræder,
Og alt hvad Menneskets Hjerte glæder.
Paa hvert Hjørne jeg mig en Fjællebod har,
Hvor fra Morgen til Aften jeg gjør mig til Nar.
Heisa! her gaaer det lysteligt til:
Paa St. Carlo er Oper og Lykkespil,
Bibelske Comedier og franske Balletter.
I Kirken er Stævnemøder og Amouretter —

Blinkende Damer og smukke Cavallerer —
Af lutter Glæde kun her man creperer.
St. Gennar hvert Aar sit Blod lader flyde *),
At vi ubekymret vort Liv kan nyde.
Heisa! velkommen til Slaraffenland:
Her gaaer man af Lyst fra Vid og Forstand.

Ti, Pulcinel! du os dræber med Larm, med samt dine Landsmænd;
Findes her ei et Asyl — i dit Havsvælg af Menneskestrømme?
Hører slet Ingen vor Raaben om Hjælp, i vor Folkehobs-Havsnød?
Svarer os Ingen fornuftig et Ord? hist os vinker en Haand jo —
Hatten hist svinger en Landsmand; blandt Mylbren han kæmper sig til os.
Stille, botaniske Ven **)! her altsaa i Ro du studerer
Planternes Philosophie? — Vær velsignet! udfør os af Larmen!
Hinden i Øret fast sprænges af al den velsignede Livslyst;
Romas den hellige Stad har os vant til Fred i vor Glæde.

St. Lucie-Gaden.

Ofte velsigne vi dig, du Mø med de himmelske Øine!
Sancta Lucia! her prises dit Navn i din Gades Pauluner ***).

---

*) Den christelige Martyr St. Januarius, fra det 4de Aarhundrede, er som bekjendt Kongeriget Neapels Skytspatron. Mirakelforsøget med hans Blod foretages endnu hvert Aar den første Søndag i Mai Maaned.

**) Dr. Schouw.

***) Den smukkeste Gade i Neapel, med den herligste Udsigt til

Os du et Fristed har skjenket i Larmens bedøvende Hjemstavn;
Her selv venligt os hilsed med Sang italiske Landsmand *).
Herligt fra høie Palads vi udsee over himmelske Havbugt;
Tidt paa Altanen vi glædes ved Qvel, naar Stjernerne tindre:
Ligefor speiler Vesuv i Bølgen sin flammende Svile.
Snoer sig en brændende Slange hist ned over Bjergryggens Skraaning?
Langsom nedruller i Mulmet en Flodstrøm af glødende Lava.
Rolig er Himmel og Hav. Hist slumrer i fattige Hytte
Hyrden i Tryghed paa Afgrundens Laag og om Faren ei drømmer.
Baade med Blus paa Golfen saa sagtelig glide, og stille
Svøber sig Maanen i Sølvflor og seer hvor dog Jorden er deilig.
Stundom vi freidig paa Naboens Tag over Loggien **) udstige;
Mildt klinger Guittarens Stræng i den stille fortrolige Natluft.
Sagtelig klirrer et Vindue hist, og med nysgjerrig Titten
Lytter fortøiet Signora i Skjul til de fremmede Sange.

Golfen og Vesuv, er opkaldet efter denne Helgeninde, der især paakaldes af de Søfarende. Efter Legenden udrev hun selv sine skjønne, men farlige Øine, der fremkaldte en ubetvingelig Lidenskab, og reddede derved en ulykkelig forelsket Klosterbroder; til Løn derfor siges Christus at have givet hende et Par andre, endnu langt skjønnere Øine, men som kun fremkaldte en stille himmelsk Kjærlighed.

*) Dr. Schønberg, der 1819 var bosat i Neapel.

**) Den store Altan, der dannes af det flade Tag over Husene.

Aftensang paa Taget.

Over Hav og Bjerg og Flod
Kom jeg hid fra Norden;
Ei hvad Hjertet hist forlod
Finder det paa Jorden.

O, men her dog Øiet seer
Hvad ved Codans Strømme
Aldrig uden Veemod meer
Sjælen sig kan drømme.

Underfuldt er her at staae;
Saligt her at hvile:
I hver Luftning Engle smaa
Vifte og henile.

Stille Nat paa fremmed Tag!
Flammebjerg ved Voven!
Velske Nattergaleslag
Fra Lemoneskoven!

Nye Himmel! nye Jord!
Nye Trylleſtemmer!
Fryd, jeg drømte om i Nord!
Nu jeg dig fornemmer!

Studierne.

Sælsomt er Livet dog her. Naar Daglarmen buldrer omkring os,
Rulle vi rask gjennem Sværmen med Lyst og standse ved Konstens
Haller; de Studier kaldes, og Meget var her at studere,
Bilde med ilende Blik vi udtyde hvert Alderdoms-Skrifttegn.
Hist stander Flora-Colossen; her bjælkestærk Hercules truer;
Venus Callipyga, listig og skjælmsk, sit Smiil her udsender;
Ædlere, hisset os vinker Correggios høie Maria;
Hellige Billeder Raphaels Aand fra Himmelen hidbar.
Glad jeg gjenkjender og Eder, du troe Perugini og Lippi!
Domenichino! hav Tak! her din Skytsengel over os svæver:*)
Trolig han skjuler med Skjold Dæmonen for Barnet, som leger —
Skjul du ham kun for den barnlige Aand, du Sjælenes Vogter!
Stundom, naar Glæden er størst, naar her under lysere Himmel,
Livet mig tykkes forklaret og Jorden de Saliges Øland,
Slynger sig Dragen om Livstræets Rod, og fra Dybet det hyler —
Englen hans Aasyn har skjult; men hans Røst kan al Verden fornemme.

---

*) Af Domenichino Zampieri, som levede i Neapel og blev snigmyrdet der af Konstnernid, findes der en stor Række af Mesterværker saavel i Musæet som i Kirkerne; hans berømte „Angelo Custode“ er vistnok et af de fortrinligste og erindrer her paafaldende om den Blanding af uendelig Skjønhed og dæmonisk Vildhed, der characteriserer denne paradisiske men vulkaniske Natur, der her ogsaa synes at afspeile Menneskelivet.

Dæmonen.

Hvor Livsfarver spille
Fra Himmel og Jord,
Dæmonen, den vilde,
I Bjergflammen boer.

Saa lystig gaaer Dandsen
Paa himmelske Jord:
I Livsfarveglandsen
Forglemmelsen boer.

Naar Sjælen ei higer
Mod Himmelhjem meer,
Den Bjergtrold opstiger
I Flammen og leer.

Høit Latteren gjalder,
Det skingrer mod Sky —
Til Afgrunden falder
Den jublende By.

Udflugt til Vesuv.

Ud at bestige Vesuv! — Velkommen vor troe Cicerone! Stille botaniske Ven!*) med dig staaer Naturen i Forbund:

*) Dr. Schouw var vor Ledsager paa denne og alle de andre herlige Udflugter i Neapels Omegn. Med Provst Fr. Schmidt og de 5 danske Damer vare vi 8 i Følge og bleve siden med vore Førere 16.

Klar du lover os Himlen idag og iaften Vulcanen
Mægtig. Alt Vognene vente. Afsted nu til herligste Valfart!
— Bort fra den myldrende Hob, som hist paa Toledoen trænges,
Der, hvor fordum Skaffotterne stod, hvor ofte forgjeves
Blodstraalen sprang! — Ved Del Carmines Taarn endnu Lazzaronen
Mindes sin bandlyste Helt og hvisker om Masaniello;
(Kirken forviser fra Daaben hans Navn, og Skolen forsigtig
Lærer kun, Manden var gal, naar Peblingen læser om Arcos.)
Bruunguul Furiehær paa Torvet, med Skrig og med Latter,
Betler med græsselig Adfærd; dog ingen Banditter jeg skuer.
Er her nu Orden og Fred og lovbunden borgerlig Frihed?
Nøies nu med Macaroni og Frugt det skrigende Folksvælg?
Sjælen med Aflad og Helgenens Blod? — er dets lønlige Mumlen;
Skrig kun i Søvne om Mord? eller ulme de dæmpede Flammer
Som i Vesuv for en Tid, kun for rædsomt en Nat at udbryde?
Lummer er pragtrige Jordbund her, og vulcanisk sig skjuler
Livet i Sjælenes Afgrund. Slumrer det end et Aarhundred —
Frem vil det rase paany, for at slukkes og atter at ulme*).
— Tvillingsøstrenes Røst til lysere Syner mig kalder:
Klar er Dagen og munter; fra Stad det glimter og Havbugt.

---

*) En hemmelig Gjæring mumledes der om i Neapel 1819, og Oprørsflammen udbrød kort efter. Hos Generalinde Filangieri (Generalens Moder) mærkede jeg allerede hvad man ventede.

Portici standser vor Fart; der venter os skrydende Ganger.
Flux hver Fører om Kap sin Dame bortsnapper og flygter
Fort i Gallop — under Latter og Spøg indhentes hver
Flygtning.
Snart dog standses vor Iil; ei Bjerget saa rask kan bestiges.
Hvo kan heroppe vel bygge og boe? Vesuv-Eremiten
From med Lacrymæ Christi vil qvæge de fremmede Gjester.
Her dog ei længe vi dvæle! — mod Lavaen Foden udruster!
Hvo der nu Bjergskoe kløgtig medtog, kan Fodsaale-Huden
Heel bringe hjem. Ak! dertil idag er kun Udsigten ringe:
Jomfrufødder, med Dandsesko paa, nu Vesuv vil bestige;
Bærer end Luften dem halvt, og tynger dem ei som os
Andre
Støvet til Jorden med Magt, berøre den maae de dog lidet;
Løft dem nu lempelig op paa din Ryg, du brummende
Bjergtrold!

Steil gaaer Stien mod Sky paa Trapper af styrknede Lava —
Stands, drag Aande og pust! den Ilende haster til Døden.
Føreren tidt os tilraaber sit: „chi va piano va sano!"*)
Selv han sig spænder i Aaget med Lyst og Damerne trækker.
Som naar de Smaa lege Hest, gaaer lystig i Tømmen den
Bundne,
Seer sig tilbage og sjunger og leer til Den, der ham kjører.
Kulsort vorder nu Veien, ei Blomst eller Græsstraa den
smykker:
Aske kun Jorden er her, et Brandsted af smeltet Metalsteen.

---

*) ɔ: „Den, som gaaer sagte, gaaer sundt," hvortil gjerne tilføies: chi va forte va in morte ɔ: Den, som gaaer hastig, gaaer i Døden.

Her maa der hviles en Stund — her kjølige Bjergluft ei dræber:
Varm er Bjergtroldens Ovn, den ryger os alt under Foden.
Sælsomt er her dog at hvile, som paa en Ruin af en Verden,
Som ved Cyclopernes Værksted og vilde Naturaanders Smedie.
Her, som mellem Fordømte, ved Porten til Afgrundens Dybder,
See vi forneden den Jord, vi forlod, liig en Paradiishave.

Fort over hedere Vei, gjennem Damp af qvælende Svovlrøg!
Hist sig langsomme Flod af gløbende Lava fremvælter;
Dybt det under os tordner, og over os Stenene flyve:
Krateret kom ei for nær! der rase nu Afgrundens Flammer.
Nær dog staae vi forbauset en Stund ved gløbende Ildflod,
See med nysgjerrig Gru, hvor dens Væld sig fremskyder af Dybets
Svælg, det rædsomt fortærende; vildt med Latter opkaste
Førerne Ildgrød af brændende Strøm: „see!“ — raabe de lystig —
„Slig Macaroni man faaer, naar der Gjestebud feires i Helved!“
Mynter vi præge i gløbende Deig, til Minder om sælsomt
Syn, og til Vidne i rolige Hjem om forvovne Vesuvfart —
Bort saa fra brændende Damp, før os Rædslernes Lyst overvælder!

Natten forvente paa Bjerget vi dog, hvor kuun blot og lunken
Jordskorpen ryger; i Mulm slaaer Bjergflammen herligst mod Skyen.
Lad os til Fødderne see! blev ei de forbrændt eller saaret?

Bløder jomfruelig Fod, mens Diet dog smiler? — Saalunde
Gaaer, som en Pilegrimsmø, sagtmodig den fromme Johanne*)
Stille sin Gang gjennem Verden — og bløder, men klager
sig ikke.
Lad os med Handsker og Baand de Pilegrimsfødder omvinde!
Saa gjennem Aften nedglide de let af Bjergryggens Skraa-
ning).
— Skjønne henrullende Dag! for skjønnere Aften du viger;
Glad vore Fakler vi tænde og ride ad aakrumme Fjeldsti
Ned mellem Klipper og Krat i sælsomt romantiske Nat-Tog:
Bag os det flammende Bjerg — i Skyen den venlige Maane —
Faklernes viftende Lys mellem ridende Damer paa Stien.
Saa har, i Drøm eller Billed, tilforn jeg et Reisetog skuet,
Og det har glædet min Sjæl; men nu jeg først virkelig
seer det.
— Sært dog sig blander i sværmende Lyst veemodige Længsel:
Hjertet i Billedet savner en Skikkelse, kjærest af Alle;
Svæved hun mellem os nu i Fakkellys fro ved min Side!
Kunde min Glæde hun dele, fortrolig med Stemningen
blandt os!
Kunde, med Hjertet udfyldt af den himmelske Fred, vi til-
sammen
Stille beskue hiin Afgrundens Kamp — lyksalig opløftet,
Skulde, ved rædselskjønt Syn, sig da Sjælene føle til Himlen
Kjædet, liig Stjernerne hist, der nu rolig i Dybet nedstirre.
— Veemodblandede Fryd! dig har jeg saa ofte fornummet;
Dybere rører du mig, end Jordens fuldendteste Glæde.
— Du, som i Faklernes Glands hist langsomt bag Klippen
hensvæver,

---

*) Omtalt S. 128.

Medens det flagrende Slør dine Lokker i Natten omvifter,
Nordens høihjertede Mø! *) du savner vist ogsaa et Billed,
Som dig i Drøm har tilsmilet, hvad heller paa Tankernes
Valfart.
Søger dit Øie hiint Billed paa Jord — eller hist mellem
Stjerner?
Der du det finder forvist, om aldrig paa Jord du det skued.
Stillere lyser dit Blik, du Mø med det aabnere Hjerte!**)
Mindes din Sjæl paa sværmerisk Sti nu en Aand, som
henflygted?
Synes den venlige Røst du i susende Løv at fornemme?
Drømme vi Alle maaskee? Er vi selv nu et flygtende Nat-
Syn?
Svæve som Aander vi her, som Gjester fra fremmede
Verdner?
Foer vi engang over Jorden og see nu hvad fordum vi
skued?
— Gjennem den fremmede Stad paa Gaden vort Fakkeltog
skinner;
Til Caravanen et elskende Par fra Vinduet nedsmiler,
Ønsker maaskee, de var med; dog snart vil det Ønske bort-
flagre:
Indenfor klinger en Guitar; forelskede Røst den ledsager.
— Nu vi gjenkjende os selv: i Portici Drømmerne vækkes;
Silde vi hilse Neapel igjen paa de rullende Vogne.

---

*) Valdborg.
**) Johanne.

Neapel og dens Omegn.

I Musæet.

Santo Gennar være priset! om ei for den blodige Flaske,
— Hemmelighed dog endnu for de Fleste, som Underet skued —
Skjønt nu Helgenens Liv og hans fromme Bedrifter os fryde,
Som dem med konstnerisk Haand os Domenichino afbilded.

— Halvfuldendt her end straaler det Syn, hvorfor Konstneren blegned,
Da for Misundelsens Gift han segned ved hellige Konstværk.

I Catacomberne.

Mangen forfærdelig Daad her giftige Nid har i Mørket
Skummel udruget. De blodige Spor Catacomberne gjemme.
Dødninghoveder her fra Hulen i Fakkelskin grine;
(Tidt forsvinder i Dødslabyrinthen urolige Hoved).
Mangt Blodoffer i Løndom her sank for Snigmorder-Dolken.
Underligt runger det her. Fra Gittret Daglyset glimter;
— Hist som en Nemesis staaer med Faklen i Haanden en Jomfru,*)
Svinger i Mulm mellem Dødningbeen de gnistrende Flammer,
Peger paa hvad der er skeet og truer og farer forbi os.

I Hotellet.

— Høie phantastiske Mø! du fra Dødslabyrinthen mig kaldte
Mægtig til Sang. Melpomene liig, til Fryd og til Smerte
Vinked du hist med usynlige Dolk; og i rolige Aften

*) Valdborg.

Tager jeg Haandskriftet frem, som hid jeg bragte fra Roma.
Tassos forvildede Aand jeg atter til Jorden skal stævne:
Bort fra Nidbets og Hadets og smaalig Forfølgelses Giftstrøm,
Luttret i Qval, skal befriede Sjæl med Svanesang flygte.
Underlig bæver min Røst; jeg neppe kan Qvadet*) fuldende;
Mildt det opløser sig dog og rører deeltagende Hjerter.
Standet vi har ved hans Grav i Onofrios Kirke. Med Veemod
Skal vi hans Fødeby see; hans Fængsel jeg tro skal oplede.
Fred os tilhvisker i Sangen hans Aand med Befrielsens Toner.

Pompeii og Herculaneum.

Medens fra Morgen til Aften min Nabo**) med Guldpenge rasler,
Farer jeg Landet omkring og samler den gyldnere Livsmynt:
Skatte jeg samler for Hjerte og Sjæl; og livsalige Minder
Følge mig, Minder om Oldtid og Konst og om tryllende Syners
Øieblikssfryd; dog, Skyggespil liig, flyer Billed for Billed.
Nys fra Pompeii vi kom; med Undren vi vandred i Staden:
Menneskespor har vi seet fra det første Aarhundredes Dage.
Oldtids Smaakjøbstedsliv end de gydesmaa Gader os viste;
Brønde paa Hjørnerne saae vi. Paa Gulvet i Kamrene traadte

*) Det dramatiske Digt „Tassos Befrielse," som findes i nærværende Udgave af mine „Samlede Skrifter" 1ste Afdelings 4de Bind.

**) En Spiller.

Foden paa stærkt Mosaik, som Aartusinders Vælde har trodset.
Billeder, grebne af Livet, paa Væggen end minded om Elskovs
Spøg og de huuslige Glæder; paa Hjørnet end Tavlen indbød os
Classisk til Aftenens Skuespil-Leg, og paa fliselagt Gade
Hjulsporet kjendes endnu; selv ved Døren stod Fodskrabejernet.
Oldtidens Liv gjenfødt vi her saae, mens bag grønne Ruiner
Nutidens blomstrende Liv fra nysgjerrigt Pigeblik tindred.
Amphitheatrene stolt os modtog i de vældige Cirkler;
Herlige Seiler end minded med Storhed om Hedningens Gudsfrygt:
Selv han bygged sig smaalige Vraa; men for Isis han reiste
Mægtige Hal, og opløftes han vilde, naar hist Aphrodite
Hæved med Kjærlighedstanken hans Aand til Guddommens Høihed.

I Herculaneums Grav med underlig Gru vi nedstege:
Der har vi seet i bælmørke Nat Forgængelighedens
Spor, og hvad Menneskesorg og Menneskeglæde betyder.
Lystige Skuespilliv fra Scenen i Graven er styrtet;
Skjønhedens svulmende Barm dog i Asken et Spor har bevaret.
Livet forvirrer sig sælsomt: nærværende staaer det Forgangne,
Blander i lystige Dieblikslív sit dødblege Gjenfærd;
Hedenoldsguder opstaae og i deres Templer sig røre.
Fort i Fortryllelsers Land jeg tumler, og vexelviis drømmer
Sjælen om underfuld Paradiisfryd og om vilde Dæmoner.

Hjulskoen.

Ruller op, ruller ned
Det Hjul uden Fred —
Sidder for, sidder bag
Sidder inde i Mag,
Eller løber ved Siden
Dæmonen, snart stor og snart liden.

Naar tilbage jeg seer,
Er han lystig og leer,
Sidder foran paa Buk,
Smælder høit til mit Suk
Og i Posthornet støder,
Til det fremmede Liv mig opgløder.

Seer jeg fremad paa Vei,
Priser vild Hurlumhei —
Ei Dæmonen jeg seer;
Han staaar bag paa og leer,
Sidder snart ved min Side:
Det var Ret, saadan kan jeg dig lide!

Kommer Tanken om Gud,
Springer Svartalfen ud,
Løber efter en Stund
Som en hylende Hund,
Mens til Karmen sig svinger
Liden Fugl med de lysende Vinger.

Og mod Skyen nu op
Over Bjergenes Top
Stiger Mulen med Karm,

Mens om Hjerte og Barm
Med husvalende Vinger
Liden Fugl sig saa gladelig svinger.

Er det Trolddom igjen?
Er da Fuglen min Ven?
Som Sireneqvad klang
Mig dens tryllende Sang —
Fra mit Bryst den sig hæver,
Som en Sylphe i Luft den bortsvæver.

Og mod Afgrunden ned
Ruller Karmen afsted;
Som en Kæmpe saa stor
I de luende Spor
Og med Tømmen af Slanger
Styrer Trolden den fnysende Ganger.

Men om flammende Hjul
Flagrer venlige Fugl,
Sjunger salig og fro,
Er en Skytsengel tro,
Og i Hjulskoens Pantser
Den Hjulet ved Afgrunden standser.

Og i Dybet afsted
Styrter Trolden sig ned.
Jeg er frelst, jeg er fri:
Paa lyksalige Sti
Med de lysende Vinger
Liden Fugl mig til Palmerne bringer.

Oversigt og Tilbageblik.
(fra Camaldolenser-Klosteret.)

Prægtig er Udsigten hist fra Camaldolensernes Kloster;
Der vi det herlige Land i stort Panorama kan skue.
Valdhornet klinger: vi feirer en Fest; og smykket med Blomster
Rider det festlige Tog gjennem Skov ad Bjergveien lystig.
Fakler ei glemtes til Hjemveien; selv for Raketter, betænksom,
Sørged vor stille botaniske Ven. Paa bekrandsede Esel
Glæder sig Festdagens Dronning*) (blev ogsaa idag hun lidt ældre,
Barnlig er dog hendes Fryd, og ei stort hende Alderen trykker).

Medens i Skoven sig hisset adspreder den festlige Skare,
Hænger jeg Krandsen paa Green til Leg for de flyvende Vinde.
Blad bortflagrer med Duften, og Luftningen vifter mod Norden.

Her blomstrer Paradisets Have —
Men ei for mig:
Fortabt er skjønnest Himmelgave
Ak! — langt fra Dig!

I Lyst det rige Liv her gløder —
Dog ei for mig:
Et Hav af Skjønhed Øiet møder —
Men dog ei Dig —

*) Den halvvorne Malle (Amalie), den yngste af Fru Bügels Døttre (omtalt Side 128—129).

* * *

Ene ved Steenbænken her, jeg overseer herlige Landskab —
Var vi paa Øen hisstovre? Ja, Ischia! vel jeg dig kjender:
Hist vi paa Bølgen ved Nicida foer og forbi Nicidetta.
Ei vi Delphinerne skued; vel Dybets Uhyrer sig skjulte;
Hemmelig aanded i Luften de dog, og fra Jomfruens*) Kinder
Pusted de Roserne bort; brat slukked de Ilden i Øiet;
Trolig dog Havmanden bar paa sin Ryg den gyngende Seilbaad,
Mindedes hvor vi med Lyst ham besang i Syd som i Norden,
Og han taknemmelig bar os til Øen med herlige Fjeldbred.
Der du opvaktes igjen til Livet, dødsslumrende Jomfru!
Der paa St. Nicolos Fjeldpynt du stod; uforfærdet du jubled,
Stirred mod Afgrund og Himmel og blegned ei mere for Dybet.
Høit, gjennem kjølige Sky, ad Fjeldvæggens Trapper gik Veien —
Ned saa til kogende Væld; dog ei vulkaniske Jordbund
Brændte vor Fod; ser hundrede Aar laae Ildstrømmen størknet,
Hvor paa udhulede Ø den Fremmede nu med Beundring
Seer kun blomsterrigt Tæppe, men ei det slukkede Krater.

Hist til Byen vi vandred med Fryd i deilige Aften;
Her i Morgenens Glands, paa Strømme af himmelske Roser,
Foer vi fra Kyst og til Kyst; ved Bauli forbauset vi standsed:

---

*) Valdborg.

Mægtig med mageløs Konst paa herlige Søiler her bares
Fiskerig Dam*); ved stolte Ruin af Yppigheds-Værket
Mørkt om Tyrannernes Old os minded de hundrede
Kamres
Rester; men fredeligt Mos nu groer, hvor Fængslerne sprængtes.

Underfuldt samler sig her hvert Billed, Naturen indpræged
Dybest med evige Træk af Skjønhed og Rædsel, af Livslyst,
Død og Fordømmelses-Gru i Oldtidens Sjæl. Her omflagred
Phantasus fordum med Digterens Aand; her Folket med
Skjalden**)
Har det Elysium seet og det Tartarus, classiske Sangfugl
Bar til de lyttende Sjæle paa Jord, mens Aartusinder
verled.
Hist os henrev elysæiske Mark; der Havet, det døde,
Standsed vor Fryd; for hver Himmel vi saae, der et Helved sig aabned.
Bajæ hist viser os, stolt, hvor Guderne boede paa Jorden,
Venus Genetrix, og du, Diana, lysbringende Jomfru***)!
Varsler endnu du i Cuma fra gaadefuld Grotte, Sybilla!
Aldrig jeg fristes vist meer til hist i gravmørke Grotte
Tartarus-Veien at see: ei Dybets den rædsomme Løndom
Let udforskes i Afgrundens Nat. Fra Hule til Hule
Førtes vi dybt under Jord; med Fakler i Mulmet bortdrog os

---

*) Piscina mirabile.
**) Virgil.
***) Lucifera.

Ukjendte Haand, som til hemmelig Ret eller evige Dødsdom.
Taus, med gnistrende Blik, i Fakkellys stummel Ledsager
Brat mig bortrev; i mørk Labyrinth med Gru jeg fremtrængte.
Fjernt forstummed alt Vennernes Røst; i dybere Hvælving
Bruser med varslende Drøn, som med Røster fra fremmede Verdner,
Mægtige Strøm. Nu standsed min Fod: i frygtelig Gravnat
Stod jeg ved Acherons Bred; dog selv dens Bølger ei mægted
Underfuld Higen at standse: paa Ryggen af kæmpestærk Fører
Bort jeg slæbtes i brusende Strøm — og Faklen udsluktes.
Taus, med voxende Gru, jeg saae ei længer hvorhen mig
Bar usynlig Dæmon: kun Vandenes Brusen jeg hørte,
Klamred mig fast og vented ei meer paa Jorden at sætte
Fod, eller atter et Lysglimt at see i de Levendes Verden.
— Endelig standsed den sælsomme Fart; med Rædsel jeg satte
Fod i et løndomsfuldt Land, hvor evige Mulm kun omgav mig.
„Bort“ — jeg raabte — „til Lys og til Liv og til Menneskers Samfund!
Bort fra Fordømmelsens Land!“ — og atter i brusende Strømme
Red jeg en Stund; men liig et Aarhundredes Nætter mig tyktes
Gravnatsvandringens Tid, til endelig Daglyset blinked
Skjønt fra de Levendes Land, og glad fra Rædslernes Afgrund
Steg jeg paany til Lys og til Liv og til Menneskers Samfund.

Snart vi loe ad vor Skræk; de sibylliske Varsler henflagred
Let som hvirvlende Blade for Vind. I Amphitheatret

Saae vi fra Cuma paany hvorlunde sig Oldtid med Nutid
Skjønt har forbundet med Konst og Natur og med herlige Minder,
For at opløfte vor Sjæl paa mægtige Skuespilscene,
Hvor Livsgenien, kjæk, i Pagt med Aartusinders Tidsaand,
Tæppet opruller for undrende Blik. — Hist Bølgen os atter
Bar til en Tartarus-Hule: neronske Bade vi skued;
Did os indlokked med sælsomme Lyst Nysigenheds Kobold,
Hvor os med glødende Pust dødbringende Luftning omaanded.
Snart dog flyede jeg brændende Luft; men, spændt og forvildet,
Liig Seerinden fra Cuma, af dampende Hule udtraadte
Dristige Moder*) med stirrende Blik — dampdryppende Lokker
Flagrende vildt om Kindernes Glød — liig pythiske Gaader
Strømmed fra Læben de sælsomme Ord og Døttrene skræmmed.
Aldrig udtaled hun frygteligt Syn; men Hulen vi flyede.
Neros forpestede Aand! ha, der vist endnu du forfærder
Livligt bevægede Sjæl og om rædsomme Modermord hvisker.
Der kan du Jordlivets Paradiis see. Fra helvedhed Hule
Kan med Stormen din Skygge hver Nat til din Villa hensuse:
Nær er Acherons Bølge og nær den avernisk Afgrund;
Der kan du styrte dig ned og for Daglyset flye, eller hisset,
Hvor Solfatara forjager hver Gjest med Svovlgravens Giftluft,
Eller i Grotten, hvor hisset vi Hunden fra Krampedød frelste,
Medens forbauset vi saae hvor Jordluften Faklen udslukked.

---

*) Fru Bügel, Moderen til vore fire unge danske Reiseselskaberinder.

Afgrund grændser til Afgrunde her; med Ørn vi dem skued.
— O! men hvor frydede din Hvælving os ei, du Arco felice!
Der har vi hvilet en Stund; hist red vi ad svimlende Fjeldsti;
Der Puzzuoli os saae i fortrolige Qvel paa Altanen;
Hist vi af Vognen udstege og stod ved din Gravhøi, o Maro!
Didos navnkundige Digter! paa Skolebænk alt jeg dog skimted
Glimt af din classiske Aand, trods Skolestøvskyen; hist foer jeg
Munter din Gravhøi forbi og priste hvad Graven ei gjemmer.
— Lysglimt, henfarne i Luften! I Ord og begeistrende Sange!
Spøg og bortflyvende Smiil! og I Lunernes flagrende Alfer!
Eder indhenter jeg ei; o, men Søskende har I end mange.
Hisset jeg øiner endnu en fortryllende Ø i det Fjerne.

Udflugt til Capri.

Capri! at komme til dig, blev ikke hver Dødelig givet;
Havet er tidt for ubændigt, og Sømanden alt for spagfærdig:
Skyen ham jager til Kysten, og Regnvand han frygter. (Forleden
Glemte han hist paa Ischias Bred det styrende Skibsror).
Først til Salerno til Vogns! — Hvi see vi fast Intet paa Veien?
Hellige Fædreneland! til dig vil hver Tanke henflyve.
Seer ei paa Veien din flygtende Søn for Moderens Billed
Møen i underlig Dragt, som han farer forbi — kan han stundom

See paa den Fremmede her, som et Aasyn han skued fra
Hjemmet —
Kan han forglemme det herlige Bjerg, for sin Dal at lovprise —
Gjerne tilgiver ham Sligt paa Reisen det trofaste Hjerte:
Alt for let dog i Glandsen det svimlende Øie her blendes.

Ofte beundred jeg dig, du Land med balsamiske Livsluft!
Tidt jeg standsed paa fremmede Vei og saae gjennem
Gittrets
Port. I Cypressernes Gang gik fyrstelig Skjønne derinde;
Myrther og brede Platan omskygged den Herliges Vandring;
Palmens den hellige Krone i Himmelluft vifted, og gylden,
Liig Hesperidernes Frugt, Lemonen i Løvhytten blinked;
Kilden fra Marmoret sprang, og aaben stod prægtige Villa;
Indenfor standed, med Høihed og Ro, blandt mægtige Søiler
Guder af Steen; og fjernt gjennem luftige Haller jeg skued
Himmelhøi Paradiismuur af blaaligt ombuftede Bjerge.
Ranker omkrandsed min Vei; fra Viingaarden Sang mig
omtoned;
Bonden paa Fjeldstien red med Barnet i Kurven paa Mulen;
From henvandred ad Klosterets Sti graaskæggede Broder.
Høit paa den grønne Ruin sad fremmede Konstner; — med
Kløgt han
Billed de herlige Skikkelser af, medens Aasyn og Øie
Lyste af Fryd, og Haanden i Skjødet tidt synkende hvilte.
— Ja, jeg har skuet det Alt, og dog maa jeg prise din Sommer,
Bøgenes saftgrønne Øland! Lærken mod Sky sig hist hvirvler,
Qvidrer til Klang af Leen i Eng, mens Rugmarken bølger;
Høi sig hæver ved Høi, med Dysser fra Hedenoldstiden;
Der staaer lyshaaret Dane med Fryd og drømmer om
Kæmpens
Id, og han mindes de herlige Sagn; over Hav han udskuer,

Hvor med Sivkrands i søgrønne Lok slumbarmede Havfru
Sjunger om Heltenes Død og om Dannebrogs evige Hæder.
Lønlig blufærdige Jomfru i Lunden paa Irrisken lytter,
Spørger vel Gjøgen iblandt om hvad hun slet Ingen
vil røbe.
Udenfor Ledet ved Stakken sig hviler graakoftede Bonde;
Præsten ved Ageren standser og priser velsignede Grøde;
Hvid staaer Kirken med kantede Taarn mellem Linde paa
Bakken;
Hylden ved hvidtede Muur omblomstrer det eensomme Trækors.
Fred er udbredt over Hytte og Stad; hist trofaste Hjerter
Mindes udvandrede Ven, og tro han erindrer dem Alle.

End mig i fremmede Land de velkjendte Toner fra Hjemmet
Følger en Stund, og min Sjæl velsigner hver Klang fra mit
Norden.
Tvistes vi ogsaa imellem og drille vi listig hverandre,
Snart dog forsones beslægtede Sind. Adspredes vi stundom,
Aftenen samler os venlig. — Fra høie Altan i Salerno
See vi mod herlige Ø, som skjønnest os pristes af alle.
Fjernt du alt øiner dens fjeldkrandste Kyst; med Længsel alt
Haanden
Stræber dens Billed at fængsle, mens Omridset flyer for
dit Øie —
Tause fremstirrende Sjæl! er stedse din Fryd i det Fjerne?
Flygter os stedse de Saliges Ø, hvorhen vi saa fare?
Kunde dens Bredder vi naae, ak, blev den endnu saa lyk-
salig?

Gamle forladte Neptun! ei mere du Treforken svinger
Over det vældige Hav; dig Sømand og Digter har afsat.
Øde nu stander dit Tempel; dog mægtig de doriske Søiler
Drage til Pestum endnu beundrende Alderdomsforsker.
Vi har nu ogsaa dit Tempel beseet; men med foldede Hænder
Stod vi der ei; ved dit Alter vor Røst ei Konst-Dithyramber
Stammed paa Reisendes Viis, som høirøstet føle og røres.
Fulgte du derfor paa Vei os, Neptun! med Søsot paa Landjord?*)
End vi dig trodse, og er du end Havets Despot, vist idag du
Hevner dig grumt. Alt vi pløie med Lyst den skummende Havmark.

Gunstig er Farten endnu; ei Dybets Dæmoner sig røre;
Lytte maaskee de, paa Havdybets Bund, til den fremmede Sang fra
Nordiske Jomfruers Bryst? — den stærkeste tier og blegner,
Sjunger dog snart behjertet igjen. Med Smiil hun fornemmer,
Sangen selv over Uhyrer har Magt. Fra Fjeld-Bjørnehulen
Brøler det høit; vildt fraader dens Svælg. Kun nærmere, Styrmand!
Stolt paa hiint takkede Fjeld har Østgotheørnene fordum
Bygget og boet. Hist vi støde til Land! — Amalfi vi hilse.
— Høit stod din Vugge, du Frihedens Helt! her Masaniello
Fødtes til Kamp for et Folk, som ham æred og tilbad og — myrded.

---

*) Det her betegnede Ildebefindende var vistnok Grunden til, at jeg ikke med friskt og aabent Sind kunde opfatte Indtrykket af de Pestumske Mindesmærker i deres hele imponerende Storhed.

Var det blandt Vilde vi landed? med larmende Skrig os omstimler
Vrimlende Folk, som ret aldrig tilforn de Fremmede stued.
Her maae vi trænge os frem; gjennem Gaden gaaer Veien til Bjerget!
Der vi først, frie for den undrende Hob, kan aande og hvile.
— Høit ved Slottets Ruin den herligste Udsigt os glæded;
Hunger dog drev os fra Bjerget. I røgsorte Herberg os hilser
Listige Vert; han fritter og leer, naar la sposa*) vi nævne,
Troer vel, et Brudepar gjester hans Huus; med geskæftige Vimsen
Ordner han festlige Maaltid; dog snarlig fra Festen os kalder
Budskab om gunstige Vind. Paa Veien til Baaden ved Kysten
Plages vi atter af stimlende Hob, som med Skrig os omringer.
(Mindre forfølges hos os den Drukne af larmende Drenge).
Sagte bortstøder min Haand — dog stort er Forfølgernes Mandfald:
Over hverandre omstyrte de vildt; selv Qvinden med Barnet
Flyer og ved Vognstangen styrter — med Skrig hun sig reiser og raaber
Folket til Hevn, medens, rasende selv, hun mod mig henfarer.
Har jeg paa syvende Haand, barbariske Skjønne, dig omstødt,
Gjerne jeg bøder derfor, er end det med Huden paa Kinden.
Vild som en Furie alt den smudsige Haand hun har krummet;
Neglen er spids, og Blikket som Lyn, dog forvildede Aasyn

---

*) Den Forlovede eller Bruden Elisa, omtalt Side 128.

Røber ungdommelig Skjønhed. — Mit artige Pelsk hun ei fatter.
Kinden jeg selv rækker til, mens jeg kysser paa Fingren og nikker;
Flux hun forstaaer undskyldende Tegn, og lemfældig hun sparer
Øiet ei blot: — nu den Haand, der med krummede Fingre var udspændt,
Venligt selv klapper den Fremmedes Kind, mens forsonet hun smiler.
Greb end til Stene de nys, de Vilde; nu Freden er sluttet:
Rolig hist staaer Forfølgernes Hær; men i Baaden vi vugges
Høit paa Bovernes Top og mod klippestolt Capri henfare.

Raskt det kuler; men tause de halvnøgne Rorkarle fure
Bølgen med Aaren paa svulmende Dyb — og stirre mod Skyen:
Seilet de ei tør udspile; alt uveirforkyndende Forbud
Varsler om Død fra flyvende Sky. Mod Øen den fjerne
Haabløs de stirre med Ørn, og raadvild med synkende Arme
Standse de tidt. Vel stundom vor Spøg dem atter opmuntrer:
„Rører end Havet sig raskt, endnu er jo Stormen ei kommen;
Kan, hvor Jomfruer sjunge og lee, Matroser faae Blegsot?"
Blues end sydlige Søhelt — stiger fra synkende Hjerte
Sydende Blod ham til Kind, mens atter til Aaren han griber —
Snart dog seirende Dødsfrygt Skammen forjager; til Himlen
Stirre de blegnede Mænd og bede til Santa Lucia,
Vende med Iver den gyngende Baad — og flygte mod Hjemmet.

Var os i Sandhed Dødsfaren nær, har vist Santa Lucia
Venlig den skjult for vort Blik: som Lystfart vilde vi prise
Stakket Seilads, hvis kun ei med Krebsgang atter den førte

Bort fra skjønne Lyksaligheds-Ø, som flyer i det Fjerne.
Høi er dog Bølgen og stærk, ved Kysten er Brændingen
vældig;
Der de begræde os nu, de Vilde; der bede med Jamren
Qvinder og Børn for vort Liv, skjøndt nys de vilde os stene.
Barnlige Folk, godmodigt som vildt, snart Sindelag vexler:
Nu de forbausede studse; vor Sang de fornemme, hvor
Baaden
Boltres i brusende Strøm, og høit vore Damer de prise;
Vidt henflyver i fremmede By*) vidunderligt Rygte
Om Heltinder fra Norden, som lystelig sjunge i Havsnød.
Stor er Nøden vel ei; dog underlig Landing fast skræmmer
Dem, der saa modig nys sang: — af Baaden til Land de
maae bæres;
Velske Matroser nu Frygten har glemt; i Havskummet staae de,
Liig Tritoner med blottede Arm, og i konstskjønne Grupper
Føre de bævende Jomfruer bort. — Saalunde Centauren
Bar Dejaneira i brusende Flod; saalunde Agnete
Skjælved paa Rosmers opløftende Arm og stirred mod Dybet. —
Snart er de Alle i Land; tilsidst jeg alene paa Baaden
Hæves i Brændingen høit, til bort fra steilende Havhest
Lystig jeg rider til Kysten paa Skuldren af nøgne Tritoner.

Fast vi ynkes som skibbrudne Folk. I fortrøget Herberg
Smidsker geskæftige Vert og ivrig sin Ærlighed priser:
„Ingen“ — forsikkrer han os — „man her overfalder og
plyndrer;
Ingen man pleier at myrde hos mig“ — og mens vi forbauset
Underlig Hilsen betænke, fra Stadscommandanten sig melder

---

*) Amalfi, som vi maatte vende tilbage til.

Hemmeligt Bud; med listige Smiil tilbyder for Natten
Sbirren os Sikkerhedsvagt; og end meer forbauset vi studse:
„Er man da sikker ei her hos ærlige Vert?“ — „O, tilvisse!
Dog ei ganske tilfreds med Omgjængeligheden og Freden
Engelske Herskab sig fandt, som sidst Amalfi har gjestet.“
Mindre paalidelig selv, end Verten, nu tykkes os Sbirren.
Høflig vi afslaae bevæbnede Vagt. Ei Vaaben vi mangle:
Dolk jeg har i min Stok, og Pistol medtog du forsigtig,
Stille botaniske Ven!*) ei Krudt eller Kugle her mangler;
Steen kun mangler paa Hanen; dog Fyrtøistenen kan bruges.
Velbevæbnet til Kamp, ved Bordet Vi lee nu og spøge.

Stort dog huer os ei betænkelig Mangel af Laase.
Atter med Stole og Baand maa Fruerbuurstuen til Natten
Spærres mod Frugthaven hist, og her, hvor Krostuen skummel
Fjerner mandhaftige Vagt. Ei stort just heller os glæder
Synet af Kamret, hvor nu som Natkammerat os modtager
Høie gigantiske Krigsmand; „honnet Gentiluomo“ han ofte
Selv sig betitler, og Stuen et krigerisk Rustkammer ligner:
Trindt det blinker fra Stolpe og Muur; den eenlige Lampe
Viser os Leiet beredt under Sabler og smukke Pistoler.
Studsende, taus til hinanden vi see; dog rolig med Kæmpen
Taler den stille botaniske Ven. Ved Sengen jeg sætter
Stokken med sylspidse Dolk; med Afklædningsdonten jeg nøler,
Lytter om Ingen alt skriger om Hjælp; men tyst som i Graven
Er der omkring os. Til Hvile vi gaae. En Stund jeg dog vaagen:
Lytter og seer til min Dolk; ved Siden alt fredelig snorker

*) Dr. Schouv.

Høie gigantiske Krigsmand; »honnet Gentiluomo« jeg priser,
Lægger mit Hoved til Ro; — og der det blev Morgen, jeg
fandt det,
Hvor jeg det selv havde lagt; slet Ingen om Natten var
myrdet;
Verten var mild som igaar, og den høie gigantiske Krigsmand
Gav os et drabeligt Kys, til Tak for godt Kammeratskab.

Atter har Strømmen en Dag fra Den hiin fjerne bort-
ført os;
Venligt husvales dog skuffede Haab, hvor Castell' a Mare
Rig sin Skjønhed udfolder. Her Bjerg og fyrstelig Villa
Fængsler os skjønt med Himmel og Hav; her kunde med
Fryd vi
Bygge og boe for en Sommer. Een Dag dog eller halvanden
Huset tilhører os her, og ordentlig som vi var hjemme,
Sætte vi Bo, indretter os klogt og Huset forsørge.
Dagen gaaer lystelig hen, og hjemlig er fredelig Aften.
Her vi Pistolen ei lade. Om Bordet, med Naalen i Haanden,
Sidde ved bødende Dont ret huuslig nu Moder og Døttre.
Stille mig qvæger det Billed af rolige Huusliv i Hjemmet.

Naae vi nu Capri ei heller idag — saa naae vi den aldrig:
Vimplen alt flagrer fra Landet, og Seilet udspiler sin
Vinge.
Stort er idag vore Roerkarles Tal; i pyntelig Række
Sidde de smykked' til Farten: om liinhvide Tunica snoer sig

Bæltet af rosenrødt Bomuld; om Straahatten Silkebaand
flagre.
Raske i Tale, med freidige Sind, de synes med Havets
Luner fortrolig. Af Morgenens Glands er Masten forgyldet.
Duggen gjør Seilet til Silke; og livligt i morgenfrisk Luftning
Stævne vi glade mod tryllende Ø, som saa længe os flyede.

Herlige stille Sorrent! dig først dog paa Veien vi gjeste:
Venligt paa digterisk Flugt vi dvæle, hvor sydlig Naturaand
Selv gav sin Følelse Lust i Digterens Elskov og Vanvid.
— Tasso! her Lyset du skued; fredsalig du her i din Vugge
Himmelduft aanded; her vifter end Fred. Af underfuld
Luftning
Bæres vi her, som ei Foden fornam den Jord, den betræder.
Her os en Genius fører: en Alfdreng med stjerneklart Øie
Viser os Haven og Huset; Han aabner os venlig og stille
Laurens sødtduftende Lund med Orangernes Guldæbleskove.
Her, hvor Serafhernes Fred omvifter og saligt indluller
Hjertet i Drøm om lyksalige Ro, som Jorden ei giver —
Her hvor til Aandernes Rige den Fremmede troer sig hen-
baaret —
Her du dog Freden ei fandt, du Skjald med Rør-mig-ei-
Urtens *)
Pirrelig fine Natur i phantastisk bevægeligt Hjerte!
Arme Torqvato! nu her fuldtvel jeg fatter hvorlunde
Hist du maatte fortæres og grumt sønderrives blandt Hoben,
Hvor, liig brusende Hav blandt iiskolde Fjelde, sig rører
Stormvilde Menneskestrøm: Hvo her i Buggen indaanded
Luft fra Engles fredsalige Kyst, ret aldrig i Verden
Stædes til Ro: for kjærligt og blødt, her Hjertet ei hærdes

---

*) Noli me tangere.

Strengt til Jordlivets Kamp; her, sværmende, Sjælen ei lærer
Pantser at bære mod Had og mod Nid og krænkende Uret —
Mindst dog mindst mod Kjærligheds Magt; brat Sjælen bortrives,
Elsker og raser og flyer — og saares hvorhen den saa flygter,
Tyer først knuset til Buggen igjen, hvorfra den udflagred —
Men saa er det forbi med Freden i Paradiishaven,
Til den befriede Aand, forklaret, i Qvalerne luttret,
Søger i Kjærligheds evige Dyb, hvad Verden frared den.
Bedre du valgte dit Hjem, hvor Barndomsenglene leged,
Skjaldens fredelskende Søster! — Her stille du sysled i Huset;
Lauren du pleied i Lunden, og fjernt med Glæde fornam du
Broderens Hæder i Fyrsternes Sal. Med skjønnere Krandse
Vented ham Søsteren her, hvor Barndomsenglene leged,
End de Krandse, hvormed ham hist den fremmede Verden
Smykked med martrende Haand. — Dog bort, I Minder fuldbittre!
Aldrig henfoer over Jord en Genius, kjærligt bekrandset,
Som ei Vingen har stødt til Blods i Smaalighedssværmen,
Og som ved Himlens Port ei rystede Blodet med Smudset
Glad af Vinge og Krands. — Far hen i underfuld Luftning,
Skuffende Drømme om Fred blandt stridende Menneskesjæle!
Farlig er Blødhedens Drøm, hvor dog vi til Striden maae vækkes.
Stolt, som en Kæmpe i mægtige Hav, Lyksalighedsøen
Vinker os hist: kun Stræben og Kamp vil Livet; men Døden
Stilhed lovpriser og slumrende Ro. Ei længer vi drømme!
Kom kun, lystige Kuling, udpust os nu Seilet! — bortflyver
Krandsen os end af det flagrende Haar — bortruller i Strømmen

Guldæblet hist fra Drømmenes Lund — i Stormen vort Field=Maal
Roligt end staaer; vil det knuse vor Baad, ei meer det dog viger —
Freidig og seirende, snart vi staae paa hiin herlige Fjeldtind.

Alt vi paa Fjeldpynten staae — Lyksalighedsøen modtog os
Herlige Capri! Fortryllelsens Ø du nævnes med Føie;
Ei Boromæiske Konst har her et Isola-bella
Smukt fremtryllet i venlige Sø: i fraadende Havdyb
Kasted med høiere Konst og stoltere Skjønhed Naturens
Evige Genius dig, du Fjeld med Paradiiskrandsen!
Her staaer Almagtens Værk. Ei stoltere Syn har mit Øie
Seet; ei rigere dufted en Vaar mig paa Jorden imøde.
Saa fra Helleniske Øhav Fortidens Sagn mig afbilded
Guddommens skabende Kraft, fremsprungen af Dybet i Fjeldform,
Prydet af Kjærlighedsenglen med Skjønhedens evige Krone.
Frihed! her aander vel du? vist aldrig har Kæmpen, den høie,
Bøiet sin Nakke og taalt, ydmyget, Tyrannernes Fodtrin?
Drømmer du? Fremmede! see! — du staaer, hvor Tiberius standed.
Dog — ved Tyrannens omstyrtede Hal, i den fattige Hytte
Boer nu from Eremit. — I Sjælen kun Friheden bygger
Evigt Paulun, naar, ydmyg og from, sig Kraftaanden bøier
For den almægtige Haand, der knuser Tyranner med Trælle.

Glæd dig nu, seirende Aand! du er fri: ei Jordlivets Trældom
Fængsler dig selv paa høieste Pynt af Lyksalighedsøen.
Videre flyver du ei i Feernes Riger paa Jorden;

Høiest du staaer idag og al deres Herlighed skuer;
Høiere flyer dog anende Blik, og Frihedens Engel
Løsner med mægtige Haand Fortryllelsens Bind fra dit Øie.
—Hist jeg en Slave løskjøbte: ved Bjergstien fattige Smaadreng
Ængstede Sangfugl mig solgte; nu høiest paa herligste Fjeldspids
Fri den sig hviler paa Jomfruens Haand; snart Vingen den ryster,
Qvidrer og flagrer mod Sky. Ret saa! flyv freidig og sjung nu!
Sving dig fra Klippen og svæv over Hav, du løskjøbte Fange!
Billed af Digterens Sjæl, nys fængslet af Feelandets Trolddom!
Jorden tilhører dig ei: selv høiest paa herligste Klippe
Bort fra skjønnest Lyksalighedsø — du flyver med Høisang.

Flyv nu, som Fuglen fra Ø, du Billed af sælsomme Reise!
Billed af sværmende Flugt, gjennem Drømmenes Verden, til Landet,
Hvor, i fortryllet Natur, blandt skjulte Dæmoner og Feer,
Sjælen dog ei kunde hvile. Far hen, du herlige Billed!
Ei jeg dig holder tilbage; modtag dog, mens du henflyver,
Krandsen, som efter dig flagrer i Luft med venlige Minder!
— Livlig end morgenfrisk Luftning fra Valfarten hist mig omvifter:
Høit vi red over Fjeld til Borgen paa Paradiisklippen
Med Barbarossas mærkværdige Navn. Endnu mig omdufter
Blomsten, hist fremmede Haand i Morgenglands gav os paa Klippen:
Stille den minded om Glæden, som flyer, om Glæden, som bliver.

De hvide Iris
(paa Capri).

Paa Fjeld Somaren*) fremskrider
Ved Skrent over dybe Sø.
Saa stille det Reisetog rider
I Morgenglands over Ø.

Af Blomster samled vi mange
Paa Bjerg, i Dal og i Vang;
Med tusind Farver de prange —
Hver Blomst forvandles engang

I Himmelluft, lilliehvide,
Staae Blomster af himmelsk Frø.
De skal med Søstrene glide
Paa Bølgen fra høie Ø.

Fredsaligt de her har levet
I Bjergets den rene Luft,
Fra Dalens Hede løsrevet
Og fra den smeltende Duft.

Som Iris dernede de prange
Med Regnbufarver paa Blad;
Der snoer den spraglede Slange
Sig i deres Glands saa glad.

Her Klokken over dem ringer
Fra hellige Bjergkapel,

*) ɔ: Eslet.

Mens Ørnen udslaaer sine Vinger
Fra Borgruinen paa Fjeld.

Og her er de Lillier hvide:
Forklarte i høie Land,
Som Engle de med os glide
Fra paradisiske Strand.

— Fra Fjeld Somaren nedskrider
Mod Snekken i dybe Sø.
Saa stille det Tog bortrider
Med Blomster fra fremmed Ø.

Herlige Capri, farvel! — Ved klippehøi Strandbred vi sanke
Smaasteen og række hverandre dem hen; med spøgende Veemod
Gjemmes de, som Diamanter. En stor dog, en mægtig Naturaand
Fængsled vor Sjæl til hiin himmelske Kyst: ret som fra en Ven vi
Afsked har taget for evig, paa flyvende Seilbaad os blinker
Taaren i Øiet, mens Læben er taus, og Blikket end længe
Stirrer tilbage mod flygtende Kyst. Alvorlig i Dybets
Lønlige Verden nedseer, veemodig, drømmende Jomfru,
Tænker paa Sagnet fra Nord om Kongen, som ei kunde hvile
Før han opdaged det Land, hvor Blomster ved Juletid voxed,
Og hvor bag evige Muur de døde Smaafugle fik Sangrøst.
Vist i det Land skal vi mødes engang, naar længst os adskilte
Havdyb og Bjerg eller Gravhøi; der skal vi mindes med Glæde

Reisen paa Jord; og hvad i vor Sjæl med evige Samklang
Toned engang, skal vist atter faaer Røst bag Evigheds-Muren.
Taaren, som rulled i Bølgen, hiin Draabe i Havet, skal atter
Skjøn af Erindringens Dyb, som en kostelig Perle, fremdrages.
Blikket, som hist fra lyksalige Ø nedstirred i Voven,
Søgende Salighedsøen i Speilet med himmeblaae Hvælving,
Blinker endnu, som en Straale fuldklar, naar Stjernen i Øiet
Længst er udslukt, og den Verden, vi saae, er forglemt og
henfaret.

Afsked fra Neapel.

Nu farvel med dine Øer,
Dine tusind Paradiser,
Skjønne Stad ved Flammebjerget!
Fra din Tummel, fra din Glæde
Fremmed Gjest sig maa løsrive —
Nu han Sydens Glands har seet.
Til den stille Uges Fester
Hoitidsfulde Rom os kalder:
Der skal Sjæl og Øie hvile,
Medens Verdensherligheden

Med sin Pragt og Billedrigdom,
Liig Morganas Trylle-haller,
Svinder fjernt i gyldne Sky.
— Atter Mulens Bjælde klinger;
Atter Veturinen smælder;
Atter Reisekarmen ruller;
Atter flyver Afskedssukket
Gjennem Veiens Støv tilbage
Til det Liv, som er henfaret,
Og til Vennen, vi forlod.
— Du,*) som stille hist os fulgte,
Venlig, som den Blomsterdronning,
I hvis Spor du Veien søger,
Tro, med Vidskabs Forskerøie,
Til din stille Lykkes Ø!
Tak for hver lyksalig Time,
Her vi saae med Glands bortflyve!
Trofast med hver herligt Minde
Skal dit Billed os ledsage;
Med Naturens Blomsterdronning
Skal dit Aasyn os tilsmile
Blomstens Fred paa Verdens Ø.
— Du,**) som djærv fra høie Norden
Fulgte mig paa Bjerg og Bølge,
Minded os med Sang om Hjemmet,
Minded os med Kirkerøsten
Om det høie Sjælehjem!

---

*) Botanikeren Dr. Schouv.

**) Provst Frederik Schmidt.

Ogsaa dig forlod vi hisset:
Over Hav, som kjække Søfugl,
Vil du flyve til dit Norden;
Der vi see dig glad igjen!
— Ene dog jeg ei bortdrager:
Atter jeg i Fruerkarmen
Seer de lyse Øine trindt mig;
Og i Sjælen Hjemmets Engel
Synger om forjættet Land.

Tilbageblik.

(Rom i April 1819).

Saa er det virkelig vort stille Roma
Jeg atter seer! Var den en Phantasie
Hiin underlige Valfart ved Vesuv,
Hvor Jorden brændte under Foden mig,
Mens mellem Paradiser jeg omtumled
Fra Ø til Ø, fra Himmel og til Afgrund?
I skjønne, lyse, glæderige Dage!
I stille Aftener ved Golfen hist
Paa flade Tag, mens Bjergets Flammesøile
I Bølgen speiled sig med Maaneskinnet,
Og Guittarstrængen klang, og Blomsterbusken
Fløi fra Balconen, naar vi skiltes ad
Med skjønne Planer for den næste Morgen —
I tusind Trylleſcener, som henfoer!
I maleriske Optog gjennem Skove
Og ubekjendte Byer — danske Damer
Paa Bjerg-Somarer, Førerne ved Siden

Med Fakkelblus paa dunkle Klippesti —
Var alt det Drøm? Nei, Liv det var og Sandhed
Jeg har oplevet hvad jeg aldrig meer
I denne Verden skal opleve — see!
Og nu er det forbi. Nu staaer jeg her,
Som vækket af en Drøm, og seer paa Roma
Og kjender fast ei meer den gamle Stad.
Neapel saae jeg da og døde ei,
Gik fra Forstanden ei i Glædesrusen,
Foer lykkelig hver Røverdolk forbi —
Som Phaeton jeg gjennem Himle foer
Og staaer igjen paa rolig Jord — og lever!

Den stille Uge har heelt alvorsfuldt
Med sine dybe Sorgetoner kaldet
Min Sjæl tilbage fra hiin Sværmerflugt
Imellem Helveder og Paradiser
Til Fredens Lys-Vei gjennem Guddomsgraven.
— Med fattig Pilegrim til hellig Fest*)
Jeg rysted Vandringsstøvet af min Fod
Og syntes, Herren ogsaa mig husvaled.
Hist i Sixtinsk Kapel jeg svimmel saae
Buonarottis store Dommedag
Og hørte Jordens Jammer sig opløse
I Misererets Cherubims-Klage,
Mens trindt i høitidsfulde Domskapel

*) Fodvaskningen, foretages af Paven med 12 fattige Pilgrimme i den stille Uge

Hvert Lys udsluktes, og kun eet, med Haabets
Med Kjærlighedens Flamme, svandt bag Altret*).
Jeg vandred ud, som af Alverdens Grav,
Og saae i Korsets store Stjerneglands
Som Pedersdomen Verdens Gravnat oplyst.
— Men da Basunen klang: Han er opstanden!
Og Folket knæled, mens Velsignelsen
Med hellig Paaskemorgens Jubeltoner
Henover deres frelste Isser svæved —
Det var som Aandens Vingeslag mig rørte,
Skjøndt blandt de Fremmede jeg standed fjernt.
Forbandelser, man sagde, flagred hen,
Liig sybillinske Blade, mellem Hoben
For dem, der sig af Kirkens Favn løsrev;
Dog paa mit Hoved faldt der intet Blad.
Blandt Kjætterne ved store Skuespil
Jeg som en Fremmed stod, mens Alle knæled,
Dog lønlig knæled Sjælen for sin Herre —
Og ei Velsignelsen mig foer forbi.

— Det stille Rom nu atter, stor og herlig,
Opfylder Sjælen med sin Billedverden;
Men de, jeg her mig glæded med, bortfare;
Og veemodsfuldt i Reiselivets Fryd
Sig blander tungt Farvel med Afskedssangen.

---

*) Langfredag Aften foretages denne symbolske Ceremonie under Afsyngelsen af det berømte Miserere i det Sextinske Kapel i St. Pederskirken. Samme Aften finder Kirkens Kors-oplysning Sted.

Afskeden.*)

Ved Ponte Molle.

(Rom den 21de April 1819).

Ved Tiberbroen paa romersk Vei
I vaarfrisk Morgen jeg staaer.
De velske Blomster fryde mig ei:
I Dalen en Støvsky gaaer.

Dernede ruller en Reisekarm;
Alt kjender jeg Mulens Gang.
Veemodigt Hjertet i fulde Barm
Sig rører til Afskedssang.

Men Hjertet knuger for tungt mit Bryst;
For Sang har Tungen kun Baand.
I Karmen blinke de Øine lyst;
Der vinker nu Slør og Haand.

Hver Haand jeg kjender med Slør, med Ring;
Jeg kjender de Øine, de Haar;
Jeg foer med de Skjønne saa vidt omkring
Farvel de mig hviskede igaar.

Endnu engang jeg dog hilse maa
De Sjæle fra Hjemmets Land,

---

*) Til Familien Bügel, Moderen og de 4 Døttre, i hvis Selskab jeg havde foretaget Reisen fra Rom til Neapel og tilbage til Rom.

Maa række dem Afskedsblomster smaa,
  Om ei jeg dem følge kan.

Farvel, du Moder med livlig Hu!
  Farvel, du reisende Brud!
Farvel, du Barn, som leger endnu
  Og titter af Karmen ud!

Farvel, du høie nordiske Mø!
  Farvel, du Søster saa from!
Tilsammen saae vi lyksalig Ø —
  Nu vender sig Hjulet om.

De Reisende rulle i Verden hen,
  Liig Rosenblade i Strøm.
Det Svundne kommer ei meer igjen;
  Snart er det en gammel Drøm.

Ved Tiberbroen jeg ene staaer
  Med Haanden paa trange Barm.
Paa Bakken med Bjælderne Mulen gaaer —
  Der flygter den Reisekarm.

Med Slør end vifte de Hænder smaa;
  Støv skjuler de Skjønne paa Vei:
En Taare jeg i deres Øine saae —
  Ak! hvorfor græder ei jeg?

Forladt af Vennerne fra Norden nu,
Jeg eensom gaaer, mens fjernt paa adskilt Vei
De i den vide Verden sig adsprede:

Vor danske Nordmand*) djærv paa stolte Hav
Nu vrede Havmænd og Delphiner tæmmer
Med Sang fra Dantes Hjem og Tassos Lunde.
— Vor stille Blomsterven**) staaer høit og fjernt
Ved Ætnas Flammeskvælg og veier Bjergluft
Og tænker paa lyksalig Ø. — Og du,
Hvis Sjæl var hjemme i forsvundne Old!***)
Med kjærligt Blik for Aandens Spor i Tiden,
Du i Nordmannens Hjem nu Danmark søger.
— Og Søstrene, som svandt i Støvet hist,
Dem seer jeg aldrig samlet meer i Verden.
Ak, skilte fjerne Brudgom dem kun ad!
Paa Mulen syntes mig sad, bleg og kold,
Som Veturin den magre Gravens Konge
Og drog til fjerne Grave Dødens Brude.†)
Bort, mørke Anelse! hvad vil du her
I Vaarens Land? — see! her er Liv og Glæde!
Her skal jeg end et Sydens Foraar see;
Dets Farveglands mig skal til Norden følge.

*) Provst Frederik Schmidt, som havde levet mange Aar i Norge og som Repræsentant deeltaget i Forhandlingerne paa Eidsvold. Efter sin Hjemkomst fra denne Reise i Syden, blev han Sognepræst i Himmelsøv ved Roeskilde, hvor han døde. I hans „Nye samlede Digte," der udkom i Roeskilde 1835, findes adskillige Erindringer om denne Reise.

**) Botanikeren og Meteorologen Dr. Schouw.

***) Historikeren Dr. Estrup, som var reist fra Rom til Frankrig.

†) Een af disse mine Reiseselskaberinder (Johanna Bügel) døde kort efter i Carlsbad, en anden (Elisa Bügel), Aaret efter sit Bryllup i Berlin.

Afskedsfest i Storta.
(Den 27de April 1819.)

End er Dansken stærk i Roma:
Skandinaver gaae og komme;
Dog — den gamle Krands opløstes,
Dens afrevne Blade flagre
I den vide Verden om.
Men med Glands fra høie Norden
Kongeørne fløi mod Syden.
Nys en Sangfugl til os flyede
Livsglad fra barbarisk Kyst.*)
Med de milde Hjertetoner,
Som fra danske Pigelæber
Skjønt gjenklang i Vang og Høisal,
Her han smelted Romerhjerter,
Som Barbarer hist han rørte,
Som han glæded danske Mænd.
— Nu fra nye Vaar-Guirlande
Friske Blade sig løsrive,
Svinge sig, som muntre Fugle,
Over Bjerg og Dal og Flod.
Lystelig kom Reiseskaren,**)
Kampberedt, med blanke Vaaben,
Frystelig med Glands og Følge —
Kom med freidig Ungdomsglæde
Og med Sang til Glædens Land.
Lystelig det Tog bortdrager:

*) Rudolph Bay.

**) Med Hertug Christian og Prinds Frederik Emil af Slesvig-Holsteen-Augustenborg.

Sorgen sidder ei paa Bukken;
Ingen langsom Mule slæber
Karmen gjennem Hedens Sand.
Rask Cureren foran sprænger;
Pidske knalde, Hingste vrindske,
Hjulet gnistrer, Karmen flyver,
Trindt Escortens Vaaben blinke —
Fyrstelige Reiseskare
Farer fort med Lyst og Mod.
Nu ved Storta Toget standser;
Landmandsskabet Hatten svinger;
Høit fra Osteriet klinger
Glassets Klang og Sangens Toner;
Og med gamle danske Hurra
Feires nordisk Bachanal.

Op, danske Mænd i velske Land!
En nordisk Skaal lad klinge!
Lad Ørnene fra Danmarks Strand
Et høit Levvel medbringe!
De hvilet har i Sydens Vaar;
De atter Vingen høit udslaaer
Og rask fra milde Blomsterland
Mod Kraftens Hjem sig svinge.

Et Hurra for den Tid, som svandt!
Og eet for den, som kommer!
Hurra for Dig, som Veien fandt
Til Guldorangens Sommer!

Naar Stormen suser vildt i Nord,
Paa Klinten Kongeørnen boer;
Men grønt er Bladet, som han fandt
I Guldorangens Sommer.

Et Hurra for den Fryd, som svandt!
Og eet for den, som bliver!
Hurra for Dig, som Blomsten fandt,
Der Livets Vaar opliver!
Naar Stormen veirer Blomstret hen,
Staae Frugten purpurrød igjen!
Et Hurra for den Fryd, som svandt!
Og eet for den, som bliver!

Hurra for dem, som fra os gaae!
Hurra! naar vi dem møde!
Paa Himlen Stjerner, store, smaa,
Henrulle rask og gløde;
Gjensamles de paa høie Gang,
De suse hen med Jubelklang —
Hurra for dem, som fra os gaae!
Hurra! naar vi dem møde!

Eensomt Landliv
(I Frascati).

Fjorten Dage gaaer jeg ene
Her ved Tusculums Ruiner,
Aander Foraarsluft paa Bjerget,
Plukker Blomster trindt i Dalen,
Standser tidt ved Skovkapellet,

Hvor Madonnas Billed staaer.
Her er Ingen, som mig kjender;
Her er Ingen, som mig elsker;
Hvem skal jeg de Blomster bringe,
Hvo skal kjærlig dem bevare,
Og til hvem skal Eremitten
I sit Modersmaal her tale —
Og til hvem skal han fortrolig
Blomst og fremmed Sang indvie —
Smiled du ei Himmeldronning!
Fra dit Billed i Kapellet
Fromt til Blomst og fremmed Sang?
— Glemte kun ei Catholiken
Guddomssønnen for hans Moder,
Barnligt Sværmeri jeg kunde
Her misunde Børn og Qvinder,
Som hver Morgen og hver Aften
Knæle fromt med Blomst og Krandse
Ved Madonnas Skovkapel.
Kjærlig selv i hendes Billed
Seer jeg helligst Qvindehøihed,
Hvor tidt Protestanten haanlig
Gaaer med kolde Smiil forbi.

Ene, fremmed her i Byen,
Sidder jeg i liden Stue,
Som en Munk i snevre Celle,
Seer hver Morgen, naar det dages,
Gjennem Kirkeruder smaa:
Udenfor, Cypresselunden
Over Bjergets Villa suser;

Lys, Olivenskoven glindser
I den friske Foraarsglands.
Hist ved Stenen gaae til Kilden
Skjønne Tusculanerinder
Med de blanke Kobber-Vaser
Paa de sorte Lokkers Krands.
Ei til lidet Vindve see de;
Men forinden sidder ene
Eremitten fra det Fjerne;
Ingen troer, han er en Kjætter;
Ret catholsk er Alting om ham:
Paa Huusaltret Glaspræsepen*)
Hos St. Joseph staaer i Krogen
Blandt de trende Crucifixer;
Og paa Væggen ved mit Leie
Hænger Vievandets Kar.

Her er venligt, her er stille;
Herfra seer jeg Sydens Foraar
Over Bjerg og Dal hensvæve
I sit store Blomsterflor.
Herfra seer jeg Folkelivet,
Ene, fremmed midt blandt Folket,
Gaaer hver Morgen hen i Messen,
Gaaer hver Aften til den store
Dunkle Hvælving hist paa Hjørnet,
Før et Kloster, nu en Kro.
Gjennem Lugen Maanen skinner;
Indenfor ved Lampen støie
Ved de fyldte Folietter

*) Den hellige Krybbe.

Lazzaroner mellem Hyrder,
More sig med Fingerspillet,
Tale med det hele Legem,
Lue heftigt, naar man enes,
Tie, blegne, naar de vredes —
Famler efter Kniven flux;
Men før Tankens blege Blomster
Daadens Blodfrugt har udfoldet,
Vennehaand har Armen standset
Og de Rasende adskilt.
Sjælden Qvinden hid sig vover;
Kommer Moderen med Barnet,
Ægtemanden hjem at drage,
Og det muntre Spil afbryder —
Vist hun maa sin Lykke prise,
Gaaer hun levende herfra.
Tryg dog fremmed Gjest her sidder,
Maa om fjerne Land fortælle
Og forklare dem hvorlunde
Danimarca ei er England,
Men dog Protestanteland.
„Kjætterfolk I er dog Alle!“
— Mumler Hyrden, mens han drikker —
„Troe jo ei paa Skjærsildsflammen —
Ei Maria for Jer beder;
Ingen Helgen staaer Jer bi;
Men — derfor I Kjød tør spise
Hele Aaret, og I har det
Bedre for en Tid, end vi.“

— Hvo er Manden, som indtræder
Hisset i den sorte Kappe,

Dødninghovdet malt paa Brystet
Under korslagt Dødningbeen?
Ringlende med Bøssen, beder
Om en Skjærv han for de Sjæle,
Som i hede Skjærsild pines
Og ei efterlod til Kirken
Sjælemessens mindste Priis.
Skal nu Kirken sig forbarme,
Skal de arme Sjæle frelses —
Maae de efter Døden betle;
Derfor gaaer nu her med Bøssen
Sjælenes Gesandt til Kroen,
Takker paa de Dødes Vegne
For en Protestants Bajoc.
— Underligt! kan selv blandt Døde
Venskab for en Skjærv jeg kjøbe?
Dog — selv Catholiken smiler,
Rækker Sjælevennen Glasset
Og beholder sin Bajoc.

Hist paa Gulvet staaer nu atter
Manden med det skumle Aasyn
Og i smudsig lurvet Kappe,
Stirrer taus med graadigt Øie
Paa Salaten og paa Brødet,
Maaler Vinen i mit Glas.
Hvis du hungrer — tag og mæt dig!
Drik! — Han spiser taus og drikker,
Sætter tæt sig ved min Side,
Hvisker: »bruger man mig ei?«
Hvortil? — »Nu, til hvad Jer lyster!

Cicerone er jeg ellers,
Kan blandt Tusculums Ruiner,
Kan til Kirker og Kapeller
Og til — Grave vise Vei."
(For en Scudo — hvisker Øiet —
Kan af mig et Liv du kjøbe:
Gaaer du med mig blandt Ruiner,
Gaaer jeg ene ud igjen.)
Skjønne Tilbud jeg forkaster,
Er saa velbekjendt i Byen
Blandt Ruiner, Kirker, Grave,
At jeg selv som Cicerone
Nu kan vise Andre Vei.
Ei tjenstagtig Ven mig huer;
Dog hver Aften staaer han atter
Ligefor mig i sin Kappe
Under skumle sorte Hvælving,
Halvbelyst af Lampens Skin —
Kinden smudsig, som Mulattens,
Ud det Hvide vendt af Øiet,
Mørk og taus, han paa mig stirrer —
Til jeg vinker og ham rækker
Viin, Salat og Brødet hen.
Som en Hund han det nedsluger,
Aldrig meer dog til mig taler;
Men, som kjøbt Bandit og Røver,
Som Peronne fra Neapel,
Ciceronen fra Frascati
Eventyrlig for mig staaer.

Dag og Aften mig ledsager
Nu en Ven dog gjennem Skoven
Og ved Tusculums Ruiner,
Mere ærlig, som mig tykkes,
Mere tro, end Ciceronen:
Det er Hunden, som hver Middag
Gnaver Benet ved mit Bord.
Har han mig en Middag savnet,
Farer voldsom han imod mig,
Som han glubsk mig vil opsluge
Med sin velske Heftighed.
Det er Glæde alt og Venskab;
Nu, saa er jeg dog ei ene,
Ei aldeles her forladt.
Dansk til velske Hund jeg taler;
Klogt han mig i Øiet stirrer,
Synes Sproget at forstaae.

Yndigt dog de velske Toner
I de danske Øren klinge;
Gjerne jeg dem efterligner,
Taler selv med Haand og Miner
Som en heftig Romer her.
Bedst mig løsnes Tungebaandet,
Naar hos smilende Signora
Ord med livlig Tanke kappes;
Trevnere med Mænd gaaer Talen
Overalt i fremmed Land.

„Vicolo di St. Lucia"
Staaer paa Hjørnet af mit Stræde:
Her den fromme Helgeninde
Som Penat mit Hjem beskytter;
Tidt hun mig velsigned før.
I Neapel var det hende,
Som i skjønnest Lys mig viste
Stad og Bugt og Flammebjerget
I de stille maaneklare
Aftener paa flade Tag.
Hendes Navn paakaldt jeg hørte
Tidt paa Land og vilde Bølge;
Hist hun ved Amalfis Klipper
Vore Sømænds Bønner hørte,
Skjulte Faren for vort Øie,
Og vi saae vor Havsnød ei.
Hendes Billed mig ledsaged
I min Elskovs stille Drømme;
Og i Florenz jeg det skued
Skjønt af Carlo Dolci malt.
Fromt Legenden hende maler
Med de underfulde Øine,
Som, liig Stjernerne paa Himlen,
Sydens blege Sømænd trøste,
Naar Orkanens Nat er nær.
For en Broders Sjæl at frelse,
Som de alt for skjønne Øine
Fra sin Salighed bortrev,
Øiets Lys hun selv udslukte,
Offred Herren Verdensglandsen;
Men med himmelsk Lys gjenstraaled
Som to Evighedens Stjerner,

Ved et Under, Helgenindens
Øine med forklaret Glands.
Nu de lyse Himmelstraaler
Ingen Sjæl paa Jord forvilde,
Lyse helligt, lyse stille,
Blinke kjærligt gjennem Natten,
Blinke gjennem Sky i Stormen,
Lede i Orkan til Havnen,
Lede Sjælen til sin Himmel,
Aanden til sin Salighed.

Siig, hvad læser du hver Aften
Med din unge smukke Kone
Hist i stille Sovekammer?
Hele Timer kan jeg høre,
Naar i Huset Alt er stille,
Eders Stemmers Vexelklang —
Saa min stille Vert jeg spørger,
Ønsker mig den Bog at skue,
Som han med sin unge Kone
Læser i hver Aftenstund.
„Det er ingen Bog, Signore!
Vi kan ei i Bøger læse,
Vor Rosario kun er det,
Som den fromme Pater lærte
I vor Barndom os at bede.“
Men forstaae I da Latin?
„Nei, Signor, men Bønnen kan vi:
Den forstaae vi nogenlunde,
Og — den hellige Gudsmoder
Bedre den forstaaer, end vi.“

Mandens fromme Tro mig rører;
Gjerne hører jeg hver Aften,
Naar i Huset Alt er stille,
Hvor de unge Folk derinde
I det lille Sovekammer
Kjønt som fromme Børn tilsammen
Bede deres Rosenkrands.

Det er Festdag i Frascati:
Byens Skytspatron til Ære,
Bispen kommen er fra Roma;
Processionen gaaer fra Kirken;
Udenfor Trompeter klinge
Under smaa Kanoners Knald.
Ogsaa her er, som i Roma,
Hestevæddeløb og Corso;
Og ved Ovel man lystig tænder
Tjæretønder trindt paa Gaden.
(Gamle glædes her, som Unge,
Naar de lege kan med Ild).
Liden Petersplads er oplyst;
Snart Mongolfieren stiger,
Trindt behængt med Farvelamper
Og med Lueskriften prydet;
Først vi læse hvad der staaer!
„Fly fra Tusculum“ — saa staaer der —
„Blege Sorg! fly fra vort Hjerte!
Og lad Hyrden vandre ind*)!“

---

*) Fuggi dal Tusculo, dal nostro cuore
Tristezza pallida! entra il pastore!

See nu stiger lys i Natten,
Som et Meteor i Luften,
Flammefuglen og forsvinder,
Liig en trudselfuld Komet.
Folket jubler — og med Knalden
Høit Raketters Sværm opflyver,
Tusind Flammehjul sig dreie,
Stjerner dandse, Sole brænde —
Folket snart sin Lyst udskriger,
Snart mislykket Sol udpiber —
Og den Landstad-Fest er endt.

Grotta Ferrata.

Hvor herligt her fra Bjerg til Bjerg at ride
Paa langsomt Esel, og fra Stad til Stad!
Hist lavt Kapel, her høie Kloster standser
Den Fremmede; hver Dør ham aaben staaer:
Forinden fromme Billeder paa Muren!
Foruden herlig malerisk Natur!
Grotta Ferrata! i din Helligdom
St. Nilus*) end besatte Dreng helbreder;
Her hedensk Keiser vandrer ham imøde,
Nedladende i al sin Herlighed,
Og byder ham en Naade sig udbede;
Paa Keiseren den Fromme seer og ynkes:
„Bevar din Sjæl!“ er hvad han beder om.
— Ledsag mig, Helgen! med din fromme Bøn
Nu bort fra disse Dale, disse Bjerge!
Her er det mangengang som kunde Sjælen

*) Malet al fresco af Domenichino.

Sig i Naturens Herlighed fortabe —
Og, liig en Alf, henflyve og opløses
I underfulde Luftning — eller smelte
Og rulle bort med løndomsfuld Naturaand
I Sø og Kilde — eller, mildt inddysset
Af Trylletonerne fra Bjerg og Dal,
Bortdrømme sit Aarhundreds Liv og Stræben.
Blev Sjælen hjemme her, den flagred hen
I Blomsterduft paa Sommerfuglevingen
Og higed stedse fremmed hid tilbage.

De sidste Dage i Rom og dens Omegn.

Farvel, Marino! og Castel Gondolfo!
Albano og Ariccia! farvel!
Og du, o Tivoli, med dine Grotter,
Med dine Vandes løndomsfulde Brusen!
(End hist de Reisende jeg dandse seer
Om Altarflammen i Sybillas Tempel:
Hist Hedenoldets Aand i milde Luftning
Horatzes skjønne Villa end omsuser).
Nu er det først, som Oldtidsherligheden
Opstiger af sin Grav i al sin Skjønhed,
For mægtig fast at holde fremmed Flygtning.
Det er, som Konstens store Helgenskare
Og Lyscheruber vil mig Veien spærre,
Mens fra Palads jeg til Palads end gaaer
Og løsner langsomt mig af Tryllekredsen.

„A rivederci"!*) — ei farvel jeg siger

*) Til vi sees igjen!

Til Alderdommens rige Storheds-Minder,
Til Vaticanets Guder og Heroer,
Til Raphael, til gamle Francia,
Til Perugini og Garofalo
Og til de høie Konstens Fædre alle.
Endnu en Aftenvandring gjennem Roma —
I Maaneskin til stolte Collosseum,
Til Fredens Tempel, til de brudte Søiler
Og Seiersbuer — gjennem Porten hist
Til Viingaardshaverne — forbi hiin Villa,
Hvor tidt jeg gjennem Gitterporten skued
De høie Springvand mellem Marmorstøtter,
Mens Palmen vifted i den stille Luft,
Og Skyen blaaned over fjerne Bjerge.
— Her gik jeg tidt, i stille Glæde taus,
Mens blandt Cypresser, Pinier og Plataner
I Natten Konstnerskaren om mig sang
Den skjønne Afskedssang: „Ade, Ade!"
Og under Viddets Skjemt og muntert Letsind
Veemodig, som et Suk fra Sjælens Dybder,
Det lød: „wo bist du? mein gelobtes Land!"*)
Mens St. Johannis-Fuglene**) som Stjerner
Omflagred os med underlige Glimt.
Snart flagre nu i fjern Erindrings-Dæmring,
Liig hine Stjernefugle, Sydens Minder
Med Pavestadens Glorier forbi mig.
Paa Himmelfartens Fest for sidste Gang
Jeg saae Velsignelsen fra Kirkens Fyrste
Henover Folkets Hoveder nedsvæve.

---

*) Werners „Fremdlings Abendlied."
**) Luciole.

Paa Christi Legemsfest gik Munkeskaren
Høitidelig med Sang og Kors forbi mig
Og bar, som til hans Grav, St. Peders Arving*):
Liig fromme Helgen, knæled han paa Baaren
For Corpus Domini**) med foldet Haand;
I Efterglandsen af sin Herlighed
Han som en Skygge syntes mig bortsvæve;
Mig Festens Blomster var hans Dødningkrands.
— Snart, alle velske Blomster, farer hen!
Endnu en venlig Fest — og saa farvel!
Du skjønne Festers Land med dine Krandse!

Blomsterfesten i Gensano.

Til Gensano vidtberømte
Blomsterfest hver Fremmed kalder.
Glad med Strømmen jeg henvandrer,
Seer paa Festen som de Andre,
Glæder mig ved Folkestimlen,
Ved de skjønne Landsbydragter,
Ved de maleriske Grupper,
Ved det Folkelivets Billed,
Festens Blomsterramme samler,
Ved catholske Andagts Farve
Og hvad Protestantens Øie
Fængsler i hesperisk Land.

Ved min Side staaer alvorlig
From ærværdig Klosterbroder

*) Den gamle ærværdige Pave Pius VII.
**) Herrens Legeme, den indviede Hostie.

Folder stille magre Hænder
Over Capuziner-Bæltet,
Seer paa Gadens Blomsterdynger
Med en sælsom Ild i Øiet;
Og i Oldingsskægget ruller
Lønlig Andagtstaare ned.
Hør mig, fremmed Ven! — saa taler
Oldingsblikkets Flammetunger —
Og hvor skjønne Skal du seer kun,
Skal du Livets Kjærne see.
Her du seer kun verdslig Glimmer,
Her du seer kun Skuespillet,
Som du i din Sjæl foragter,
Medens dog nysigent Øie
Vil forlystes ved dets Glands.
Aner du ei dyb Betydning
I vor Leg med Blomst og Billed?
Troer du, intet Hjerte røres,
Troer du, ingen Sjæl opløftes,
Hvor saa mange Øine blinke,
Hvor saa mange Tanker flyve
Mellem Herrens Blomsterskammel
Og hans Stjerne-Throne hist?
Veed du, hine tusind Hænder
Virke Tæppet uden Lige,
Hvorpaa Salighedens Herre
Bæres skal i Seierstog?
Under helligt Skjærm han hviler,
Af Monstransens Glands omstraalet;
Skjult i Hostien, han venter
Sit forklarte Legems Fest.
Herlig skal hans Vei beredes:

Alle Blomster smaa hengive
Deres Kroner til hans Ære,
Vil med deres Blade skjule
Mindste Steen paa hellig Vei.
See! med barnlig Konst afbildes
Paa det store Blomstertæppe
Tusind Sole, tusind Stjerner,
Himlens Pragt og Jordens Glands.
Mangent helligt Bibelbilled
Seer du selv paa Gaden malet
Fromt med Blomster-Mosaik.
Last ei Værket, men forstaa det!
Spot ei over Konstnerfolket,
Som med Blomsterløv henkaster
Kjækt i flygtigt Efterbilled
Raphaelers Værk i Støv!
Vinden snart det Værk henveirer,
Leger snart med flygtigt Omrids;
End den skaaner det ærbødig:
See! vor Himmelgjest er nær.
Paa hans Vei skal til et Tæppe
Konsten sine Værker sprede,
Bøie fromt sig med Naturen,
Salig ved for ham — at døe.
Stille, stille! See, han kommer:
I Monstransens gyldne Straaler,
I Symbolets Glands han kommer —
Knæl, fornem ham og tilbed!
See! ved Altret hist modtager
Engle ham med Hymnetoner,
Vifte glad med Seraphvinger
Paa de Barneskuldre smaa.

— Fromme Gubbe mig forlader
Slutter ſig med ſtille Andagt
Til den lange Broderſkare,
For at knæle og tilbede
Hiſt, hvor glad ved Blomſteraltret
Fattigt Barn i Engledragten
Sjunger om forklaret Legem
Og tilviſter Oldingsbarnet
Himmelfred med Seraphvinger
Paa de Barneſkuldre ſmaa.

Hellig Leg mig ei forarger
Her, hvor Barn og Olding mødes
Fromt i Phantaſiens Land.
Kan vi ſee med barnligt Øie
Barnehimlen i dens Billed,
Skal dens Blomſterduft os følge
Saligt, til vi ſee den hiſt.

Tilbagereise gjennem Italien.

Paa Veien fra Rom.

Med dine Blomster følg mig, du fromme Barneaand!
Mens Sydens Alf mig løser af stærke Tryllebaand!
Alt ruller Reisehjulet af Romerporten ud —
Lad rulle kun! det gaaer jo mod Fædreland og Brud.
— Hvo sidder hist saa stille paa høie Tiberbro?
Med Affskedsblomster venter der Vennen, brav og tro*);
Fast Genien ham lænker til skjønne Tiberbred;
Veemodig nu i Floden han kaster Blomster ned:
Liig Blad i Strøm, bortfarer hver Sjæl, han her har kjær;
Selv med hans store Mester er Affskedsstunden nær.
De fædrelandske Røster har dybe Længsel vakt,
Til høie Nord de drage hver nordisk Aand med Magt;
Selv fra sit Kongedømme i Konstens gamle By
Vil Thorvaldsen til Hjemmet med Sydens Trækfugl flye.
Ei tung var venlig Affked: naar Axelstad jeg naaer,
Der laurbærkronet Landsmand i skjøn Triumph alt gaaer;
Der samler kjærlig Tiden hvem her den skiller ad —
Der ogsaa dig jeg venter med Konstnerkrandsen glad,
Du Ven med Affskedsblomsten paa høie Tiberbro!
Farvel! a rivederci! hvor Vinterlillier groe!
Er Luften der end stundom for vinterlig og sval,
Til Flugt dog styrkes Sjælen i høie Stjernesal:
Fjernt tindrer Himmellyren — høit Svanen Vingen slaaer!
Dog — kun en evig Stræben til høiest Livsmaal naaer.

---

*) Billedhugger Freund.

* * *

Nu munter jeg henfarer fra Stad til Stad paany,
Seer Taarn og Bjerg bortflyve, liig Billedhær i Sky.
I blandet Trækfuglskare snart Tonen klinger fransk,
Snart tydsk og velsk og irlandsk, snart babelsk og snart dansk.
I Flokken livligt spøger med barnligt Konstnersind
En Ven fra høie Norden med brune Lok om Kind*).
For Sydens muntre Farver, for Titianers Glands,
For Livet i hvert Aasyn han Øie har og Sands:
Konciliones Klipper i Aftenrødens Pragt
Har over Konstnerblikket ei halv saa megen Magt,
Som Silkespinderinden hist med den hvide Haand,
Som rynket Kapuziner med Kors og Perlebaand.

Fra Fest til Fest gaaer Reisen i rige Helgenland;
Fast hvert Kapel paa Veien om Under tale kan.
Hvor skjulte Dødsnød truer, en venlig Aand er nær:
Paa Bjerg ved Afgrundspynten os vugged Karmens Fjær;
Tilbage ruller Hjulet; men Lykken er ei seen:
Ved Dyb mod Skjæbne-Hjulet sig stemmer mægtig Steen;
Fra Konstnerhaanden kom den; men hvo ham Vinket gav
I lynsnar Redningstanke ved rædsomt Styrtnings-Grav,
Det aned selv han neppe; derpaa vi tænkte ei,
Mens lystig vi fra Graven henfoer ad skyhøi Vei.

Bolsenas Under-Messe**) vi alt i Roma saae;
Nu see vi hele Byen med Festdagsklæder paa.
I pyntet Løvsalkirke vi gaae med Folket ind!
Her knæle skjønne Qvinder med røde Slør om Kind;

---

*) Portraitmaler Jensen.
**) Malt af Raphael i Vaticanet.

Her blandt Ex-voto-Tavler, med Tak for Arm og Been,
Paa Hjertetavlen stille sig maler Bjergets Steen.*)
— Snart Lykkehjulet atter gaaer mellem Dal og Sky;
Naturens store Under med Konstens Værker flye.
Sienas gamle Skatte vi søgte glad og fandt;
Med Pisas Campo santo og skjæve Taarn de svandt.
— En Dvel jeg modig standser: jeg ved en Villa staaer;
Der atter Hjemmets Toner i fremmed Land mig naaer.

Cisanello**).

(Juni 1819.)

Ved Arnos Bred sig mellem Blomster slynger
En venlig Sti, hvor skjønt i Almelunden
Den grønne Ranke staaer, guirlandebunden;
Lysfuglen glimter og Cicaden synger.

Der gaaer saa glad i Helligaftenstunden,
Naar Ugens Værk og Hede meer ei tynger,
Med herlig Viv og muntre Børneklynger
En Mand fra Nord, af Sydens Krands omvunden.

Og gaaer forbi en Vandrer fra hans Norden,
Det er som ham i Syd et Nordlys blinker,
Og til sin Villa nordisk Gjest han vinker.

Hil dig, som fandt saa skjønt et Hjem paa Jorden!
Dit Norden tro, lyksalig her du hvile!
Men i det Fjerne mine Stjerner smile.

*) Stenen, som standsede Hjulet ved Afgrunden, (see S. 215).
**) En Villa ved Pisa, tilhørende den norske Kjøbmand Stub i Livorno.

* * *

Paany konstrige Florents henriver nordisk Sjæl;
Men Veturinen knalder. — Nu, danske Ven*), farvel!
Brat Reisescenen vexler. Snart høit paa Bjergets Sti
Jeg ene staaer i Verden — Som Fugl dog let og fri,
Af friske Bjergluft hævet, fornemmer jeg med Lyst
Hvad over Sky sig rører i eensomt Ørnebryst;
Men stoltest Fugleglæde — før Sjælen selv det veed —
Med store Tomhed blandes. — Den Verden, som bortgled
Med Sky mig under Foden, jeg søger snart med Savn,
Hvor lustig Bjergalf klemmer mit Bryst i kolde Favn.
Sjøndt ingen Sjæl jeg kjender i fremmed Verden meer,
Med Glæde dog jeg atter de tusind Sjæle seer.
— Bolognas store Byliv med tusindfoldig Røst
Paany med Konstens Under udfyldte Sjæl og Bryst.
Liig Universets Kloder, det Største dog foer hen,
Naar tidt med mindste Markblomst mig fulgte gammel Ven.
Paa skovrig Apennintop jeg fandt ved Veiens Sand
Slig Ven fra Barndomshjemmet og Hjertets Drømmeland.

Stjerneblomsten
(paa Apenninerne).

Stjerneblomst! du kan mig sige
Budskab om min Elskelige,
Om hun og mig ret har kjær,
Om det er af ganske Hjerte —
Om med Glæde — om med Smerte —
Om hun fjern mig end er nær.

---

*) Portraitmaler Jensen.

Stjerneblomst! du maa mig sige
Hvad jeg hos den Elskelige
Spurgte om og hørte tidt:
Om min Lykke Himlen naaede —
Om hun elsker uden Maade —
Eller ganske, ganske lidt.

Stjerneblomst med gyldne Kjærne!
Siig, gjentag det i mit Fjerne,
Hvad jeg bedre veed, end du!
Uden Grændse — uden Maade —
Ja, min Lykke Himlen naaede —
Stjerners Flugt den naaer endnu.

— Blad for Blad for Bjergets Vinde
Blomsterstjernens Straaler svinde.
Svinder, ak! min Glæde saa?
Lykkens Blomst jeg sønderriver;
Sidste Blad tilbageblíver,
For min Undergang at spaae.

Velske Blomst! jeg troer dig ikke:
Læste du i mine Blikke
Og misundte mig min Ro?
Eller vil du kun mig drille
For den Tvivl, saa ganske lille?
Fast dog er min Elskovstro.

Stjernens Glød er end tilbage;
Den skal Ordet mig gjentage

Om den Flamme, reen og tro,
Som med Blikket fra det Fjerne
Hist i Apenniners Stjerne
Møder mig med hellig Ro.

Paa Veien fra Bologna til Padua og Venedig.

Med hvem jeg nu bortfarer, mig snarlig bliver klart:
Med Skuespillertrouppen jeg er paa lystig Fart.
Paa Veien strax sig røber det Konstner-Compagnie:
Vor Buffo efterligner hver Gjæk, vi foer forbi;
Vor prima Donna synger til Figurantens Bas;
Med Dandserinden kappes i Parodie Bajaz.
For Latter knap vi høre det Vid, hvoraf vi lee,
Mens Bertholdinos Miner med Bravoklap vi see:
Snart høit med svulstig Pathos han spotter vrange Konst;
Snart selv Naturens Skygge han griber ei omsonst:
Uartigt Barn han spiller, som velske Hex sig teer;
Fast meer i det Par Dage, end hele Aar, jeg leer.
Tidt pludselig dog Spøgen i velske Konstnertrop
Til Alvor sig forvandler med Sorg for Sjæl og Krop:
Ved hvert Kapel de knæle; da standser lystigt Spil;
Hver Aften dem Kometen med Varsler skræmme vil;
De korse sig og grue for Pest og Hungersnød;
Men skjuler Sky Kometen — de lee ad fjerne Død.

Fra lystig Trop jeg skiltes. — I stille Nat jeg staaer
Paa maanelyse Flodskib. Guittarens Klang mig naaer:
Veemodig Skjønne nynner om Brudens korte Fryd;
Ved Siden mørk Gemalen bevogter knet Dyd.

Hvert Blik hans Øie følger, mens Paduansk Student
Koldt, til Stiletten støttet, han hilser halvbekjendt.
Om Romeo jeg drømte og om Venedigs Moor,
Mens saa i Sommernatten vi ned ad Brenta foer.
I Maanelys romantisk, liig Oberonsk Magie,
Gled herlige Paladser og Viller os forbi.
I Morgenrødens Guldglands jeg paa Gondolen glad
Indroede i Venedig, den underfulde Stad.

Venedig.

Jeg Marmorstaden skuer
Af store Sump opstige
I Pragt foruden Lige
Med Kupler og med Buer;
Paa sort Gondol jeg gynger;
I Morgenglands Gondolieren synger.

Han Havets Dronning priser:
Endnu paa Hav hun svømmer
Og om sin Storhed drømmer;
I Glands endnu hun viser
De hundred Øers Throne;
Men Havets Brud har tabt sin Perlekrone.

Blandt Pragtpaladsers Vrimmel
Gondolen sig henskyder:
I Havspeil sammenflyder
Rigt smykket Jord og Himmel;
Med Broer og Arcader
End Trylleſtaden i sin Glands sig bader.

Men her er dødt og stille:
Ei Glædeslarm jeg hører;
Ei travlt sig Folket rører;
Kun i Kanaler spille,
Som Fisk, de tusind Aarer
Blandt sorte Skuur, liig Dødningskriin paa Baarer.

— Din Herskertid er omme,
Du Havfee mellem Stæder!
I Liig-Paradeklæder
Længst paa Laguner tomme
Du magtløs er bortsovet
Fra Ringen, som med Dybet dig troloved.

Til Dybets Favn indviet,
Selv under Løvens Vinge*)
Du hørte Lænker klinge;
Og mørkt har Livet tiet,
Hvor Hydren dig omsnoede,
Mens blodigt Frihedstræ i Sumpen groede.

Hvor Frygt for Nordens Kæmpe**)
Fra Jorden dig forviste,
Paa Hav du Lykken priste,
Men kunde dog ei dæmpe
Din Gru for Dragens Strube,
Naar lønligt Dødssuk lød fra Løvens Grube.

---

*) Den gyldne bevingede Løve, den aristocratiske Republiks Vaaben.

**) Det var, som bekjendt, især af Frygt for Longobarderne, at saa mange af Overitaliens eller Venetiens Indbyggere i Slutningen af det 6te Aarhundrede bebyggede Lagunøerne i det adriatiske Hav, det nuværende Venedig.

Nu Løvens Svælg*) er lukket;
Fra blydækt Grav**) ei længer
Sig dæmpet Stønnen trænger;
Dog Folke-Dødningsukket
Henover Sumpen svæver,
Hvor vinget Løve kuuust for Ørnen***) bæver.

Pludselig ved Herbergtrappen,
Standser i sin Fart Gondolen.
Luehed alt Morgensolen
Brænder gjennem Reisekappen.

Bag ved Huset trange Stræde
Til St. Marcus-Verdnen fører;
Alt hvad her af Liv sig rører
Dag og Nat er der tilstede.

Dag og Qvel jeg der gjenfinder
Herrers Flok med Vifter grønne,
Høie Tyrker, velske Skjønne —
Alt hvad Stadens Liv forbinder.

Hid fra tusind skumle Gader
Over Broer, paa Kanaler
Folket tyer og sig husvaler
I de kjølige Arcader.

---

*) En Malmløve modtog i sit Svælg i den despotiske Republiks Tid alle hemmelige Angivelser.

**) Blytagene, de berygtede Fængsler.

***) Den østerrigske.

Blandt Basilikernes Brimmel
Travl fra Slot til Slot jeg iler;
Her jeg mig blandt Folket hviler
Under sydskjøn Aftenhimmel.

Billedskaren glad jeg skued;
Fast dens Rigdom Øiet trætter:
Titianer, Tintoretter
Skjønt med livlig Dagglands lued.

Kjølet af Lemonesaften,
Paa Piacetta ved Kanalen
Lytter jeg til Folketalen
I den maanelyse Aften.

Ved Paladset Guittarstrængen
Sagte paa Altanen klinger;
Munken hist Monstransen bringer;
Taus til Knæfald ringer Drengen.

Ved Paladset under Svalen
Blinker Staal i Maaneglandsen;
Munken standser med Monstransen —
Aaren pladsked i Kanalen.

Dødens Flygtning paa Gondolen,
Bleg — liig Paduastudenten
Hist i Maaneskin paa Brenten! —
Sorte Kappe slog om Kjolen.

Nattens Lys i Sky er svundet —
Krokodillens Ridder truer —

Blodig Porphyrsøilen luer
Hist, hvor Dogens Blod er rundet.

— Bort nu, bort fra Hertugborgen!
Sidste Gang her Løven svinger
Over mig de gyldne Vinger —
Særsynsstad! farvel imorgen!

Adria.

Mø med svanehvid Barm, med himmelblaat Bælte!
Jomfru med søgrønne Lokker!
Dronning fra Dybet!
Deilige Havfru, Adria! dig har jeg skuet.

Huldskab svoer jeg dig ei, ustadige Skjønne!
Længe dog holdt du mig fangen —
Standsede Snekken,
Sang i tre Nætter sælsomme Sange ved Stavnen.

Lunefuld klang mig din Røst, du Dronning fra Dybet!
Snart du skalkagtig mig vugged —
Lulled i Drømme
Flygtningens Sjæl, for vildt med Drøn mig at vække.

Snart du i Maaneskin kom med venlige Toner;
Da var der stille paa Dybet;
Stjernerne tindred —
Seilet henvisted, Styrmanden slumred ved Roret.

Skjønt da toned din Sang om Pantheonskuplen,
Hvælvet med Verdner i Dybet,
Hvor under Foden
Tindre de himmelske Stjerner, naar Havfruen dandser.

Snart du med Lyn henfoer paa vorende Bølge,
Hæved med Latter i Stormen
Skingrende Stemme,
Sang om Dybets Palads af Dødningeknokler.

Lune dog var det og Spøg. Ei Snekken du knuste:
Mild du til Kysten henskjød den,
Mens du med Stormen
Flygted i hvirvlende Sky og blinked i Lynglands.

Afsked med Italien.

(Triest den 15de Juli 1819.)

Farvel, du Land med Trylleluft,
Med Palmer og Orangeduft!
Du Land, med store Oldtids Spor,
Hvor Lauren ved Ruinen groer!

End hører jeg for sidste Gang
De velske Toners Efterklang;
I Viinløvsalen gaaer jeg end;
Men Velskland er dog faret hen.

Høit bruser Adria ved Strand;
— Mig Voven bar fra magisk Land —
Bring, Bølge, mit Farvel med dig
Hist til dit Sydlands-Himmerig!

Naturens, Konstens Paradiis!
I Flugten sjunger jeg din Priis:
Jeg saae din Regnbufarve-Krands;
Jeg stod i dine Stjerners Glands.

Jeg hviled i Plataners Ly;
Jeg drømte under Piniens Sky;
I Alfers stille Sommerqvel
Med Glandsfuglsværmen fløi min Sjæl.

Fra høie Marmorborg jeg saae
I Duft de Bjerge himmelblaae;
Fra Oliegrenens Sølverblad
De velske Nattergale qvad.

Hesperisk Mø mig drog forbi
Paa Mulen over Fjeldets Sti;
Men over Fjeld og Bjerge blaae
Mit Øie høit mod Norden saae.

Derfra jeg kom; didhen jeg gaaer:
Der blomstrer Hjertets stille Vaar;
Der straaler Livets Kjærneglands
Forklaret for den indre Sands.

Jeg saae dig, skjønne Avalun!
Jeg hviled i din Favn en Stund;
Men ved din Trylleverdens Strand
Sang Bølgen om mit Fædreland.

Hist skal jeg sjunge glad om dig,
Du Sydlufts-Alfers Himmerig!
Bort med din Luftstrøm lad mig flye!
Min Sjæl boer under Nordens Sky.

Hist seer jeg mine Bjerge blaae,
Hvor høie Nordhavsbølger gaae;
Der Dal og Skov og Hav har Røst
Med Gjenklang dybt i nordisk Bryst.

Liig Guldglandsstrøm ved fremmed Strand,
Flyer billedskjønne Drømmeland —
Afsted, afsted! rul hen, o Strøm!
Henflyv i Sang, du gyldne Drøm!

Gjenhilsen til Fædrelandet. *)

(November, 1819.)

Fra Middagens straalende Sommer
Mod Midnat og Vinter den Reisende gaaer;
Med Blomster af Snee i sit Haar,
I Stormen med Sang han dog kommer;
Han kiender og priser den balthiske Strand —
Han hilser sit Fædreneland.

Jeg drog over Bjerg, gjennem Dale,
Henrulled paa Rhinens og Tiberens Strøm,
Jeg svimled i herlige Drøm;
Men, o! kunde Bjergene tale,
Og Floderne nævne den Fremmedes Savn —
De nævned mit Fødelands Navn.

Paa Simplons og Grimselens Høie,
Ved Gletschernes Iis, paa den evige Snee,
Jeg Stjerner ved Dag kunde see;

*) Efter nogle Maaneders Ophold i Wien, Berlin og Dresden, hvor især Billedgalleriet og det mig uforglemmelige Bekjendtskab med Digteren Ludvig Tieck forlængede mit Ophold, vendte jeg i den frembrydende Vinter 1819 over Hamborg tilbage til Danmark.

Dog stirred den Fremmedes Øie
  Fra Middagens Stjerner mod Midnattens Sol,
  Mod Nordens den trofaste Pol.

Her funkler i Natten min Stjerne,
  Hid peged magnetisk Nordvandrerens Stav:
  Her saae jeg — fra Heltenes Grav,
Fra Romas Ruin i det Fjerne —
  Paa Kæmpernes Høie, ved Storhavets Strand,
  Din Skytsaand, mit Fædreneland!

En Kæmpe, sneelokket, han hviler
  Ved Hjerternes Skjold og med Kollen i Haand,
  Og nærmer sig Midnattens Aand,
Fra Hjerternes Land den bortiler,
  Hvor Troskaben stander, en Kæmpe saa stor,
  Hvor Freden hos Kjærlighed boer.

Velsignet for evig du være!
  Velsignet og priset blandt Riger paa Jord!
  Du Troskabens Fristed i Nord!
Det Navn du evindelig bære!
  Modtag nu og Sønnen, som, kjærlig og tro,
  Hos Fædrenes Grave vil boe!

Her vil jeg i Midnatten stande,
  Og lytte til Aanden og Strængene slaae,
  Og hvad i det Fjerne jeg saae,
Hvad herligst henrev mig i fremmede Lande
  Skal Sjælen opflamme paa Kjærligheds Strand
  Til Qvad om mit Fædreneland.

Det øde Slot,

Eventyrdigt i fire Sange,

(skrevet 1821).

Første Sang.

I dunkle Skov, ved Østersøens Bølge,
Der laae en Ridderborg i gamle Dage;
Vil did du til den grønne Brink mig følge
Og kalde det henfarne Liv tilbage,
Da skal du see hvad Krøniken maa dølge:
Heelt sære Billeder du skal opdage,
See Gjenfærd gjennem øde Haller svæve,
Og Blomster af Ruinerne sig hæve.

I hundred Aar den gamle Borg stod øde;
Paa Taarnets Kobbertag nu Mosset groede.
Hver Nat i Hallen hule Drøn der løde,
Og Ingen meer sig til dens Ly betroede;
Men udenfor de Mure, dunkelrøde,
Borgkastellanen uforstyrret boede:
Der, med sin Datter i den lave Hytte,
Han ene skulde Borg og Skov beskytte.

Et gammelt Ridderharnisk stod umærket
I dunkle Krog; det syntes sig at skamme
Ved Stue-Freden, mens, bag Seierværket
Af Træ og Sand, det skjulte mangen Skramme;

Om Martins Bryst det havde tidt forstærket
De Christnes Muur mod Tyrkens Sværd og Flamme,
Til Kirken havde Jorsalskæmpen givet
Sit Riddergods; nu eied han kun Livet.

En Vinterqvel ved Arnen Martin læste
I Helgenbog. Den vakkre Fylla hørte
Opmærksom paa hvert Ord; foruden blæste
Decemberstormen. Maanen sig tilslørte.
Da lød i Skoven som en Lyd af Heste,
En kraftig Haand ved Dør og Klinke rørte,
Og see! en Riddersmand indtreen i Stuen,
Og bad om Ly og Plads ved Arneluen.

Den Gamle reiste sig; skjøn Fylla bæved:
End ei hun Riddersmandens Aasyn skued.
— En Falk forlod hans Haand og glad hensvæved
Paa Pigens Skjød, af Vinterkulden kuet; —
Af barnlig Fryd nu Pigens Barm sig hæved,
Og yndigt Jomfrukindens Roser lued:
Sin Barndomsven Svend Halvor hun gjenkjender —
Med gyldne Sporer kjæk han nu hjemvender.

„Velkommen“! — raabte Oldingen og krysted
Ham til sit Hjerte — „skal jeg troe mit Øie?
Du lille Helt, som naaede mig til Brystet,
Maa ordentlig dig nu til mig nedbøie —
Og Ridder! — nu! forgjeves ei forlysted
Dig Heltesagn paa Oldtids Kæmpehøie.
Kom! sæt dig ned! fortæl din djærve Fore!
Hvo gav Dig Ridderslag og gylden Spore?“

„Vor store Konge“ — Halvor bly gjenmæled
Og satte sig ved Arnen ned fortrolig;
Paa Fyllas røde Kind hans Øie dvæled,
Og Hjertet slog mod Pantsret glad urolig —
„Den Aand“ — vedblev han — „der som Barn besjæled
Ved Kroniken mig i din stille Bolig,
Den har mig gjennem Kamp og Seir ledsaget,
Og ei forgjeves jeg mit Sværd har draget.

„See! Fyllas Falk har trolig mig ledsaget
Paa Land og Sø; nu troløst først den glemmer
Sin Herre paa den Haand, som den opdraged;
Dog lad den hvile der! som den, jeg gjemmer
Hvert herligt Minde. See! jeg har medtaget
Et Bytte fra Arconas hede Emmer:
Til Fylla rev jeg dette Baand af Flammen,
Da Svantevit i Støv og Gruus faldt sammen.“

Et gyldent Armbaand han den Jomfru rakte,
Og vedbled fro om Kampen at fortælle
Og Kongen, som i Gruus Arcona lagde:
„Han og vor Biskop stod som Kullens Fjelde
I Tordenveir — de Storm og Lyn foragte —
De trodsed mægtigt Vendens Trolddomsvælde;
Vel maae vi frygte Gud og Kongen ære:
For dem nedstyrted Rylands Afgudshære.

„Den store Valdemar mit Liv tilhører;
Næst Gud og Kongen jeg de Skjønne tjener;
End Ingens Farve jeg i Skjoldet fører;
Dog det — jeg haaber — Gud mig og forlener.

Jeg Orlov har til atter Venden rører
Sig til en Dyst; saalænge vel jeg mener
Vil Fader Martin Huusly mig tilstede
Paa Ridder Brunos øde Riddersæde.“

Skjøn Fylla gyste; gamle Martin smiled:
„Du Vovehals!“ — udbrød han — „Fast saalænge
Jeg mindes kan, der Ingen trygt har hvilet;
Til sligt et Huusly skal ei Halvor trænge.
Er alle dine Frænder end bortilet,
Din Faders Ven har end to Gjestesenge;
Jeg seer, du gamle Venner ei kan glemme —
Nu vel! saa vær da i min Hytte hjemme!“

„Tak!“ — svared Halvor — „intet Slot paa Jorden
Er som dit Skovhuus smukt: her jeg gjenfinder
Det gamle Boskab i den gamle Orden:
Her hilse mig saamange kjære Minder —
Og, Fylla! hvor du rank og smuk er vorden!
End, seer jeg, vintergrønne Krands du binder
Og ei ved Juletid Guds Søn forgjætter;
Men Blomster i hans Tornekrone fletter.“

„Det var ei godt, hvis ham vi glemte“ — svared
Den fromme Gubbe — „ja, Christ være lovet!
Han baade Sjæl og Legem har bevaret:
Med gamle Tro hver Nat vi her har sovet
I Fred og Ro, mens du har vidt omfaret
Og Liv og Blod for Land og Konge vovet.
Siig hvad du saae af fremmed Skik og Sæder,
Imens min Fylla Nadveren bereder!“

Nu Halvor satte Sværd og Skjold tilside;
Men Fyllas Haand det blanke Harnisk løste —
Hans Øie faldt paa de Smaafingre hvide:
Han bævende af lønligt Haab dem kyste.
Skjøn Fylla gik; — i hendes Øine blide
En Taare glindsed. — Halvor Tillid øste
Af Gubbens Ro: om Sorg ei her han drømte;
Fra Læben nu fortrolig Talen strømte.

Og han fortalte Alt, hvad ham var hændet,
Fra den Tid han, en liden Pilt, var draget
Af Faders Huus: hvorlunde Æren blended
Ham mangengang og henrev ham i Slaget
Til vild Bedrift; men Herren havde sendet
En trofast Ven ham under Vaabenbraget,
Og ved den norske Ridder Olafs Side
Han havde lært med Christensind at stride.

„Ak! denne Ven“ — han sukked — „er forsvundet:
Da vi fra Vendertoget kom tilbage,
Han til sin elskede Alvilde stunded:
Til Fruerburet iled han saa sage;
Men det var tomt, den gamle Vogter bundet,
Og han fortalte under Suk og Klage
Hvorlunde trende Mænd ved Midnatstide
Var med den Jomfru dragne bort saa vide.

De havde baaret Riddersværd og Pantser;
Men bag Visiren dølget Niddingsvanden
Og ført den bundne Mø blandt skarpe Landser,
Trods hendes Graad, til deres Skib ved Stranden.

Jeg saae min Ven som uden Bid og Sandser,
Paa lække Baad bortiled Riddersmanden:
Sin Brud han søgte paa den høie Bølge;
Jeg stod tilbage, skulde ham ei følge.

Han bort mig stødte. — Ak, som død begræder
Tre Maaneder jeg Vennen nu, hin gjæve —
Jeg styrted mig med Pantser og med Klæder
I Bølgen efter ham — jeg vilde leve
Og døe med ham; »dig venter Liv og Hæder —
Bliv!« — raabte han. — Jeg Baaden saae bortsvæve,
Og maatte ubønhørt tilbagesvømme,
Mens han bortfoer paa Havets vilde Strømme.

Forgjeves har jeg paa en Snekke siden
Omtumlet mig til fjerne Øer og Lande —
Jeg fandt ham ei. — Een Trøst jeg har, skjøndt liden:
Hans Liig jeg ikke saae paa fjerne Strande;
Maaskee vi samles end engang i Tiden,
Hvis ei, saa skal han visselig dog stande
Paa Evighedens Kyst og mig modtage,
Naar jeg har fuldendt mine Prøvedage.« —

Dybt Halvor sukked. Gamle Martin hæved
Til Frelseren paa Korset fromt sit Øie;
I hvide Øienhaar en Taare bæved:
»Vær lovet« — bad han — »Herre i det Høie!
Du gav, du tog. — For mig er og bortsvævet
De Faa, til hvem jeg kjærligst kunde bøie
Mit Hoved ved de vilde Verdensstrømme —
Jeg kunde heller ikke til dem svømme.«

„O!“ — vedblev Halvor — „saa er kun de Sjæle,
Som mig har elsket; Ingen har jeg hadet;
Dog Een — hvi maa jeg ved hans Minde dvæle —
Een har Guds Sol med sine Straaler badet,
Som jeg har seet for Mørkets Magter knæle:
Mit Sværd han døved; ei dets Od ham skaded;
Men, visselig! han skal til Regnskab drages —
Her — tænker jeg — skal Meget end opdages.“

Den Gamle spurgte studsende: „Du mener?“
„Den Ridder mener jeg, som her har Magten,
Ham, i hvis Sold som Kastellan du tjener.
Engang med ham jeg gik paa Nattevagten
Ved Kongeleiren. — Kløgt hans Sjæl forener
Med Vildhed — og som der i Bjørnedragten
Han vanked om og sang i Maaneskinnet,
Det var som Hedningqvadet ham forblinded.

„Han taled nu saa løndomsfuldt fortrolig,
Men haaned fræk min Tro paa vor Forsoner
Og gode Aanders Samfund i Guds Bolig.
Om underjordiske, forborgne Zoner
Han mumled gaadefuld. Jeg blev urolig:
Jeg syntes alt at høre Dybets Toner —
Da saae jeg Lygtemænd i Mulmet flamme,
Jeg saae ham knæle og en Formel stamme.

„Da greb jeg til mit Sværd og ud ham kræved
Paa Liv og Død. — „Du Daare!“ — han mig svared —
I Herlighed du kunde have levet
Dit hele Liv, hvis ei du var opfaret

Saa taabeligt: vi kunde have hævet
En Skat i denne Stund; nu har du sparet
Os for den Møie." Med de Ord han flyede —
Og jeg var lam i Armen til det gryede.

„Men nu jeg kom ihu, at ingen Anden,
End denne Ridder med de vilde Blikke
Og Bjørnehjelmen trykket dybt i Panden,
Forsvared Vendens grumme Afgudsskikke;
Og da mod Svantevit vi slynged Branden
Og Øxerne, han rørte Haanden ikke,
Men havde sig ved Tempeldøren stillet,
Da Djævlen flygted fra det knuste Billed.

„Du har vel hørt" — vedblev han — „om den sorte
Forunderlige Skikkelse, som svæved
Igjennem Templet, da vi gjennemborte
Hiin lede Afgud; fast hver Ridder bæved;
Men da vi lukked Afgudstemplets Porte,
Sig Ridder Bruno paa en Ganger hæved,
Hvortil man ei i Verden Mage kjendte —
Dens Manke lyste, og dens Øine brændte.

„En saadan Ganger, veed du, Venden æred
Som Svantevits; den Ingen turde røre,
Undtagen Afgudspræsten, som den næred.
Hvor nu den Ridder Bruno kan tilhøre,
Det veed jeg ei; — selv Banret, som besværed
Saa sælsomt os, og som vi tidt saae føre
Til unaturlig Rasen vilde Vender,
Det har jeg seet i Ridder Brunos Hænder.

„For Kongens Raad jeg over Bruno klaged;
Men blendende bevifte han for Alle,
At jeg mig, som en Drømmer, selv bedraged —
Og han blev frikjendt. — Himlen tør jeg kalde
Til Vidne paa hvad Meer jeg har opdaget,
Og vist engang skal Lys derover falde;
Men først jeg vil hans øde Borg bestige:
Den veed vel Meer, end Levende kan sige.“

Nu Halvor taug. Betænksom Gubben flytted
Paa Haanden hvide Hoved; da indtraadte
Skjøn Fylla og til Nabver Bordet flytted
Med Halvors Hjælp. Hvergang hans Blikke naaede
Den fagre Mø, hun rødmed og forbytted
Tidt simple Huusgeraad, og bly forraadte,
At Tankerne fra Donten sig forvilded.
— De satte sig og bad og Hungren stilled.

Og nu faldt Talen atter paa den øde
Forfaldne Borg og Brunoslægtens Levnet;
Da svandt fra Fyllas Kind de Roser røde.
Men Gubben taled: „End har Ingen stævnet
Ustraffet her til Vidnesbyrd de Døde;
Men rædsomt de Formastelsen har hevnet,
Hvergang en Vandrer Fod paa Borgen satte
I Haab om der at finde skjulte Skatte.

„Hvad jeg har hørt og seet, du skal dog vide,
— Var det nu kun iaften ei saa silde!
At drømme just om Sligt jeg ei kan lide,
Og nødig jeg min Fylla skræmme vilde —

Du selv kan høre det ved Midnatstide,
Hvor sælsomt i den øde Hal de spille:
Du kan fra Vindvet i mit Gjestekammer
See Lyset, som i Riddersalen flammer.

„Og vil du tans i Nattens Stilhed lytte,
Du vist skal høre underlige Stemmer;
Men voo dig ikke af min stille Hytte!
Kun her du tryg den fjerne Lyd fornemmer.
Hvorlunde de det gamle Boskab flytte
Jeg tidt har hørt; dog Sligt ei Krigsmænd skræmmer;
Men vel jeg grued, naar i Maaneglandsen
Jeg saae de blege Skikkelser i Dandsen.

„Det Syn jeg ei fordrager: lydløst svæve
De op og ned i hvide Dødningklæder,
Og, glidende som Skygger, de henbæve
I lange øde Hal; Hvo da indtræder
I deres Samfund, han vil neppe leve
Til Sol staaer op. — Men siig, hvad fattes Eder?
I sidde der saa blege og henstirre
Mod Gluggen hist; — hvad Syn maa Jer forvirre?“

„Jeg saae et Ansigt, Fader!“ — Fylla stammed. —
„Jeg saae det ogsaa“ — svared Halvor, rolig,
Og over sin Forbauselse sig stammed —
„Bliv ved! med det Syn er jeg alt fortrolig:
Det har alt eengang før min Sjæl opflammet
Til at udforske denne Aandebolig.
Det blege Qvindebilled er forsvundet:
Hun saae, jeg havde rigtigt Veien fundet.“

„Du taler underligt“ —, den Gamle svared —
„Du har dog aldrig Samfund med de Døde?“
„Nei, — Fader Martin! men jeg har erfaret
Heelt sære Ting, som Faa i Verden møde:
I Drømme har hiin Dødning aabenbaret
Mig Ting, hvorved jeg maa af Harme gløde;
Dog end i Mulm jeg famler halvt iblinde —
Lys skal jeg først i Brunos Haller finde.“

„Nu vel!“ — tog Gubben Ordet — „saa jeg hindrer
Ei meer dig i dit Forsæt, djærve Ridder!
— En vigtig Drøm jeg altid vel erindrer
Og følger Vinket, hvis det kun ei strider
Mod Guddomsloven i mig. — Herligt tindrer
Dit Øie, Halvor! og som der du sidder
Med Haanden paa dit Sværd, du ret mig huer:
Med dig er Gud, om Helved saa dig truer.

„Med Gud i Sind og Mandemod i Barmen
Vi vel tør gaae en Aandehær imøde;
De Skjønne har jo Krav paa Ridderarmen,
De være levende! de være døde!
Følg Vinket da! — Maaskee i Vaabenlarmen
Du bedre stod, end i de Haller øde;
Dog her jeg ei tør holde dig tilbage —
Men nu jeg agter selv dig at ledsage.“

„Nei“ — svared Halvor — „nei, du brave Gamle!
Bliv du hos Fylla! gaaer kun trygt til Hvile!
Jeg skal ei uden Lys i Natten famle:
Jeg seer en kjærlig Ledestjerne smile

Hvorhen jeg gaaer; jeg kan dens Straaler samle
I Hjertets dybe Kammer og bortile
Var det saa gjennem Dybets Flammebølger —
Min Barndomsstjerne med sit Blink mig følger."

Han saae paa Fylla, og hans Blikke lued;
Men Øiet hun nedslog — og veg — og bæved,
Og nu for førstegang en Ring han skued
Paa hendes Haand; en rædsom Tanke svæved
Frem for hans Sjæl, og svimlende han grued;
Men da han atter vildt sit Øie hæved,
Han saae ei Fylla. Ene med sin Jammer,
Hun sad og græd saa saare i sit Kammer.

Og Halvor sank i gamle Martins Arme:
„Siig — stammed han — „har Fylla sig trolovet?
Du tier — svar mig!" — „Ja, det Gud forbarme!"
— Den Gamle sukked — „i mit gamle Hoved
Jeg kan det aldrig faae — men maa ret harme
Mig over det: her er for Meget vovet.
Hun aldrig elsked ham, men gav dog efter —
Gud veed, jeg stred imod af alle Kræfter."

— „Hvem er det? Gamle! — hvad er det du siger?
Hun elsker ei! — saa være Himlen takket!
Hvem er det?" — „Jeg vil haabe dog, han sviger
Sit Løfte selv — hvad han har foresnakket
Det arme Barn, veed Himlen: hun undviger
Mig stedse naar jeg spørger. — Han har flakket
Saa vide om alt længe; ak! desværre!
Du vel ham kjender — det er Borgens Herre."

„Hvad! Ridder Bruno?“ — Halvor skreg og blegned
„Ja“ — sukked Gubben — „Gud til Godt det vende!
Det seer heelt broget ud.“ — Fast Halvor segned
Til Jorden ved de Ord. — „Han eie hende!“
Nei“ — svoer han — „nei, mit gode Sværd har hegnet
Om Uskyld før; dog vil end Jorden brænde
Os under Foden nu — vær rolig, Fader!
Ei for slig Nidding Fylla jeg forlader.

„Jeg elsker hende: Fyllas rene Billed
Har som en Barndomsengel mig ledsaget,
Naar jeg i Verdensvrimlen mig forvildede;
Det har mig atter til din Hytte draget.
En Slange, seer jeg vel, har her sig stillet
Imellem os; dog Ormen har ei naget
Den favre Lillies Rod: den har kun truet —
Jeg raster ei, før jeg dens Braad har kuet.

„Om Fylla mig kan elske, veed jeg ikke;
Men frelse hende fra en Niddings Arme,
Det vil jeg, om saa aldrig hendes Blikke
Til mig skal lue skjønt i Elskovsvarme.
Min Ridderhandske vil jeg Bruno skikke“ — —
„Ak! Halvor!“ — sukked Gubben — „i din Harme
Du glemmer, at hun selv ham jo har givet
Sin Ed og Tro: den løses kun med Livet.“

— „Min Gud! hvor kunde Fylla det? — O Fader!
Kald hende hid! — selv maa hun mig det sige —
Hvis hun den Ridder elsker, som jeg hader,
Jeg aner List og Svig her uden Lige.

Dog, Fader! vogt dig, at du ei oplader
Din Læbe om min Elskov! — jeg maa vige
Tilbage, til min Himmel sig opklarer,
Er nu kun hendes Ridder og Forsvarer."

„Kom, følg mig!" — svared Martin og oplukked
Den lille Dør til Fyllas Sovekammer:
Der laae hun, knælende, og bad og sukked;
De Kommende hun saae ei i sin Jammer.
De gule Lokker nedhang — Taarer slukked
De fromme Himmeløines milde Flammer:
Hun bad om Kraft til Hjertet at betvinge,
Og taus det tunge Offer at fuldbringe.

„Mit Barn!" — udraabte Gubben — „kan du dølge
For mig, hvi her i Løn din Taare rinder?"
Angst foer hun op; med Haarets gyldne Bølge
Hun skjulte grædende de blege Kinder:
„O!" — sukked hun — „lad mig min Skjæbne følge!
Jeg tie maa — en Ed min Læbe binder."
„Jeg veed alt Nok" — lød freidig Halvors Stemme —
„Græd ikke, Fylla! al din Sorg du glemme!

Hvormed end Ridder Bruno dig har truet,
Frygt ei hans Magt! den skal som Skyggen svinde!
For ham, jeg seer, dit Hjerte aldrig lued;
Ved ingen Trudsel han din Haand skal vinde."
— Brat Halvor taug; thi gjennem Vindvet skued
Et Glimt han atter af hiin hvide Qvinde,
Som bønlig til det øde Slot ham vinked,
Hvor Lyset alt i Riddersalen blinked.

Han gik og rusted sig til Nattetoget;
Et Blik til Fyllas Dør hans Manddom hærded:
Den dunkle Vei ham tyktes blomsterbroget,
Og Synerne han vented uforfærdet.
Han rustet stod; dog end han savned Noget:
Et misligt Vaaben her ham tykkes Sværdet —
Da greb han Billedet med Tornekrandsen:
„Følg du mig!“ — bad han — „gjennem Dødningdandsen!“

Han aabned Døren. — Hvor han vandre skulde,
Var mørkt som i en Grav. Vildt Blæsten sused;
Da saae han lynsnar gjennem Skoven rulle
En ildrød Karm; den rasked forbi Huset
Til Slottet op, det øde løndomsfulde,
Og Gnisterne fløi efter den i Gruset.
Det sære Ildspor Riddersmanden fulgte. —
Og Skoven snart i Nattens Mulm ham dulgte.

Anden Sang.

Mens Halvor gik med Sværd og Kors til Borgen,
Hvor gaadefulde Varslers Vink ham kaldte,
Sad fjernt paa Lesjøes Kyst, nedtrykt af Sorgen,
En Riddersmand, med Haand paa Sværdets Hjalte;
Af Bølgen kasted did den samme Morgen,
Sin Skjæbne han den gamle Præst fortalte,
Hvis gjestfrie Tag for Stormen ham beskytted.
Den Gamle passed Lampen taus og lytted.

Den Ridder — Olaf var, hiin fromme brave
Ulykkelige Helt, hvem Halvor troede
Forlængst nedsjunken mellem Dybets Grave;
Med sænket Hoved end hans Livsblomst groede:
Sin Brud han havde søgt paa fjerne Have;
Men tause Bølgerne ei efterlode
Det mindste Spor, og ingen Stjerne viste
Ham Glimt af Haab, indtil han her forliste.

Han var en Trønder, stærk som Klippelandet;
For Slettens fagre Mø hans Hjerte banked;
Men fast som Dovre han i Kampen standed
Og Ærens Blad til Elskovsblomsten sanked;
Han trofast havde Sind med Venner blandet,
Og over Valen han ei ene vanked:
Som David og som Jonathan tilsammen
Stod han og Halvor altid først i Flammen.

Hans Kinder blussed som hans Sjæl i Striden,
Dog, krigserfaren, han hvert Sværdslag maalte,
Mens Dannerhelten, som ham stod ved Siden
I Himmelpantsret, som en Jomfru straalte.
Nordmandens Lokker mørknet var af Tiden,
Hans faste Arm et større Glavind taalte;
Dog nødig han den lyse Yngling savned,
Men tidt ham som en Broder kjær omfavned.

Nu sad han, hvilende den høie Pande
Paa trætte Kæmpehaand; i Heltens Øie,
Det store, dunkle, mørke Tanker stande
Heelt sørgeligt: sin Stjerne seer han høie

Sig mod dens Nedgang: Danmarks grønne Strande
Ei værned Englen meer, den rene, høie,
For hvem næst Gud han havde stridt og levet —
Forladt, hun fjernt i Røverhænder bæved.

„O!" — sukker han — „har de dig dræbt, Alvilde!
Hvi har du mig da ei et Varsel givet?
Det skulde mig ved denne Angst dog stille,
Og da udslukkes vist for mig og Livet;
Dog nei, du lever end! din englemilde
Din rene Sjæl har du vist ei opgivet
For Morderhaand: tidt Dolke før dig trued;
Men Morderen blev lam, naar han dig skued.

„Ja, Gubbe!" — vedblev han — „den Mø, jeg søger,
Jeg alt som Barn af Røverhaand har revet.
Om hendes Stamme skal i gamle Bøger
En sælsom Hændelse der være skrevet:
I Brunos Ridderborg — hvor nu det spøger,
Som man har sagt — har hendes Fædre levet.
Ved Svig er den berøvet dem og hende,
Derfor forfølges hun af Mordersvende.

„Hun af sin ædle Slægt nu er den sidste
Og har end Krav paa Godset og paa Borgen,
Som Ridder Brunos Stammefader vidste
Sig at tilrane; derfor hendes Morgen
Saa skyfuld var. Tidt efterstræbt med Liste,
Hun for sit Liv dog ofte glemte Sorgen,
Men stoled fromt paa Herrens Haand foroven
Og gik tidt ene, sorgløs, om i Skoven.

„Da jeg drog bort til Kamp for Broderlandet,
Da gav hun mig sin Tro og dette Bælte —
Deri hun har med konstig Haand indblandet
Heelt mangen Daad af fromme Christenhelte;
Med det jeg har i mangen Dyst bestandet,
Det styrked mig, naar Liv og Blod det gjeldte,
Ved det du drog mig af den dybe Bølge —
Det skal engang mig under Mulde følge.

„Men hun — ak! hun er borte. — Gode Gamle!
Du ynkes, troer jeg, ved en Fremmeds Klage —
O! skulde jeg hvert ædelt Træk dig samle
Af hendes Liv og Aasyn, hele Dage
Jeg kunde tale, dog du vilde famle
Iblinde og ei Billedet modtage
Saa reent, saa skjønt, som for min Sjæl det svæver,
Som det i Verden rører sig og lever.

„Ak! hvis de brune Lokker nu“ — han sukked —
„Alt smuldred i en Grav — ak! var nu Øiet,
Det dunkle, sjælefunklende, alt lukket,
Og Kinden mod den høie Barm nedbøiet —
O! hvi har Bølgen da mig ikke vugget
I Dødens Blund og sidste Ønske føiet!“
— Han taug. Den Gamle rørtes ved hans Smerte
Og trøstede med milde Ord hans Hjerte.

„Vel kjender jeg ei Elskovs Fryd og Qvaler“
— Tilsidst han sagde — „jeg har tidlig fæstet
Mit Øie til den Sol, som aldrig daler,
Har Verden som en eenlig Pilgrim gjestet —

Forgjeves du mig Qvindeskjønhed maler:
Kun ham, som for os Alle blev korsfæstet,
Jeg saadan kan min hele Sjæl hengive,
At brændende den vil fra Jord sig rive —

„Dog derfor ei miskjender jeg hos Eder
Den høie Kjærlighed for rene Qvinder,
Som Ridderaanden gjennem Verden leder
Og med sit Rosenbaand til Himlen binder;
Men naar de briste, disse Rosenkjæder,
Det tykkes mig et Varsel just, der minder
Om Roserne, som, nærmere Guds Throne,
Omblomstre evigt Herrens Tornekrone.“

„Ti stille, fromme Fader!“ — Olaf svared —
„De Himmelroser jeg vel og skal finde:
For mig har og en Gud sig aabenbaret,
Og ham jeg glemmer ei for Mand og Qvinde;
Dog Straalen, som min Vandring har opklaret,
Du aldrig saae, og seer den ingensinde.“
Han taug. Ved Bedepulten Præsten knæled.
Paa Axelskjærset Olafs Øine dvæled.

Det stunded alt mod Midnat. Præsten bænked
Sin Gjest paa Sovekamrets Bænk; da banked
Det haardt paa Porten. — Ridderen hensænket
Sad i sin Sorg. — Men Præsten ene vanked
Af Døren ud, at see Hvo ham vel skjenked
Saa seent Besøg. (Hans Huusfolk just var sanket
Til Bryllupsgilde fjernt ved Dens Ende:
De kunde først ved Gry tilbagevende.)

Han aabned Porten. See! da kom ham trende
Formummede og stærke Mænd imøde,
Bød Taushed ham, med dragne Sværd ihænde:
„Vælg mellem Døden flux og Guld det røde!"
— Lød deres Ord — „Du har de Vilkaar tvende:
Om vi skal Sværdet i dit Hjerte støde,
Hvad heller du til Kirken os vil følge
I denne Stund — og sværge det at dølge."

— „Hvad skal jeg der?" — „Ei derom nu du spørge!
Sværg eller dø!" — „For Døden ei jeg bæver,
— Den Gamle svared — „Dog jeg først maa sørge
For Sjælen: den kan døe, om jeg end lever;
Om hvad I vil af mig, jeg vel maa spørge." —
— „Hvad mod dit Embed strider Ingen kræver;
Kun maa du sværge, at det dulgt skal blive:
— En Døende du Sacrament skal give."

„Nu vel! ved Gud og Christ det være svoret!
Jeg kjøber ei mit Liv med nogen Brøde:
Før maatte I mig have gjennemboret —
Af Dødsfrygt ei, og ei for Guld det røde
Jeg gjør min Pligt" — „Ti! skynd dig, Præst! ved Choret
Vi vente dig: med Kalk og Disk du møde
I denne Stund! men hvis din Ed du bryder,
Dit Hjerteblod i denne Time flyder." —

De Voldsmænd gik. — Alene Præsten træder
I Huset ind. Paa Sovebænken stille
Hans Gjest nu blunded. Præsten taus bereder
Sig til sin Gang — sin Ed han holde vilde. —

Nu drog han paa de hvide Messeklæder,
Tog Rosenkrandsen, Kalken og den lille
Forgyldte Disk i fromme Haand — og sukked,
Mens ængstelig han gik — og Døren lukked.

Paa Kirkestien tidt han sig besinded
Og standsed ofte, men gik ei tilbage;
Nu saae han, der et Lys fra Choret skinned,
Dog end han kunde ingen Sjæl opdage.
Ved Sacristiet seer han Nøglebindet
I Døren hænge; den foer op saa fage:
En prægtig Riddersmand imod ham træder —
For Altret staaer en Mø i Sørgeklæder.

„Forret dit Embed!" — lød en rædsom Stemme —
Til Pigen Riddersmanden Præsten førte;
Et dæmpet Suk han syntes kun fornemme —
Et Flor den tause Sørgende tilslørte.
Forsigtig, saae han Svend, som Ridder, gjemme
Sit Aasyn vel; de taug og ei sig rørte;
Men, truende, de dragne Sværd fremviste
Ved Siden af en sortbetrukken Kiste.

For Altret nu den tause Dame knæler,
Og Præsten hende Sacramentet rækker;
Dog, mens han ved den tunge Pligt end dvæler
Og fromt sin Arm mod Frelsens Himmel strækker —
Op Olaf farer, brat af Angst besjælet
Til uvis Daad: en rædsom Drøm ham vækker —
Han griber Sværdet, styrter ud iblinde
Og seer hvor Faklerne i Kirken skinne.

Han styrted did, og som han Foden satte
I Kirkens Dør, han Ridder Bruno kjender
Paa Rustningen — og synes alt at fatte
En rædsom Londom her; han Øiet vender
Mod Alteret, og i de Straaler matte
Han Præsten seer, som nu sin Gjerning ender,
Og Pigen, som, beredt til Død, sig hæver
Og mod den aabne Kiste taus henbæver.

Alt slynge Morderne de blanke Sværde
Og vente Ridder Brunos Vink — da kløved
Just Olafs Sværdslag ham den brede Herde —
Og brølende han vælter sig i Støvet.
Det Sværdslag mægtigt Svendene forfærde;
Mod dem foer Ridder Olaf, uforfærdet —
Kjæk, Præsten greb den faldne Ridders Klinge,
Skjøndt Gubben neppe mægted den at svinge.

Een Morder faldt; de Andre Flugten toge,
Og nu den Skjønne Sløret rev tilside:
Snart Barm mod Barm to glade Hjerter sloge —
Alvilde stod ved Ridder Olafs Side.
I salig Fryd de neppe Aande droge,
Paa Kinderne randt Glædestaarer blide,
De priste Gud; men nu en Røst de hørte —
Paa Gulvet Ridder Bruno end sig rørte.

„Forbind mig!“ — skreg han — „skal jeg da forbløde?“
„Ha lever du end? Nidding!“ — Olaf svared
Og vilde Sværdet i hans Hjerte støde;
Dog Fiendens Afmagt nu hans Liv bevared —

„Lev" — sagde Olaf — „til du mig kan møde
I aaben Kamp! er end du ikke faret
Til Helved alt, din Stund dog vist skal komme —
Tænk paa din Sjæl nu, til din Frist er omme!"

Og nu forbandt de Kæmpens Saar og førte
Ham til en Braa, hvor, pleiet og forvaret,
Til Eder kun han Hedningtungen rørte:
Paa Snekken flux hans Svende var bortfaret,
Men nu Alvilde, tryg og glad, afslørte
Den hele Niddingsdaad og aabenbared
For Præsten, ved sin elskte Ridders Side,
Hvad Nød og Trængsel nys hun maatte lide.

Bortslæbt af Ridder Brunos Leiesvende,
Hun smægted længe først i eenligt Fængsel;
Da endlig selv han traadte frem for hende,
Hans Had forvandled sig til Elskovslængsel,
Og Kæmpen hende gav de Vilkaar tvende:
Med ham at leve — eller døe i Trængsel.
Det sidste Kaar hun valgte ufortrøden,
Bad kun om Herrens Sacrament før Døden.

Det negted vel Tyrannen ei den Fromme;
Dog først med Dødens Gru han vilde skrække
Den svage Mø — men Trudslerne var tomme:
At hun fra Dødningkisten skulde række
Ham Haanden, naar alt Haab om Liv var omme,
Det vented end til sidste Stund den Frække;
Hvis ei — var Kisten aaben, Graven rede,
Og Tiden maalt, hvori hun maatte bede.

„O!“ — hvisked hun og sank til Olafs Hjerte —
„Min Sjæl var alt hos Gud i Himmerige;
Dog tænkte jeg paa dig og paa den Smerte,
Du maatte lide, som ei saae din Pige
Paa Jorden meer, og alt hvad jeg begjerte,
Var kun endnu dig et — Farvel at sige;
Jeg syntes alt fra Jorden mig at svinge —
Da hørte jeg dit Ridderglavind klinge.

„Og nu jeg viger aldrig fra din Side:
Hvorhen du farer, jeg dig tro vil følge.
Kan jeg end ei, som du, med Sværdet stride,
Dit Hjerte jeg med Skjoldet dog kan dølge;
Jeg paa min lille Nordbak let kan ride,
Jeg ræddes ikke for den dybe Bølge:
Har jeg min Tro og Kjærlighed dig givet,
Saa vil jeg nu dig følge gjennem Livet.“

„Du Elskelige!“ — Olaf fro gjenmæled
Og Armen henrykt om den Skjønne slynged —
„Mens, bedende, paa Gravens Rand du knæled,
Jeg i mit Blund dig til et Brag saae klynget:
Dit høie Blik paa Himlens Stjerner dvæled;
Men mig en qvalfuld Anelse betynged;
En Engel vist mig til din Frelse førte —
Nu har jeg dig — vor Elskov Himlen rørte.

„Alvilde! see! — her staaer en Herrens Tjener“ — —
— Foer Olaf fyrigt op — og Brudens Kinder
Blufærdigt rødmed: „ikke saa jeg mener“ —
Hun hvisked ømt — „et Løfte strengt mig binder:

Det maa opfyldes, før jeg mig forener
For Altret med dig; nu dit Ord mig minder
Om Ringen paa min Stammemoders Finger —
Med den jeg først Velsignelse dig bringer.

„Min Fader gav et Bud mig, da han døde,
Og, visselig! jeg skal det ei forsømme:
Hans Ord mig som en sælsom Gaade løde;
Men det var aabenbaret ham i Drømme:
Jeg ved hans Fædres Slot, det gamle, øde,
Opsøge skulde hendes Grav, den ømme,
Ulykkelige Moder for vor Stamme —
Der skulde jeg Velsignelse annamme.

„Af hendes Haand jeg skulde først imodtage
Min Brudering —, saa varsled han i Døden.
Derpaa jeg tænkte tidt i gamle Dage;
Det faldt mig ofte tungt paa Sind i Nøden:
Derfor — jeg troede — veg fra mig tilbage
Velsignelse og Held, mens Morgenrøden
Alt paa min Elskovshimmel Roser strøede —
Fordi min Lykke dog var hos den Døde."

Den Gamle studsed. Ridder Olaf sukked:
„Velan! saa først jeg Ringen med dig søger!
Din Slægtebog er underligt tillukket;
Men — hvad der ogsaa staaer i Skjæbnens Bøger,"
Endnu blev ei din Stammes Lys udslukket,
Skjøndt det i dine Fædres Haller spøger.
Hvad Løndom ogsaa der i Mørket hviler —
Din Stjerne klarlig gjennem Natten smiler.

„En Ven jeg har" — vedblev han — „som jeg gjerne
Gav Dage af mit Liv for at gjenfavne;
Han søger mig maaskee nu i det Fjerne,
Ham vil jeg nødigst ved min Lykke savne;
Maaskee til ham din lykkelige Stjerne
Mig ogsaa leder! tidt paa Val og Stavne
Vi Døden sammen under Øine skued,
Og tidt han tog det Sværdslag, som mig trued."

„Om Halvor taler du" — Alvilde svared —
„O! han skal ogsaa mig en Broder være" — —
„Men" — afbrød Præsten dem — „alt er bortfaret
Den halve Nat; nu vil jeg Omsorg bære
For mine Gjesters Ro. Gud har os sparet
Forunderligt: — lad først os til hansÆre
En Takkepsalme sjunge fro tilsammen!
Og saa vil jeg udslukke Arneflammen."

„Ja, fromme Fader!" — svared de og hæved
De glædesvimle Blikke mod det Høie —
Fra rene Hjerter Hymnetoner bæved,
Og Andagtstaarer tindred i hvert Øie.
Til Gud i Himlen vist de Toner svæved
Og maatte alle Engle smaa fornøie.
— Nu sluktes Lampen i hiin Præstebolig,
Og over liden Ø laae Natten rolig.

Tredie Sang.

Ved Midnat Ridder Halvor stod ved Hallen,
Hvor Mennesker i hundred Aar ei leved.
— Igjennem vildsomt Mulm hans Vei var falden:
Af Balgen flux han havde Sværdet revet. —
End Alt var tyst; da hørte han en Rallen,
Som af en Døende, og langsomt svæved
Hiin blege Qvinde ham forbi og sukked —
Han kraftig Borgens gamle Dør oplukked.

Han vandred ind; men der var taust og øde,
Og sine egne Fodtrin kun han hørte;
Fra Vindvet foer ham Luften koldt imøde,
Og Maanen sig i Skyer tæt indslørte.
Han raved frem og maatte brat opstøde
En tillukt Dør; der Skikkelser sig rørte
I Mørket underligt og hvisked sagte;
Det var som paa hans Bryst et Bjerg sig lagde.

Han vilde tale; men hans Røst var bundet,
Og intet Ord fra Læben kunde trænge:
Som tidt, naar i urolig Drøm han blunded.
For hvert et Skridt han maatte sig anstrenge;
Dog stedse videre han fremad stunded.
Det surred om ham — vildt han tumled længe —
Da saae han pludselig ved Maaneglandsen
Blandt tusind Skikkelser sig midt i Dandsen.

De lange Hænder efter ham udstrakte
Og vinked ham og svandt og kom tilbage.
„Hvad vil I mig?" — han endelig frembragte
Og kunde nu med Møie Aande drage —
Da syntes ham, de loe og hvisked sagte;
En Haand ham vilde Sværd og Kors fratage;
Men fast han holdt; Et Fadervor han tænkte —
Nu rask han Riddersalens Dør opsprængte.

Han træder ind — men standser brat og gruer:
Ved lange Bord sad taust i Pantserklæder
Vel hundred blege Mænd; hvert Øie stuer
Med matte Dødningblik paa ham, der træder
Saa dristig blandt dem ind. — En Lampe luer
Svagt over dem. — Om Styrke Halvor beder —
Han hæver atter Blikket, uforfærdet,
Og læner sig med rolig Kraft til Sværdet.

Dyb Kummer saae han i hvert Aasyn præget,
Og underligt det Syn hans Hjerte rørte:
Det gyldne Bæger ei de Døde qvæged,
Og ei de det til blege Læber førte;
Stift saae de paa ham; Ingen sig bevæged,
Og ingen Lyd af Aandedrag han hørte.
Til Murens Billeder han Øiet vender —
Og der han alle Ridderne gjenkjender.

I samme Orden de paa Muren hængte,
I gamle, støvede, forgyldte Rammer,
Som de ved Bordet sad. Et Suk sig trængte
Fra Halvors Bryst: paa denne Verdens Jammer

Og Herlighed, som paa en Drøm, han tænkte;
Som vakt af Blund i Gravens Sovekammer,
Han stod henflyttet til de Dødes Rige
Og saae den store Salighed bortvige.

„Stir ikke længer paa mig saa, I Døde!“
— Saa lød hans Røst i Hallen — „jeg besværger
Jer ved den Gud, som selv sin Søn lod bløde
For vore Synder! hvad der end afværger
Jer Hedenfart — hvorfor I end maae bøde
Saa rædsomt her — ved dette Kors besværger
Jeg Eder, i det Navn, hvorfor jeg knæler!
— Siig, hvorfor fredløst I paa Jorden dvæler!“

Med disse Ord han knælende udstrakte
Mod Dødningridderne vor Frelsers Billed —
Da slukkes Lampen, Synet svandt, og sagte
En Stemme hviskede: „fly! — du har forvildet
Dig fra din Verden. — Den, som hid dig bragte,
Jeg myrdet har. Er hendes Sjæl formildet,
Og hendes Støv i hellig Jord forvaret —
Da vorder Brunoslægtens Nat opklaret.

„Jeg Stammefader var til disse Mange,
Som her du saae; min Blodskyld dem begaved
Med syndigt Gods: derfor de her maae gange
Til hun — og til hver Bruno er begravet.“
Saa hviskede huult det i den mørke, lange
Forladte Riddersal, og Halvor raved
Did, hvor den Røst kom fra. Den var forstummet.
Ved Vinduet havde han et Glimt fornummet.

Der gik han hen; — blegt Maanens Straaler spilled
Fra Rudens Spindelsvæve ned i Hallen. —
Der stod han for en gammel Ridders Billed,
— Det selv af Ælde var fra Muren falden —
Ret grueligt den Gamle stod fremstillet:
En Rynke faldt saa dybt paa Pandeskallen,
Som om et Kainsmærke den betegned;
Men Ilden i det vilde Blik var blegnet.

„Ha, Bruno!“ — udbrød Halvor — „jeg gjenkjender
Dit Aasyn her — var det din Stammefader?
Hos dig den samme vilde Glød end brænder,
Som selv i Døden ei din Slægt forlader.
Maaskee du deres Synderegning ender —
Udsletter du den, naar dit Blod den bader?
Ha! kan jeg disse Dødningblikke tyde,
De kræve Blod — mit eller dit skal flyde!“

Med fast Beslutning Halvor gik tilbage
Til rustne Borgport; der han atter skued
Den røde Karm med Lynets Fart bortjage,
Og gjennem Skoven Karm og Heste lued.
Den svandt — og i de Maanestraaler svage
Han gik til Hytten, hvor end Fylla grued
For Halvors Liv og ængstelig ham savned;
Nu treen han ind — og Mø og Gubbe favned.

— Da Sol oprandt, red stille gjennem Skoven
En Ridder med sin Falk og saae fornøiet
Paa Solens gyldne Flammespil i Boven:
Hans Brynie funkled, himmelblaa, som Øiet

Snart saae han som i Himlen ind forvoven,
Og snart han Hovedet tilbagebøied
Didhen, hvor Martins Hytte var forsvundet,
Og hvor endnu den skjønne Fylla blunded.

Det Ridder Halvor var, som vilde spare
Sig for at rødme ved en Affkedstaare.
— Kun Martin havde seet sin Gjest bortfare
Og prist hans djærve Ridderfærd heelt saare. —
Han til sin Konge foer, at aabenbare
Sin hele Id, og bede ham udkaare
Kredsdommere og Holmgangs-Ret tilstede
Med Herren til det øde Riddersæde.

Men Bruno alt fra Øen var bortveget,
Hvor førstegang han i sit Liv var blegnet.
— Den stærke Svantevit ham havde sveget
I Helligdommen, som Guds Engle hegned. —
Dog snart var ved hans Konster Saaret læget,
Og dybt i Bland hans Vogtere hensegnet;
Fri, ved et Blus han sine Svende vinked.
— Nu fjernt paa Rylands Kyst hans Landse blinked.

Hvor han foer frem, heelt lysteligt han leved:
Hans Bjørnehjelm paa mangen Strand var frygtet;
De rene Møer for hans Elskov bæved,
Og rige Kjøbmandssnekke for ham flygted.
Paa Vikingstog hans Skib som Rovfugl svæved;
Hver dristig Søhelt kjendte ham af Rygtet:
Hans Banner altid ham til Seier førte,
Og paa hans Skimmel intet Sværd ham rørte.

Paa lodne Bryst han en Alrune gjemte:
Med den han mægtig skarpest Glavind sløved;
Med den han kunde tryg med Døden skjemte;
Med den han Skatte fandt og Slanger døved.
Men i sit vilde Overmod han glemte
Hvad Sjælen til sin Salighed behøved:
Han fulgte sine Fædres Fodspor trolig,
Men undveg deres dunkle Syndebolig.

Dog, at hans Slægt med ham ei skulde svinde,
Fast paa hver Kyst en Brud han sig udkaared;
— Han aldrig kunde Qvindehjertet vinde,
Med Runens Magt han Mange dog bedaared.
Skjøn Fylla troede sikkrest han at binde
Med tvungen Ed: hans Ring hun havde baaret
I trende Somre alt og lønlig gruet
For Faderen, hvis Liv hiin Vildmand trued. —

Til Bruno fløi paa Rylands Kyst nu Rygtet
Om Ridderen, som ham til Holmgang stævned;
Han saae nu, han fra Gods og Ære flygted,
Hvis flux han den Formastelse ei hevned;
Med sin Alrune intet Sværd han frygted,
Og da man Ridder Halvors Navn ham nævned,
Han kom ihu hiin Nat ved Kongeleiren —
Han fnøs af Harm og rusted sig til Seiren.

Til Brunos øde Slot i Aftenglandsen
Red Ridder Olaf ved Alvildes Side.
Sin muntre Nordbak standsed hun i Dandsen
Og Tømmen slap af Hænderne, de hvide,

Mens, nynnende, hun fletted Blomsterkrandsen
Af Vintergrønt og Immorteller blide,
Om Riddersmandens Ørnehjelm den slynged,
Og glad sig paa sin lille Nordbak gynged.

„Min kjække Olaf!“ — sagde hun — „jeg vilde
En bedre Seierskrands dig gjerne bringe!
Lad disse Vinterblomster nu afbilde
Den Elskov, som ei Storm og Frost kan tvinge!
Nu skal ei Vaar og Vinter os adskille,
Til vi tilsammen os fra Jorden svinge!“
Saa talte hun. Han dybtbevæget smiled,
Og kjærlig fro hans Haand i hendes hviled.

De fremad red. Heelt Solen alt var dalet.
Fuldmaanen smukt paa Heltens Skjold nedblinked
Og viste Ørnen, som der stolt stod malet,
Og hvem en Dragekamp i Flugten finked. —
Nu om den gaadefulde Ring de taled,
Da saae de fjernt en Skikkelse, som vinked:
En Qvinde syntes det, i Klæder hvide;
Først Gangerne det saae og sprang tilside.

Snart Skikkelsen forsvandt — og kom tilbage —
Den sælsomt mellem Skovens Stammer svæved.
„Lad mig din Nordbak her ved Tøilen tage!“
— Lød Olafs Ord. — Alvilde taug og bæved.
„Jeg tænker, vi den rette Vei nu drage“ —
Vedblev han og alvorlig Blikket hæved
Til Skikkelsen, som stedse fremad vinked.
Nu klart i Maaneskinnet Slottet blinked.

„Min Olaf!“ — hviisked sagtelig Alvilde —
„Heelt underligt jeg vorder her tilmode;
Saaledes var mig tidt, da jeg var lille:
Mig dunkle Billeder for Die stode
Om saa at ride gjennem Skoven silde
I Maaneskin — hist Haller ubeboede,
Og her et venligt Syn, som foran svæver —
Mig synes, nu ei først jeg det oplever.

„Det er mig som hiin Skygge jeg skal kjende —
O! var det hende, om hvis Grav vi lede!
— Kom! lad os stige af og følge hende,
Og Gud om Lys i denne Skumring bede!“
Nu steg de af, bandt Gangerne til tvende
Riimfrosne Egestubbe — og fremskrede
Nu Haand i Haand, til Skikkelsen bortsvæved,
Hvor en Ruin blandt Mos og Gruus sig hæved.

Brat standsed de. „Mon her det skulde være?“
— Lød Olafs Røst — „Jeg vil min Fakkel tænde
Og foran dig i dette Mørke bære.
Stol kun paa mig, hvis Noget skulde hænde!
Næst Gud, har jeg mit Sværd, det gamle, kjære —
Dog det er nok, naar Faklen klart vil brænde!
Ei Sværdet her mistænkeligt skal blinke,
Hvor os sligt venligt Billed maa henvinke!“

Alt Faklen blussed. Mø og Ridder stege
Ned i Ruinen; dybere de glede
Ved hvert et Trin — snart alle Stjerner vege,
Og i en dunkel Hvælving de fremskrede.

— I Gruset Firbeen sig blandt Orme snege,
Og længe raved de omkring dernede,
Til Fakkelskinnet i en Krog dem viste
En gammel sort, halvsammenfalden Kiste.

Forsigtig, Olaf Laaget tog tilside
Og taus med Faklen over Kisten lyste:
Der laae i Klæder, fine, lilliehvide,
En Qvinde med et Barn. — Alvilde gyste;
Men snart hun saae fortrolig paa det blide,
Det fromme Aasyn. — „Ei du ved dem ryste!“
— Advared Olaf — „saa de sammenfalde —
Lad os nu gaae og Mennesker hidkalde!“

„Min arme Stammemoder!“ — Pigen sukked
Og saae en rødlig Plet paa hendes Pande —
„Saa har en Morderhaand dit Livslys slukket!
End ei paa hellig Grund dit Liig maa stande!“
Med Taarer hun sig over Kisten bukked,
Og maatte sælsomt Faderordet sande:
I hendes Haand — af Fingren paa den Døde —
Nedfaldt en Ring, med Stene dunkelrøde.

Og idetsamme faldt den blege Qvinde
Med Barnet sammen og var Aske blevet.
Heelt synderligt det Pigen faldt paa Sinde,
Som først den Døde nu ei længer leved;
Dog nu hun gjemte trofast hendes Minde:
Som levende, det kjære Billed svæved
For Øie hende, kjærlig, mild og rolig,
Som nys hun laae der i sin dunkle Bolig.

„Min Brudgom! see!“ — lød rørt Alvildes Stemme —
„Den Ring, mig her min Stammemoder rakte,
Jeg paa din ædle Ridderhaand vil gjemme:
Med den jeg først Velsignelse dig bragte;
Og, visselig! du skal dens Kraft fornemme
Ved hver din Daad — saa mig min Fader sagde —
Saa sagde nys mig hiint forsvundne Billed,
Da Troskabsringen i min Haand nedtrilled.“

Ved Kisten, andagtsfuld, den Ridder knæled
Og svoer, til Døden hiint Klenod at bære;
Til sælsom Daad dets Kraft ham alt besjæled:
Han løfted Støvet op, det helligtkjære;
Med Kisten paa sin Skulder, ei han dvæled;
Men, til de Dødes Fred, og Herrens Ære,
Han i det aabne Borgkapel den satte:
„Her“ — sagde han — „de trygt kan overnatte.“

Nu efter fuldendt Værk han rolig standed
Og søgte om et Ly i Midnatsstunden
Til sig og til sin Brud: — „Jeg veed ei andet“
— Han Ordet tog — „end Slottet her i Lunden;
Men det staaer nu i hundred Aar forbandet
Og øde — der er vist ei Fred til Blunden,
Skjøndt dine Fædre trygt i gamle Dage
I Herrens Fred sov under disse Tage.“

„Der tør jeg ogsaa hvile“ — svared rolig
Den fromme Mø — „men først i Ly vi drage
De arme Gangere, at de fortrolig
Med os kan hvile under lune Tage!“

De henteb dem, og i den dunkle Bolig
Hensatte dem, hvor fra de svundne Dage
Var Spor af Krybberne i Gangerstalden.
Selv vandred de nu Haand i Haand til Hallen.

Der overalt var taust og mørkt og øde.
Foran med Faklen Riddersmanden lyste;
Saa huult hans Trin i støvet Hal gjenløde,
Og hemmeligt den kjække Mø dog gyste.
Kun Billederne saae hun af de Døde;
Men det var nok til hendes Sjæl at ryste:
Paa Muren de i Hjelm og Pantser stode
Med fremstrakt Fod, og Øiet vildt oplode.

De skyndte sig forbi. — Et Gjestekammer
Modtog dem med sin Pragt fra gamle Dage:
Der hang og Billeder i gyldne Rammer;
Paa Bordet stod trearmet Lysestage.
De tændte Lys og slukked Faklens Flammer;
Et Silkeforhæng Olaf drog tilbage —
Et prægtigt Leie vinked her den Trætte:
„Hvil der, Alvilde! jeg vil hist mig sætte.“

Saa talte han. „Men det er koldt herinde
— Vedblev han — „og du skjælver, min Alvilde!
Du redet har mod kolde Nordenvinde;
Fra Hermelinet end du ei dig skille!
Hist ligger Ved; snart Kulden skal forsvinde
Og Flammen lystigt i Kaminen spille.“
Han tændte Blus. Nu sad de længe rolig
Og varmed ved Kaminen sig fortrolig.

Ved Døren derpaa Ridderen sig satte,
Med Sværdet ved sin Side, mens Alvilde
Paa Leiet hviled ud de Lemmer matte.
Hun lukked Øiet alt, og det var silde;
Men Ridderen saae taus paa den forladte,
Hensvundne Glands, med Tanker, fromme milde;
Men oftere dog Blikket henrykt iled
Til Silkeleiet, hvor den Skjønne hviled.

De hvalte Øienbuer var nedstemte;
De røde Læber rørte sig i Drømme;
Den hvide Haand i Lokkerne sig gjemte,
Og rigt nedrulled Haarets sorte Strømme
Og skjulte Svanebarmen. — Helten glemte
Sig ubevidst i Længsler, elskovsømme —
Da lød et Bulder — Olaf greb til Sværdet —
Alvilde foer fra Leiet op, forfærdet.

Et gammelt Maleri de saae i Støvet:
Det ud af Muren med en Steen var faldet.
„O!“ — sagde Olaf — „det dit Blund har røvet:
Du skulde slumret til jeg paa dig kaldet.“
„Ak!“ — svared hun — „Det Drøn just overdøved
En deilig Sang, hiint døde Barn mig lalled —
Klart lyser Maanen — lad os dog betragte
Det Billed, som af skjønne Drøm mig vakte!“

De reiste Billedet — og saae og kjendte
Det Aasyn nøie: „See!“ — Alvilde sukked —
„Saaledes hun i Kisten nylig vendte
Sit Aasyn mod os; men da var det lukket,

Det milde Øie — ei som her det brændte
I Andagtsflammer; ak! den Ild er slukket,
Som fordum her saa fromt dit Blik besjæled" — —
— Alvilde for sin Stammemoder knæled.

Men Olaf saae, at hvor hiin Steen var gledet
Af Muren ud, et Pergament fremraged;
Han tog det frem, og, mens Alvilde væded
Med Taarer Billedet, han fro opdaged
En Skat, hvorom man kunde have ledet
I hundred Aar og ei for Lys den draget:
Det var et Skrift om Fædrene, som døde,
Alvildes Slægt og gamle Brunos Brøde.

End taus han stirrer paa de gamle Skrifter,
Da synes han en Puslen at fornemme
I Riddersalen. — Pigen Farve skifter —
Da hvisker lydeligt saa huul en Stemme:
„Jeg gaaer herfra: de blodige Bedrifter
Skal nu ei mere Nattens Mørke gjemme;
Men lad ei Morgensolen her dig finde!
Imorgen skal en blodig Dag oprinde."

Saa Varselstemmen lød — og ufortøvet
Drog Ridder Olaf med sin Brud fra Borgen.
Af Billedet hun først bortvisted Støvet;
For Pergamentet Olaf mest bar Sorgen.
Nu Gangerne de deres Ro berøved,
Og — førend Hanen goel og det var Morgen,
Red Møen med sin Ridder gjennem Skoven
Og saae paa Himmellysene foroven.

Fjerde Sang.

Da Morgensolen farved Codans Bølge,
Gled Kongesnekken stolt paa sølvblaae Vande;
Heelt mangen Ridder saae man Kongen følge
Og glindsende i Staal paa Stavnen stande.
De hvide Seil fast syntes Havet dølge;
Ved liden Holm i Øresund de lande.
Den store Valdemar paa Kysten traadte;
Til Skuldren ham de hundred Hjelme naaede.

Men ved hans Side stod i Bispeklæder
En Helt, saa stor: — om hvide Messehage
Hang over staalgraat Pantser gyldne Kjæder,
Og, vant til Sværd for Hjordens Fred at drage,
Den store Hyrdestav han bar med Hæder.
Ret som to Kæmper fra de svundne Dage,
Gik Valdemar og Absalon ved Stranden;
Dog herligt funkled ogsaa Riddersmanden.

Blandt hundred Riddersmænd kun to man skued
Paa Gangerne de blanke Landser svinge:
Som Øiet blaa den Enes Brynie lued;
En Falk udbredte over ham sin Vinge;
Den Andens Aasyn vildt og rædsomt trued:
Hans store Slagsværd hørtes langtfra klinge —
Hans Ganger fnyste Ild — dens Øine brændte —
Og Brunos Bjørnehjelm hver Ridder kjendte.

Nu om en steensat Slette Kreds de sloge.
Høit Luren klang, og en Herold fremstanded.
Først Ridderne de blanke Glavind droge
Og bored dem til Skranketegn i Sandet.
Kredsdommerne paa Stene Sæde toge;
En talrig Skare udenfor sig blanded.
Fra Kongestenen Dannerkongen vinked,
Og Alle taug, da Gyldensceptret blinked.

„I Herrens Navn!“ — lød høit Heroldens Stemme —
„Skal her i aaben Holmgang Sværdet dømme
Og enten Ridder Halvors Ord beskæmme,
Som Løgn, og her hans Hjerteblod udtømme,
Hvad heller hele Verden skal fornemme
Af Ridder Brunos varme Hjertestrømme,
At uretfærdigt Gods hans Sjæl betynger,
Og at han som en Nidding Sværdet slynger.

„Og nu i Kongens Navn jeg Eden kræver
Af Eder Begge, som til Holmgang stedes:
At Ridderloven troe I efterlever,
At Verdens Dom ved Svig skal ei misledes —
At Ingen her fortryllet Værge hæver,
Men at I ei vil kæmpe anderledes,
End det hver tro og ærlig Ridder sømmer —
Saasandt som Gud nu mellem Eder dømmer!“

„Jeg sværger!“ — raabte Halvor og oprakte
Mod Himlen høit sin Haand — „forbandet være
Jeg her og hist, hvis jeg vil eftertragte
Med Løgn og Svig min værste Fjendes Ære!

Jeg Ridderloven i min Kamp skal agte,
Skjøndt ei den Mand kan Riddernavnet bære,
Som har med Vold en ædel Jomfru fæstet,
Og som har Mørkets skumle Magter gjestet" —

„Og jeg ved Himmel sværger og ved Helved" —
— Tog Bruno Ordet — „at mit Sværd skal knuse
Dig og hver Nidding, som ei ræd har skjælvet
For at bagvaske mig. Du skal ei kruse
Et Haar paa dette Hoved." Høit nu hvælved
De sorte Øienbryn sig; af sin Sluse
Foer Bredens Ildstrøm; vildt hans Skimmel fnyste,
Og Helvedflammer i dens Øine lyste.

Høit Luren klang; i Luften Landsen bruste,
I Halvors Skjold den med et Brag sig hefted;
Han rev den ud, og flux hans Landse suste
Mod Brunos Bryst, men sank til Jord affræftet.
De sprængte sammen. Brunos Slagsværd knuste
Alt Halvors Hjelm, og hvert et Hug bekræfted,
At han med Trolddom stred. Kjæk, Halvor flammed
Og stred fortvivlet — men hans Sværd ei rammed.

Han kasted Skjoldet, og i begge Hænder
Han Sværdet tog og sprængte mod sin Fiende;
Han, blødende, af Harm og Blusfel brænder,
Og rasende han hugger til iblinde;
Men Brunos Skimmel greb med stærke Tænder
Det Sværd, som ingen Trold meer kunde binde;
Som Glar den knased det — og ufortøvet
Hug Bruno til, og Halvor laae i Støvet.

Hoverende, alt Kæmpen Sværdet hæver,
Vil i den Faldnes Hjerteblod det bade —
Men Ridderne ham standse; — ængstlig svæver
I Luften Halvors Fald. — Dødsstille sade
Kredsdommerne. — Men Ynglingen end lever.
„Kan intet Staal da Ridder Bruno skade?“
— Lød Kongens Ord. — „Hans Ganger“ — Halvor stammed —
„Var Svantevits: — hans Trolddom har mig lammet.“

„Ha! den Beskyldning“ — Bruno svor — jeg hevner
I denne Stund paa Hver, som end tør nære
Slig daarlig Mistro: Fod mod Fod jeg stævner
Til Kamp paa Liv og Død hvem det skal være,
Som Ridder Bruno end en Nidding nævner
Og fræk angribe tør min Ridderære.“
Med disse Ord han fra sin Hingst sig skiller
Og sig med draget Sværd i Kredsen stiller.

Rask hæver Halvor sig, hvor stærkt han bløder,
— End i den venstre Haand han Sværdet slynger —
Med freidigt Mod han atter Kæmpen møder;
Men Hjelmen Heltens Hoved nu betynger —
Han vakler, og Heroldens Raab ham nøder
Til at forlade Kredsen. — See! da gynger
En Baad mod Kysten, og i Pantserklæder
En Ridder med sin Skjønne kjæk fremtræder.

Paa liden Nordbak sig den Jomfru svinger;
Paa staalgraa Hingst sig tumler Riddersmanden:
I Solens Glands hans gyldne Harnisk klinger;
En Ørnehjelm omstraaler Heltepanden.

Mod Kredsen flux sin Ganger han fremtvinger
Og raaber: „standser! — her kan ingen Anden
Med større Skjel i Kampen Bruno møde:
For Olafs Sværd maa kun den Nidding bløde!“

Af Harme Bruno fnøs. — For Kongen traadte
Nu Ridder Olaf og ærbødig rakte
Ham Pergamentet hen, som klart forraadte
Hvad ingen Dødelig for Lyset bragte. —
„Nu skal den Nidding høste som han saaede!“
— Lød Olafs Røst — „forlængst jeg ham undsagde;
Men han undveg; — nu Hevnens Stund er kommen:
Nu med mit Sværd jeg æsker ham til Dommen.

„I denne Jomfrus Navn, hvis Liv og Ære
Han har forfulgt, hvis Borg hans Fædre raned
Ved Daaden, som dem blodig maa besvære
I Døden — og i hendes Navn, som baned
Mig Vei til denne Løndoms dunkle Sphære —
Ja for den Dødes Fred, hvis Gjenfærd maned
Mig til sin Stammes sidste Stub at fælde —
— Jeg kæmper nu, skal tusind Liv det gjælde!“

„Ha!“ — raaber Bruno — „har du ogsaa hentet
I Helved selv Beviis for hvad du siger —
Jeg negter det — stod det med Blod end prentet —
Og ei et Haarsbred fra min Ret jeg viger;
Kun Sværdet dømmer her: kom! — jeg har ventet
Dig længe alt, du, som saa driftig higer
Mod Døden for min Arm!“ — Nu Kongen vinker —
Flux Gnist paa Gnist fra Sværd og Pantser blinker.

Veemodig, hører Halvor Vaabenbraget:
Han havde kjendt sin Vaabenbroders Stemme
Og frydet sig. — „Er Seiren mig frataget,
Til bedre Haand Gud vilde den vel gjemme —
Mig“ — sukker han — „et Troldomssværd har slaget:
Alt Giften i mit Blod jeg kan fornemme;
Ak, Olaf! for dit Liv nu kun jeg gruer:
Jeg gjerne døer, naar først din Seir jeg skuer.“

Men den var uvis: hvert et Slag bortkløver
Et Stykke af hans Rustning; dog han rammer
Selv vældig, naar han slaaer, og Bruno døver
Ei Sværdet denne Gang; thi helligt flammer
Paa Olafs Haand Klenodet, som berøver
Alrunen Kraft og hver en Trolddom lammer:
For Dødningringen Mørkets Magter flyede,
Og Bruno til sin egen Kraft nu tyede.

Dog den ei ringe var: en dygtig Kæmpe,
Endnu han stod, foruden hine Magter,
Som havde lært ham Fjendens Magt at dæmpe
Ved Konster, som hver ærlig Helt foragter;
Ei blev han ræd, og ei han foer med Lempe:
Han efter Olafs Hjerteblod kun tragter —
Han har alt Hjelm og Skjold og Pantser knuset;
Nu strækker Olafs Sværdslag ham i Gruset.

Fro Seierherren sig paa Sværdet hviler;
Men, som besat, nu Brunos Skimmel fnyser:
Den løs sig river, bider, slaaer og iler
Mod Riddersmanden — af dens Strube lyser

En blaarød Flamme — Svælget den opspiler
Og styrter over ham. — Hver Ridder gyser;
Men Olaf Sværdet i dens Strube støder —
Den styrter brat og Edderstrømme bløder.

„Ha!“ — stammer Bruno — „saa er du og faldet!
Saa farer jeg uhevnet da til Helved!
Nu vel! saa viid da“ — døende han lalled —
„For mig har Eders Himmel ei sig hvælvet;
Dog den jeg kan undvære.“ Nu han ralled
I Dødens Kamp, og Alle taug og skjælved;
Men Olaf takker Gud og sig bortvender —
Ved Skranken han den blege Halvor kjender.

Alvilde har alt Heltens Saar forbundet;
Men bleg, som han, hun staaer nu ved hans Side.
Hun sank til Olafs Bryst. „Du Seir har vundet!
Nu kan jeg døe“ — saa taler fromt den blide
Dødblege Halvor — „først jeg dog har fundet
Min Ven igjen og seet ham freidig stride
Endnu engang; men aldrig meer vi vandre
Nu Haand i Haand til Seiren med hverandre.“

„Saa har du alt dit Banesaar modtaget?
Min Ven! min Halvor“! — sorgfuld Olaf sukked.
„Ja“ — svared han — „et Trolddomssværd har slaget
Mig med sin Gift — snart er mit Øie lukket —
Mod værre Fiende har jeg aldrig draget
Mit Riddersværd — dog før mit Lys er slukket,
Jeg kan dig Tak for denne Verden sige —
Bed for min Sjæl og mød mig i Guds Rige!

„Een Bøn opfyld mig, naar jeg dig forlader!
Den Falk, du seer her sidder ved min Side
Og i mit Blod saa sorrigfuld sig bader,
Lad den nu ikke flagre bort saa vide,
Naar jeg er død! — dens Slægt vel nu den hader,
Og ingen anden Herre vil den lide;
Dog hun, som gav mig den, vil den modtage:
Den hende minde vil om fordums Dage.

„Om Halvor vil den ogsaa hende minde:
Om ham maaskee hun stundom til den taler,
Naar ene i sit Kammer hun er inde
Og seer hvor Solen ned bag Slottet daler.
Maaskee vil da en Veemodstaare rinde
Paa Fyllas Kind — naar sig mit Billed maler
I Skyen fjernt for hendes fromme Øie —
Min Ven! vil du i denne Bøn mig føie?“

„Ja!“ — sukked Olaf — og Alvilde vendte
Sig bort og græd. Paa Vennens Skulder lagde
Veemodig Olaf Haanden — der det brændte,
Det dybe Saar. — „Hvad skeer mig?“ — Halvor sagde,
Og livligt atter Øiets Ild sig tændte —
„Hvo var det, som mig denne Lindring bragte?
Jeg føler ikke Giften — Smerten viger —
Frisk Blodet atter til mit Hjerte stiger.“

Ved Ringens Kraft var Trolddomsgiften veget
Fra Halvors Saar, og han var uden Fare.
Glad stod han op — og følte sig alt læget;
Men Ingen kan det Underværk forklare.

Sin Ven han favner, inderlig bevæget,
Og takker Gud, som end ham vilde spare
Til mangen herlig Ridderfærd og Glæde.
Af Fryd Alvilde jubler og maa græde.

— Alt Ridder Bruno ved sin Gangers Side
Var lagt i Høi og, som en Hedning, jordet.
Til Stranden saae man Ridderskaren skride
Med stille Alvor. Kongen sig afgjorded
Det gyldne Sværd: „med det du saae mig stride
Saa mangen Gang“ — tog han til Olaf Ordet —
„Din Nordmandshaand vil det med Hæder føre:
Til Minde om idag det dig tilhøre!“

Han rakte Helten det, og, glædessvimmel,
Nedknæled Olaf for sin Konges Fødder.
„Og du, som Bruno med sin vilde Skimmel
Saa kjæk modtog! af samme Ild du gløder;
Du ogsaa er en Stjerne paa min Himmel:
Bær dette Skjold, naar du min Fjende møder!“
Saalunde Kongen sig til Halvor vendte;
Han knæled, taug, og Heltekinden brændte.

„Og du, haarfagre Mø!“ — nu til Alvilde
Den store Konge taled — „du modtage
Nu dine Fædres Borg! lad fromme milde
Velsignelser Forbandelsen bortjage!
Lad Messer læse aarle der og silde
Til der er Fred! og lev ret skjønne Dage
I dine Fædres Haller med din Ridder!
Til dig jeg afstaaer ham i Fredens Tider!“

Saa talte Kongen, og Alvilde bøied
Ærbødig sig og rørt sin Tak ham yded.
— Paa Snekken snart igjen han stod ophøiet
Og læned sig heelt kongeligt til Spydet.
Nu tabte sig den liden Holm for Øiet;
Snart paa sin Nordbak sig Alvilde fryded:
Mod Ovel paa Vei hun til sin Borg mon ride
Ved Olafs og den glade Halvors Side.

Til gamle Martins Hytte Halvor førte
Det lykkelige Par. Den Gamles Øie
Opklared sig, da Brunos Fald han hørte;
Paa Fyllas Aasyn agted Halvor nøie.
Nu hun ei mere ham sin Sjæl tilslørte:
Han elskovsfro seer Barmen sig ophøie
Og Roserne paa hendes Kinder gløde —
Rørt i hvert Blik sig deres Sjæle møde.

Glad Helten sank til hendes Fod og sagde:
„O Fylla! lad din Ridder nu bekjende
Hvad Løndom Himlen i mit Bryst nedlagde,
Da, pantserklædt og taus, jeg stod histhenne,
Og denne Falk du mig til Afsked bragte!
Om jeg endogsaa drog til Verdens Ende,
Dit Billed maatte i min Sjæl dog blive —
Tilsidst du vilde mig og Hjertet give!“

„Ja“ — stammed Fylla — „nu jeg tør det sige:
— Ei meer hiint rædselfulde Baand mig binder —
Du kunde aldrig af mit Hjerte vige;
Men nu først Skyggen mellem os forsvinder.“

„Velsign dem evig! Gud i Himmerige!“
— Den Gamle bad — mens Fyllas hede Kinder
Ved Halvors Barm sig skjulte; Gubben hviled
Sin Haand paa deres Hoveder og smiled.

Og næste Dag for Alteret de stode;
Ved Siden Olaf med Alvilde standed.
De tvende Par hinanden ei forlode,
Og skjønt sig deres Elskovskrandse blanded.
Tilsammen de i Martins Hytte boede,
Mens Borgen luttret blev med Vievandet
Og fromme Messer læstes for de Døde;
Men da oplivedes de Haller øde.

Alvildes fromme Stammemoder hviled
Nu tryg i Graven. Intet Gjenfærd rørte
Sig meer paa Borgen. Lykkens Stjerner smiled
Nu over dem, og munter Sang man hørte,
Hvor før med Rædsel Vandreren bortiled.
Snart Vaaren kom og Liv og Lyst medførte:
Forneden Blomster, Fuglesang foroven —
Foer Riddersmænd og Fruer gjennem Skoven.

Den trætte Pilegrim med Fryd henskued
Til Borgen, hvor det gjestfrie Tag ham vinked,
Og naar uvenlig Tordensky ham trued,
Paa Slottet venligt Velkomstbægret klinged;
I Aftnens Glands det som et Feeslot lued,
Og tidt, naar Stjerner over det nedblinked,
Sad paa Altanen Riddersmænd og Fruer,
Og Harpen toned under Stjernebuer.

Rettelser.

Fjerde Bind.

Side 228 Linie 5 et læs en.

Femte Bind.

Side 34 Linie 5 uskyldig læs uskyldigt
— 39 — 1 nu kun l. kun
— 71 — 8 Riflen l. Skven
— 89 — 10 mulig l. muligt
— 101 — 9 f. n. , l. !
— 144 — 4 tilgivt l. tilgiv
— 179 — 12 Vi l. vi
— 187 — 2 faaer l. faae
— 189 — 11 f. n. skjønnr l. skjønne
— 195 — 4 f. n. Frystelig l. Fyrstelig

Bernhard Sev. Ingemanns

Samlede Skrifter.

Fjerde Afdelings

Sjette Bind.

(Romanzer, Sange og Eventyrdigte.)

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

Samlede
Romanzer, Sange og Eventyrdigte

af

Bernhard Sev. Ingemann.

Sjette Bind.

(Ahasverus eller Blade af Jerusalems Skomagers Lommebog.
Smaadigte (1819—1832). Holger Danske.)

Kjøbenhavn.
Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.
Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.
1845.

Fortale.

De tvende lyriske Sagndigte, Ahasverus, eller Blade af Jerusalems Skomagers Lommebog*), og Holger Danske**), som indtage det første og sidste Afsnit af dette Bind, ere at betragte som individualiserte Fremstillinger af saadanne i Folkephantasien optagne Mythebilleder, hvori en Folkecharakteer og en særegen national Aand symbolsk afspeiler sig.

Sagnet om »Jerusalems Skomager« eller »den evige Jøde«, hiin ulykkelige Ahasverus, der siges haanlig at have bortstødt Frelseren fra sin Dørtærskel, da han vilde hvile der paa Veien til Golgatha, og som derfor fredløs og hjemløs maa gaae gjennem Verden, til den forklarede Messias paa Verdens yderste Dag kommer tilbage, som dens Dommer — dette høist poetiske, dybt tragiske Sagn har man med Føie betragtet som et skjønt og gribende Symbol paa det stedse omvandrende og fredløse Israels Folk, der først ved Dagenes Ende vil finde Fred og Hvile i den Frelsens Aabenbaring, de forkastede. Sagnet kan neppe efterspores længer

*) Første Gang udgivet under sidstnævnte Titel 1833.
**) Første Gang udgivet 1837.

tilbage i Tiden end til det 13de Aarhundrede. I Abbed Caroli Memorabilier fremstilles det med et trohjertigt Vidnesbyrd om hiin evige Jødes formeentlige Tilstedeværelse i Sachsen, og en vis Duduläus Vestphaler har endogsaa ladet Ahasverus stikke i Kobber paa Titelbladet til sin Beretning om ham. Historisk Personlighed er tillagt hiin tragiske Sagnhelt i Mathæus Paris's engelske Historie saavelsom i en lærd Relation om Ahasverus af Georg Hadeck, hvorimod flere Lærde med ligesaa megen Alvor og Iver have bestridt hine Beretningers Sandhed, navnlig Pfeiffer, Diefenbach, Bulinger, Basnage, Thilo og Schultz i hans Dissertation „de Judæa non mortali", saavelsom Herman Suden og Jacob Schudt, hvis „Judische Merkwürdigkeiten" (Frankfurt und Leipzig, Anno MDCCXIV) indeholde omstændelige Beretninger herom.

Den Alvor og Heftighed, hvormed denne Sagnhelts Tilværelse baade er bleven paastaaet og bestridt, synes tilstrækkeligt at godtgjøre, hvor dybt Billedet af hiin tragiske Skikkelse har trængt sig ind i Phantasien hos flere Nationer gjennem Aarhundreder. Digterne have heller ikke kunnet lade hiin evige Vandrer gaae dem ubemærket forbi. Goethe har et Sted (jeg erindrer ikke hvor) omtalt Sagnet med aabent Blik baade for dets poetiske og symbolske Betydning, uden at han dog synes at have fundet nogen Form til dets Behandling *). Frantz Horn har ladet den evige Jødes Skikkelse fremtræde i en interessant Novelle, for derved paa en gribende Maade at forsone Læseren med Dødstanken, dog uden

*) I Goethes Werke, Stuttgart und Tübingen 1830, 31 B. p. 5 nævnes et umeddeelt Fragment „der ewige Jude", men som synes at have været af polemisk Natur.

at opfatte Sagnbilledet i dets hele omfattende nationale Betydning. Eugène Sue har nylig fremdraget „den evige Jøde“ igjen i en Roman, hvori Forfatteren dog, uden væsentligt Hensyn paa Sagnets Betydning, kun har benyttet Traditionen som Middel til Udviklingen af en Kamp mod Jesuiterne og et Forsvar for de lavere Stænders Rettigheder. Ingen Digter har imidlertid dog seet hiin gamle Sagnhelts forstenede Aasyn uden at gribes deraf. Som Vehikel for Spas og Satire har Sagnet om Jerusalems Skomager vel oftest været grebet; men den tragiske Humor og den dybere Livsironie harmonere upaatvivlelig langt mere med dets Grundcharakteer, end det Lune og den Skjemt, der ikke spiller over en bevæget Sjæls Dybder.

Den Maade, hvorpaa Ahasverus-Sagnet her er behandlet, som fragmentariske Udbrud gjennem forskjellige Tidsaldere af hiin fredløse Vandrers Stemninger, med Antydelse af hans (og i ham hans Nations) aandelige Udvikling gjennem Tiderne og med en Anelse om den Sandhed, han med sit Folk gjennem atten Aarhundreder forgjeves vil undflye og fornegte — vil maaskee ikke savne Gjenklang, hvor den skuffede Sandhedsforskning og Livets dybere Alvorskampe engang har fremkaldt Stemninger af sympathetisk Natur med hiin hvileløse Verdensbetragters.

Ligesom den evige Jøde repræsenterer sit Folks Aand og Charakteer i dets Udlændighedstid gjennem de christelige Aarhundreder og, trods al Kritik af Sagnets Historie, er bleven staaende som en mærkelig Folke-Typus i Digtningens og Ideernes Verden, saaledes er det ogsaa paa en Maade gaaet med Sagnet om „Holger Danske“, som den danske Folkephantasie gjennem tre

Aarhundreder med Kjærlighed har tilegnet sig, og hvori Folket efterhaanden har opdaget sit eget Billede. Ligesom Ahasverus er Holger Danske en udødelig Folke-Typus; hans Udødelighed i Verden er dog ingen Straffetilstand, men Betingelsen for hans Livsidee, som Ridderaandens Gjenføder i Middelalderen og, i sin nationalheroiske Charakteer, som Nationallivets og Folkeaandens evige Gjenføder gjennem Tiderne.

Holger Danskes Navn og Sagnet om de romantiske Begivenheder og Bedrifter, der have knyttet sig dertil, synes vel først i en unational Form at være kommet til os med den sydlige Romantik, medens det først fremtræder i den europæiske Literatur hos fremmede Skribenter, ligesom det fornemmelig er paa den sydlige Romantiks store Skueplads at denne Sagnhelts eventyrlige Liv bevæger sig. Denne Omstændighed kan dog ikke godtgjøre, at Sagnet i sin Rod skulde være os fremmed. Navnet med dets aldrig glemte Tillæg af den Danske eller af Danmark*), forekommer i det ellevte Aarhundrede (eller som Nogle have meent allerede i det 9de Aarhundrede) i den Turpin tillagte Krønike om Carl den Store. Paa den Tid maa da Sagnet allerede gjennem Traditionen have været udviklet i Forbindelse med den hele romantiske Sagnkreds om hiin ridderlige Keiser og hans Helte**). I det tolvte, trettende, fjortende og femtende Aarhundredes Konstpoesie fremtræder Sagnet, som allerede bekjendt, i en Række af fremmede Digtninger, hvorved det er blevet forplantet, indtil det,

*) I Middelalderens Krøniker sædvanlig de Dacia.

**) Navnet „Ogius“ eller „Ogier“ og i den danske Folkebog „Olger“ har dog, som bekjendt, altid i den danske Folkemund heddet „Holger“.

som et Slags historisk Roman, ved Christen Pedersen i det sextende Aarhundrede blev overført paa dansk Grund og fra den Tid blev en af de mest læste Folkebøger i Danmark *). Den fremmede Konstpoesies Behandlinger af et Sagn, hvis fastbeholdte og længe forudbekjendte Navn tydelig henpeger mod Norden, synes,

---

*) Herom har min Collega Professor A. Rothe meddeelt mig følgende literairhistoriske Bemærkning:

„I det 12te Aarhundrede har Raimbert af Paris samlet og forfattet en versificeret Roman, kaldet La Chevalerie Ogier de Danemarche, indeholdende Ogier's Tog til Rom med Carl den Store, m.m.

Mod Slutningen af det 13de Aarh. forfattede Adenez le roi den versificerede Roman *Les Enfances Ogier le Danois*, som er en Udvidelse af den første Afdeling af den ovennævnte.

I det 14de Aarh. har en ubekjendt Digter forfattet en ny vidtløftigere *Roman d'Ogier le Danois*, hvis første Halvdeel omtrent optager den førstnævnte Roman, og hvis anden Halvdeel indeholder de eventyrlige Fortællinger om Ogiers Tog og Bedrifter i Orienten, hans Ophold hos Morgana o. s. v.

Af disse 3 har tidligere intet været trykket; men den første er bleven trykket og udgivet 1842 i Paris.

I det 15de Aarh. er den sidstnævnte, i det 14de Aarh. forfattede vidtløftigere Roman, af en ubekjendt Forfatter, bleven omskreven i Prosa. Denne Text i Prosa blev trykket første Gang i Slutningen af 15de eller Begyndelsen af 16de Aarhundrede, og flere Gange i 16de Aarh., sædvanlig med den Titel: *Ogier le Dannoys* duc de Danemarche, qui fut l'ung des douze pers de France, lequel avec secours et ayde du Roi Charlemaigne chassa les Payens hors de Rome et remist le Pape en son siège, et fut long temps en faerie, puis revint comme vous pourrez lire cy apres; etc.

Af denne Text i Prosa er det, at Christen Pedersen har givet en meget forkortet og fri Oversættelse paa Dansk omtrent 1515.

med alle Tildigtninger, Udsmykkelser og Forvanskninger, at hentyde til et Norden oprindelig tilhørende Element. Til hvilke Resultater derfor den historiske Kritik af Sagnet end vil komme, kan Savnet af dets skriftlige Optegnelse i Norden og Sagnheltens her ellers ikke forekommende Navn ikkun vise, at Sagnet med dets Helt ikke har været kjendelig hjemme her i Middelalderen, men har ved Overgangstiden fra Hedenskabet faaet sin Berømmelse med det christne Riddernavn udenlands, medens dog Mindet om Heltens nordiske Herkomst kan have fulgt ham, som Nornesang fra hans Vugge, der i den sydlige Romantiks Toner blev Spaadomssange af velgjørende Feer. Heltens tidlige Udlændighed stemmer ogsaa med hele Sagnets Indhold, og at det har uddannet sig først i Syden kan neppe betvivles; men at Sagnhelten senere er bleven vel modtagen i Danmark, som en gammel Frænde, Landsmand og Ven, og siden aldrig glemt af Folket, er ligesaa vist. Ved sin Hjemkomst gjennem Folkeliteraturen i det sextende Aarhundrede beviste Holger paa bedste Maade sin Indfødsret ved sit seirende Indtog i Folkesindet. Den eiendommelige Maade, hvorpaa Sagnet siden har udviklet sig i Danmark og knyttet sig til den mythiske Forestilling om en stedse gjenkommende Folkebefrier i Nøden, medens Folkepoesien med Liv har tilegnet sig hans Navn og Bedrifter, vil stedse blive det stærkeste Beviis for, at han i høieste Betydning tilhører Nationen*).

*) See Kæmpeviserne: „Tourneringen" og „Holger Danske og Burman" samt Sagnet om hans Slummertid eller Forventningstid ved Steenbordet i Hulen, til Folkets Nød skal vække ham, og hvorledes man der kun med en Jernstang kan udholde hans Haandtryk.

Ligesom Stærkodder-Skikkelsen gik gjennem Hedenoldets Sagntid, som den fælles nordiske Kæmpeaands Repræsentant, saaledes har Holger-Danske-Navnet gjennem Sagn og Digtning fra Middelalderen givet et Billede Liv og Udødelighed, hvori senere den eiendommelig udviklede danske Folkenationalitet, trods den fremmede Klædedragt, har kunnet gjenkjende den Aand, det elsker og tilegner sig.

Siden Kæmpevisernes sidste Tid havde Holger-Danske-Sagnet ikke været behandlet af danske Digtere. Baggesens Opera „Holger Danske“ erindrer mere om Hr. Hyon i Wielands Oberon, end om den os bekjendte Sagnhelt, og denne Digtning har ikke optaget noget Element af Sagnets nationale Betydning i sig.

Med den her angivne Opfattelse af Sagnet for Øie, saaledes som Billedet nu ogsaa synes med Klarhed at være indtraadt i Folkebevidstheden, har jeg i min Behandling af det velbekjendte Sagn ladet Sagnhelten selv udtale eller udsynge sin Livsidee, idet jeg har stræbt at fastholde og opfriske de poetiske Træk i den gamle Folkeroman og give hele hans Væsen og Adfærd det ham vist oprindelig tilhørende nationale Stempel, i den freidige, jævne, djærve og livsfriske Natur, som, med dyb Alvor og Følelse, selv i sin butte joviale Humor, til de nyeste Tider har bevaret sig i de Yttringer af Folkecharakteren, som vi fornemmelig tillægge et eiendommeligt dansk Præg. Med Bevarelsen af den romantiske Grundtone, hvori Sagnet er sammensmeltet med vor Middelalders-Poesie, har jeg til dets Gjenoplivelse i vor Tid valgt en Fremstillingsform, der for største Delen samstemmer med Grundtonen i vor romantiske Folkepoesie, og som muligen ogsaa kunde finde sit Udtryk i den nyere Folkesang, naar den, uden at opgive sin oprindelige Charakteer,

engang vilde optage de hidtil mere i Livet og Poesien end i Musiken udviklede folkelige Elementer.

De i dette Bind optagne „Smaadigte" (1819—1832) udkom første Gang 1832 i Forbindelse med de „Reiseminder", der i 5te Bind af denne Afdeling ere optagne i Reiselyrens 2den Deel.

Sorø i October 1845.

B. S. Ingemann.

Indhold.

Ahasverus eller Blade af Jerusalems Skomagers Lommebog.

Smaadigte (1819—1832).

Holger Danske.

I. Hjemmet. Udgang i Verden.

Ahasverus

eller

Blade af Jerusalems Skomagers Lommebog.

Mit Costume.

(Til det ** de Aarhundredes Børn.)

Hvi løbe I for mig, I kloge Smaa!
 Jeg har jo afraget mit Skæg,
Har Filtehat, Fipkjole, Beensække paa
 Med jert vise Aarhundredes Præg.

Jeg teer mig jo som en anstændig Mand,
 Der kun reiser til Fods for Motion;
I seer jo, jeg har min fulde Forstand,
 Er en meget maneerlig Person.

Hvad jeg bærer paa i mit stille Sind,
 Derom I spørge vist ei.
(Al Verdens Sorg er som Veir og Vind —
 Min følger mig evig paa Vei.)

Mine Troesforvandte.

Jeg søgte Jer atten hundrede Aar
 I al Verdens Riger og Lande;
Jeg fandt eders Næser; jeg fandt eders Haar;
 Jeg Jer kjendte paa Øie og Pande.

Og Næsen var krum, som i Abrahams Tid:
Den naaede Jer næsten til Munden;
Den spidsed sig fiffig med Kløgt og med Vid;
Men — Jehovas Aand var forsvunden.

Som Isaaks var Haaret ravnsort endnu;
Som Jacobs var Øine og Pander;
Men Zion kom ei eders Sjæle ihu,
Ei Landet, som Jordan vander.

Til dem, der engang maatte læse min Lommebog.

Ærbødigst Hilsen til hver Læser, jeg venter!
Baade lykkelige Mennesker og — Recensenter:
(Baade dem, der kan glædes ved Poesien,
Og dem, der maa nøies med hvad Feil der er i'en —
Samt med Ufeilbarligheden i Theorien).
Tillad mig her, i et Slags Prolog,
Om ei just at rose min egen Bog,
Saa dog at bevidne, hvad bedst jeg kan vide:
Den er heelt udskrevet af min venstre Side!
Behager den ei Alle, naar den kommer for Dagen,
Gjør det (mellem os sagt) ikke stort til Sagen.
Jeg har mange Aarhundreders Publicummer seet:
Hvad eet har beundret, har et andet udleet;
Een Slægt vil grine, og en anden vil græde —
Hver Fugl med sit eget Næb dog maa qvæde.
Hvorfra skulde al den Enighed komme
Om Bogen i Jerusalems Skomagers Lomme?

Fædrelandet.

Jeg hørte dem sjunge i Øst og i Vest
Om Paradiset blandt Lande:
Hver Fugl sin egen Rede fandt bedst
Paa Bjerg og ved nøgne Strande.

Og lige Ret jeg dem Alle gav:
Hver Sjæl sit Fædreland priste;
Men fredløs foer over Bjerg og Hav
Den evige Landsforviiste.

Paa Zion græsser Osmanens Hest
Og ved Genesareths Bredder —
Det Folk, Gud Herren har elsket mest,
Veed ei hvad Fædreland hedder.

Vennerne.

De skilles med Sorg; de mødes med Fryd;
De tale om Frænder og Venner;
Det klinger mig som en fremmed Lyd:
Mig Ingen i Verden kjender.

De græde ved Frænders og Venners Grav —
Og Graven sig mild oplukker.
Jeg stirrer paa Tidens det øde Hav —
En Evighed i mig sukker.

Jeg seer paa Slægternes store Strøm;
Jeg lytter til Vennerøster;
Det klinger som tusindaarsgamle Drøm
Fra Canaans hellige Kyster.

Mit Billede.

De skye mig, naar de mit Aasyn see:
Det ligner en udhugget Steen;
Men nævner jeg mig, de Forstandige lee:
Min Jammer troer ikke Een.

Mit Liv dem tykkes et Sagn, fuldført,
Mit Billed en mørk Phantasie,
Et Eventyr, Ammen har Børnene lært,
En Drøm, som er længst forbi.

Tidt staaer jeg selv ved den klare Strøm
Og stirrer heelt tvivlsomt deri:
Selv tykkes mit Liv mig en underlig Drøm,
Mit Billed — min Sjæls Phantasie.

Paa Sletten.

Er det Sarons Slette, jeg vandrer paa?
Hist Havet heelt mægtigt bruser —
Judæas Bjerge i Øst jeg saae —
Fra Carmel Sydvinden suser.

Men Liliemarken jeg skuer ei —
Her Sarons Roser ei gløde —
Ei dufter paa tulipanskjøn Vei
Narcissen i Morgenrøde.

Paa Sletten gaaer jeg i fremmed Land;
Judæas Bjerge forsvinde —
Mit Carmel flyver fjernt over Strand
Med Taagen for Nordens Vinde.

Ved Kjæret.

Ved Gadekjæret Drengen staaer;
I Haanden glad han klapper:
Hans Barneskib paa Kjæret gaaer,
Til Gaasen Skibet snapper.

Som han, jeg stod ved Ramas Park;
— Jeg mindes Barnedrømmen —
En Mandelskal var Noahs Ark,
Og Parken Syndflodstrømmen.

Paa Strømmen flød min frelste Skat,
Den stod paa grønne Tue:
Græstuen var mit Ararat;
En Fjær var Arkens Due.

Og Olieblabet mangled ei:
Det bar jeg selv i Munden.
Til Paradiset fandt jeg Vei
Igjennem Uskyldslunden.

Paa Kirkegaarden.

Over Grave Maanen glider —
Sagte hviske Nattens Vinde.
Christenqvinden Hænder vrider
Ved det hvide Marmorminde.

„Ak! for tidlig!“ — Qvinden græder —
„Ak! for tidlig bleg i Døden!“
Frem af mørke Busk jeg træder:
„Tør du see paa Jorsalsjøden?“

„Bedre tidlig, end forsilde!“
Hvisker Jøden og bortvanker.
Christenqvinden græder stille,
Troer, jeg var kun — hendes Tanker.

Østvinden.

Jeg lytter med Lyst, naar det lufter fra Øst;
Den Luftning mest mig husvaler:
Den bringer mig Hilsen fra Canaans Kyst,
Og om Sarons Roser den taler.

Granatæbleskoven den sused forbi,
Over Ramas Figentrælunde;
Den hvisker om Grotten ved Bjergtemplets Sti,
Hvor David og Salomon blunde.

Om Hvilen hist i forjættede Land
Det toner i Østvindens Susen;
Dog — Paradiisluften henflyer over Strand;
Men Dybet kun svarer med Brusen.

Barnet.

Barn med kulsort Haar og Øie!
Nik kun til den gamle Mand!
Seer jeg paa dit Aasyn nøie,
Rachels Smiil jeg mindes kan.

Rachel med de Øine sorte —
Var det ikke saa hun hed?
Sang hun ei i Zions Porte?
Ak! jeg selv det meer ei veed.

Blik og Gang jeg husker nøie —
Navnet ei jeg mindes kan.
Barn med kulsort Haar og Øie!
Fly ei for den gamle Mand!

De Udvalgte.

Nu munter, Gamle! fra Stad til Stad!
See frisk paa Menneskevrimlen!
De Udvalgtes Skare sig tumler heelt glad
Og gjør sikker Regning paa Himlen.

Om Kjærlighed præke de Christne nok;
Dog Jøde og Hedning de hade;
For den hele retfærdiggjorte Flok
Skal Himmerigs Port sig oplade.

Med Troen det er eders egen Sag;
Troer kun hvad I vil, Børnlille!
End farer Jehova med Jer i Mag;
Men hans eget Folk gik det ilde.

Guldkalven.

Er Israels Guldkalvedands forbi?
Jeg seer den blandt Herrer og Slaver;
Men nu der vist ingen Synd er deri:
Den dandses af Bisper og Paver.

Jeg Christen med Jøde og Hedning seer
I Dandsen, blandt Fyrster med Kroner;
Men Kalven ei skjuler i Ørknen sig meer:
Paa Huusgudealtre den throner.

Den flyver al Verden om i Papiir;
Omkap den med Statsgjælden voxer.
Den Gud er den hele Christenheds Ziir
Og større, end tusinde Oxer.

Om Kalven jeg selv har dandset engang:
  Den Lyst i Blodet os stikker.
I Dybet har Guldgudens Røst end Klang;
  Dens Støv Tidsdragen end drikker.

Da jeg var Saducæer.

Min Sjæl ei rømmer sin Bolig
  Før Verdenslampen gaaer ud.
Med Sadoc*) jeg, streng og rolig,
  Opfylder de Vises Bud.

Paa Jorden min Aand har hjemme —
  Den fjerne Himmel er Luft;
De Slægter, Gravene gjemme,
  Ei aande Paradiisduft.

For Løn kun træller en Slave;
  For Straf kun gruer en Træl;
Fra Ormen i Beenrad-Grave
  Oprinder ei Livsens Væld.

Om Aander og Englesfarer
  Den Syge drømmer heelt fro;
Som Veiret hans Sjæl henfarer
  Og døer i sin Barnetro.

---

*) Stifteren af Saducæernes Sect.

Jeg drømmer om ingen Himmel;
  Jeg venter paa ingen Løn.
Henfar kun, Menneskevrimmel!
  Opfyldt er min eneste Bøn.

Døe, døe skal alle de Andre:
  Den Største, jeg saae, foer hen —
Jeg evig paa Jorden skal vandre —
  Han kommer dog aldrig igjen.

Ved Kildemarkedet.

Ved Kilden de dandse paa maigrøn Eng
  Ved Honningkagernes Boder;
Der rider en lille Jødedreng
  Paa Kjep mellem Fader og Moder.

Jeg seer paa den lille Jødedreng:
  Mig selv paa Kjephest jeg skuer;
Jeg mindes Legen ved Kedrons Eng
  Under Almerankernes Buer.

Paa Palmestokken heelt fro jeg red;
  Min Hest jeg vanded i Bækken;
Paa Zahras Honningebrød jeg bed;
  Jeg red gjennem Ysophækken.

Der Zions Døttre dandsed og sang;
Der toned saa deilige Stemmer —
Der saae jeg Rachel for første Gang.
— Ak! aldrig det Barn jeg glemmer.

Min Broders Enke.

Jeg Sarons Rosenknop forlod;
Dog glemt var Rachel ei, skjøndt hun var liden.
Som Brud, min Broders Enke for mig stod;
Men — Rachel stod i Tankens Slør ved Siden.

Rabbinen nævned Lovens Ord;
Min Broders Enke frygtsom til mig blinked.
„Endnu min Brudehimmels Ceder*) groer" —
Min Broders Enke smiled taus og vinked.

Hun sjæleglad afdrog min Sko**);
Hun — spytted ud**) for mig med lønlig Glæde.
For Lovens Spot jeg takked sjælefro:
En større Lov var i vor Sjæl tilstede.

---

*) I disse Egne i Judæa plantede man en Ceder for hver Dreng, der fødtes, og et Grantræ for hver Pige, der fødtes; af disse Træer dannedes siden den saakaldte Brudehimmel, hvorunder Vielsen forrettedes.

**) Talmudisk Skik, naar en Broder ikke opfylder den mosaiske Lov, der forpligter ham til at ægte sin Broders barnløse Enke.

Ungdomsdrømme.

Endnu jeg hører Nattergale sjunge;
Bag Haslen hviske elskovsglad de Unge.

Min Sjæl bortflyer paa Nattergaletoner
Til Elskovslandens stille Palmekroner.

Engeddi *) Lund har Høstens Løv ei tabt,
For Herren har dens Foraarsløvsal skabt.

Igaar foer Vinter-Regnskyl over Skoven;
Idag er Vaarens Telt udspændt foroven.

Paa Rankers Bjerg mod Sky min Sang sig svinger;
Som Ørknens Hjort jeg over Bjerget springer.

Paa Dalens Anemone Bien surrer;
Paa Oliegrenen Turtelduen kurrer.

For Herrens Pust sig Bjergets Ceder rører;
Bag Ysophækken Englerøst jeg hører.

O! skjønne Røst fra Løvsalfestens Dage!
Jeg hører Palmestadens Datters Klage:

„Gazellen springer alt paa grønne Enge —
„Men, Zions Søn! hvi tøver du saa længe?"

*) Ved Jericho eller Palmestaden.

Jeg tøver ei: jeg som Gazellen springer;
Jeg over Ysophækken glad mig svinger.

Jeg i Cypressers dunkle Gang indtræder:
Der Palmestadens skjønne Datter græder.

Sit Turtelduesøie hun tilslører;
Hun ei min Gang paa Blomstertæppet hører.

Forglemt hun i Cypressers Ly vil græde:
Men — i min Arm hun springer op med Glæde.

„Nu vil jeg leve, Zions Søn!
„Nu vil jeg ikke døe af Graad og Smerte:
„Din Palmeblomst jeg kysset har iløn;
„Din Myrrhaduft end dufter ved mit Hjerte.

„Med Blomsterbrevet Duen fløi
„Fra Zions Søn til Palmestadens Datter:
„Skovduen kurrer paa vor Palmehøi!
„See! Hjertet Blomsterbrevets Gaade fatter.“

Ak! frygted du for Portens Vægter ei?
Og ei for Speiderblik i Palmestaden?

„Den barske Vægter slumred paa min Vei;
„Paa Nattens Vinger fløi jeg gjennem Gaden.
„Mit Jomfruflør var om min Kind;
„Med Sløret vifted vaarlig Nattevind;
„En Vaar opblomstred i mit Sind —
„Og Engle bar mig gjennem Palmestaden.“

Ak! frygted du for Nattens Rovdyr ei?
Og ei for Beduinens Røverkule?

„Schakalen tuded paa min Vei,
„Og Løven brummed bister i sin Hule;
„Men paa min løndomsfulde Gang
„Jeg nynned salomonisk Elskovssang —
„Og Aandefyrsten Nattens Aander tvang;
„De maatte Palmestadens Datter skjule.“

Ak! skjælved du for Nattens Aander ei?
Og ei for Skyggen, som din Gang tilslørte?

„Natuglen tuded paa min Vei,
„Og Æddersłangen ved min Fod sig rørte;
„Men Hymnen steg fra Hjertedybets Grund,
„Eloahs Priis udtoned fra min Mund —
„Høit Nattergalen slog i Palmers Lund —
„Ei Uglens Skrig, ei Slangens Gang jeg hørte.“

Men frygter du mit Favntag ei?
Og skjælver du ei for min Elskovslue?

„Nei, Zions Søn! du elsker mig — o, nei!
„Kan Lillien ved sin Elskers Hjerte grue?
„Paa Sarons Slette Rosen staaer;
„I Rosenbusken Elskovsfuglen slaaer —
„Til Himmelteltet Duft og Tone naaer —
„Og Himlens Engleborn til Sletten flue.“

En hellig Myrrhahave er du mig —
Et Paradiis, som Lyscheruben freder.
Livsbrønden i din Barm tilhyller sig;
Men over Brøndens Segl vidunderlig
Sig Livets Træ med Himmelfrugter breder.

Liig Sulamith, du for mig staaer,
Liig Salomons udødelige Skjønne:
En Høisang toner, hvor du gaaer —
Hver Nattergal i Palmelunden slaaer,
Naar Rachels Fod hendandser i det Grønne.

Gazellens Vaardands er din Gang
Paa Myrrhabjerge og paa Virakhøie.
Jeg hørte Vaarens Harpers Klang:
Det Palmestadens Datter var, som sang,
Med Elskovstaarer i det sorte Øie.

Brudeskaren.

Paa Veien gaaer jeg med Stav og Hund;
Forbi mig Vognene fare.
Skalmeien klingrer i grønne Lund —
Ak! det var en Brudeskare.

Jeg ogsaa har været en Brudgom glad:
Jeg under dem vel den Glæde;
Fra Templet gik jeg i Zions Stad;
Jeg skreg af Fryd i hvert Stræde.

I Skomagerbrakken jeg græd af Lyst:
Mig salved Fader og Moder;
Og Rachel trykte mig til sit Bryst;
Mig kroned Søster og Broder.

Vi sang i Brakken Eloahs Priis,
Og Glasset de sønderbrøde.
Ak! dengang var jeg i Paradiis —
I Pilatus's Dage de døde.

Ved Crucifixet.

I.

Hvorhen jeg vandrer, seer jeg hiin Prophet;
Han har min Skjæbne paa min Pande seet.

Han var Jehovadommens sidste Tolk;
Blodtaarer græd han over Isra'ls Folk.

Ved Døren stod jeg med mit Barn paa Arm:
I Zions Stad lød Rachaskrig og Larm.

Propheten vandred stille til sin Død;
Men Rachaskriget i min Sjæl gjenlød.

Jeg havde raabt Hosanna paa hans Vei;
Men Ørnens Træl han hjalp til Frihed ei.

Jeg havde kastet Palmer for hans Fod;
Nu raabte jeg: korsfæst! udtap hans Blod!

Jeg havde drømt om Magt og Rigdom stor;
Jeg havde drømt om evigt Liv paa Jord.

Nu var Prophetens Ord mig Løgn og Svig:
Mit mindste Barn jeg lærte Rachaskrig.

Jeg skreg, mens Blodet randt fra Kronens Tjørn:
„Det komme over os og vore Børn!"

Propheten ved min Tærskel Hvile tog;
Med Læsten paa hans Tjørnekrands jeg slog.

Hver Morgen kommer jeg mit Ord ihu:
„Gaa, gaa hvor du skal hen! hvi tøver du!"

Hver Morgen svarer i min Sjæl min Dommer:
„Jeg gaaer — men du skal vente til jeg kommer."

II.

Mit yngste Barn jeg lærte Rachaskrig;
Den Lille lærte aldrig Meer af mig.

Jeg kasted Barnet fra min Arm med Gru —
Det skriger Racha i min Sjæl endnu.

Jeg vandred fra de Store, fra de Smaa:
Ei Børn, ei Hustru meer mit Øie saae.

Paa Hovedpandestedet mørk jeg stod
Men paa mit Hoved faldt Prophetens Blod.

I himmelsk Fred jeg saae hans Aasyn smile;
Jeg saae hans Hoved bøie sig til Hvile.

Min Fred bortfoer — jeg smiled aldrig siden:
Jeg, hvileløs, bortvandrer gjennem Tiden.

Vandringsaar.

Jeg Brakken i Zions Stad forlod;
Saa lystelig sang mine Drenge.
Jeg bandt Sandalen under min Fod;
Paa Vandring var jeg saa længe.

Jeg kjøled min Pande i Kedrons Bæk;
Ved Libanon ei jeg hviled;
Fra Golgatha tumled jeg bort med Skræk —
Til Verdens Ende jeg iled.

Men hvor jeg flygter i Verden hen,
Mod Libanon seer jeg tilbage.
Hvert hundred Aar maa jeg did igjen
Og mindes de gamle Dage.

Hjemmet.

Hvor er min Brakke i Zions Stad?
  Hvor er mine muntre Drenge?
Hist, hvor med Kaiphas' Saaler jeg sad,
  Nu Jøder og Christne de hænge.

Hist Salomons Tempel paa Moria stod —
  Sit Sværd nu Osmanen der svinger!
Hist vi udgjøde hiin Rabbis Blod;
  Der Pilgrimmens Psalter nu klinger.

Bort, bort igjen fra den gamle Stad!
  Her throner Jehova ei længer;
Og han, som de troe ved hans Side sad —
  Ei meer til min Tærskel trænger.

Ved det røde Hav.

Jeg atter vandrer, hvor Mose Stav
  Adskilte de dybe Vande:
Her Pharaos Hære forsvandt i Grav;
  Hist stolt Pyramiderne stande.

De Sjæle, som Oxe og Slange tilbad,
  Har Mindesmærker paa Jorden;
Men de, som ved Tabernaklet sad,
  Flye, spredte, som Spurve i Torden.

De bygge under den Fremmedes Tag;
De spottes af usle Drenge;
Ret aldrig meer vi leve den Dag,
Vi ei til Dødsfjender trænge.

Det Folk, som var den Høiestes Tolk,
Maa fredløs, som jeg, omvandre.
Gaaer saa det med Herrens udkaarne Folk —
Hvor vil det gaae med de Andre!

Læreaar.

Jeg har de Vises Skoler besøgt;
Jeg udforsker Tingenes Grunde:
Jeg Kundskabens Lod udkaster med Kløgt;
Ret aldrig dog vil det bunde.

De Vise forkaste vor gamle Tro;
Mig hjælper den vel ei længer;
Men Viisdommen giver mig ingen Ro:
Til Hjernen den kun mig trænger.

En Pilgrim lover mig Fred paa Jord
Og Haab om Himmerigs Rige.
Hvad baader det, om jeg hans Lærdom troer,
Men — hader den dog tillige?

Udgydelsestrang.

Til Luft Vulkanen trænger,
  Som taug i tusind Aar;
Ildfangen Bjerget sprænger,
  Om Verden saa forgaaer.

Ildfangen i mit Hjerte
  Laae lænket tusind Aar;
Med Bjergevægt af Smerte
  Min Sjæl dog ei forgaaer.

Med Verden paa sin Skulder
  Ei Atlas sank i Grav;
Kun Luft med Tordenbulder
  Forlanger Bjerg og Hav.

Høit Tordenskyen sjunger;
  Ei Dybet savner Røst:
Huult Afgrundssangen runger
  Fra de Fordømtes Bryst.

Orkanen mig omsuser.
  I Ørknens Ocean —
Et Hav i Sjælen bruser —
  Min Røst! bliv en Orkan!

Mit Publicum.

Til Christen ei jeg tale vil
Og ei til Jøde meer:
Kun for mig selv min Sjæl er til,
Hvor ingen Sjæl jeg seer.

De Døde høre ei min Røst,
Og de, som leve nu,
De sankes snart, som Straa i Høst,
Med Veir og Vind ihu.

For de Ufødtes Sjæl og Sind
Er ingen Røster til;
I deres Dyb jeg seer dog ind —
Til dem jeg tale vil.

Min Fortrolige.

Den Slægt, jeg taler til, har end ei Øre:
Ufødte Venner kan min Røst ei høre.

Een Ven jeg har i Verden dog tilbage;
Han mindes maa min Røst fra gamle Dage.

Han ei er Christen, og han er ei Jøde;
I Hedningtroen heller ei han døde.

Han døer fast aldrig, troer jeg, før vi begge
Tilsammen os engang til Hvile lægge.

Naturens gamle Kæmpeaand mig følger
Igjennem Tiders Storm og Slægters Bølger.

Den Ven blev alle tusind Aar den samme:
I Oldingsbryst han gjemmer Ynglingsflamme.

Han skal, som jeg, til Tidens Grav henvandre —
Vi To maa nu dog vel forstaae hverandre!

Til Solen.

Gamle Yngling! hvor du brænder!
Jeg er kold; men du er hed —
Mon du Ahasverus kjender?
Mon du om min Vandring veed?

Meer du saae, end jeg har skuet,
Gløder dog heelt glad endnu;
Dig har Verden bedre huet:
Ret sangvinisk smiler du.

Paa vor sære Tumleklode
Seer du end med Ungdomsild:
Daarer, Vise, Onde, Gode
End du hilser lige mild.

Kold du er dog vist igrunden,
Seer phlegmatisk paa os ned;
Jeg har Heklas Ild i Bunden,
Er maaskee kun alt for hed.

Gamle Ven! du blev ei gnaven,
Blev ei træt paa høie Sti.
Vi har lige langt til Graven —
Lær mig din Philosophie!

Til Maanen.

Med dig jeg dog harmonerer meer,
Du Jomfru i Sølvflors-Slør!
Tungsindig du gjennem Skyen seer
Paa Jøden, som aldrig døer.

En aldrende Jomfru du er jo nu,
Er vel fri for Kjærligheds-Qval —
Mon du kommer din Ungdomstid ihu?
Du er altid lidt sentimental.

Ak ja, Sligt ei er i Mode meer:
Det kaldes nu tomt Sværmeri.
Den solide Mand dine Drømme udleer;
Dog — jeg elsker din Drøms Phantasie.

Til Stjernerne.

I har fulgt mig: I mig kjender;
I mig vise Vei hver Nat;
I var mine fuldtroe Venner:
I kun har mig ei forladt.

Lige smaa endnu I tindre —
Lige store, mener jeg:
Synes her det Store mindre,
Det bekymrer Jer vist ei.

Hvad jeg Stort paa Jord har fundet,
Var for eders Blik vist smaat —
Ak! det er nu Alt forsvundet —
I Jer conservere godt.

Gaaer den hele Jord i Smulder,
Med dens Glæde, med dens Qval —
Bagatel! den Smule Bulder
Naaer ei eders Dandsesal.

Jeg forstaaer Jer, gamle Venner!
Eders Smiil er Ironie.
Alt hvad her kan skee, jeg kjender —
Jeg beundrer det — som I.

De Ufødtes Rige.

Mit gamle Øie Fremtidsslægter søger;
Jeg forsker i Bestikkelsernes Bøger.

Ufødt, mit Haab sig skjuler i det Fjerne;
Mit Blik vil gjennembore Jordens Kjærne.

Jeg stirrer ned til de Ufødtes Rige;
Jeg vil i deres stille Nat nedstige.

Min Tanke sig i Mulmets Dyb forvildes:
Jeg skuer intet Aasyn, intet Billed.

Men de Ufødtes Røster kan jeg høre:
Et Sjælehav henbruser for mit Øre.

Det Hav er dybt, forventningsfuldt og øde:
Det gjemmer hvad Aartusinder skal føde.

Om Livets Løndom hviske Fremtidsstemmer;
Jeg Skabningens Forventningssuk fornemmer.

Med mørke Talers Hviskken her det suser;
Tilblivelsernes Ocean henbruser.

Med de Ufødtes Haab min Længsel haaber;
Jeg venter til Eloahs Stemme raaber.

Natten.

Jeg vil opsøge dig, du gamle Nat!
  Jeg vil mig hvile i din Mørkheds Hule.
Af Gang min Fod er træt; min Sjæl er mat;
  Dybt i dit Skjød jeg vil mit Aasyn skjule.

For dig kun jeg oplade vil min Mund;
  Til dig kun vil min Sjæl sin Røst udsende:
Siig, Nat! siig, drømmer du om Morgenstund?
  Siig, drømmer du om Dage uden Ende.

Forkynd — hvis Lyd af Røst din Taushed brød —
  Bebud — hvis Stemmer i din Afgrund løde —
Hvormange Dage slumre i dit Skjød?
  Hvormange Dages Nætter skal du føde?

Svar! venter end Aarhundreder paa Liv?
  Skal end Aartusinder af dem udvælde?
— Ak, først naar Herren trættes ved sit: Bliv!
  Skal dette Hoved sig til Hvile helde.

Stjernemoderen*).

Siig, Nattevandrerinde! hvi du sørger?
  Siig, Stjernemoder! hvi er du bedrøvet?
Har Natten dine ældste Børn dig røvet?
  Om dine Sønners Grav du Dybet spørger.

*) ↄ: Maanen.

Du seer ei deres Stjerneøine spille —
Ak, Oceanet har din Fryd begravet:
Derfor saa bleg du stirrer ned paa Havet;
Derfor du gjennem Natten gaaer saa stille.

I Sølverflor dit Aasyn du tilslører.
Vær trøstig, Stjernemoder! sørg ei længer!
Dit Veemodsblik til Himmelthronen trænger:
Eloah dine Børn fra Dybet fører.

Paa Himmelbanen sjunkne Stjerner stige;
Hist Sorgen sig i stille Fryd forklarer.
Men — mine Børn! hvor eders Sjæl henfarer,
Kan Jord og Hav og Himmel mig ei sige.

Ved det oprørte Hav.

Vil du Jorden opsluge? du brusende Hav!
Har du glemt Prophetens mægtige Stav?

Er du voxet fra Kjeppen og Riset nu?
Kommer ei din Herre og Mester ihu?

Har du glemt, din Arm stod stiv, som en Muur,
For hans Aande, som tæmmer din vilde Natur?

See! han, som knytter Syvstjernens Baand,
Han vugger dig, som et Barn, i sin Haand.

Han revser dig, saa du mod Stjernerne tyer;
Dog aldrig hans mægtige Haand du flyer.

Din Gangvogn han satte ved Afgrundens Bred;
Han Klipper gav dig at lege med.

Men tæmmer du ei dit ubændige Sind,
Han spærrer dig atter i Vuggen ind.

See! Pantseret glindser om Orions Bryst!
Han Vinter bringer til Nordpolens Kyst.

Der ryster han Iisplade-Pantseret af;
Deri han dig spænder, ubændige Hav!

Hierosolyma est perdita *).

„Hep!" synge nu atter de christne Smaa:
De vide ei hvad det betyder;
Det Spotords Rædsel mit Øie saae:
Som Israels Dødssuk det lyder.

Fortabt er Jorsal og lagt i Gruus!
Ak! det har jeg vidst saa længe.
Steen kun den gamle Jøde af Huus!
Men — syng ei hiint Ord, Smaadrenge!

*) ɔ: Jerusalem er tabt (ødelagt); af Begyndelsesbogstaverne i hine tre latinske Ord, antages det berygtede Forfølgelses-Løsen mod Jøderne at være sammensat.

Mit Modersmaal.

Jeg min Sjæl vil udaande med Eloahs Ord,
Med de Toner, som skabte Himmel og Jord;
Men forstummet paa Jord er Schadai Tunge:
Kun fra Tidernes Dyb mine Raab gjenrunge.

Der ruller en Strøm fra Aartusinders Grav;
I min Sjæl der henbruser et tonende Hav:
Hver Bølge er levende Daad, som bortrinder;
Hver Tone er Billed, hvert Billed er Minder.

Med det Livs-Ocean vil jeg blande min Røst:
Det mig svarer med Klang fra Propheternes Bryst;
Det opløser min Sjæl i mildttonende Sukke,
Med de Sange, min Moder sang ved min Vugge.

Jeg fornemmer det atter, det levende Ord —
I min Sjæl det gjenskaber Himmel og Jord.
Med det henfarne Israels Røst vil jeg sjunge
Og med Zions Døttres Sang paa min Tunge.

Vor Udlændigheds-Poesie.

Hvor er nu dine Propheter, mit Folk!
Hvor er dine Zebaoths-Skjalde!
Fandt ei Eloah en eneste Tolk
I Aartusinder blandt Eder alle?

Blev Israels Aand — blev vor Sjæl adspredt?
  Blev Skæg kun og Kroppe tilbage?
Har ei et eneste Øie seet
  Med Blikket fra Sangkongens Dage?

Har ei en eneste Sjæl havt Røst
  Til Høisang med Salomons Tunge?
Var ei der Klang i et eneste Bryst
  Til Verden at gjennemrunge?

Ak! Klang af Sølv kun og Guldets Klang
  Og Gjenklang af fremmede Bjælder —
Det var, mit Folk, din Udlændigheds-Sang —
  Ak! i Gruben saae jeg Jer heller.

Morgenrøden.

End seer jeg Glandsen fra Jehovas Throne —
  Hiint Glimt dog af hans Herlighed jeg skuer:
Et Blink kun, Herre! fra din Straalekrone!
  Og Verdenshavet gløder i dets Luer.

Med Skyggen ufødt Morgenhind end strider:
  Med bøiet Knæ og Hoved Fostret venter
Sin Fødselsstund. Endnu ei Sol fremskrider;
  Og angest bæve alle Elementer.

Jeg bæver ei: den sidste Dag jeg venter;
  Bag Havet tøver Zebaoths-Vasallen —
Smelt, Uriel! smelt Verdens Elementer!
  Min Dag først gryer — er Jord og Himmel falden.

Ved Solens Opgang.

Skjøn er du dog, evige Himmeltelt!
  Høiherlig udspændtes din Bue.
Der staaer han atter, den straalende Helt,
  Med sit Harnisk af blinkende Lue.

Skjøn er du dog, grønnende duftende Jord!
  Du Skammel for Zebaoths-Foden!
Paa Bjerg og paa Hav jeg opdager hans Spor;
  Jeg fornemmer hans Gang over Kloden.

Kun Sømmen jeg seer af hans Klædebon;
  Men Uendelighed den udfolder,
Paa Cherubernes Vinger sig løfter min Aand;
  Fast Støvlarven Sjælen dog holder.

Jord og Himmel.

Jeg gaaer som en Skygge al Verden omkring.
  Et Støvgran er Jorden i Himlenes Ring.
Jeg selv er et Gran paa den rullende Jord;
  Men Uendelighed i min Tanke dog boer.

Henrul kun, du Sandskorn, hvorpaa jeg staaer!
  Henflyv i det Dyb, ei min Tankeflugt naaer!
Min Sjæl er en Himmel i Himlenes Ring —
  Et Jordgran er Larven, her pusler omkring.

Elohimernes Undergang.

I Oceanet sig hver Kilde taber;
Sig Blomsteraanden troer Naturens Skaber.

Vil Straalen stolt sig fra sin Sol løsrive,
Sin Guddomsglands den maa i Mulm opgive.

Derfor paa Jord ei Elohimer bygge;
Ei boe de meer i Palmelundens Skygge.

Ei meer de Smaa med underfulde Gave
Kan skabe Blomster i Jehovas Have.

Ei Figentræets dunkelgrønne Krone
Er meer sin lille Guds Palads og Throne.

Ei Sarons Rose Blomsterguden skjuler:
Til Ørknen flyer han og til Klippens Huler.

De store Himmelsfyrster ham forfølge;
Cheruber jage ham paa Havets Bølge.

Fra Jorden flygter Elohimers Skare;
Paa Taageskyer de til Himlen fare.

Bag Himmelkongens Forhæng de sig gjemme
Og lytte til den store Dommers Stemme.

Den Uudforskeliges Raad de høre;
Hans Aasyns Herlighed de vil afsløre.

Men, o! hiin Glands selv ei Cheruben taaler —
Og Elohimer smelte i hans Straaler.

Dødstanken.

Hvor er den Vandringsmand, som aldrig trættes?
Hvor er den Livets Gjest, som aldrig mættes?

Hvor er den Sjæl, som saae og elsked Døden?
Dens Braad selv gjennemborer Jorsalsjøden.

Jeg stirrer paa de mørke Sjæles Skare:
Til Belial i Gruben de nedfare.

Jeg seer Paladset med de Huler sorte;
Jeg hører Klang af Mulmpaladsets Porte.

Jeg Fængslet seer, hvor Døren ei oplukkes;
I Mulm jeg skimter Flammen, som ei slukkes.

Fra Dødens Skyggers Dal jeg Hvislen hører:
Der Ormen, som ei døer, sig evig rører.

Med Skræk min Sjæl fra Gruben sig opsvinger;
Paa grønne Jord Gravklokken evig ringer.

Med Blomsterslør Eloah Gruben dølger;
Men Gravens Klokkeklang hver Sjæl forfølger.

Paa Verdens store Gravsteen ei jeg hviler;
Mit Blik henover Sky og Stjerne iler.

Mit Øie søger over Sky og Stjerne
Den Vei, hvor Enoch flygted i det Fjerne.

Jeg leder efter Jacobs Himmelstige:
Gaaer der en Himmelbro fra Dødens Rige?

Jeg mod Elias' Himmelkarm henstirrer;
Men Blikket sig i Taagers Hav forvirrer.

Hos Abraham Jehovas Venner bygge;
Men hvor gaaer Veien til hans Palmers Skygge?

Udødelig, med Dødens mørke Tanke,
Min Sjæl maa mellem Dyb og Himmel vanke.

Menneskets Kundskab.

Arabens Hingst sin Rytters Stemme kjender;
Men ei Rabbinen veed hvad Fuglen synger.
Graa Slange skifter Ham og sig forynger;
Men ei den Vise veed hvor Livet ender.

Ægyptens Stork veed Vei til Vaar og Sommer;
Strandmaagen søger Ly, før Storm udbryder;
I Skyen stirrer blege Stjernetyder;
Men Lynet knuser ham, før Tordnen kommer.

Snild Edderkoppen veed naar Veiret skifter;
Klog Hunden Nattens Gjenfærd seer og tuder.
Vi spørge hvad Elisas Syn bebuder;
Men — Evighedens Forhæng har ei Rifter.

Paradiis-Cheruben.

Paa helligt Bjerg Cheruben staaer,
Hvor Paradiset ender.
Hans Glavinds Flamme Skyen naaer;
Dybt under ham det brænder.

Han svæver over Dybets Glød
Paa imchmelluftens Vinger;
Fra Østens Port til Aftenrød
Cheruben Rædsel bringer.

Hver Skabnings-Drot hans Aasyn flyer;
  Hver Magt sin Urglands fluer:
Ræd flyer vanslægtet Ørn og Tyr;
  Med Løven Manden gruer.

Som Tyr, som Løve, Ørn og Mand,
  Cheruben seer paa Jorden;
Hans Blik er Himmellynets Brand;
  Hans Røst er Skyens Torden.

Hans Billed er en Gaade mørk;
  Hans Glands hvert Øie blender:
Han kjender Kundskabstræets Ørk;
  Han Livets Løndom kjender.

Han veed hvad ingen Tunges Ord
  I Verden aabenbarer;
Men rædsom, løndomsfuld og stor,
  Han Livets Træ bevarer,

— Jeg Paradiis-Cheruben saae;
  Jeg saae hans Glavinds Flamme;
Jeg Stjernen saae, han peged paa;
  Men — Gaaden blev den samme.

Tordenveiret i Staden.

Fra Skolen løber Barnet glad;
  Høit støier Drengevrimlen.
Jeg stille staaer i fremmed Stad;
  Jeg stirrer op mod Himlen.

Guds Lyn jeg seer med hellig Gru;
Jeg skjælver for hans Torden:
„Jehovas Røst i Skymulm nu
„Henruller over Jorden.

„Mod Dybet styrter Dagens Helt:
„I Knæ Solenglen segner.
„Hist Stjernemoder i sit Telt
„For Herrens Vrede blegner.“

„Aa, Snak! Vorherre blie'r ei vred“
— De christne Drenge skrige —
„Det tordner kun, og Sol gaaer ned,
„Og Maanen vil opstige.

„Staa, Jøde! staa paa dine Been!
„Vi skal Physik dig lære:
„Ei et electrisk Phoenomen
„Vorherres Røst kan være.“

Himmelteltet.

Min Sjæl henflyve vil til Palmeskoven:
Udspændt er store Himmeltelt foroven.

Paa Bjergekrandsen hist ved Verdens Ender
Befæstes Teltet af Eloahs Hænder.

Jeg under høit Paulun hans Gang fornemmer —
Eet Reisetag al Verdens Sjæle gjemmer.

Høit flagrer Teltet. — See! det Farve skifter —
Regnstrømmen rigt udvælder af dets Rifter.

Nu sammenrulles Teltet, som et Klæde:
I hver dets Fold er skjult en Verdens Glæde.

Hver Morgen Herren store Telt udspænder;
Men — under Teltet ingen Sjæl jeg kjender.

Vinterdrømmen.

Høit over Canaans Strande,
Høit over Dødens Dal
Af Livets klare Vande
Gud hvælvet har sin Sal.

Mod hiint Palads jeg stirrer
Ved lukte Paradiis;
Men Gru mit Syn forvirrer:
Paladset blev mig — Iis.

Med isnet Sjæl jeg skuer
Paa Livsens frosne Strøm —
Smelt, Syn, hvorfor jeg gruer!
Fly, kolde Vinterdrøm!

Paa Havet.

I tause Nat paa stille Hav jeg farer;
Foroven glimte Zebaoths Hærskarer.

Den christne Styrmand Havnefyret peiler;
Til Hjemmets Havn, til Viv og Børn *han* seiler.

Han seer paa Naalen og Kompassets Streger;
Jeg seer hvor streng Orions Stav henpeger.

Med Stjernebæltet fra Eloahs Hænder,
Gaaer Vinterenglen did, hvor Verden ender.

Ham følger Himlens store Krigerskare;
Til Dommens Dag de over Jorden fare.

Jeg følger Himmelhæren — i det Fjerne;
Men i *mit* Øie tindrer ingen Stjerne.

Jeg knuser kun en Taare, der frembryder:
Her Ingen drømmer om hvad den betyder.

Den brave Styrmand mig paa Skuldren klapper:
— „Du drukner ikke, Jøde! vær kun tapper!"

Theokratiet.

Hvor straaler Himmelspiret nu paa Jord?
Hvor er nu Folkets Lov en Guddoms Ord?

Hvor bærer en usynlig Konge Kronen?
Hvor bøier sig et Folk for Almagtsthronen?

Hvor straaler Lys og Ret og Frihed ud
Fra Guddomspagtens himmelklare Bud?

Hvo lytter nu til skjulte Guddoms Røst
Med Helligdomsklenodet paa sit Bryst?

Hvo kan ved Urim og ved Thummim sværge
Med Undertroen, som bortaander Bjerge?

Klenodet faldt af Fyrstepræstens Bryst;
Selv Isra'l hører ei sin Konges Røst.

Paa Chesils *) Stjernegjord Klenodet flammer
Med Ædelstenene af Isra'ls Stammer.

Fjernt straaler Spiret i Jehovas Hænder;
Det straale skal, naar Jord og Himmel brænder

For Himmelspiret troer sig Verden fri:
— Sin egen Lænke Jorden jubler i.

Idag og Imorgen.

Al Verdens Fyrster sig reise;
Frem Folkene storme til Krig.

*) Orion.

Idag de Mægtige kneise —
Imorgen ligge de Liig.
Idag og Imorgen er Draaber i Evigheds Strømme.

Et Blink for Jehovas Øie
Er Dag og tusinde Aar:
Imorgen skal Bonden pløie,
Hvor Keiseren throned igaar.
Hvor Bjerget kneised mod Sky, skal Hvalerne svømme.

Det evige Folk.

Jeg saae Jerusalem falde;
I Lænker mit Folk jeg saae.
Hvor blev de Seirherrer alle?
Jeg saae deres Slægt forgaae;
Men paa deres Grav end staaer den vandrende Jøde.

Hvert Folk paa Jord skal forsvinde —
Udslettes skal deres Spor;
Ei Abrahams Slægt og Minde
Forgaaer før Himmel og Jord:
Paa Verdens Grav end staaer den evige Jøde.

Enthusiasterne.

I Zions Stad Propheter sang —
Det lød fra Strand til Strand;
Det i Aartusinder gjenklang;
Men — i Propheters Fædreland
Fløi Muld og Stene mod Prophetens Pande.

— Muld Jorden har til Aandens Tolk,
Og Steen til hver Prophet,
Til hver begeistret Sjæl en Dolk,
Iisgrave til hver hed Poet,
Og — Vand til alle Himmelildens Brande.

I Ørkenen.

Igjennem Ørknen Caravanen drager;
Ismaelitten lurer i sin Hule.
For Tigren maa sig Ørknens Røver skjule;
Men Elephanten stribet Tiger jager.

I stille Nat jeg Caravanen følger.
Der rige Kjøbmand paa Kamelen sukker:
For Røverøiet han sin Skat tillukker;
For Tigerblikket han sit Aasyn dølger.

Den rige Kjøbmands Frygt jeg ikke kjender;
Dog Frygt og Haab jeg deelte med ham gjerne:
Om Hjemmets Vei han spørger Ørknens Stjerne;
— Min Reise og min Ørken aldrig ender.

Jødegaden.

Mit Folk til Strædet drives — og leer;
  Min Sjæl udbryder i Flamme:
Er der ingen Ørkner i Verden meer?
  Skovେslet gjør Jer til Skamme.

Skoveslet glad til sin Ørken tyer:
  Der Driverens Raab forstummer;
Den vilde Oxe fra Aaget flyer;
  Fri Bjørn i Bjerghulen brummer.

Det tamme Qvæg gaaer i Stalden ind
  Og æder i Baasen sin Føde;
Men fri flyver Ørnen til Fjeldets Tind,
  Skal end han svelte tildøde.

Vægterraabet.

I Mulm jeg vandrer i fremmed Stad:
  Trygt sover Christen og Jøde!
Natvægteren synger sit gamle Qvad;
  Jeg vil ogsaa et Raab udstøde!

Af Dvale jeg vil dig vække, mit Folk!
  Af Dødsblund Alverdens Slægter:
Jeg er den evige Jordbrands Tolk;
  Jeg er Jordnattens evige Vægter.

Den ulmer i Dybet den lønlige Brand;
Mey med Kroppene Sjælene blunde.
Gjennem Verden gaaer der en fredløs Mand;
Han raaber hvortil det mon stunde.

Til Midnat det stunder i Tidernes Gang —
Det stunder til Døden og Dommen!
Ei tier den evige Natvægters Sang
For den evige Morgen er kommen.

Livsbekymring.

De slide, de slæbe, de betle for Brød;
For Livet de trælle til deres Død.

I Livsbekymring de sig nedsænke;
Men paa Livet — ei de har Tid at tænke.

Den Livsbekymring jeg kjender ei:
Mit Brød jeg finder, som Spurv paa Vei.

Døer hele Verden af Hungersnød,
Jeg overlever den — uden Brød.

Aartusinder kan sig i Grav nedsænke,
Paa Livet jeg har god Tid at tænke.

Dog, ak! det er mig til liden Baade:
Min Tanke løser ei Livets Gaade.

Dødningedandsen.

Med Store og Smaa gaaer Dandsen fuldbrav:
  Den Knokkelmand snoer sig behænde;
Med Flikflak han springer fra Grav til Grav;
  Ret aldrig hans Dands faaer Ende.

Han griber en Ung, hvor en Gammel han slap;
  Han rusker i Foged og Slave;
Han Ridder og Bonde svinger heelt rap;
  Han valtser med Keiser og Pave.

For pyntede Dame han bukker og leer,
  Med Junkeren strunk harcellerer;
Sig Herren og Damen heelt ynkelig teer;
  Der dandses med sære Manerer.

I Hopsavalts gaaer det til gamle Musik;
  Ei Fløiten og Trommen der mangler:
Den Knokkelmand fløiter, med klapprende Nik;
  Han munter med Knoklerne rangler.

Til Hvile han bringer hver dandsende Sjæl;
  Fast Ingen ved Dandsen sig glæder:
Den ærlige Knokkelmand griner lidt fæl;
  Bleg Bruden ham følger og græder.

Men — udenfor Dandsen en Reisende staaer;
  Hans Øie ret aldrig kan græde:
Al Verden bortdandser — tilbage jeg gaaer —
  Jeg er glemt i den store Kjæde.

Vor Liigsteen.

Foragt ei Israels store Skygge!
I Slægter, som paa vor Liigsteen bygge!

Over Abrahams, Isaaks og Jacobs Been
Staaer Verdensbygningens Hjørnesteen.

Med Elohas Haand den er hugget ud
Af Paradiisfjeldenes Marmorbrud.

Fra Klippen det evige Livsvæld sprang;
I dens Kløfter himmelske Røster sang.

Den hvælved sig til en Tempelhal;
Ei Stenen knustes i dybest Fald.

End skjuler den store Paradiissteen
En Verden med vore Fædres Been.

Den skjuler det Største, Jorden saae —
End hviler al Verdens Storhed derpaa.

Livsmaalet.

Mod Livet de Ufødte frem sig stride;
Men — hvad de kæmpe for, de ikke vide.

Mod Døden frem de Fødte gaae iblinde;
Hvorhen de gaae, dem rinder ei i Sinde.

Liig de Ufødte, Tidens Aand sig rører:
Den veed ei selv hvortil dens Stræben fører.

Frem Tidens Slægter fare og forsvinde;
Mod lønligt Maal de storme frem iblinde.

Paa Daarers Færd selv Daarer see med Latter;
Ideens Stridsmand ei Ideen fatter.

Feltherren veed hvorhen hans Hære fare;
Derom ei spørger blinde Krigerskare.

Paa Strængen Bueskytten Pilen satte;
Sit Maal den naaer, men kan det selv ei fatte.

Solstraalen skal til Verdens Ende fare,
Men ei sin egen Klarhed sig forklare.

Som mig Jehova tænkte, skal jeg vanke;
Men — Herren kjender ene heelt sin Tanke.

Basunfesten.

I fremmed Land jeg hører Festbasuner!
  Jehovas Folk end mindes Dommens Dag:
Vi faste i Udlændigheds Paulmer;
  For Zebaoth indstævnes Folkets Sag.

Besegles skal forvist vor Dom foroven,
Hvis ei vort Suk til Dommerteltet naaer.
Blev Staven knuust, som fordum kløved Boven?
Mon aldrig meer den Vand af Klippen slaaer?

Een Guddomstanke Tankeverdner avler;
Det Træ ei døer, Jehova aanded paa:
„I Pagtens Ark de brudte Lovens Tavler
Ved Siden af de hele Tavler laae.“

I Pestens Tid.

Til Costnitz har jeg sat min Stav; trindt Isra'ls Arner ryge;
Ved Nat de Paaskelammets Blod paa Dør og Stolper stryge.

Dødsenglen gaaer fra Huus til Huus; de Christne døe af Pesten;
Dødsenglen gaaer hver Dør forbi, hvor Isra'l feirer Festen.

Men i den pestbefængte Stad, blandt Liig og Dødens Jammer,
Skafotter jeg paa Gaden seer; høit Kjætterbaalet flammer.

„Ha, brænd hvo ei vil døbes flux!“ — de christne Munke skrige —
„Os Jøden kogled Pesten hid fra Helvedfyrstens Rige.“

„Det Folk, som myrdet har Guds Søn, forpester alle Lande
„De har forgiftet Livets Væld og alle Brøndes Vande."

Fra Pinebænk til Daaben flyer hver Jøde, som bekjender;
Dog see! hvo staaer paa Taget hist? trindt Huset om ham brænder.

I Paaskefestens Bøntalar, med Helligdommens Traade,
Rabbinen seer paa Folket ned; han betler ei om Naade.

Han svinger Faklen i sin Haand; han høit blandt Flammer raaber:
„Endnu jeg paa Jehova troer; jeg paa Messias haaber."

„Igaar jeg feig afsvoer min Tro; idag jeg døer som Jøde:
„Jeg selv har tændt mit Offerbaal, vil mit Paulun udgløde."

„Fornam I hvad histnede skreg? Nei, det var Sang, ei Jammer —
„Min Hustru, mine Børn ei skreg — de sang i Offerflammer."

Han styrter sig i Luen ned. Snart Christenstaden brænder.
Fra store Offerfest jeg gaaer. Idag mit Folk jeg kjender.

Hist blusser Synagogens Tag; men frie paa Flammevinger
Fra pestbefængte Christenstad Jehovas Børn sig svinger.

Jehovas Krige.

Har Zebaoth med Verden sluttet Fred?
  Forliges nu Eloah med de Onde?
Kan Sol og Maane nu gaae rolig ned
  Og see Jehovas Stjerner gaae tilgrunde?

Er Zebaoths Bedrifter glemt paa Jord?
  Leer Gog og Magog af Jehovas Seire?
Har Verden glemt, den fødtes ved et Ord,
  Og at et Aandepust den kan bortveire?

Endnu jeg Zebaoths Hærskarer seer:
  I Herrens Leir, som Vagtblus, Verdner brænder;
Hans Haand ei Sol og Maane standser meer?
  Han trænger ei til Sværd i Josva-Hænder.

End hører jeg Eloahs Seierssang:
  Orkaner sjunge Zebaoths Bedrifter;
Men saaret Orm han skaaner paa sin Gang;
  Ei Tanden, som end ryger, han udvrifter.

Dødsenglen farer over Verdner hen;
  Aartusinder henflye med deres Hære.
— Skal Tidens Himmeltegn opstaae igjen?
Skal Jacobs Sønner Seierskroner bære?

Berømmelsen.

Om evig Hæder de tale,
  Om Vidner paa Daad og Aand;
Med Jldskrift Navne de male
  Med Magtens og Konstens Haand.

Paa Tidens Værker de pege
  Og paa deres Storbedrift. —
Snart Børnebørnene lege
  Med Fædrenes Krands og Skrift.

Udslettes skal deres Værker;
  Selv Navn og Minde forgaaer.
Een Aand kun har Mindesmærker —
  Den Aand ingen Sjæl forstaaer.

Jsraels Velsignelse.

Hvor er din Velsignelse? Abrahams Slægt!
Hvor er nu din Forlovsret blandt Folkenes Stammer?
  Din Arv blev en Fjær paa Beskikkelsens Vægt;
Din Førstefødselsret blev Haan og Trældom og Jammer.

Liig Havets Sandskorn blev Stammens Blade udbredte;
Liig Himlens Stjerner blev Jsraels Tal;
  Men over al Verden, som Støv, blev de Stjerner adspredte
Som Sand paa Gulv i Verdensbygningens Hal.

Som Rubens Magt foer vor Herlighed hen —
Som et Bølgebjerg, der stolt forbi os henbrused.
Ei Simeons Morderslægt kom til Hæder igjen;
Brat Levi Klenod paa Orkanens Vinger hensused.

Til Ræv blev Judas stolte Løve omskabt;
Og Sebulons Skibes Skat blev til pjaltede Klæder.
Ved Thabors Kilder er Isascars Huusfred tabt;
Fra Libanon Dan ei meer som Samson optræder.

Gads glubende Løvenavn blev til Spot;
Og Asſers Oliebrød blev Udlændigheds Krummer.
Den kronede Josephs Bjerg og himmelske Slot
Blev til Ringheds Dal og smudsige Stræders Kummer.

End Zion staaer; end lever Benjamins Gud;
End Jacobs Sønners store Gud er den samme;
Men Benjamins Arv er kastet til Hundene ud;
Over Jorden henkastet, haanes Abrahams Stamme.

Ved Genesarets Sø Terebinthen grønnes endnu;
Men Naphtali Grene visne i fremmede Lande.
End kommer Eloah Libanons Viinstok ihu;
Men Ephraims Ranke tørres ved golde Strande.

— — —

Fredens Rige.

Kom Fredens Fyrste til Krigens Land,
Hvi seer jeg da ei hans Daad?
Hvor leger Barnet med Øglens Tand
Og med Basiliskens Braad?

Hvor lyder Løven Smaadrengens Røst
Og deler Hjordenes Ro?
Hvor hviler Lammet ved Ulvens Bryst,
Og Kiddet ved Parderens Klo?

Hvor boer et retfærdigt Folk under Sol?
Hvor hersker Zebaoths Aand?
Hvor hviler Kongen paa Davids Stol
Med Salomons Spiir i Haand?

Høit Ulve skrige om himmelsk Fred
Og myrde hvert Lam paa Jord.
— Paa Basiliskernes Kjærlighed
Det braadstungne Barn ei troer.

Eremitten.

Paa steile Fjeld ved Gemsens vilde Sti
Jeg Eremittens Hytte gaaer forbi.

Der sidder han en Fodsbred fra sin Grav
Og stirrer ud paa Sky og øde Hav.

Ei Menneskenes travle Færd han seer;
Ei sit Aarhundreds Røst han hører meer.

Graaskægget Hage i sin Haand han hviler;
Det er som Dødninghovdet til ham smiler.

Ved Bogen Timeglasset for ham staaer;
Han spørger ei hvorhen min Vandring gaaer.

Han spørger ei om Krig og Fred paa Jord;
Han spilder ei paa nogen Sjæl et Ord.

Han har vel sagt Alt, hvad han her vil sige;
Han veed vel, Kroget bliver dog ei lige.

Dog fjendsk og mørkt er dette Aasyn ei:
Med Klarheds Glands det straaler paa min Vei.

Ei ned han seer paa Verden med Foragt;
Han opad seer med Seierherrens Magt.

Hans Sjæl har Fred: hans Øie sælsomt smiler —
Hans Blik paa — Crucifixets Billed hviler.

Ha, bort! — den Eremit har ingen Nød:
Her hverken Liv han savner — eller Død.

Med Himlen har han Samfund i sin Tanke —
Kun Een skal evig uden Samfund vanke.

Kun Verdens-Eremitten eensom gaaer;
Den Bog, jeg læser i — ei Ende faaer.

Hvert Sandskorn i mit Timeglas nedrinder
Med et Aarhundreds Enevandrings-Minder.

Min Sjæl ei kjender Fred, min Fod ei Hvile;
Til mig vil aldrig Dødninghovdet smile.

Thabor.

Over Viinløvsalene steg min Fod;
Jeg min Stav havde sat over Olietræernes Skove;
I Dybet henbrused Kisons hellige Flod;
Hoit Thabors Fugle sang over Kedumims Vove.

Her toned Deborahs Seierssang!
Her priste mit Folks Heltinde Zebaoths Seier!
Her Baraks Helterøst i Skyerne klang
Om Hedningens Hær, som Kisons Strømme bortfeier!

Mit Øie har skuet Thabors Glands —
Min Sjæl har sig frydet ved Jordens Deiligheds Krone:
I Forjættelsens Land hæver Bjergenes Bjerg sin Krands;
Paa vor Herligheds Bjerg straaler Guld fra Eloahs Throne.

Forneden blinke Søer og Hav;
Mellem grønnende Græsgange Jordan snoer sine Strømme.
Et Paradiisland Eloah Israel gav —
Ak! — Sky nu skjuler mit Thabor og Israels Drømme.

Den hjemvandrende Israelit.

Hvorhen, o Rabbi, med Alderdomsqval —
Med Tværsæk og Vandringsstav?
„Jeg vandre vil til Josaphats Dal:
„Der vil jeg mig kjøbe en Grav."

Ak! Rabbi! dig selv du ei bære kan —
Dog Byrden dig tynger som Steen —
„Til Hjem og Grav i forjættet Land
„Jeg bærer min Faders Been."

Sabbathen.

Sex Dage samled' de; nu kan de hvile:
Sabbathens Børn fra travle Gjerning ile.

Fra Gaden kan jeg gjennem Ruden skue:
Det glimter festligt i Rabbinens Stue.

I Bønnens Festtalar, med Lovens Traade,
Graaskægget Olding priser Hvilens Naade.

Huuspatriarken Viinpokalen hæver:
Sabbath-Indvielsen paa Læben svæver.

Han Zebaoths-Velsignelsen udsjunger;
Det toner fromt fra Børnebørne-Tunger.

En sagte Mumlen over Jorden farer:
I Himlen bede Lys-Serapher Skarer.

Til Dybet fare Verdens Plageaander;
Men selv i Dybet ingen Sjæl sig vaander.

Naar Hviledagens store Fred udtales,
Hver Sjæl, som brænder, kjøles og husvales.

Een Sjæl kun uden Hvile fort maa vandre —
Sabbath og Hviledag — er for de Andre.

Min Moders Huus.

Fra Menneskenes Bolig tans jeg gaaer:
Den Slægt, som lever nu, mig ei forstaaer.

Fra deres snevre Braaer vil jeg flye;
Jeg til min gamle Moders Huus vil tye.

Det Huus er større end al Verdens Byer:
Nomadens Hyttetag er Himlens Skyer.

Mit Reisetelt er spændt fra Pol til Pol;
Til Lamper har jeg Maane her og Sol.

Mit Sovekammer er den grønne Dal;
Min Synagog er Skovens Tempelsal —

Og Folket med Elohas Priis paa Tunge
Er alle Fugle, som i Luften sjunge.

Med Trækfuglskaren over Bjerg og Dal
Jeg vandrer til min Moders Sommersal.

Ei meer forladt, ei ene meer jeg gaaer:
Her rører sig en Aand, som mig forstaaer.

Til Markens Blomst, til Skov og Sø jeg taler,
Og tusind Røsters Svar min Sjæl husvaler.

Den gamle Skov mit Afgrunds-Suk forstaaer;
Den svarer venligt som for tusind Aar.

Jeg kjender Stormens Stemme, naar den suser;
Det dybe Hav sin Løndom mig tilbruser.

I Klippens Huler og ved Fjeldets Strømme
Jeg lytter til min gamle Moders Drømme.

Hun drømmer end om skjulte Harpers Klang
I Dybets Brusen og i Kildens Sang.

Hvor Skyens høie Billedverden flyer,
Hun drømmer store Verdens-Eventyr.

Med hendes Tanker er min Sjæl fortrolig —
Jeg er et Barn endnu i hendes Bolig.

Mit Reisetelt fra Pol til Pol er hendes —
End kjærlig ved sit gamle Barn hun kjendes.

Skindød.

Jeg saae paa Menneskenes Færd;
Jeg saae al Verdens Id:
Den var mig intet Haansmiil værd
Med al dens Larm og Strid.

Jeg hørte Menneskenes Ord;
Jeg Daarers Røst fornam:
Som Bjælders Klang hvert Ord henfoer,
Som Hyrdehundens Glam.

Jeg saae hvad deres Vise skrev,
Jeg hørte Døgnets Sang;
En Lyd kun i mit Øre blev,
Og den som Spot mig klang.

Fra Folk til Folk jeg vandred om;
  Jeg elsked ikke Een:
Mit Blik var Iis; min Sjæl var tom;
  Mit Aasyn blev til Steen.

Kold sank jeg til min Moders Bryst,
  Sank død til Jordens Skjød;
Til Liv mig vakte Vaarens Røst:
  Min Moder var ei død.

Jeg græd — og Stenen smelted hen
  I Aasyn og i Bryst:
Jeg hørte Livets Røst igjen
  I alle Sjæles Røst.

Rabbi Ismael Ben Elisas Børn.

Over Ypperstepræstens Børn Israel sørger,
Naar om Zions Pryd, naar om Sarons Rose jeg spørger.

Ben Elisas Søn mit Øie tvinger til Graad;
Ben Elisas Datter! for dig er min Kind end vaad.

Til Tyrannernes Stad er de ført til Trældom og Jammer;
I Hedningers Vold er de slæbt fra Tempelets Flammer.

Om Israels Fald to stolte Romere tale;
Med Byttet fra Zions Stad de Mægtige prale:

„Mig tjener en Træl af Ypperstepræsters Blod;
„Ei skjønnere Slave tvætter Keiserens Fod.“

„Jeg kjøbte ved Zions Muur fortøiet Jødinde;
„Ei Mage til Deilighed skal du i Verden finde.“

„Af skjønnest Bytte lad herligst Rigdom udspringe!
„Tilsammen ved Nat vi Træl og Trælqvinde bringe!“

Liig Fugle, i Buur de kostbare Fanger er sat:
De stolte Herrer vil dele Afkommens Skat.

Fra mørke Krog i Natten lyder en Klage:
„Skal Ypperstepræstens Søn en Trælqvinde tage?“

Fra fjerne Krog i Fængslet jamrer en Stemme:
„Skal Zions Datter sin hellige Høihed glemme?“

Den hele Nat de sukke ved mørke Muur;
Den hele Nat de græde i dunkle Buur.

Ved Morgengry de kjendes med Sorg og Glæde;
De kaste sig i hinandens Arm og græde.

Ben Elisas Børns Sorg med Taaren bortrandt:
Ben Elisas Børn græd — til Livet forsvandt.

Skystøtten.

Til Morgenrødens Purpurtelt jeg skuer;
Bag Taagers Bjerg et Hav af Straaler luer.

Skystøtten hist fra Isral's Ørk jeg skimter;
Jehovas Herlighed fra Skyen glimter.

Jeg fra min Ørken store Navn udraaber;
Mit Aasyn bader sig i Duggens Draaber.

Fra Skyens Støtte ingen Røst jeg hørte;
Men Himmellivet i min Sjæl sig rørte.

Veiens Søn.

Fra Ørkenens Oase bort jeg iler;
Paa grønne Stub sig træt Araber hviler.

Hvo er du? — spørger jeg — du Mand paa Stubben!
„En Veiens Søn, hvem Veiens Traad er sluppen“ *).

Kun fattig Vandrers Hverdagsord jeg hører;
Heelt underligt det Ord min Sjæl dog rører.

Min sidste Reise-Dirhem **) jeg ham rækker:
Hans Veitraad atter gylden sig udstrækker.

*) ɔ: en Reisende uden Reisepenge.
**) en arabisk Mynt.

I Karavanseriet *) glad han hviler,
Mens jeg i veiløs Labyrinth heniler.

Jeg er, hvad du dig kaldte, Mand fra Stubben!
— „En Veiens Søn, hvem Veiens Traad er sluppen.“

Den bedende Jødinde.

Igjennem Brakkens Skodde Lyset glimter;
Forinden salomonisk Brud jeg skimter.

Jeg mindes Palmens Vært ved Jordans Vande;
Jeg Sarons Lillier seer paa hvælvet Pande.

Den sorte Lok omflagrer stolte Nakke,
Liig Ravnens Vingers Glands paa Zions Bakke.

For Isra'ls Mø er Synagogen lukket;
Fra lønligt Kammer stiger Jomfrusukket.

I fattigt Huus for lukket Dør og ene
Staaer Østens Mø i Glands af Ædelstene.

Med Dronningsmykket og i gyldne Klæder,
Mod Jorsals Gruus hun stirrer hen og græder.

---

*) Herberget.

Hun græder ei for Guld og Ædelstene:
For Zion græder Zions Datter ene.

Landflygtig skjuler hun misundte Lykke;
Hun barnlig for Jehova sig vil smykke.

Det Hjem, hun aldrig saae, hun dog ei glemmer;
Hun Isra'ls fangne Døttres Sang istemmer:

„Ved Babels Strømme vi paa Zion tænkte —
„Paa Vidiens Green vi vore Harper hængte" —

— — O, Davids Folk! i Sorgen priis din Lykke!
End dine Børn sig for Jehova smykke.

Har Børnesjæle Taarer for din Trængsel,
End Livets Væld fremqvælder i dit Fængsel.

Templet og Ypperstepræsten.

Hvor staaer vor Konges Throne nu paa Jord?
Hvor straaler Templet, hvor i Lys han boer?
Hvor tone Røsterne fra Elohim?
Hvor bæres Pagtens Ark af Cherubim?
Hvor hviler Loven over Verdens Love
I helligt Ly af Jordens Palmers Skove?

Opløft dit Hoved, Israel, fra Jord!
Hist straaler Templet, hvor din Konge boer;

Hist tone Røsterne fra Elohim!
Hist bæres Pagtens Ark af Cherubim!
Hist hviler Loven over Verdens Love
I evigt Ly af Himmelpalmers Skove!

Men, o! — hvor staaer han Helligdommens Præst?
Hvo kalder os til Frihedsʼ Løvsalsfest?
Hvo bærer Urimsmykket paa sit Bryst?
Hvo hører, viis og reen, Eloahs Røst?
Hvo kan hans Røst i Sky og Flamme fatte?
Hvo kan os aabne Helligdommens Skatte?

Vent, Israel, din store Løvsalsfest!
Forvent i fremmed Land din Fyrstepræst!
Med Isra'ls Stammers Navne paa sit Bryst
I Sky han lytter til Eloahs Røst;
Af Sky han vil i Templets Dør fremtræde
Og kalde dig til He igdommens Glæde.

Befrielsens Ord.

Min Mund vil Herrens store Ting udtone —
Min Røst vil stige til Eloahs Throne.

Det store Ord jeg føler paa min Tunge,
Som Evighedens Sjæle skal udsjunge.

Det Ord forklarer Tidens mørke Tale;
Det vækker døde Verdners Aand af Dvale.

Det toner fjernt fra Paradisets Have;
Det toner fra Propheters sjunkne Grave.

Det staaer i Helligdommens gamle Skrifter;
Det gjennemrunger Tidernes Bedrifter.

Et himmelsk Syn fra Jorsals Grav jeg skuer:
Høit Stjerneskriften over Thabor luer.

Jeg læser Navnet over alle Navne;
Jeg seer een Favn al Verdens Sjæle favne.

Jeg seer det gamle Himmeltelt i Flammer;
Det nye indslutter alle Slægters Stammer.

Jeg Templet seer, som ingen Haand nedriver;
Jeg hører Ordet, som hver Død opliver.

Jeg hører det i de Ufødtes Stemmer;
Tilblivelsernes Ocean det gjemmer.

Den gamle Nat det i sit Dyb bevarer
Og for Aartusinder det aabenbarer.

Høit Paradiischeruben det udtaler —
Selv de Fordømtes Sjæle det husvaler.

Det Himmel, Jord og Afgrund gjennemrunger —
Og salig er hver Sjæl, som det udsjunger.

Mit Israel, mit Folk! kan du ei høre
Hvad Stenene paa Havsens Bund maa røre!

Først naar det Ord dit Hjerte gjennemtrænger,
Ei hvileløs paa Jord jeg vandrer længer.

Med dig jeg salig skal det Ord udsige:
Vor Konge har os kaldet til sit Rige!

Smaadigte.

(1819—1832.)

Min gode og onde Engel.

Ved Livets Port jeg en Lysalf saae;
En Svartalf saae jeg ved Siden staae.

De sang mig ved Buggen en Spaadomssang;
Den Spaadom mindes jeg mangengang:

„Jeg lover ham Kjærligheds rige Skat
Og skjønne Syner ved Dag, ved Nat.

„Jeg lover ham Venner og Hjerters Priis;
Jeg aabner ham Digternes Paradiis."

Saa sang den hvide med venlig Røst;
Og saligt svulmed alt Barnets Bryst.

Da loe den sorte Engel og qvad:
„Lad Skygge og Lys kun følges ad!

„Jeg lover ham kun en ringe Nød;
Men Baal skal blusse af liden Glød.

„For hver en Strøm af Kjærligheds Væld
Een Draabe fra Hadets det kolde Fjeld!

„Den Draabe skal qvæle hans Hjerte meer,
End noget Die i Verden seer.

„Og aabnes ham Digternes Paradiis,
Og vinder han Hjerternes skjønne Priis —

„Hvad høiest elskes, skal hades mest —
Derpaa skal han see hvad ham lykkes bedst.“

Saa sang den Svartalf, ved Buggen stod.
Een Trøst tilføied hiin Engel god:

„Dog svulmer end Harmen i krænket Sind —
Flyer Freden som Blomstret i Hvirvelvind —

„Selv Baalet fra Hjertets Ild-Bølgebrud
Skal brænde ham Giften af Saaret ud.

„Tilsidst hver Niddets og Hadets Røst
Skal luttre Sjælen i saaret Bryst —

„Og naar den flyver med Seir fra Jord,
Skal Kjærlighedsminder betegne dens Spor.“

Tordenskjold.

Rul henover Fjeld og Bælt,
Kæmpesang om Nordens Helt!
Sjung med et Aarhundreds Røst
Heltens Navn fra Kyst til Kyst!

Tordenskjold! dit Kæmpery
Lysner stolt som Lyn i Sky —
Navn, som trodser Mulm og Grav!
Rul som Torden over Hav!

Rask han fløi paa Ørnen hvid;
Fjerde Fredrik saae hans Id:
Lystig, naar han Sværdet svang,
Lykken sang hans Seierssang.
Hist med Hædersværd i Mund
Svømmed han som Hval i Sund;
Her gjenlød i Fiendehavn
Under Flammebrag hans Navn.

Danmark! glem ei stolte Syn!
Over Hav foer Lyn paa Lyn —
Tordner lød om Dannebrog —
Det var Tordenskjold, der slog.
Ton fra Marstrands gamle Vold,
Snilde Sagn om Tordenskjold!
Kæmpen sprang som Fisker ind —
Stod som Helt paa Borgens Tind.

Ton fra Dynekilens Havn,
Store seiersstolte Navn!
Her med Ild og Blod han skrev,
Klippeland, dit Frihedsbrev —
Norge! stolt du vidne kan:
Han har frelst sit Fædreland!
Tolvte Carl! du saae med Gru,
Tordenskjold var stor som du.

Norge! priis din Kæmpe bold!
Danmark! priis din Tordenskjold!
Sverrigs stolte Kæmpedrot!
Favn ham høit i Himmelslot!
Ven med Fjende bandt hans Krands:
Trende Riger saae hans Glands —
Navn, som trodser Mulm og Grav!
Rul som Torden over Hav!

Friederich Schiller.

Bekrandset for mig stod et venligt Billed
Med Kraft og Høihed, alvorsfuld og rolig,
Af Ungdomslivets Genius fremstillet.

Og meer og meer med Billedet fortrolig,
Jeg lytted stundom, som det vilde tale,
Naar Sjælen sysled ene i sin Bolig.

Da syntes mig en aandig Luft husvale
Og som en Engel Vingen skjult udbrede
Og over Sjælens Idrætsvæld neddale.

Var det din Aand, o Skjald, som var tilstede,
Du, som mig tyktes nærmest af dem Alle,
Som sang om Sjælens travle Id hernede!

Jeg lytted til den store Oldtids Skjalde,
Jeg elsked Mange og beundred Mange;
Men Ingen kunde saa min Aand fremkalde.

De toned lifligt mig de tusind Sange
Fra Palmens Hjem til Aftenrødens Bjerge,
Som over Jord til fjerne Slægter gange —

Jeg Kæmpen saae med Flammeordets Værge
Bevogte Livets Træ i Konstens Rige,
Trods hule Tomheds-Klang blandt Gjenlyds-Dværge —

Jeg hørte Qvad om Heltefærd og Krige,
Saae Fortidsdaad, i Billedlys forklaret,
Med Slægters Aand af Tidens Grav fremstige —

Hvad Stort og Herligt Jorden har bevaret
Henrulled for mit Blik paa Tonestrømme —
Det Herligste var Verden aabenbaret —

— Dog det stod fjernt, som skjønne Barndomsdrømme:
Selvkloge Tid ei det Fortabte søgte;
I Evalds Graad jeg saae dets Savn bortsvømme.

Kold Tidens Aand med Livets Længsler spøgte;
Mørk Sjælen foer til Tvivlens Vinterzoner
Og søgte Livets Væld med Klogskabs Lygte.

Da rulled et Aarhundreds Afskedstoner
Til Sjælen mig i dine Melodier,
Du Alvorsskjald, hvis Billed end jeg kroner!

Du greb end Livets Stordaads-Harmonier,
Som Hjertet bruser for i Gjæringsstunden,
Naar Sjælen kæmper — men Livssphinxen tier.

Du maled hvad med Fryd i Drømmeblunden
Jeg stirred paa, som Tankelivets Kjærne,
Hvor Stjernelyren var i Sky forsvunden.

Du stued hvad i Kraftdaad-Verdnen gjerne
Jeg søgte om i Alderdommens Skrifter,
I Tidens Bog og Eftermælets Stjerne.

Og ædel, stor og skjøn, som Tell's Bedrifter,
Din Sang hentoned over Bjerg og Dale
Og kaldte Livsrøst frem af Gravens Rifter.

O, mægted ei din Dybsinds-Røst udtale
Hvad kun i store Anelser du stued —
Dog dit Aarhundred vakte du af Dvale.

For Aandens Frihed du hver Sjæl opglued,
Som fredsløs under Frihedstræet sukked
Og for sin egen døde Klogskab grued.

Du Hjertedybets store Væld oplukked,
Gav Tanken Toneliv og Psychevinger,
Hvor dybest den i Livets Væld neddukked.

— Sig dit Aarhundreds Genius bortsvinger;
Men ei bortflyve dine Alvorstoner.
Din Aandtil Frihedslands en Skat medbringer:

Den Livsidee, hvorfor dig Aanden kroner,
Hvor Universets store Harpe klinger —
Skjønt Tid med Tid og Aand med Aand forsoner.

Vuggesang.

Gyng nu stille i din Vugge!
Moder luller dig i Blund.
Hos dig sover alt din Dukke;
Luk nu de Smaaøine kun!

Saa skal Moder for dig synge
Om de Børn med Vinger paa;
De vil gjerne med dig gynge:
Det er de Gudsengle smaa.

Blomster skal de til dig bringe,
Stjernegyldne, himmelblaae,
Og vil du i Luft dig svinge,
Bringe de dig Vinger smaa.

Slotte skal de for dig bygge
Af det klare Maaneskin,
Skal med Stjerner Barnet smykke,
Bære i Guds Himmel ind.

Der de boe, de Engle fromme,
Der er Alle Børn, som du:
Der skal Moder til dig komme,
Naar du bliver from som nu.

Sødt du slumrer alt og smiler,
Drømmer alt om Engle smaa,
Leger, flyver og heniler
Med de gyldne Vinger paa.

Drøm og smiil og leg i Blunden!
Flyv med de Gudsengle smaa!
O, naar Drømmen er forsvunden —
Glem ei Himlen, Barnet saae!

Sagntiden.

Herlige Nord-Kæmpeold, fuldrigt paa Minder og Frasagn!
Hvad du drømte og saae, blev Aartusinders Arv.
Ei du i Klipperne blot indgrov dine Evigheds-Runer —
Dybt du i Slægternes Sjæl Ildbilledskriften indgrov.
Hvad der i dybeste Rod heelt mægtigt sig rørte og levede,
Lever i Blad og i Green, hvælver end Kronen mod Sky.
Barndomsminder har Røst, som mægtig kan Oldingen røre;
Rigt af Mindernes Væld evige Ungdom udrandt.
Folkeaands-Livet ei døer, hvor alt det i Vuggen har sjunget;
Slumrer det ogsaa en Stund, synker det skindød i Grav —
Barndomsdrømmenes Sang, som Gjenlyd, udtoner fra Graven,
Sprænger dog Døbningens Steen — vækker den gjenfødte
Aand.

Kong Haddings Eventyr i Norge.*)

Kong Hadding sidder ved Nadverbord
Ved unge skjøn Ragnilds Side.
De skifte saa mangent Hjerteord;
Det stunder mod Midnatstide.

*) Efter Sagnet hos Saxo L. I. Pag. 16.

Sneen fyger mod Gavl og Glug;
Arnen er slukt i Hallen.
Dronningen drog saa dybt et Suk;
Guldkronen til Jord var falden.

Kongens Krone paa Bordet stod;
Brat lægger han den paa Tillie:
„To Kroner lagde jeg for din Fod;
Staaer til den tredie din Villie?"

„Ak, nei, min Konning! jeg sukked saa
Ei for Guldkronen den røde;
Jeg tænkte kun paa mine Urter smaa,
Som alle i Vinter døde.

„Snart fyger Sneen i Høien ind,
Hvor med vore Kroner vi ligge;
Saa klapper du mig ei meer paa Kind,
Mit Favntag glæder dig ikke.

„Saa høre vi aldrig Fuglens Sang,
See Sol og Maane ei skinne —
Jeg gruer for Vinterqvellen, saa lang,
Hvor alle Smaablomster svinde."

Kong Hadding sig læner til Egebord;
Paa Kæmpehaand hviler hans Pande.
Ei mæler den Herre et eneste Ord;
Men Taarer i Øiet ham stande.

Og see, da rører sig Steen og Muld;
— Det Syn fast Dronningen skræmmer —

En Qvindeskikkelse, underfuld,
Sig hæver ved Arnens Emmer.

Den Qvindes Haar er som Asken graae,
Som Egens Bark hendes Kinder;
Som Vinterhimlen er Kaaben blaa,
Som Nordstjernen Øiet skinner.

Smaablomster bærer hun i sit Skjød,
Saa liflige, friske og grønne;
Den Mand er ikke i Verden fød,
Der nogentid saae dem saa skjønne.

Hun nikker ad Dronningen, stille, mild,
Og peger paa Blomstervrimlen;
Hun seer paa Kongen med Blikkets Ild
Og peger mod Stjernehimlen.

„Hvor slige Urter om Vintren groe,
Det lyster I vel at vide;
Følg med mig, Konning! saa faaer du Ro —
Du paa mit Leide kan lide.“

Hun Dronningen rækker de Blomster smaa
Og gaaer mod Arnen tilbage,
Slaaer over Kongen sin Kaabe blaa,
Maa brat ham med sig neddrage.

I Slud og Taage paa lønlig Sti
I Mulm den Herre fremtræder.
En Kongeskare ham gaaer forbi
I Purpur og Skarlagenklæder.

Den Skare lader han fare i Fred;
Heelt sælsomt er han tilmode;
Paa grønne Enge det Tog fremskred:
Der Vinterurterne groede.

Paa Blomsterne glimter en Stjerne svagt;
Fuldtvel dog kan han dem kjende.
I Dybet bruser den Flod med Magt,
Som kom den fra Verdens Ende.

Han seer bortrulle i dybe Strøm
Al Verdens Spjude og Pile.
Han fremad gaaer, som han fløi i Drøm,
Ei standse kan han, ei hvile.

Med Qvinden han gaaer over store Bro,
Der seer han to kæmpende Hære;
Og Kongen vòrder i Hjertet fro:
„Mon alt jeg i Valhal være?"

„Blandt Kæmperne gaaer du, som faldt paa Val
Og længst efter Valhal stunded;
Som store Skygger de kæmpe skal
Til Dag er for dem oprundet."

„Men Stjernen glimter saa mat kun her,
De Urter er dunkelrøde." —
„Lad rulle i Strømmen de brudte Spær!
Lad kæmpe, lad kæmpe de Døde!"

Nu gange de frem til en Muur, saa stor,
Den haver i Verden ei Lige;

Over den gik aldrig Menneskespor,
Over den kan Kongen ei stige.

Høit over Stjernerne Muren naaer —
En Straale paa Randen glimter;
Al Verdens Herlighed overgaaer
Hvad i den Straale han skimter.

Høit Hanen galer i dunkle Land
Blandt Skyggekæmpernes Skarer.
Qvinden afriver dens Hoved paa Stand —
Og smiler, der Livet henfarer.

Fuglens Hoved var uden Røst;
Hun ind over Muren det svinger —
Der galer den atter med Liv og med Lyst,
Saa Jord og Himmel gjenklinger.

— Kong Hadding svimled mod vilden Strøm,
Saae ei hvor han kom tilbage.
Den Gang ham tyktes en sælsom Drøm,
Men glæded ham alle Dage.

Ved Arnen sad han end mangen Qvel
Ved unge skjøn Ragnilds Side;
Smaablomsterne glæded Dronningens Sjæl,
De blomstred ved Vintertide.

Kong Hadding smiled heelt trøst derved:
„Jeg saae hvor de Blomster udsprunge;
Men jeg veed hvor Solen gaaer aldrig ned
Og hvor døde Fugle kan sjunge.“

Gjafindas Sang i Norden.

Flyver Trækfugl mod Syd, maa jeg sukke
Hvor er du, mit Fædreneland!
Kommer Englen i Blund mine Øine at lukke,
Trækfuglen følge jeg kan.
Bær mig, o Drøm, paa din vuggende Arm!
Barnet lad hvile ved Moderens Barm!

Under grønne Plataner jeg leger
Med Guldæble-Bold i mit Skjød;
Gjennem Piniernes Sky vifter Englen og peger:
„Seer du nu hvor du blev fød!“
Himmelblaae Bjerge i guldbræmmet Sky!
Her stod min Vugge i Mandeltræ-Ly.

Hist staae Guder i marmorne Sale;
Her grønne Ruinerne staae.
Under Skuur lærte Barnet med Farvesteen*) male
Blomster og Helgener smaa.
Hvergang Gudsmoder jeg maled saa glad,
Himmelskjøn Engel ved Siden mig sad.

Ak, men nu er den Engel forsvunden —
Gudsmoder jeg maler ei meer,
Og det himmelblaae Bjerg gjennem Guldæblelunden
Nu jeg i Drømme kun seer.
Bær mig, o Drøm, paa din vuggende Arm!
Barnet lad blunde ved Moderens Barm!

---

*) Mosaik.

Sang om Hr. Adolph og Fru Anna*).

Hr. Adolph foer under Dannebrog
Over Hav til fremmede Lande;
Den vilde Bølge mod Snekken slog,
Og fjernt laae Dannemarks Strande.

Der sidder Fru Anna, hans Ungdoms Brud,
Saa ene de lange Dage;
Saa ofte hun seer imod Havet ud,
En Bølge der ruller tilbage.

Men ingen af alle de Bølger blaae
Kan sige hvorhen de ham bare;
Og seer hun op mod de Stjerner smaa,
Saa taus de i Natten henfare.

„Ak, kold er Bølge som Stjerneskjær,
Og al min Fryd i det Fjerne.
— Dog Sjæle, som har hinanden kjær,
Adskiller ei Bølge, ei Stjerne."

Fru Anna vækkes ved Midienat:
Det stormer fra Havets Strømme —
En Haand hende greb saa fast, saa brat,
Usynlig i Varseldrømme.

*) Admiral Adolph Herbst og Fru Anna Herbst, paa deres Guldbryllupsdag d. 16 Mai 1820, grundet paa en af dem selv fortalt Begivenhed.

„Og er du nu død, mit Hjertets Ven!
Har Afsked med mig du taget —
Faer hen da, Glæde! mit Haab, faer hen!
I Dybet er du neddraget.

Den Haand var varm, og den Haand var tro,
Det haver hun vel fornummet;
Men Hjertet har dog ei mere Ro,
Og Stormen er ei forstummet.

„Lad storme Hav! og lad varsle Aand!
Stor Magt er Sjælene givet;
Men kold som Iis er en Dødninghaand —
Den varme minder om Livet.“

Saa trøster Sagnet Fru Annas Sjæl,
Og end er Haabet ei omme;
Fra fremmed Kyst over Hav og Fjeld
De Sendebreve alt komme.

„I Havsnød bad jeg hiin Midnatsstund;
Mod dig udstrakte jeg Haanden —
Jeg drømte mig alt paa Havsens Bund
Og var vist hos dig i Aanden.“

Og lovet være den Sjæl saa tro,
Som selv var nær i det Fjerne!
Hr. Adolph er kommen igjen saa fro —
End blinker hans Aftenstjerne.

I Hal han sidder med Issen graa
Alt med Fru Anna tilsammen;
Idag han lader sit Guldbryllup staae,
Os Alle til Fryd og Gammen.

Aftensang.

Fred hviler over Land og By,
Ei Verden larmer meer:
Fro smiler Maanen til sin Sky,
Til Stjerne Stjerne seer.

Og Søen blank og rolig staaer
Med Himlen i sin Favn;
Paa Dammen fjerne Vogter gaaer
Og lover Herrens Navn.

Det er saa fredeligt, saa tyst
I Himmel og paa Jord;
Vær ogsaa stille i mit Bryst,
Du Flygtning, som der boer!

Slut Fred, o Hjerte, med hver Sjæl,
Som her dig ei forstaaer!
See over By og Dal i Qvel
Nu Fredens Engel gaaer.

Som du, han er en Fremmed her:
Til Himlen staaer hans Hu;

Dog i det stille Stjerneskjær
Han dvæler her, som du.

O, lær af ham din Aftensang!
Fred med hver Sjæl paa Jord!
Til samme Himmel g'aaer vor Gang,
Adskilles end vort Spor.

Fred med hvert Hjerte, fjern og nær,
Som uden Ro mon slaae!
Fred med de Faa, som mig har kjær,
Og dem, jeg aldrig saae!

Fred med hver Aand, som hader mig!
Den skal mig elske vist,
Naar samlet i Guds Himmerig
Vi ham lovprise hist.

Hans Egede.

Et helligt Kors staaer høit i Nord,
Hvor ingen Sangfugl bygger;
I Snee det staaer paa frosne Jord
Og langt fra Løvsal-Skygger.
Har Lyset døde Jord forladt,
Og isner Himlen selv ved Nat,
Hvor Sjæl og Hjerte gyser —
Fra Bølge-Bjerg af evig Iis,
Henpeger mod Guds Paradiis
Det Kors ved Nat og lyser.

Med Glands fra Livets Morgenland
  I Dødens Midnatszone,
Det viser Vei fra Hvalens Strand
  Til Palmeskovens Krone;
Og Øiet, blindt af evig Snee,
Kan Livets grønne Træ dog see,
  Hvorom Guds Engle knæle;
Og gjennem dybe Grav af Iis
Gaae haabfuldt til Guds Paradiis
  Med Tro de frelste Sjæle.

Hvo planted hist saa høit i Nord
  Den Green fra Edens Have?
Hvo bar den tro i Hvalens Spor
  Henover Dybets Grave?
Iispolens Søn! hvo gav dig Fred?
Ei steg en Engel til dig ned:
  Gud en Apostel sendte;
I Mulm han saae et Folk forladt —
Ham Aanden viste Dag og Nat
  Den Vei, kun Døde kjendte.

Og ei han havde Rast og Ro:
  Den Vei han maatte følge,
Gik end den over Dødens Bro
  Og Fjeld af frosne Bølge.
Ham fulgte Børn og trofast Viv —
I Herrens Haand han gav sit Liv;
  Men Aanden ham ledsaged:
Den bar ham over store Grav;
Og bag det dunkle Midnatshav
  Han dunkle Kyst opdaged.

I Mulm foer blodig Døds-Harpun
Mod Hval ved vilde Strande;
Paa Kysten stod et Freds-Paulun
Med Lys fra fjerne Lande.
Der hjalp en kjærlig Haand i Nød,
Der lød en salig Trøst i Død:
Der Guds Apostel boede.
Did tyede hver bedrøvet Sjæl
Til Lysets og til Livets Væld
Og haabed, elsked, troede.

Hos Gud nu den Apostel boer;
Hans Sjæl Gud evig glæde!
Hans Mindeqvad høit over Jord
Forløste Sjæle qvæde.
Hans Bautasteen er Korset hist,
Som leder til den Herre Christ,
Hvor isnet Sjælen gyser:
Fra Bølge-Bjerg af evig Iis
Det peger mod Guds Paradiis
Og gjennem Natten lyser.

Vaarsang.

Op, sjung og glæd dig, Danmarks Søn!
Vor Sø er blank, vor Skov er grøn,
Og blomsterrig vor Dal.
Med Mailøvkrands i lyse Haar
Hun kommen er, den unge Vaar;
Hun pyntet har sin Sal.

Den Sal er høi og lys og stor:
Ei paa den hele vide Jord
Er Mark og Eng saa grøn;
Ei paa den hele Verdens Ø
Er Dal og Høi og Skov og Sø
Og Luft og Sky saa skjøn.

See! Himlens Fugle det forstaae:
De Sydens Herlighed forsmaae
Og reise glad mod Nord;
Her hæver sig det frie Bryst,
Her søge de med freidig Lyst
De gamle Glæders Spor.

Her lufter det fra dybe Hav,
Her toner det fra Oldtids Grav
Om store Kæmpers Id;
Her sjunger end den danske Mand
Om Skjolds og Frodes Fødeland
Og om den gamle Tid.

Her sjunger end den mindste Dreng
Om Danmark, deiligst Vang og Eng,
Om Skjoldungætten bold;
Her sjunger end den mindste Mø
Om Ærens Vei paa stolte Sø,
Om Juul og Tordenskjold.

Op, sjung og glæd dig, Danmarks Søn!
Ved Hav staaer Kæmpehøien grøn:

Her Kraftens Aand end boer;
Her bruser Verdens store Væld —
I Skyen flyver Bjerg og Fjeld
Og Sjælen over Jord.

Jomfruen og Gjøgen.

I Lunden Gjøgen kukker,
Og Bøgen den er grøn.
Den Jomfru gaaer og sukker
Og nynner smaat iløn.

„Du Spaamand i det Grønne!
Ei meer jeg paa dig troer:
Med dine Løfter skjønne
Du gjækked mig ifjor.

„Nu længenok du kukke!
Jeg spørger dig ei meer,
Om jeg skal ene sukke
Een Sommer eller fleer.

„Her er saa taust i Lunden,
Og ingen Sjæl mig seer —
Er Gjøgen og forsvunden?
Hvi kukker han ei meer?

„Ak, hvis du ikke lyver,
Og kan du rigtig spaae,

Saa siig dog, før du flyver:
Hvorlænge skal jeg gaae?

„Veed du hvad Hjertet siger
Og hvem jeg tænker paa,
Ei for de andre Piger
Du mig forraade maa.

„Nu skynd dig! ryst kun Vingen!
Flyv med min Løndom bort!
Hvor mange Aar? slet ingen?
Svar Intet eller kort!“

Vel hundred Gange kukker
Den Gjøg i Bøgen grøn;
Den liden Jomfru sukker —
Hvi græder hun iløn?

„Ak Gjøgen leer og flyver —
Hvert Kuk et Aar mig spaaer —
Vist falske Fugl dog lyver:
Jeg er jo femten Aar.“

Den gamle Skippers Sang.

Det gaaer i Verden sælsomt til;
Dog vil jeg lystigt sjunge:
Det gaaer dog som Vorherre vil

Med Gamle og med Unge.
Sin Rede vilde Søfugl naaer,
Hvor vidt omkring han farer;
Bag Klint tidt Havnen aaben staaer,
Og tidt mod Nat det klarer.

Jeg loe ad Hjem og Havn engang;
— De Tider nu er omme —
Paa vilde Hav i Storm jeg sang,
Naar fine Folk blev fromme.
Jeg vilde Verdens Ende naae,
Al Verdens Riger skue;
Nu er jeg glad i liden Vraa,
Hos Ovn i lune Stue.

Som Fugl i Luft, som Fisk i Hav,
Jeg baade fløi og svømmed:
Den raske Storm mig Vinger gav,
Bort Bølgen med mig strømmed.
Til Verdens Ende ei jeg kom;
Stort mangled der dog ikke.
Nu flyver jeg ei længer om,
Maa spag for Anker ligge.

Den vide Verden har jeg seet:
Den lystig var at skue;
Ad al dens Galskab har jeg leet;
Den vil ei meer mig hue.
For Gods og Guld saamangen Stund
Jeg fik ei Blund i Øie;
Min Rigdom blev paa Havsens Bund —
Jeg bjerged vaade Trøie.

Jeg nøgen kom til Verdens Strand;
  Jeg nøgen skal bortgange.
Rask Lykken flyer fra Land til Land —
  Hun er ei nem at fange.
I Vingen graaner Maagens Fjær,
  Og han til Kysten iler;
Den gamle Fugl har Reden kjær;
  Paa Steen sig Sælen hviler.

Hvor Havet sang min Vuggesang,
  Ved Strand i fattig Hytte,
Der landed jeg for sidstegang,
  Derfra jeg skal ei flytte:
Brav Frænde dog er Frænde næst,
  Men haardt er fremmed Leie;
Naar alt er frist, er Hjemmet bedst —
  Guds Fred er rigest Eie.

Og Danmark er mit Fædreland,
  Det skal jeg aldrig glemme.
Hos gamle Viv paa danske Strand
  Blev gamle Sømand hjemme.
Fra Hjem og Havn og Arnekrog
  Dog end jeg glad mig reiser,
Naar under gamle Dannebrog
  Stolt Sømand Storseil heiser.

Een Fart endnu min Hu staaer til;
  Dog vil jeg lystig sjunge:
Det gaae alt som Vorherre vil
  Med Gamle og med Unge!

Men vilde Gud i Dyst paa Sø
Mit Livsbrød mig beskjære —
Med Seierssang jeg vilde døe
For gamle Danmarks Ære.

Den barnlige Konstner.

(Efter et Maleri af Du Jardin i den Kongl. Samling i Kjøbenhavn).

Sort Bølgen under Stormens Vinger strømmer;
Høit, midt i Havet, svømmer Muslingskallen;
Der staaer, som nys fra Barnehimlen falden,
Paa Sæbeboblen glad den lille Drømmer.

Selvtryg, hân paa en Farveverden svømmer
Imellem Dybets Grav og Stjernehallen;
Han seer med Smiil og henrykt Glædeslallen
De Verdner smaa, som for hans Pust udstrømmer.

I tusindfarvet Regnbuglands de spille;
Og brister een, ei sørger dog den Lille:
En ny og dobbelt skjøn hans Aande skaber.

I Farveglands det drukne Blik sig taber;
Og synker Muslingskallen under Foden —
Flyer Barnesjælen fro med Farvekloden.

Den gamle Dands.

(Tilegnet Fru Kammerherinde Rosenørn, fød Wormskjold, den 29de Januar 1831).

Saa nydeligt dandse de Søskende smaa;
Glad Moderen sidder og seer derpaa.
Hvor Sønnen hopper og Datteren leer,
Sig selv som Barn hun i Dandsen seer.
— Som Drøm det Svundne gjenfødes.

Saalunde hopped hun selv engang
Med Barnelyst til Fiolens Klang,
Som nu hun seer paa de kjære Smaa,
Paa hende Fader og Moder saae.
— Heelt sælsomt Livet gjenfødes.

Den Moder lytter til Strængens Lyd:
De Toner hørte hun før med Fryd;
Men hvor hun drømmer om gladest Dands,
Bortflyer et Billed i himmelsk Glands.
— Med Veemod Glæden gjenfødes.

En Taare brister fra Øiet brat —
Hun stirrer ud i den dybe Nat;
Hvad Hjertet savner i gamle Dands
Hun søger i Stjernehimlens Glands.
— Med Længsel Savnet gjenfødes.

Det Billed, nys hun i Dandsen saae,
Var Fader til hendes kjære Smaa.

Der sidst hun hørte hiin muntre Klang,
Hun dandsed med ham for sidste Gang.
— Med Smerte Mindet gjenfødes.

Men Taaren ruller fra Øiet klar:
En Engel Sukket til Himlen bar;
I Sjælen toner en kjærlig Røst:
Din Elskede seer dig paa fremmed Kyst!
— Forklaret Længslen gjenfødes.

Saa nydeligt dandse de Søskende smaa;
Rørt Moderen sidder og seer derpaa.
Hvor Glæden flyede i gamle Dands,
Husvaler Stjernens evige Glands.
— I Klarhed Livet gjenfødes.

Mignon.

(En Stemme fra Aandeverdnen).

Kennst du das Land?
Göthe.

Jeg veed det Land, hvor hine Blomster groer,
Som ei kan trives paa den kolde Jord,
Hvor gyldne Drømme ei er flygtig Tant,
Og hvor den dybe Længsel Hvile fandt.

Jeg veed den Lund, hvor ingen jordisk Lyd
Forstyrrer de henfarne Sjæles Fryd,

Hvor Elskende i Palmeskygger gaae,
Hvor de forklarte Barder Harpen slaae.

Jeg veed den Dal, hvor Glemsels stille Flod
Henruller Jordens Tant og Jordens Graad,
Hvor det fremqvælder Livets dybe Væld,
Som evig lædsker Torsken i vor Sjæl.

Afskedssang*).

De Toner, som paa skjulte Lysalf-Vinger
Her mangengang omsvæved os i Sang,
Den Samklang, som end i vor Sjæl gjenklinger,
Os fryded her idag for sidste Gang.
Den Stund, som alt sig flygtende bortsvinger,
Bortfører hine Toners Afskedsklang;
Dog end vi see de Sangens troe Veninder,
Hvis Sang, men ei hvis Minde her forsvinder.

Hav Tak for hine Toner, som bortsvæved!
Som Fuglerøst de liflig Klang udgjød;
De fryded, rørte, smelted og de hæved;
Med Orgelkraft de vældigt her frembrød.
Trebladet Tonegreen i Velklang bæved;
I Samklang før det fjerde Blad her lød:

*) Til Frøkenerne Stemann, afsjungen af Musikøvelses-Selskabet i Sorø den 8de April 1827.

Hav Tak tilsammen for hver venlig Tone,
Ei blot fra Sangens men fra Aandens Zone!

Naar Sommer flygter, og naar Vinter kommer,
Vi savne vil, o Søstre, Eders Sang:
I muntre Hal, paa Sø, i Skov, hver Sommer
Vil Sangen tone fattig mangengang.
Dog meer, end Toners Lyst, som gaaer og kommer,
Og meer, end Livet, som bortflyer i Klang,
Det Liv, som Sang og Toner skjønt betegne,
Vi savne vil i Eders Barndomsegne.

Lev vel, du Søstergreen paa ædle Stamme!
Omplantet Egen staaer i store Stad.
Med stærke Rod den stod i Storm og Flamme
Og samled tidt det Liv, her spredtes ad.
Nær Danmarks Throne, end i Kraft den samme,
Slaaer Stammen Rod, og Danmarks Ven er glad.
Hvad her vi tabte Sorø ei kan glemme;
Men glad vi skal hvert herligt Minde gjemme.

Affkedsfang til Digteren Pram*).

Saa skal vi nu farvel for Alvor sige
Til ham, vi tidt og helst velkommen bød?
Imellem os, jeg troer det ei saa lige:
Endnu ei Affkedstimen blandt os lød.

*) Ved hans Reise til Vestindien.

Og agter den endog at slaae i Morgen,
Hvo veed, om Verden til i Morgen staaer?
Dog staaer end Verden, Hvo er os da Borgen,
At den og vi ei andre Luner faaer?

See, Lunets Magt, foruden og forinden,
Med os og Verden driver lystigt Spil.
Du seile vil; — men det beroer paa Vinden,
Og Sind, som Vind, kan dreies naar det vil.

Men skulde Vinden ogsaa Sindet føie,
Og blæse dig i Aften fra vort Bord;
Maaskee du alt i Morgen i din Koie
Betænker dig, og styrer flux mod Nord.

Dog skulde Vestens Guld og grønne Skove
Endog dig lænke hist en liden Stund;
Tilbage snart dog over salten Vove
Dig kalde Hjertets Røst til Danalund!

Epigrammer.

I.

A. Jeg gad dog vide
Hvorfor man dømte: Jockum Uret har!

B. Den Sag er soleklar:
Han havde ikke Retten paa sin Side.

II.

A. Hvi kalder du hiin Ædling arrogant?
Et evigt Maal stod altid ham for Øie —

B. Han agted overalt det Store, Skjønne, Høie,
Men ikkun — hos sig selv det fandt.

III.

Strips hader alle Epigrammer,
De være over hvem de vil!
Thi hvem end Pilen sigter til —
Ulykkelige Strips den rammer.

Integer vitæ!

(Affkedssang til de bortdragende Soranske Academister fra de Tilbageblivende).

Integer vitæ! Klang fra Laurens Kroner!
Følg nu Studenten skjønt med danske Toner!
Bring med hver Tone venlig mildt tilbage
Samlivets Dage!

Integer vitæ! sang vi froe tilsammen,
Hvergang os samled Sorøes Høitidsgammen:
Integer vitæ! klang det over Voven,
Klang det i Skoven.

Integer vitæ! toned det i Salen,
Naar vi til Affked klinked med Pokalen,

Naar vi fornam i Tryk af Vennehaanden
Broderskabsaanden.

Integer vitæ! Klang med gamle Glæder!
Følg nu Studenten skjønt til Id og Hæder!
Ton ham i Sjælen Klosterskovens Susen,
Skovsøens Brusen!

Følg ham fra Sorø tro med Oldtidsminder!
Følg ham, hvor Lykkens Stjerne klart oprinder!
Bring ham fra Danmarks gamle Hædersdage
Kraften tilbage!

Integer vitæ! ton i Affkedsklangen!
Ton, naar vi mødes, glad i Velkomstsangen!
Integer vitæ! lad vort Løsen være
Danmark til Ære!

Ved Efterretningen i Sorø om Ove Mallings Død.

Dødsenglen ryster tunge Vinger,
Og Veemodsdug er i hans Spor;
Som Svanesang hans Budskab klinger: —
Vor gamle Faders Aand henfoer —
Hans Stav er brudt — hans Øie lukt —
For os et venligt Lys er slukt.

Med kjærligt Smiil i roligt Øie
Den milde Olding blandt os stod;
Paa Danmarks Tarv han grunded nøie
I høie Raad ved Thronens Fod.
Nu er hans Hædersgang fuldbragt,
Hans Hoved er til Hvile lagt.

Ei meer for os han Ordet fører
I Dannerkongens høie Hal;
Hvad Stort og Skjønt han seer og hører
Ei meer han os forkynde skal;
Ei meer i Dødeliges Raad
Han Sæd udstrøer til Fremtids Daad.

Fred med din Sjæl! Farvel, vor Fader!
Din Kjærlighed udslukkes ei;
Din Gjernings Aand dig ei forlader,
Den følger dig paa himmelsk Vei.
Fred med dig, Danmarks, Fredriks Ven!
Faer salig til Guds Rige hen!

Norges Universitet.

(Christiania 1833.)

I skjønne Dal med Krands af grønne Fjelde
Et herligt Vidskabstempel staaer;
Livskilder fra dets Klippefod udqvælde;
Hoit Elven til dets Priis Strømharpen slaaer.

Her voxer op med stille Kraft og Vælde
En Vidskabsaand, som over Dovre gaaer,
Som over Ocean og Fjeld vil svinge
Mod Nordens høie Stjernekrands sin Vinge.

Hvor Lærdoms Søn foragter Skinnets Roller,
Staaer Sandheds Lys for Aandens Sands.
Hil være Kraften, som sig her udfolder
Til Kamp for Livets evig friske Krands!
Hil Hver, som greb — Hil Hver, som sammenholder
Livsstraalerne i Aandens Nordlysglands!
Forenet, kraftigt lysne det i Norden!
Og det engang skal overstraale Jorden.

Til Johanne Andrea Hansteen, fød Borch, i Christiania.

(Svar paa et tilsendt Velkomstdigt ved min Bosættelse i hendes Barndomshjem. — Sorø i Juni 1823.)

Hil dig Danmarks troe og ædle Datter,
Som for Fjeldet ei har Sletten glemt
Og som hist, hos djærve Nordbo hjemme,
Mindes kjærlig end dit gamle Hjem!
Tak for Velkomsthilsnen ved din Vugge,
Ved din Barndoms Skov og stille Sø!
Her den Fremmede nu boer og bygger,
Andre Skikkelser nu vandre her:
Hvor du leged, hvor du drømte stille,

Gaaer den Fremmede med Bog i Haand,
Gaaer, med Blomsterkurven paa sin Arm,
Dig ukjendte Hustru ved hans Side.
Vores nævne vi hvad før var dit,
Om vor Id og om vor Kjærlighed,
Om vor Lykke tale vi fortrolig,
Drømme kun om nye Glæder her,
Ubekjendte med de Fortidsminder,
Som ei her sig knytte til vort Liv.
Har vor Haand maaskee den Busk nu flyttet,
Som var dig en Trylleskov som Barn?
Har vor Fod maaskee den Tue jævnet,
Som var dig et Bjerg i barnlig Leg —
Dog ei fremmed tykkes dig mit Hjerte,
Fremmed ei min stille Hustrues Sjæl:
Venlig from du byder os velkommen
„I dit fordums Hjem, dit Paradiis."
Paradiset er endnu det samme:
Gammeldags trohjertig staaer endnu
Huset med de underlige Kamre,
Med de mange Kroge og Smaalukker,
Hvori vist du leged Skjul som Barn.
Ranken snoer sig end med grønne Blade
Over Vindvets gamle Kirkebuer;
Søen bruser end som før dernede,
Hvor paa Bænk ved store Ask du sad;
Baaden skvulper end ved Søens Bred,
Og paa Schyttes lille Ø end grønnes
Siv og Busk blandt dine Blomster smaa;
Der din fromme Moder end har hjemme,
Ei hun ganske gamle Hjem forlod:
End med Børn og Børnebørn hun sysler

Nær os hist paa lykkelige Ø,
Og som Stedets gode Aand hun bringer
Venlig hid Velsignelser endnu.
Heller ikke du er ganske borte:
Barnehaven bag den grønne Hæk
Skal endnu Andreas Hauge nævnes;
Andre Børn skal lege der, som du,
At den ei sin bedste Pryd skal savne.
Mangengang, naar jeg nu sidder her,
Og i disse svale Løvsalsskygger
Glemmer Verdens Larm for Skovens Brusen,
For de hundred Nattergalestemmer,
Og for Søens milde Bølgesang —
Mangengang det er mig da, som dandse,
Venlige Smaaalfer her omkring,
Og som lyse Børneøine titte
Gjennem Busk og Green hvorhen jeg seer;
Det er din og dine Søstres Sjæle,
Som til Børn igjen sig gjerne drømme,
For at lege paa de gamle Steder
Synligt kun for venligt Drømmerblik;
Og lyksalig priser jeg det Sted,
Hvor jeg kan om gode Aander drømme,
Og hvor fromme Sjæle jeg kan see,
Som de sysled her i gamle Dage.
Men lad Drømmen vorde sand, som skjøn!
Kom igjen — kom glad og tidt tilbage,
Og bliv Barn igjen i Barnehaven!
Drøm paa Øen i den stille Sø,
Og vær hjemme i de gamle Stuer!
Finder du ei Bordet paa sit Sted,
Seer du end det gamle Bohave flyttet,

Stands dog ei — end i dit Barndoms-Hjem
Findes Hjerter, som dig glad modtage.

Den saarfrie Ridder.

Svend Halling rider i Ledingsfærd,
Saa rask han svinger sit gode Sværd.

Saa lystig han tumler sin danske Hest;
I Kampen han altid er Kongen næst.

Saa mangen stolt Ridder til Jord han slaaer;
Men ingen Landse Svend Halling naaer.
— Dog Ingen for Livet kan raade.

Svend Halling har fæstet saa fager en Mø;
Hun lønlig ham følger paa Land og Sø.

Blandt Kæmperne rider den Lillievand;
Men Ingen skjøn Jomfruen øine kan.

De Runer saa vel hun at riste veed;
Over Skuldren slaaer hun sin Kappe bred.

Og Ingen seer af skjøn Hildegard meer,
End hvad man af Vinden i Luften seer.

Skjøn Hildegard følger sin Ridder saa fro,
I Kampen hun staaer ved hans Side tro.

Et Skjold hun bærer paa svanehvid Arm,
Det holder hun skjult for Riddekens Barm.

Og ei han begriber hvordan det gaaer:
Ret aldrig saa fanger han Rift eller Saar.
— Men Ingen for Livet kan raade.

Og Kongen seer paa Svend Hallings Færd:
„Vel veedst du at svinge dit gode Sværd.

„Men sig mig, du raske Ridder, Hr. Svend!
Hvi fanger ei Saar du og Skrammer igjen?

„En Talisman bringer i Kamp du vist med,
Sligt aldrig var ærlig Riddersmands Sæd,
— Og Ingen for Livet skal raade."

Gjensvarer raske Svend Halling, saa bold:
„Hr. Konning, I holde mig ei for en Trold!

„Saa godt som Hver anden jeg fældes kan;
Men først vil jeg maale min Banemand.

„Og anden Talisman veed jeg ei af,
End Brynien og Skjoldet, min Konge mig gav.

„Dernæst en Lok af skjøn Hildegards Haar;
Men den ei togler mod Død og Saar.

„Min Brud før skuer mig bleg i Død,
End rask med Kinden af Blusfel rød.

„Og sværger jeg, Konge, i næste Dyst
At kæmpe med Sværdet for nøgne Bryst.

„Og fanger jeg da ei et ærligt Saar,
Ret aldrig jeg meer for dit Aasyn staaer.“
— Men Ingen for Livet kan raade.

Skjøn Hildegard hører sin Ridders Ord,
Som Dolke de hende i Hjertet foer.

„Ak, vidste du hvad jeg har gjort for dig,
Ret aldrig mere du tilgav mig.

„Og har du nu svoret i Døden at gaae,
Ei mere jeg tør ved din Side staae.

„Men volder jeg nu og min Brudgoms Død,
For min Skyld vorde hans Kind ei rød!“
— Ak Ingen for Livet skal raade.

I næste Dyst Svend Halling bestaaer;
Men Seiren han kjøber med Ulivssaar.

Sit Sværd han nedlægger for Kongens Fod,
Paa Tillie rinder hans Hjerteblod.

Skjøn Hildegard kaster sin Kappe blaae,
I Døden hun mon for hans Aasyn staae:

„Din Skytsaand vilde jeg være paa Jord:
Som Dødens Engel jeg med dig foer.

„Jeg vilde bevare dit Liv saa fro;
Men nu jeg dig følger i Døden tro.

„Mod Himlen jeg hæved ilsn min Arm —
Derfor sidder Staalet nu i min Barm;
— Men Ingen for Livet kan raade.“

Svend Halling lukker sit Die med Lyst,
Skjøn Hildegard blegner ved Heltens Bryst.

Svend Halling nu ligger i sorten Muld;
Skjøn Hildegard var ham saa tro som Guld;
— Men Herren for Livet kun raader.

Konstens Aand.

(Til L. M. M.)

(1820.)

Du, hvis Sjæl, med Konstens Aand fortrolig,
Gjennem jordisk Farveglands
Diner Lysglimt fra Cherubers Bolig
I Naturens store Blomsterkrands!
Du forstaaer hvorhen min Stræben higer;
Kjærlig du min Digterbaad bestiger,
Søger samme Trylleland som jeg:
Derfor dig min hele Sjæl tilhører,
Derfor Livets Genius os fører
Salig frem ad samme Vei.

See! hvor Somre komme og forsvinde,
Skove falme, Toner doe —
Evig gjenfødt Livet skal oprinde
Med en Blomstervaar i Fremtids Frø.
Englen, som i Lysets Billedklæder
Alle Verdner mægtig sammenkjæder,
Gjemmer i sit store Regnbueslør
Skjønhedsverdnen, som med Liv oprinder,
Hvor de brudte Formers Glands forsvinder
Og med deres Farver døer.

Kun den Aand, som i Naturen lever
Og forædlet vækker den
Hvergang Blomsten sig af Frøet hæver,
Hvergang Fuglen sjunger fro igjen —
Kun den Aand, som Konstens Frugter skaber,
Vinder Kræfter ved hver Blomst, den taber
Falmet i Forgængeligheds Land;
Kjæk til større Høide den sig svinger,
Knuser Stadet selv med sine Vinger,
At den evig stræbe kan.

Saa lad evig Sjæl med Sjæl fremstræbe
Tvangløs, haabfuld, Haand i Haand!
Jorden kan ei Kjærligheden dræbe:
Den er Livets, den er Konstens Aand.
Ei de Slagfjær blot, som synlig springe
Frem paa Jord af Sjælens Svanevinge
Hæver den fra Støvet ud;
Men den Andagt, som dens Himmel skaber,
Naar det mindste Blomster her den taber,
Hæver Sjælen til sin Gud.

Orientalske Sange*).

I.

Gazellen springer saa let, saa skjøn,
Og klart skinner Sol, hiin blide;
Men stille vandrer den Elskovs Søn
Gjennem Mulm med de Kinder hvide.

Gazellens Søster er skjøn og fro —
Den klare Sol mig har blendet:
Min Taare rinder — jeg har ei Ro —
Og du spørger hvad mig er hændet!

II.

Du Øie, som opfylder
Med Ild mig fra det Høie!
Tilluk dig, Himmeløie!
Du dræber grusom hvem du sødt fortryller.

— De hvalte Øienlaage
Du slumrende kan lukke,
Kan dog ei Flammen slukke,
Og mens du slumrer — maa jeg evig vaage.

---

*) Frit behandlede, efter meddeelte ordrette Oversættelser af Orientalisten Professor Rasmussen, og af ham benyttede i en begyndt dansk Oversættelse af Tusind og Een Nat.

III.

Ak! lad kun Øret høre,
Hvad Øiet slet bevarer!
Vist Blikket aabenbarer
Den Londom, Taaren stille vil tilslore.

Paa Hjordens grønne Vænge
Jeg Hyrden saae hendrage —
Der Hjertet blev tilbage,
Og end er Hjertet paa de grønne Enge.

IV.

Da Øiet funkled — skued
Min Sjæl for hvem den lued.
Til Grubens Skygger dunkle
Jeg seer det Øie funkle —
Dog nu min Sjæl sig qvæger
Med Taarer kun af Kjærlighedens Bæger.

V.

Ved Hanegalstid
Kom den Elskede hid —
Ved min Side har han sig sat.
Ak frygted du ei
Forræderens Vei
Og ei den troløse Nat?

„Forræderens Vei
Frygter Elskeren ei —
Han ei frygter Hanegalstid;

Men han seer sin Død
I den Elskovsglød,
Som røver ham Menneskeviid."

Absalon.

I Danmark toner Kæmpesang
Blandt tusind Kæmpehøie:
Af Heltefærd paa Hav og Vang
Har Dansken Syn for Øie.
Men giver Stordaad evig Navn,
Og er det stort at stride
For Gud og Drot og Fødestavn —
Saa sjung om Axel Hvide!

Med Bispestaven Kæmpen staaer,
En Konning mellem Klerke:
Med Ordets Glavind Ingen slaaer
Som Absalon, hin stærke.
Saalænge Kirken staaer i Nord
Og Herrens Ord har Tunge,
Ei bedre Røst fra høie Chor
Skal Herrens Fred udsjunge.

Men æfter Freden Kamp og Blod,
Sig ruster Herrens Kæmpe:
Med Peders Sværd den Hyrde god
Ei farer frem med Lempe;

Med Hellebard og Brynie blaa,
  Paa Hingsten Bispen skinner.
Paa blodig Val ei Dansken saae
  En større Seiervinder.

Og gjælder det Søhanedyst
  Ved Stavn paa høie Vove,
Til Seier kalder Axels Røst
  Blandt danske Masteskove.
For Axels Aasyn Venden veg,
  Og frelst blev Danmarks Rige;
For Axels Aand i Orlogsleg
  Skal Danmarks Fjender vige.

Og fødes Daad af vise Raad
  I Skjoldungdrotters Sale,
Til Valdemarers store Daad
  Maa Absaloners Tale.
Saalænge Danmarks Throne staaer,
  Ei Axels Roes forgjettes;
Til stolte Axelstad forgaaer,
  Hans Navn skal ei udslettes.

Ved Sorø Kirken, hellig, stor,
  Omhvælver Heltegraven;
End staaer i Steen bag høie Chor
  Bisp Absalon med Staven;
Her stod hans Værk, her staaer hans Grav —
  Gid her hans Aand sig svinge
Henover Templet, han os gav,
  Med lyse Phoenixvinge!

Boldspillet.

See, med Tidens gyldne Æbler
Som med trende Bolde spiller,
Stedse haabfuld og ustadig
Ungdomslivets Genius:
Tvende hvirvle høit i Luften;
Eet i Haanden flygtig hviler,
Kun for atter at udslynges —
Intet vil han holde fast.
Det, han greb, ham mindst fornøier;
Det, som daler, vil han redde;
Det, som stiger, er ham kjærest:
Tabes det, er Alt ham tabt;
Efter det kun Øiet stirrer,
Efter det kun Haanden famler —
For det atter at borthvirvle,
Naar lyksaligst han det greb.

Menneskets Engle*).

To Engle smaa
Os følge hvor vi gaae:
Usynligt de paa vore Skuldre hvile.

*) Efter en Muhamedaners mundtlige Fortælling til en dansk Reisende i Grækenland (Licent. Theologiæ Ferdinand Fenger).

Ved høire Kind
Den Ene titter ind
I Sjæl og Øie, naar vi kjærligt smile.

Hver ærlig Id
Han skriver op med Flid;
Hver Tanke, from og god, han tro bevarer.
Hvert Palmeblad
Han strax forsegler glad:
Hver Midnat han til Allah med det farer.

Med strenge Flid
Paa hver uærlig Id
Og paa hver ufrom Tanke seer den Anden.
Ved venstre Kind
Han seer i Øiet ind
Og læser Brødens dunkle Skrift paa Panden.

Hvad Ondt han saae
Han strax opskrive maa;
Dog tøver han en Stund med Seglets Gjemme.
Raab til din Gud!
Og Englen sletter ud
Hvad angerfuld du bad din Gud forglemme.

Men vender du
For Midnat ei din Hu,
Og Angerstaaren ei dit Øie væder —
Dit Syndebrev
Forsegler han, der skrev —
Men — Englen paa din høire Skulder græder.

Ellefruen.

(Et sjællandsk Sagn).

I Ellestubkrattet ved Bondens Gaard
I Græsset St. Hans-Orme skinne;
— Den Høstnat var mild, men Bonden var haard —
Did flygter den Tjenesteqvinde.

Ilon hun føder saa hjelpeløst Noer;
I Krattet hun Barnet dølger.
Ved Gry hun atter med Rød fuldstor
De muntre Høstpiger følger.

Ved Qvel hun haster i Maaneskin
Med Angest til Ellestubkrattet.
Smaabarnet smiler med friske Kind
I Liinsvøbet, peent og glattet.

„Tak være dig, Ellefrue saa god!
Forvist du pleied min Spæde."
Hvor seent den Moder ved Busken stod,
Ei hørte hun Barnet græde.

Hver Qvel hun kommer igjen en Stund
Og vugger ved Brystet den Lille.
For Efteraarsblæsten i Krat og Lund
Alt Ellestubbladene spille.

En Dag hun staaer der i Regn og Vind,
Kan hjertelig Angest ei kue;
Til Barnet hun titter i Krattet ind —
Der sidder den Ellefrue.

Hun varmer Smaabarnet i Arm og Skjød
Og nynner med liflig Stemme:
„Ei skal du nu døe af Hunger og Nød,
Paa Jorden blandt Mennesker slemme.

„Vil ei de unde dig Tag og Ly,
Imorgen med mig du følger;
Til Bønderne ride Sommer i By
Jeg dybt under Jord dig dølger.“

„Ak, nei, du Ellefrue saa god!“
— Udraaber den Tjenesteqvinde —
Brat Ellefruen Krattet forlod
Og svandt i de susende Vinde.

Paa Ellestub sidder med Barnet paa Skjød
Den Moder i Regnskyl og græder:
„Ak! var du ret aldrig til Verden fød!
Imorgen dig Græstuen klæder.“

Det hørte den Bonde, ved Busken stod,
Alt med sin lyttende Qvinde:
„Var aldrig det Noer af vort Kjød og Blod —
Det skulde nu Huusly finde.

„Stat op, liden Else! din Nød vi saae:
Imorgen vor Søn jeg henter.

Til Ellefruen ei meer du gaae!
Vi er dog ei Gjøge og Glenter.«

Og der var Bryllup i Bondens Gaard;
Døbt Barnet smiler i Stuen.
Ved Ellestubkrattet med Løv i Haar
Sang lystelig Ellefruen.

Soro Academies Indvielse.

(1827).

Løft dig, vor Høisang, paa Vinger af Toner!
Flyv over Sø, over Skovenes Kroner!
Sving dig fra Jordens omskiftende Skygger!
Hæv dig til Ham, som for Evighed bygger!
Hæv dig til Gud!
Du, som lod Verden af Chaos oprinde!
Du, som i Luer og stormende Vinde
Sendte os vældige Bud!
Du kun er Den, som for Evighed bygger:
Menneskeværker i Jorderigs Skygger
Slettes som Skyggeværk ud.
Bygger ei Du, naar det Faldne gjenhæves,
Menneskehænder dog bygge forgjeves —
Styrk Du vor Gjerning, o Gud!

Her stod fordum Mure til Guds Ære:
Her i Cellen fromme Brødre sad;

Atter Engle til Guds Throne bære
Andagtsbønnen, de Henfarne bad.
Atter hæver sig fra Klostergraven,
Der hvor Axel stod med Bispestaven,
Høitidshymnen over Skov og Sø.
Du, som er i Evighed den samme!
Du ei slukte Aandens rene Flamme,
Lod den i Aarhundreder ei døe.

Aandens Flammer ei udsluktes,
Hvor de gamle Mure brast;
Tempeldøren ei tilluktes,
Gamle Hjørnesteen stod fast.
Danmarks Konger trøstig bygged
Paa den store Hjørnesteen;
Og i Kirkens Ly omskygged
Vidskabs Haller Fædres Been.

Her Anden Fredriks Grundværk stod
Ved Helligdommens Side;
Herfra udgik med Aand og Mod
Dansk Ungdomskraft saa vide.

Her Fjerde Christians Heltehaand
Paa Værket Kronen satte;
Her lærte kjæk den danske Aand
Medfødte Kraft at fatte.

Her Femte Fredriks Viisdomsbud
Den Fugl til Liv gjenvakte,
Som, hvergang den paany fløi ud,
Et Himmelsfrø hjembragte.

Dens Fjædre smykket blev med Guld
Af Store og af Vise,
Og Røst den fik, heelt underfuld,
De Ædles Navn at prise.

Den priste Helt og Bisp og Drot,
Den Viddets Skjald ei glemte,
Som drev med aandløs Lærdom Spot,
Men Guld til Viisdom gjemte.

Og Phønix nævnet blev i Nord
Den Fugl med Guldfjær-Ringen;
Med Sollys-Krandsen, ørnestor,
Den løfted Purpurvingen.

Den fløi mod Sky med Liv og Lyst,
Hvor ofte den end daled;
Den høit med danske Aanders Røst
Til fjerne Slægter taled.

Og see hvad Fædres Aand formaaer,
Trods Tid og Storm og Flamme!
Af Asken brændte Fugl opstaaer
Af gamle Phønixstamme.

End lever Fjerde Christians Aand
I Axels Klosterskygger:
Her S j e t t e F r e d r i k s ædle Haand
Paa Fædres Grundvold bygger.

Fromme Sjæle! Ædle, som henfore!
Kongeaander, høie, store!

I, som fordum stod, hvor vi nu staae!
I, som bygged trøstig paa Guds Naade!
I, som haabed fromt og freidigt saaede
Til den Høst, som andre Slægter saae!
  Seer nu atter hid fraoven!
  Skuer atter kjærlig ned til Skoven,
  Hvor de gamle Haller stod!
  Ei i Gruus de ligge øde;
Atter lever gjenfødt her det Døde —
Priser Gud med os for Fredegod!

Din er Magten, store Gud!
Din er Æren, Kongers Fader!
Aanden, som fra Dig gik ud,
Ei den gamle Slægt forlader:
Høimods Aander sendte Du
Til at bære Danmarks Krone;
Du velsigned Folk og Throne,
Kom din Salvede ihu.

Han mod dunkle Himmel Øiet hæved;
Men i Sky Guds Engel svæved:
Hellig Palme vifted i dens Haand.
Flammer hvirvled og Orkaner bruste;
Men hvad dunkle Magter knuste,
Reiste mægtig Kjærlighedens Aand.

Velsignet den være den Kjærligheds Aand,
Som svæver om Folk og om Land og om Throne!
Velsignet den Kraft, som med evige Baand
Bandt Dannemarks Hjerter til Skjoldungers Krone!
Velsignet den Tro, som i Fædrenes Spor

Fuldender de Herliges Idræt i Nord!
Velsignet det Minde, den reiste sig her
Blandt Minder om Fædrenes Færd!

Kneis høit over Skoven
Og speil dig i Voven,
Du Vidne om Skjoldungers Id!
Som Frederiks Minde,
Mens Secler hensvinde,
Lys herlig for fjerneste Tid!
Men Du, som alene
Kan Liv kalde frem mellem Stene!
Du Store, du Høie,
For hvem sig Cheruberne bøie!
Velsign hvad her reistes af Menneskehaand!
Giv Liv og giv Styrke, giv Lys og giv Aand!
Lad Dage, som svinde!
Udraabe til dem, som oprinde:
Vort Lys var et Glimt af Guds Herlighed Glands —
Priis Herren! al Ære er hans.

Ved Thomas Kingos Grav

(i Fraugde Kirke i Fyen. Juni 1820).

Marmormindet staaer ved Graven
Under Landsbykirkens Tag.
Englen hist med Bispestaven
Bonden seer hver Helligdag.

Og foroven staaer fremstillet,
Med sit Aasyns Kraft og Ro,
Gubben i sit djærve Billed,
Som en Christi Kæmpe tro.

Stille ved sin Hustrues Side
Seer af Marmoret han ud.
Englene i Klæder hvide
Bede for hans Sjæl til Gud;
Og forgjeves ei de bede:
Mørke Grav! hvor er din Magt?
Under Kirkelem histnede
Smuldrer kun hans Jordedragt.

Gamle Kingo! til din Kiste
Stiger jeg i Graven ned;
Herligheden, from du priste,
Seer du nu i Herlighed;
Hvor om Sjælenes Forsoner
Paa hjemgangne Aanders Kyst
Davids Aandeharpe toner,
Høre Engle nu din Røst.

Til din Aand skal ei opstige
Klagetoner fra din Grav:
Bort fra det Forkrænkelige
Peger end din Bispestav,
Og i hellig Psalmetone
Over Verdens Gravnat end
Flyver høit mod Herrens Throne
Skjaldens Aand med Jubel hen.

Mægtig, dyb jeg hører runge,
Gamle Barde! i din Sang
Kirkeklokkens Malmertunge,
Nordens Davidsharpeklang.
Ruste nu de gamle Strænge
Tause under Dødninghaand?
Laae i Graven Harpen længe?
Vaager over den din Aand?

Hid til Midnat lad mig vanke,
Ene med din Aand og Gud,
Sagte paa din Kiste banke,
Til du rækker Harpen ud!
Og den ved din Grav skal klinge,
Som den toned i din Haand,
At gjenfødt sig kan udsvinge
Over Verden Skjaldens Aand.

— Taus og stille er hernede:
Ormen kun i Graven boer;
Sjælen ei om Aander lede
Blandt de Døde under Jord!
O, men kan du hist fornemme
Hvad ved Graven taus jeg bad —
Barde! lad din Aandestemme
Tone salig i mit Qvad!

Med den Tro, som flytter Bjerg,
Høi som Himmel, dyb som Hav,
Lær mig Aanden at besværge!
Lær mig sprænge Sjælens Grav!

Kirkeklokkens Malmertunge,
Nordens Davidsharpeklang
Lad gjenfødt og mægtig runge
Over Gravene i Sang!

Da skal Engle sammensjunge
Aand med Aand og Røst med Røst,
Naar den Gamle med den Unge
Mødes paa forjættet Kyst;
Did, hvor Serafhymner tone
Under Cherubvingen stor,
Som opløfter Herrens Throne —
Før du Nordens Bardechor!

Lys-Englen.

(Tilegnet min Gudsøn, Frederik Bernhard Wilster, 1831.)

Paa Moders Arm saa sjæleglad
Mod Lyset Barnet sprælder.
Det laller og veed selv ei hvad;
Det tusind Ting fortæller.
I Flammen Barneøiet seer
Al Verdens Farver spille;
Hvad ei de Store ændse meer
Seer englefro den Lille.

Med Regnbuefarver rører sig
En Aand i stille Lue;
Den flagrer mod Guds Himmerig —
Dens Vink kan Barnet skue:

Et Forbud paa al Livets Glands
Har Englen bragt den Lille;
Et Blink af himmelsk Straalekrands
Skal Barnets Blik omspille.

Hvad saligt Barneøiet saae
I Lysets stille Flammer
Skal dybt med Stjerneziffre staae
I Sjælens dunkle Kammer.
Naar Oldingsøiet halvt er lukt
I tause Dødningstue,
Lys-Englen vinker atter smukt
I regnbuefarvet Lue.

Camma Rahbek, fød Heger.

(Ved Efterretningen om hendes Død 1829.)

Jeg seer et Sørgetog af danske Mænd:
Med fælles Veemod gaae de taus og stille
Fra Digterhuset hist paa Valdbybakken
Mod liden Kirkegaard ved Fredriks Slot.
Og fremmerst gaaer vor ældste kjære Barde:
Hans Sjæl er saaret svart og dybt bevæget.
Ham følger Ven og Frænde sorrigfuld;
Ham følger Skjaldechoret hist fra Staden;
Og see! hver Digtersjæl i Danmarks Land
I Aand og Tanke slutter sig til Toget.
Een Følelse dem kjærlig sammenbinder:

Som vidt adskilte Brødre her de mødes;
Paa fælles Sorg gjenkjende de hverandre —
Ak! Kisten, som de følge, gjemmer hende,
Som har dem Alle kjendt og Alle elsket —
Som var dem Alle Søster eller Moder.
Hist sad hun før i venlig Dagligstue,
Fortrolig med hver herlig Digteraand,
En Tryllerinde, som dem Alle samled:
Fra fjerne Oldtid, fra hvert Folk, hvert Land,
Med aandig Røst for hendes Sjæl de sang
I alle Tungemaal med klare Toner;
Og ingen Skjald gik hendes Dør forbi:
Den aaben stod for alle gode Aander.
Selv naar der udenfor var fredløs Splid,
Naar selvsyg Dunst forblinded Skjald og Tænker —
Her mødtes Ven og Fjende fredeligt,
Hid droges underfuldt fra fjernest Vei
De Sjæle, som hverandre ei forstode.
Hun grant forstod hvad i dem Alle rørtes:
For hende var ei Aand og Hjerte skjult,
Og mægtig drog hun Aand og Hjerte til sig.
De kom og gik de Aander, smaa og store;
Med sjælfuldt Blik den Tryllerinde skued
De Størstes Daarskab og de Mindstes Værd,
Og tidt med Vid hun revsed dem, hun elsked;
Men Ingen kom, som ei med Fryd beundred
Det lyse muntre Blik i Aandens Verden;
Og Ingen gik, som ei med Fryd medtog
En kjær Erindring om det Liv, her blomstred.

Og nu er det forbi. — Nu er det lukket
Hiint Øie, som saa klart og livligt skued

Det Store mellem alt det Smaa paa Jord —
Nu er den Læbe bleg og stum, som vakte
Saa rigt et Liv, af Aand og Vid omspillet —
Nu sidder hun ei meer i venlig Stue
Blandt vise Venner fra forgangne Tider
Og samler Aanderne i Digterhuset —
Nu vandrer hendes gamle Skjald saa ene
Og seer og føler kun, at — hun er borte.
— — Dog hør! hvor hine Sørgetoner døe,
Som løfte sig mod Himlen over Graven,
Hvor alle Sjæles Savn og Længselstoner
Hensmelte i den store Verdenssamklang —
Der toner nu et himmelsk Velkomstqvad.
Hist i den favre Stad, hvor Morgenrøden
Omstraaler Evighedens dybe Hav,
Jeg seer et Bardechor mod Kysten vandre.
Fra de forklarte Aasyn Lys udstraaler:
Det er det store gamle Digterchor,
Hvis Aander før igjennem Ordets Tegn
Bar Tonerne fra fjerne Oldtids Dage
Og fra hvert Folk, hvert Land, til hendes Sjæl
Med Anelser om Paradisets Glæde.
Nu skal hun Aasyn imod Aasyn see dem,
De store Venner, til hvis Røst hun lytted:
De vandre nu den Kommende imøde;
Ved Kysten staae de med udbredte Arme:
Velkommen! — sjunge de — Vi har dig ventet! —
Og see! hun kjender Vennerne fra Jorden,
Dem, som hun saae i fjerne Tiders Speil,
Og dem, hun saae liig Nordlys skjønt henfare.
Som fød paany, hun staaer i Livets Land:
Hun seer, hvad intet jordisk Øie saae,

Hvad intet Øre her fornam, hun hører.
Dog halvveemodig seer hun end tilbage
Og strækker Haanden mod forladte Ven.
Men Veemodssmilet i forynget Aasyn
I evigt Haab hensmelter: frem hun skuer —
Og fjernt er nær for den frigivne Aand:
Hvor brat som Døgn Aartusinder henfare
I saligt Eenhedsliv — flye Savnets Timer
Med Lysets Flugt igjennem Himmelrummet.
Eet Blik endnu til Jord! — Den blev en Stjerne —
Men Bardechoret, som fra Graven gik
Hist med den gamle Skjald til Sørgehuset,
Blev Fugleskaren liig, som svandt i Sky. —
Et Øieblik — snart suser det paany,
Med Svanesang sig Sangerskaren hæver —
En Slægt henfoer. — For Tider Tider vige;
Men evig voxer Glæden i Guds Rige.

Hvitfeldt.

Danske! seer du hist hvad luer
Herligt over Kjøge Bugt?
Det er Dannebrog, du skuer
Flamme høit i Himmelflugt.
Korsets himmelfaldne Banner
Kun mod Stjernerne kan flye.
Høi blandt Flammer Hvitfeldt stander;
Svinger røde Flag mod Sky.

Dannebroges Lyn end rammer:
Stolt er Snekken af sit Navn;
Af sin egen Ild den flammer,
Bærer Kæmper i sin Favn.
Stryges Flag og kappes Anker,
Heltens Liv end frelses kan;
Men paa himmelsprængte Planker
Frelser han sit Fædreland.

Blus kun høit og flyv, o Snekke!
Flammevingen spred mod Sky!
Ei den blege Død kan skrække
Sjæle, som mod Himlen flye.
Saa skal Danskens Flugt kun være
Stolt og himmelhøi og stor,
Saa skal Dannebroges Ære
Naae til Stjernerne i Nord.

Hvitfeldt, Romeraand i Norden!
Danske Curtius faer hen!
Romeren sank stolt i Jorden —
Flyv mod Himlen du og brænd!
Sving paa Seirens røde Vinger
Som en Cherub dig fra Jord!
Hvor du Flammebanret svinger,
Følge Kæmper dig fra Nord.

Danske! seer du hist hvad brænder
Evig over Kjøge Bugt?
Flammeskriftens Navn du kjender,
Mindes Heltens Himmelflugt.

Lys den høie Aand hist stander,
Svinger Dannebrog fra Sky —
Korsets himmelfaldne Banner
Kun mod Stjernerne kan flye.

Nordskjalden.

Himmellyren flammer
Over Kæmpehøien:
Gamle Ege suse
Over Oldtids Grav;
Mosset Bautastenens Rune dækker —
Hvo er du, som Kæmpeaanden vækker?

Er det dig, o Barde!
Som med Sagastaven
Aanden vil fremmane
Af sin dybe Ro?
Seer du ikke Kæmpeskygger true —
Svovlblaae Flammer over Graven lue.

Er det Heltekraften,
Du i Graven søger?
Vil du Kæmpesværdet
Mane frem af Muld?
Vil din Faders Urne du oplede
Og hans Støv for alle Vinde sprede?

Vil i Storm du flyve
Med din Faders Aske?
Vil du Harpen røre
Med hans Dødningbeen,
At du som en Oldtidsskjald kan sjunge —
At din Røst kan Grave gjennemrunge?

Ja, dit Øie luer
Bardekinden gløder —
Længselstaaren brænder —
Skjald! jeg seer din Kamp:
Urnen maa du ryste, Kæmpen vække —
Sværdet maa han dig fra Graven række.

Kampens Stund er kommen —
O! men Kæmpen sover:
Under Bautastenen
Blunder Nordens Aand.
Kraften svigter, og de Stærke rave;
Barden flyer til sine Fædres Grave.

Bank kun stærkt paa Høien!
Væk de gamle Helte!
Lad dem atter hæve
Sig til Kamp paa Jord!
Deres Støv ei paa dit Hoved falder:
Det er Aanden, som din Røst fremkalder.

Her maae Aander kæmpe —
Her maae Døde tale —
Faderen maa ryste
Sønnens Sjæl til Liv;

Dødes Aandepust maa Strængen røre,
For de Levende kan Livet høre.

Aander maae de skue
For de Fjenden skimte:
Mørkets Kæmpeskarer
Kan kun Sjælen see.
Grib i Harpen, Seer! hæv din Stemme!
Du kan først Dæmonerne fornemme.

Har du Kæmpen vækket
Under Bautastenen,
Stødt i Gjallarhornet
I det høie Nord;
Hæv da Øiet! peg mod Østerlide!
— Der er Sværdet, hvormed vi skal stride.

Lad i Hedninghøien
Rustne Thyrfing smuldre!
Oldtids Malm selv brister
I den store Kamp:
Under Golgatha det Glavind luer,
Som for evig Midgardsormen kuer.

Kan du det fremdrage —
Kan med rene Hænder
Korsets Helteskare
Løfte det mod Sky —
Da, o Skjald! din Røst mod Himlen runger —
Salig, Livets Seierssang du sjunger.

———————

Til Billedhugger Freund.

(Da han reiste til Rom. 1817.)

Drag hen, hvor Skjønheds Genier dig vinke,
Hvor Landet, det forjættede, dig smiler,
Hvor Konstens Sphinx paa Oldtidsrester hviler,
Og høit Udødeligheds Stjerner blinke!

Forgjeves skal ei Genien dig vinke:
Med Kjærlighed du efter Palmen iler —
Den gaadefulde Sphinx dig venlig smiler,
Og ei forgjeves hine Stjerner blinke.

Bevar Klenodet, som du reent medbringer:
Den Kjærlighed, som from og hellig luer
For Guddomsglimtene i Konstens Rige!

Og du skal skue det Guddommelige,
Forherliget i Konstens Tempelbuer,
Og Herrens Aand skal laane Sjælen Vinger.

Kratzenstein-Stub.

I Danmarks Konstnerhave
Et sjeldent Træ der stod
Med sydlig Tryllegave
I nordisk Blad og Rod.

Det Billedblade strøede
Rundt om i Borg og Vraa,
Som malt med Morgenrøde
Af Sydlufts-Alfer smaa.

Der Elverpiger stode
Som aanded de kun Sang,
Som Nornen dem betroede
Chariters Dands og Gang.

Der milde Psycher bæved
Og segned hen i Duft;
Henover Harpen svæved
Malvinas Aand i Luft.

I Farver, som kan blende,
Med Blik, som tale kan,
Kom ofte Ven og Frænde
Som fra et bedre Land.

De smiled os imøde
Fra Bladet underfuld;
De Blade aldrig døde —
Men Træet sank i Muld.

En Stund sig Aanden dølger
I Blomstertræets Svøb,
Strøer Guld i Tidens Bølger,
Men følger ei dens Løb.

Mod Frihed Englen stræber
I skjønnest Farvedragt;

Kort Blomsterstøvet klæber
Ved Vingens Sølverpragt.

Du tidlig din udspiled,
Har Bladguld-Larven tabt;
Med Psycheflugt du iled:
Til Flugt din Sjæl var skabt.

Om Hellas Vaar du drømte;
Den blomstred i din Aand,
Naar Vaarens Farver strømte
Livsalig fra din Haand.

Den Vaar, du nu har fundet,
Med Ætherblomster blaae,
Er i det Land oprundet,
Hvor Sol ei skal nedgaae.

Din Id du der fuldbringer,
Af Himmelluft omsuust,
Naar Evighedens Vinger
Har Tidens Værker knuust.

Velkomstsang.

(Til mine Venner Dr. Estrup og Dr. Schouw ved deres Hjemkomst fra Italien 1820)

Vær hilset her, hvor danske Hjerter banke,
Trofaste Æt af gamle Dan!
I Laurens Vaar var herligt at omvanke;

Men Danmark blev dog Fædreland,
Og selv i Vinterstormens Drøn
Mod Norden jubler Nordens Søn.

Har Øiet seet det Skjønneste paa Jorden,
Det Skjønnes Billed ei forgaaer;
Det Bedste søger Sjælen dog i Norden,
Hvor tro det danske Hjerte slaaer:
Her møder Eder Fædres Aand
Med danske Venners Broderhaand.

Velkommen du, som Aandens Veie spored
I fjerne Tiders dunkle Skrift!
Guldgrubens Mø, som du har Troskab svoret,
Er rig paa gyldne Storbedrift;
Hun følge dig paa Fædres Spor
Til Lys i Gruberne mod Nord!

Og du, som Himmelziffrene udtyder
I Blomstens Billedskrift paa Jord!
Dig stille Livets gyldne Væld udflyder,
Hvor Jordens Blomsterdronning boer.
Hun boer og paa den danske Strand,
Hun møder dig i Fædres Land.

Vær hilset, Brødre, hilset og omfavnet
I danske Brødres gamle Lag!
Hvad Flygtningen i Sydens Vaar har savnet,
Ham skjenker Nordens Vinterdag.
Du, som dit Nord ei glemme kan!
Vær hilset i dit Fædreland!

Kort Blomsterstøvet klæber
Ved Vingens Sølverpragt.

Du tidlig din udspiled,
Har Bladguld-Larven tabt;
Med Psycheflugt du iled:
Til Flugt din Sjæl var skabt.

Om Hellas Vaar du drømte;
Den blomstred i din Aand,
Naar Vaarens Farver strømte
Livsalig fra din Haand.

Den Vaar, du nu har fundet,
Med Ætherblomster blaae,
Er i det Land oprundet,
Hvor Sol ei skal nedgaae.

Din Id du der fuldbringer,
Af Himmelluft omsuust,
Naar Evighedens Vinger
Har Tidens Værker knuust.

Velkomstsang.

(Til mine Venner Dr. Estrup og Dr. Schoum

Men Danmark [illegible] dog [illegible]
Og [illegible] i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] under [illegible] [illegible]

Har Livet [illegible] det Skiønneste paa Jorden,
Det Skiønnest Billen ei forgaaer;
Det Bedste [illegible] Spelet dog i Norden,
Hvor der det danske Hjerte slaaer:
Her møder Eder [illegible] [illegible]
Med danske [illegible] Broderhaand.

Velkommen du, som [illegible] Veie [illegible]
I [illegible] [illegible] [illegible] Skrift!
[illegible] [illegible], som du har [illegible]: [illegible]
Er rig paa gyldne Storbedrift:
Hun følge dig paa Fædres Spor
Til Lys i Gruberne mod Nord.
.t.

Og du, som Himmelziffrene [illegible]
I Blomstens Billedskrift [illegible]
Dig stille Livets gyldne Bæk [illegible]
Hvor Jordens Blomster[illegible]
Hun boer og paa den danske [illegible]
Hun møder dig i Fædres [illegible]
op).
d:
d.
tol og Bord,
mlen stor.
an leer;
ei hvad man seer.

Vær hilset, [illegible] Mand,
I dansk[illegible] Forstand.
Hvad [illegible]

e Been at gaae,
selv sig sønderslaae.

Den lille Hex ret aldrig i Verden hexer meer:
Naar Rokkehjulet snurrer, ad barnlig Spøg hun leer;
Men seer hun sorte Gryde, som Mine gjør til Hop,
Med Gru hun mindes Dandsen — som ei vil holde op.

Til Frederik Schmidt.

(Den 27de Mai 1830.)

Atter kom med Blomst og Blad
Englen i de grønne Klæder,
Som ved Vuggen for os qvad
Om et Mai-Livs Alfe-Glæder;
Deilig som den unge Vaar,
Med sin Mailøvkrands i Haar,
Om vort Livstræ hun sig svinger;
Blomster sine Børn hun bringer.

Dig hun sjunger for idag;
Mig imorgen hun besøger.
Under Landsbypræstens Tag
Nu hun hviler blandt hans Bøger,
Sjunger rørt om Dal og Fjeld,
Vækker Mindet i hans Sjæl
Om hans Vuggesang i Dalen,
Om hans Gang i Klippesalen.

Danmarks, Norges gjæve Søn!
Dig har Nordens Skytsaand givet

*) Min Reisefælle til Italien, 1818, 1819, f. d. 27de Mai 1771.

Barndoms-Verdnen, dobbelt skjøn;
Som dens Billed blev dig Livet:
Mellem Dal og Fjeld du drog;
Mildt og kraftigt Hjertet slog;
Høit blandt Fjelde klang din Tale,
Mildt din Røst i Herthas Dale.

Sydens Herlighed du saae,
Nordens Storhed ei du glemte:
Saae du Bjerg og Bølger blaae,
Kjæk du nordisk Sang istemte;
Mægtig Strøm paa vilde Gang
Barndomseventyr dig sang;
Venligt, hvor din Sjæl var hjemme,
Dansk du sang med norske Stemme.

Med et Norge i dit Hjem,
Mellem danske Kæmpehøie,
Seer du nu mod Aften frem,
Men med Morgenglands i Øie;
Til din Hyrdeboligs Fred
Tindre klare Stjerner ned:
Venskab, Kjærlighed og Hæder,
Aandens Fred og Hjertets Glæder.

Hvad dig gjennem Sjælen klang,
Hvad i skjønnest Drøm dig rørte,
Hvad ved Buggen Englen sang,
Som fra Vaar til Vaar dig førte,
Hvad de største Aanders Røst
Sang fra de Forklartes Kyst —

Det gjentoned dybt og stille
I dit Liv fra Hjertets Kilde.

Og som Røst fra dybe Hav
Klang din Sang mig i det Fjerne,
Hist ved Klopstocks stille Grav
Og i Glands af Sydens Stjerne.
Under Nordens Sneesky, glad,
Her jeg ved din Arne sad,
Hørte atter Mindet svinge
Over os sin Tonevinge.

Hil dig, Konstens gamle Ven!
Aandens Præst med Bardestemme!
Livet, som ei farer hen,
Veed dit Hjerte skjønt at gjemme;
Hos dit Livstræ Englen staaer,
Ungdomsfrisk endnu, som Vaar;
Mangengang paa Lysalfsvinge
Hun dig Mailøvkrandse bringe!*)

*) Frederik Schmidt døde som Præst i Himmelev ved Roeskilde d. 16de Febr. 1840.

Knud Lyne Rahbek.

(Ved hans Mindefest i et Privattheater, efter Fremstillingen af et af hans Lystspil.)

(1 8 3 0).

I Veemod hyller sig vor Glædessal;
— Ei Konstens Maske Livets Alvor dølger:
Paa muntrest Spil dog sælsom Tomhed følger,
Naar Dækket falder, Lampen slukkes skal.

Og underligt sig Hjertet i os rører,
Naar i den Verden, nys vi skjemted med,
En Røst indtrænger, som fra Evighed —
Og midt i Spøgen vi et Dødsbud hører.

Men toner i det Alvorsbud et Navn,
Som hæderligt alt klang for Barnets Øre,
Da er det som sig Sjælens Dyb vil røre
Med veemodsfuld Erindring, Tak og Savn.

Vor gamle Rahbek ei vi meer tør kalde
Med munter Røst hid til vort Maskespil:
Med Livets Tant hans Sjæl ei lege vil —
For Verdensscenen saae han Dækket falde.

— De vandre bort de gamle Hædersmænd:
En Slægt henfarer, som har lyst i Norden;
Til Evald svang sig Nordal*) over Jorden,
Med Danmark samles Norge der igen.

---

*) Biskop Nordal Brun.

Som Brødreaanders Kald til Klarheds Rige
Henover Dal og Fjeld det ofte lød,
Og Aandeskarer Skyen gjennembrød
Paa høie Hymnetoners Himmelstige.

Med Pram henvandrer Thaarup Haand i Haand;
Til Wessel flagred Baggesen og smilte;
Til Suhm og Rothe — Nyrup, Malling ilte;
Med Balle mødes Münters Forskeraand.

Sig et Aarhundreds Genius tilhyller —
Udløst fra Tiden og dens Aanders Strid,
Den priser Gud, naar Verdens tomme Id
Er Skum, som Evighedens Hav bortskyller. —

Om Himlens Fred det toned gjennem Sky,
Det lød, som Orgelklang blandt Bautastene.
Blandt Grave vandred gamle Rahbek ene:
Hver Ungdoms-Stjerne saae han længst henflye.

Den Slægt, som leved, han ei meer tilhørte;
Et halvt Aarhundreds Tanker og Bedrift
Sig speiled i hans Liv og i hans Skrift —
Til evig Jubelfest Guds Aand ham førte.

Fred med dig, Ven! Hvad her i Speil du saae
Bortflyver for dit Blik som Barndomsdrømme:
Din Aand henfarer fri paa Lysets Strømme,
Vil Livets store Idealer naae.

O kast endnu et Aandens Blik tilbage
Til liden Scene, hvor tidt glad du stod!
Et rørt Farvel fra Sjæle, du forlod,
Vil kjærligt dig paa himmelsk Flugt ledsage.

Du glæded os og Danmark mangengang
Med muntert Vid i Konsten og i Livet —
Tak for hvert Lysglimt, du din Tid har givet!
Tak for din Ungdoms lunefulde Sang!

Tak for hvert Billed af det Liv, du skued
Og tro med Sandhedsfarver os gjengav!
En sanddru Slægt skal vidne ved din Grav:
Din Sjæl for Frihed, Ret og Sandhed lued.

Konstnerens Syner.

Konstnersjæle kan hvert Syn henrive,
Som i Phantasie og Sind indtrænger,
Enten det med djævelsk Blendværk skuffer
Eller det i himmelsk Sandhed straaler.
Derfor mellem Dyb og Himmel svæver
Konstneraanden, som fra Jord sig løfter.
Mellem høiest Qval og saligst Glæde
Veien gaaer til Konstnerparadiset.

Til Bologna strømmed Konstens Venner,
Til berømte Billedhuggers Værksted.

Kort Blomsterstøvet klæber
Ved Vingens Sølverpragt.

Du tidlig din udspiled,
Har Bladguld-Larven tabt;
Med Psycheflugt du iled:
Til Flugt din Sjæl var skabt.

Om Hellas Vaar du drømte;
Den blomstred i din Aand,
Naar Vaarens Farver strømte
Livsalig fra din Haand.

Den Vaar, du nu har fundet,
Med Ætherblomster blaae,
Er i det Land oprundet,
Hvor Sol ei skal nedgaae.

Din Id du der fuldbringer,
Af Himmelluft omsuust,
Naar Evighedens Vinger
Har Tidens Værker knuust.

Velkomstsang.

(Til mine Venner Dr. Estrup og Dr. Schouw ved deres Hjemkomst fra Italien 1820)

Vær hilset her, hvor danske Hjerter banke,
Trofaste Æt af gamle Dan!
I Laurens Vaar var herligt at omvanke;

Men Danmark blev dog Fædreland,
Og selv i Vinterstormens Drøn
Mod Norden jubler Nordens Søn.

Har Øiet seet det Skjønneste paa Jorden,
Det Skjønnes Billed ei forgaaer;
Det Bedste søger Sjælen dog i Norden,
Hvor tro det danske Hjerte slaaer:
Her møder Eder Fædres Aand
Med danske Venners Broderhaand.

Velkommen du, som Aandens Veie spored
I fjerne Tiders dunkle Skrift!
Guldgrubens Mø, som du har Troskab svoret,
Er rig paa gyldne Storbedrift;
Hun følge dig paa Fædres Spor
Til Lys i Gruberne mod Nord!

Og du, som Himmelziffrene udtyder
I Blomstens Billedskrift paa Jord!
Dig stille Livets gyldne Væld udflyder,
Hvor Jordens Blomsterdronning boer.
Hun boer og paa den danske Strand,
Hun møder dig i Fædres Land.

Vær hilset, Brødre, hilset og omfavnet
I danske Brødres gamle Lag!
Hvad Flygtningen i Sydens Vaar har savnet,
Ham skjenker Nordens Vinterdag.
Du, som dit Nord ei glemme kan!
Vær hilset i dit Fædreland!

Den lille Hex.

(Et Bysagn).

I Fattigskolen spinde saamange Piger smaa;
Den mindste af dem Alle mest Spas kan finde paa.
Naar Læremo'er er ude, hun tusind Løier veed:
Paa hele Huset vender hun lystig op og ned.
En Dag hun leer og springer: „Har I nu Lyst dertil,
Skal alle vore Rokkehjul sig dreie som jeg vil:
Paa eengang skal de dandse.“ — „O ja! o ja!“ — „Saa spring!“
Strax snurred alle Rokkehjul sig lystelig omkring.

Det glæder de Smaapiger; en Stund de see derpaa.
Nu knirker Læremoders Dør. „Nu alle Hjul skal staae!“ —
Flux alle Hjul staae stille. Ind Læremoder treen.
Kjønt ordentlig hver Pige sad atter ved sin Teen;
Men Alle saae forbauset til Hexen blandt de Smaa:
(Hun af sin Moster lærte den lille Konst, de saae).

Fra Skolen gaaer Smaapigen til Fostermoders Huus;
Der sysler gammel Snedkersvend med daglig Finkel-Ruus.
Naar Barnet leer og synger, er gamle Snedker vred:
Tidt efter lille Pige han Høvl og Hammer smed.
Gik mindste Potte sønder, blev fattig Kone slem;
Med Kjeppen slaaer hun Barnet, naar Sult det driver hjem.

En Dag den muntre Spasfugl i Døren stille staaer;
Sært over lille Ansigt et bittert Smiil der gaaer:
I Fostermoders Hænder er Kjeppen alt beredt;
Vildt Svenden svinger Kruset; han dybt deri har seet.

Den lille Piges Øie var venligt før og mildt;
Endnu det smiler lystigt, men gnistrer trodsig vildt:
„Hver Dag det bliver værre; nu er det alt for galt:
Skal Kjep og Kruus dog dandse — saa lad det dandse
Alt!„

Knap Ordet er udfløiet — saa dandser Kjep og Kruus
Med Høvl og Bord og Bænke og med det hele Huus.
Med Gryder dandse Potter paa Gulv en Trolddomsdands;
Det er som Svend og Qvinde skal gaae fra Viv og Sands.
I Døren staaer den Lille; heelt lystelig hun leer:
Blandt Potter og blandt Gryder hun Svenden rase seer.
Den gamle Kone tripper og raaber: Ak og Vee!
Tilsidst dog Barnet ynkes og holder op at lee.
„Staa stille nu!„ hun byder og hvisker lønligt Ord;
Men lige lystigt dandser end Høvl og Stol og Bord;
Med Potter og med Gryder gaaer Dandsen end fuldsært.
(Kun Rokkehjul at standse har Moster Barnet lært;
Vel andre Ting i Verden hun tvinge kan til Hop,
Men — nu hun først det mærker — ei til at holde op).
Forfærdet selv hun flygter; men Dandsen bliver ved:
De Potter med de Gryder ad Trappen dandse ned.
Med Saug og Høvl og Øxe, med Bænk og Stol og Bord,
Gaaer Dandsen ud paa Gaden blandt Folkestimlen stor.
Man korser sig og gruer; man skriger og man leer;
Man veed ei hvad man tænker; man troer ei hvad man seer.
Selv Politiebetjenten, den stærke Rettens Mand,
Ei alt det gale Værktøi kan prygle til Forstand.

Begynder først det Døde paa egne Been at gaae,
Det selv sin Grav maa søge og selv sig sønderslaae.

Den lille Hex ret aldrig i Verden hexer meer:
Naar Rokkehjulet snurrer, ad barnlig Spøg hun leer;
Men seer hun sorte Gryde, som Mine gjør til Hop,
Med Gru hun mindes Dandsen — som ei vil holde op.

Til Frederik Schmidt.

(Den 27de Mai 1830.)

Atter kom med Blomst og Blad
Englen i de grønne Klæder,
Som ved Buggen for os qvad
Om et Mai-Livs Alfe-Glæder;
Deilig som den unge Vaar,
Med sin Mailøvkrands i Haar,
Om vort Livstræ hun sig svinger;
Blomster sine Børn hun bringer.

Dig hun sjunger for idag;
Mig imorgen hun besøger.
Under Landsbypræstens Tag
Nu hun hviler blandt hans Bøger,
Sjunger rørt om Dal og Fjeld,
Vækker Mindet i hans Sjæl
Om hans Buggesang i Dalen,
Om hans Gang i Klippesalen.

Danmarks, Norges gjæve Søn!
Dig har Nordens Skytsaand givet

---

*) Min Reisefælle til Italien, 1818, 1819, f. d. 27de Mai 1771.

Barndoms-Verdnen, dobbelt skjøn;
Som dens Billed blev dig Livet:
Mellem Dal og Fjeld du drog;
Mildt og kraftigt Hjertet slog;
Høit blandt Fjelde klang din Tale,
Mildt din Røst i Herthas Dale.

Sydens Herlighed du saae,
Nordens Storhed ei du glemte:
Saae du Bjerg og Bølger blaae,
Kjæk du nordisk Sang istemte;
Mægtig Strøm paa vilde Gang
Barndomseventyr dig sang;
Venligt, hvor din Sjæl var hjemme,
Dansk du sang med norske Stemme.

Med et Norge i dit Hjem,
Mellem danske Kæmpehøie,
Seer du nu mod Aften frem,
Men med Morgenlands i Øie;
Til din Hyrdeboligs Fred
Tindre klare Stjerner ned:
Venskab, Kjærlighed og Hæder,
Aandens Fred og Hjertets Glæder.

Hvad dig gjennem Sjælen klang,
Hvad i skjønnest Drøm dig rørte,
Hvad ved Buggen Englen sang,
Som fra Vaar til Vaar dig førte,
Hvad de største Aanders Røst
Sang fra de Forklartes Kyst —

Det gjentoned dybt og stille
I dit Liv fra Hjertets Kilde.

Og som Røst fra dybe Hav
Klang din Sang mig i det Fjerne,
Hist ved Klopstocks stille Grav
Og i Glands af Sydens Stjerne.
Under Nordens Sneesky, glad,
Her jeg ved din Arne sad,
Hørte atter Mindet svinge
Over os sin Tonevinge.

Hil dig, Konstens gamle Ven!
Aandens Præst med Bardestemme!
Livet, som ei farer hen,
Veed dit Hjerte skjønt at gjemme;
Hos dit Livstræ Englen staaer,
Ungdomsfrisk endnu, som Vaar;
Mangengang paa Lysalfvinge
Hun dig Mailøvkrandse bringe!*)

---

*) Frederik Schmidt døde som Præst i Himmelløv ved Roeskilde d. 16de Febr. 1840.

Knud Lyne Rahbek.

(Ved hans Mindefest i et Privattheater, efter Fremstillingen af et af hans Lystspil.)

(1 8 3 0).

I Veemod hyller sig vor Glædessal;
— Ei Konstens Maske Livets Alvor dølger:
Paa muntrest Spil dog sælsom Tomhed følger,
Naar Dækket falder, Lampen slukkes skal.

Og underligt sig Hjertet i os rører,
Naar i den Verden, nys vi skjemted med,
En Røst indtrænger, som fra Evighed —
Og midt i Spøgen vi et Dødsbud hører.

Men toner i det Alvorsbud et Navn,
Som hæderligt alt klang for Barnets Øre,
Da er det som sig Sjælens Dyb vil røre
Med veemodsfuld Erindring, Tak og Savn.

Vor gamle Rahbek ei vi meer tør kalde
Med munter Røst hid til vort Maskespil:
Med Livets Tant hans Sjæl ei lege vil —
For Verdensscenen saae han Dækket falde.

— De vandre bort de gamle Hædersmænd:
En Slægt henfarer, som har lyst i Norden;
Til Evald svang sig Nordal*) over Jorden,
Med Danmark samles Norge der igen.

---

*) Biskop Nordal Brun.

Som Brødreaanders Kald til Klarheds Rige
Henover Dal og Fjeld det ofte lød,
Og Aandeskarer Skyen gjennembrød
Paa høie Hymnetoners Himmelstige.

Med Pram henvandrer Thaarup Haand i Haand;
Til Wessel flagred Baggesen og smilte;
Til Suhm og Rothe — Nyrup, Malling ilte;
Med Balle mødes Münters Forskeraand.

Sig et Aarhundreds Genius tilhyller —
Udløst fra Tiden og dens Aanders Strid,
Den priser Gud, naar Verdens tomme Id
Er Skum, som Evighedens Hav bortskyller. —

Om Himlens Fred det toned gjennem Sky,
Det lød, som Orgelklang blandt Bautastene.
Blandt Grave vandred gamle Rahbek ene:
Hver Ungdoms-Stjerne saae han længst henflye.

Den Slægt, som leved, han ei meer tilhørte;
Et halvt Aarhundreds Tanker og Bedrift
Sig speiled i hans Liv og i hans Skrift —
Til evig Jubelfest Guds Aand ham førte.

Fred med dig, Ven! Hvad her i Speil du saae
Bortflyver for dit Blik som Barndomsdrømme:
Din Aand henfarer fri paa Lysets Strømme,
Vil Livets store Idealer naae.

O kast endnu et Aandens Blik tilbage
Til liden Scene, hvor tidt glad du stod!
Et rørt Farvel fra Sjæle, du forlod,
Vil kjærligt dig paa himmelsk Flugt ledsage.

Du glæded os og Danmark mangengang
Med muntert Vid i Konsten og i Livet —
Tak for hvert Lysglimt, du din Tid har givet!
Tak for din Ungdoms lunefulde Sang!

Tak for hvert Billed af det Liv, du skued
Og tro med Sandhedsfarver os gjengav!
En sanddru Slægt skal vidne ved din Grav:
Din Sjæl for Frihed, Ret og Sandhed lued.

Konstnerens Syner.

Konstnersjæle kan hvert Syn henrive,
Som i Phantasie og Sind indtrænger,
Enten det med djævelsk Blendværk skuffer
Eller det i himmelsk Sandhed straaler.
Derfor mellem Dyb og Himmel svæver
Konstneraanden, som fra Jord sig løfter.
Mellem høiest Qval og saligst Glæde
Veien gaaer til Konstnerparadiset.

Til Bologna strømmed Konstens Venner,
Til berømte Billedhuggers Værksted.

Skjalde sang hans Priis; ham Fyrster hædred;
Laurbærkrandse fletted ham de Skjønne.
Glad og rolig, stod han ved sit Arbeid,
Trindt af høie Skikkelser omringet,
Dem hans Genius gav Liv og Skjønhed.
Tryg ved Mesterskabets vundne Krone,
Kjæk og freidig, som en Kònstens Fyrste,
Gav den høie Mester Tanken Billed
Og hvert Tankebilled Aand og Legem.
Blandt de Mange, som hans Konst beundred,
Stod en Dag en Fremmed taus og smilte,
Medens han med væbnet Forskerøie
Stirred paa hvert Billed koldt og længe.
Tækkeligt var ei den Herres Aasyn;
Liden var hans Væxt, men stolt hans Adfærd.
Fra de dybtindsjunkne Øienhuler
Syntes Døden i hvert Blik at skele,
Og i Smilet om spidsfindig Læbe
Selvtilfreds sig bitter Haan udtaled
Med Foragt for hvad han saae og hørte.
Alle gik, og hos forbauset Mester
Stod end taus med Haansmiil fremmed Herre.
„Hvad opdager I, som ei Jer tækkes?"
— Spurgte Konstneren med dæmpet Harme —
„Er min Stræben høiest Priis ei værdig,
Ei dog tykkes mig, den kan foragtes."

„See kun selv!" — gjenmæled fremmed Herre
Og et lille Huulspeil ham henrakte.
Heftig Konstneren det greb og stirred
Bleg og maalløs i dets blanke Huulning:
For hans Øie dreied sig hvert Billed

Med det hele Værksted sælsomt om ham;
Og hvert Konstværk blev et Vrængebilled,
Som med djævelsk Liighed efterabed
Alle ædle Former i Naturen,
For dem til Uhyrer at forvandle:
Hvert et Træk af Storhed eller Høihed
Blev til svulstig unaturlig Vrængen;
Smilet blev til Griin i Qvindens Aasyn,
Og alt menneskelig Skjønt blev dyrisk.
Som forstenet, fra sin Himmel falden,
Med et opladt Helved for sit Øie,
Stirred Mesteren i Speilets Afgrund:
„Djævel! nei, du lyver!“ — han udraabte —
Og mod Flisen Trolddomsspeilet knuste.

„Daare! du har seet og troer end ikke?“
— Svared fremmed Herre ham med Latter —
„Dine Øines Lys du kan udslukke —
Hvad du saae, du skal dog evig skue.“
Med de Ord han gik og var forsvunden;
Men det gruelige Rædselbilled
Ei forsvandt — med Speilet det ei knustes:
Som indbrændt det blev i Sjæl og Øie;
Og hvorhen den Konstner Blikket vendte,
Saae han sine Værker, som Uhyrer,
Stirre ham med Vrængegriin imøde;
Og hvert Minde om hans Liv og Idræt
Blev en Plageaand med Slangesvøbe,
Som fra Konstens Paradiis ham pidsked.

Fra sit Værksted Mesteren var flygtet;
Mørk og ene, sad han i sin Stue.

Ei Natur, ei Konsten meer ham glæded:
Hver en Livsrøst syntes ham et Haanskrig;
Vennetrøst ham klang som Barnerangler;
Aandens Vidnesbyrd i Konstnerhjertet
Klang ham som en Røst fra Daarekisten;
Verdens Priis og Hæder selv ham martred.
Een kun var hans Tanke: „Daare, Daare!
Himmelskikkelser du vilde skabe —
Og det blev kun usle Djævlemasker.“

Længe saa han sad i mørke Stue;
Tom og kold og død var ham al Verden;
Menneskene saae han ikke mere;
Ingen jordisk Idræt meer han agted:
Selv den største syntes ham heelt ussel
Og ei værd en Tanke. — Eet kun mægted
Underligt endnu hans Sjæl at røre:
Det var Orgeltonerne fra Kirken,
Det var Kirkeklokken, naar den kimed
Til de store Festers Helligaften
Eller ringed for de Dødes Sjæle.

Og en Pintsemorgen, som han vaagned,
Skinned Foraarssolen paa hans Leie,
Mens Basunerne fra Garisendi*)
Aandens store Høitidsdag bebuded.
„Herre! din er Aanden, din er Magten —
Du kun Aanden giver og borttager —
Herre! gav du — lad mig da ei tvivle!“
Saa han bad og folded sine Hænder —

*) Det skjeve Taarn i Bologna.

I en Taarestrøm hans Qval opløstes,
Og det var ham som Basunens Toner
Kaldte ham til evigt Liv fra Graven.
Og han reiste sig og gik til Kirken;
Men fra Kirken gik han til sit Værksted.
Aabent fandt han det; med glad Forundring
Saae han sine Venner der omvandre,
For at vise Fremmede hans Værker.
Ingen vented ham, og Ingen saae ham.
Hyllet i sin Kappe, han sig satte
Nederst i en Krog af Billedsalen,
Og endnu han grued for at skue
Rædselbilleder i sine Værker.
Saa en Stund han sad i dybe Tanker,
Ubemærket, med tilhyllet Aasyn.
Der blev stille. Han sit Hoved hæved,
Reiste sig og troede, han var ene;
Men paa samme Sted, hvor sidst han skued
Frygtelige Gjest med Dødningblikket,
Saae han nu en høi og ædel Qvinde,
Med et Aasyn som en salig Engels.
Ogsaa hun hans Billeder betragted
I et Speil. — Hun ogsaa taug og smiled;
Men i hendes Smiil laae tusind Himle
Og en Salighed, som Ingen nævner.

Mesteren sig nærmed, vilde tale,
Men han mægted ei. Den høie Qvinde
Dreied Speilet i sin Haand imod ham;
For hans Øine rørte sig hvert Billed
Med det hele Værksted atter om ham;
Men som i et helligt Tempel stod han:

Himmelstraaler spilled om hans Jøse,
Og en Strøm af Toner ham ombølged,
Dyb og salig, som fra Himlens Rige.
Og han saae i Speilet sine Værker,
Ei som Konsten havde dem fremstillet,
Men som Konstnerøiet havde seet dem,
Som i høi Begeistrings Øieblikke
For hans Sjæl de stod i Guddomsskjønhed —
Livets, Konstens store Idealer.

»Himmelske! ja saa det skulde være —
Du mig atter viser hvad jeg vilde« —
Saa udbrød han; men, som vakt af Drømme,
Saae han sig nu ene i sit Værksted.
Foraarssolen venligt til ham blinked;
End fra Kirken Orgelklangen toned;
Men det underfulde Syn var flygtet.
Dog hiint Billed fra den aabne Himmel
Blev nu i hans Sjæl og i hans Øine.
Vrængesynet med dets Gru var svundet;
Og, af Idealets Glands omstraalet,
Saae han atter trøstig paa sin Idræt:
Hvad der mangled i fuldendte Skjønhed
Ydmyg han erkjendte; men med Glæde
Saae han ogsaa hvad af Idealets
Himmelglorie han havde grebet.
Og med freidigt Mod, med Haab og Styrke
Greb paany han det henlagte Meisel,
Priste Gud for hver Begeistrings Time
Og — til større Mesterskab sig hæved.

Holger Danske,

Et Digt

i

Fem Sangkredse.

Holger Danskes Sange.

I.

Hjemmet. Udgang i Verden.

Hilsen til Frænderne.

Vær hilset, mit gamle Fædreland!
  Du kjender mig vel ei ganske?
Engang jeg var en navnkundig Mand;
  De kaldte mig Holger Danske.

Med mig drev Lykken et underligt Spil:
  Hvert Barn mit Navn skulde kjende;
Dog Mænd skulde troe, den Mand var ei til,
  Hvis Ry foer til Verdens Ende.

Mit Liv blev givet et sælsomt Kaar:
  Det aldrig i Verden ophører,
Og død kan jeg synes i tusind Aar,
  Men dog i Løndom mig rører.

Jeg lever i Danskens Hjerte og Sind,
  Jeg lever paa Folkets Tunge.
Kom ei jeg i Verdenskróniken ind,
  Dog Skjaldene om mig sjunge.

Min Aand med Folkets Slægter foer hen;
  Dybt slumred den mange Gange.
Med Folket den vaagner og kommer igjen
  Med Livet i Daad og Sange.

Mit Navn hver Bonde kjender endnu,
  Og glad jeg rækker ham Haanden.
Mit Levnet kommer hver Dansk ihu,
  Som glædes ved Folkeaanden.

Du veed det, Landsmand! jeg er ei død:
  Med Kraft jeg kommer tilbage;
Jeg er din fuldtroe Hjælper i Nød
  Paa Dannemarks gamle Dage.

Holger paa Kæmpehøien.

Hvergang jeg seer over Marken,
  Hvor Kæmpehøien end staaer,
Mit tusindaars Hjerte sig rører
  Alt som jeg var elleve Aar.

Jeg maa opstige paa Høien
  Og see paa de Stene graae;
Paa mægtige Overligger
  Jeg atter mig hvile maa.

Og suser det over Skoven
  I Bøgenes Fødeland,
Og bruser det dybt fra Voven,
  Jeg nikker til Skov og Strand.

Ret aldrig Hjertet forgjetter
  Den Høi, den Skov og den Strand —
Endnu har min Sjæl dog hjemme
  I Kæmpernes Fædreland.

Fordum og nu.

Kæmperne vare heelt vilde;
  De Karle jeg mindes vel.
De meente det dog ei ilde
  Fordi de slog Folk ihjel.

De brummed med Skæg om Munden;
  Men ærlig var deres Id.
Godmodig var dog igrunden
  Min Landsmand fra Arilds Tid.

Nu er mine Børn heelt tamme:
  Nu brumme de kun saa smaat.
Men Blodet er dog det samme:
  End kæmpe de ganske godt.

Nu er de heelt fine og snilde,
  Nu Tiden har dem poleert;
Mit Folk dog ei mener det ilde
  Fordi det har sig barbeert.

Sangens Fugl.

Til Sagn og Sange og Eventyr
Jeg lytted, der jeg var lille.
Net aldrig den gamle Sangfugl flyer
Fra min Skov, min Dal og min Kilde.

Endnu saa ganger her Sagn om Ø,
Og Sangen er ei forstummet;
Som Eventyr, over Land og Sø
Flyver Sandhed endnu formummet.

Fuldgjerne gaaer jeg i Hytten ind;
Jeg hviler hos Gamle og Unge,
Hvor Sangen trænger til Barnets Sind
Og gjenklinger paa Folkets Tunge.

Holgers Sang om hans Moder.

Jeg sprang til Verden; jeg var ei seen;
Jeg sprælled paa Moders Skjød.
Min Styrke volded min Moder Meen:
Hun favned mig og — var død.

Den Dag, de gav mig i Verden Navn,
Kjær Moder paa Baaren laae;
Den eneste Gang, hun tog mig i Favn,
Jeg mangengang tænkte paa.

Jeg greb kun efter Livet med Lyst:
  Hvad Verden gav mig, jeg tog;
Jeg died ved tvende Ammers Bryst:
  Den Ene kun lidt forslog.

Fuldstærk jeg blev ved de Stærkes Barm,
  Fulddansk ved det danske Brød;
Men kjærligst favned mig dog hiin Arm,
  Som favned mig stiv og død.

En Krigsmand blev jeg, heelt barsk og streng;
  Dog blev jeg om Hjertet bløb,
Hvergang jeg skued en liden Dreng,
  Som sprælled paa Moders Skjød.

Holger Danskes Vugge.

Ved Leire græsse nu Faar paa Vold,
  Hvor fordum Kæmperne drukke.
Paa Leire stod der et gammelt Skjold;
  Det blev Holger Danskes Vugge.

Det gamle Skjold var der Lykke ved:
  Det var med Runer indgravet;
Det bar, som Vugge, til Sjølunds Bred
  Kong Skjold paa Baad over Havet.

I Vuggen saae jeg paa Bøg og Eg;
  De sused ved Borgens Rude.
Fra Marken tog de den gule Neg:
  Den blev Holgers Danskes Pude.

I Buggen hørte jeg Harpers Klang
Og Sang om Kæmpernes Seire:
Det var de danske Skjalde, der sang
Om Kæmpedrotter paa Leire.

I Buggen smelted en Sang mit Bryst,
Liig Havfrustemmer fra Voven:
Det var de danske Jomfruers Røst
Fra Fruersalen i Skoven.

Jeg glemmer aldrig den danske Sang,
Som Kæmper og Jomfruer synge;
Og hvergang jeg hørte Skjoldets Klang —
Jeg hørte min Bugge gynge.

Barndomsdrømme.

Hvad Holger Danske hørte og saae,
Han aned i Barne-Drømme.
Hvad Skjæbne jeg skulde i Verden faae
Blev sjunget mig, der jeg i Buggen laae
Ved Isefjordsbølgernes Strømme.

De Toner jeg kunde ei selv forstaae;
De klang baade stærke og ømme;
Men Ammerne sad og lyded derpaa.
Jeg strakte ud mine Hænder smaa
Og greb efter Syner i Drømme.

Jeg Bjerge med deilige Slotte saae
Paa tonende Skyer svømme;
Opslog jeg Øiet, var Himlen blaa,
De flyvende Skyer peged jeg paa —
Til Liv blev de levende Drømme.

Feerne ved Holgers Vugge.

Sex Feer stod ved min Vugge og sang;
Det underfuldt gjennem mit Liv gjenklang.

Om Nordens Kraft og Fædrenes Mod
Klang Kæmpesangen til Marv og Blod.

Den toned stolt med Valkyrierøst
Fra Gloriandes pantsrede Bryst.

Og Sværdet, min Haand paa Ronceval svang,
Alt klirred i Skjoldmøens Vuggesang.

Hvad Tid og Stund det Store maa skee,
Det veed den gunstige Leiligheds Fee:

Viis, Palestina ved Vuggen sang
Om Klarhed i Tidernes dunkle Gang.

Og rolig i Verdens fredløse Id
Jeg greb Bedriftens gunstige Tid.

Om Seirens Lykke, om Laurens Krands
Sqng Pharamunda i Morgenlands.

Men Meliora gav lystigt Sind:
Hun aanded Roser paa Barnets Kind.

Persina hvisked, kjærlig og øm,
Om Kjærlighedslykkens anende Drøm.

Men Dybets Dyb i Naturens Bryst
Fuldtonig klang i Morganas Røst.

Hvad Tryllerøst sang mig i Sjælen ind
Blev Tryllegaver i Barnets Sind.

Til Idræt voxed, med Liv og Lyst,
Hvad Feerne saaede med Sang i mit Bryst.

Anelsen i Guder-Lunden.

I Herthas susende Skove
Stod gamle Guder af Steen.
Ved Issefjorddybets Vove
Laae blodige Offerbeen.
Der strenge Norner henfore
Ved Nat over Borg og Hav;
Og Røster, alvorlig store,
Udgik fra Kæmpernes Grav.

Men naar det rødmed i Øster,
 Og Fuglen i Skoven sang,
Der tusind mildere Røster
 Igjennem Naturen klang.
Det hvisked i Offerlunden,
 Hvor Holger Danske blev fød:
„Ny Jord af Hav er oprunden —
 Den gamle Verden er død!“

Jeg sad hos de stærke Ammer
 Paa Borgen ved Skov og Fjord;
Jeg lytted i dunkle Kammer
 Til Sangen om gamle Nord.
Den Sang vel aldrig jeg glemmer:
 Den klang mig som Nornerøst;
Dog dybest klang mig de Stemmer,
 Som lønligst smelted mit Bryst.

Holgers Sang om Wittekind*).

I Trug paa Isefjordvoven
 Jeg gynged mangen Stund;

*) Den store Saxernes Høvding; han blev overvunden af Keiser Carl den Store, og søgte Tilflugt og Hjælp hos Kong Gøtrik i Danmark, som efter Krønikerne var Holger Danskes Fader og som paa den Tid, da han bestred Carl den Store, her antages at have været den mægtigste Fyrste i Danmark og beklædet Overkongethronen paa Leire.

Og Ulveungen fra Skoven
  Den blev Holger Danskes Hund.
Jeg rusked Bestet i Øre;
  Vi sad under Bord med Lyst.
Der fik jeg en Dag at høre
  Den store Wittekinds Røst.

Jeg saae hiin Kæmpe, fuldmodig,
  Ved Leirekongens Bord.
Men Kæmpens Hjelm var blodig;
  Han mæled og saae mod Jord:
„Mig fulgte Guder til Seire;
  Nu er jeg en hjemløs Gjest:
Mig fulgte kun til Leire
  Mit Sværd og min gode Hest.

„For Irminsulens*) Ære
  Jeg blødte mangen Gang.
Jeg kunste Keiserens Hære;
  Mit Navn havde mægtig Klang.
For første Gang jeg leder
  Om Værn mod Mandevold;
Med Blussel Wittekind beder
  Om Skjærm under Daneskjold.“

Dankongen brat sig reiser;
  Han mæler et mægtigt Ord:
„Jeg værger dig mod hver Keiser
  Og mod hver Jette paa Jord.

*) Den store saxiske Afguds Billedstøtte.

Lad komme tusind Hære!
  Lad lyne al Verdens Spjud!
Ved Thor og Dankongens Ære!
  Jeg jager min Gjest ei ud."

Det Ord blev ei til Skamme:
  Kong Gøttrik i Harnisk foer.
Mod Keiserens Oriflamme*)
  Han kæmped med Tyr og Thor.
Carl vendte brat sin Ganger;
  Det blev ham en blodig Dag.
Til Hævn han knuste Fanger*)
  Og Guder med Øxeslag.

En Dag i Leire-Halden
  Stod Saxlands Wittekind:
„Nu Irminsulen er falden!
  Min Gud var døv og blind.
Han aldrig meer sig reiser:
  Os knuste Christgudens Fod;
Han bøier mig ved den Keiser,
  Som døber Verden i Blod."

Der Holger Danske var liden,
  Han hørte Wittekinds Ord.
Det Ord jeg tyded siden;
  Jeg saae den Mægtiges Spor.

---

*) Det hellige Banner, siden de franske Kongers Palladium.
**) 4500 hedenske Saxer.

Høit Kirketaarnet kneiser,
Hvor Irminsulen stod;
Men Dankongen trodsed den Keiser,
Som døbte Verden i Blod.

Holgers Bortsendelse.

Kong Gøttrik sad ene paa Leire Borg,
Og mørkt var Dankongens Sind.
Den Stund, jeg blev fød, jeg voldte ham Sorg:
Ret aldrig han klapped min Kind.

Ret aldrig han saae paa Sønnen med Lyst,
Der voldte sin Moders Død.
Hvergang han hørte min stærke Røst,
Han ønsked, jeg var ei fød.

Dankongen gav mig i Stifmoders Magt;
Den Nød jeg døied dog kort:
Kong Gøttrik svoer med Keiseren Pagt;
Mig gav han til Gidsel bort.

Jeg voxte op i Keiserens Gaard,
Langt borte fra Danmarks Strand;
Men hvergang Svalen qviddred om Vaar,
Den sang om mit Fædreland.

Og hvergang Sommerens Lærke sang,
Og Svanen seiled i Sø,
Jeg tænkte paa Danmarks Sangfuglevang
Og Havet ved Bøgenes Ø.

Daaben i Rhin.

Der fløi gjennem Verden en Tanke;
Dens Vinge var blodig rød:
Carolus, hiin store Franke,
Har voldet sin Broders Død.

Jeg saae ham en Pintsemorgen;
Der døbtes Saxer i Rhin.
Han kom fra Ingelheim-Borgen
Alt med Mester Alcuin.

I Bog var Britten hans Mester;
Men Drotten var størst blandt Mænd.
Blandt Skjalde, Viismænd og Præster
Han knæled med Sværd ved Lænd.

Jeg kunde hans Andagt høre,
Mens Sværdet mod Stenen klang;
Men sært mig skurred i Øre
Hvad Fuglen i Løndom sang.

Jeg skjøtter ei Keiserens Throne,
  Jeg sparker hans Tro med Fod,
Klæber der ved hans Krone
  En Draabe af Broderblod.

Jeg saae Carolus i Øiet:
  Det var som en aaben Bog.
Jeg saae, hans Tro var ei løiet:
  Den Drot sin Broder ei slog.

Jeg saae den Mægtiges Hande;
  Jeg æred den Høiheds Aand,
Der tvang Longobarders Lande
  Og lagde Vildmænd i Baand.

Mod Carl blev Kæmper til Dværge;
  Dog mildt var hans Øiesyn.
Med Troen, som løfter Bjerge,
  Hans Blik mig slog, som et Lyn.

Jeg kunde det ei udgrandske;
  Det gik over min Forstand:
I Rhinen sprang Holger Danske —
  Sprang op som en Christenmand.

Skriveren og Keiserens Datter.

Jeg stod en Vinteraften i Frankernes Stad
Ved den fremmede Flod.
Keiseren var kommen. Aachenseren var glad.
Blandt Væbnerne jeg stod;
Holger Danske var Keiserens Gidsel.

Det glimted over Floden fra Keiserens Gaard:
Der var Dands; der var Spil.
Lettest fløi Prindsessen med Perler i sit Haar;
Med Gammen saae jeg til;
Men lyksaligst var Keiserens Skriver.

Prindsessen dandsed deiligt i Skriverens Arm
Paa det straalende Slot.
Alor Longobarden stod bleg og guul af Harm;
Men jeg dem undte godt:
Skjønne Viser sang Keiserens Skriver.

Jeg stod i Vinternatten ved Fruernes Hald
Paa den nyfaldne Snee.
Emma skjald for Æren; hun bæved for sin Skjald;
Det Ingen maatte see —
Hun fra Buret bar Keiserens Skriver.

I Natten paa Altanen jeg Keiseren saae;
Han ei mæled et Ord.
Alor Longobarden stod guul og saae derpaa:
Men Døden jeg ham svoer.
Longobarden bar Keiserens Banner.

Jeg gik den anden Aften i Frankernes Stad
Blandt Drabanternes Hær.
Keiseren i Raadet hos Erkebispen sad;
Paa Borgen blinked Sværd.
Der var mørkt i den Mægtiges Haller.

Jeg hørte hvor de mumled i Frankernes Maal
Ved den fremmede Flod.
Alor Longobarden red guul og bleg i Staal;
Jeg Frankerne forstod;
Høit de mumled om Keiserens Vrede.

Jeg stod den tredie Aften i Keiserens Gaard
Ved den straalende Hald.
Keiserens Datter bar Brudekrands i Haar —
Og Brudgom var hans Skjald.
Hele Verden saae Eginhards Lykke.

Holger Danskes Sange.

II.

Holgers Ungdom.

Holgers første Bedrift.

Kong Gøttrik brød Tro og Love*),
  Og Keiseren var os gram.
Jeg kunde for Harm ei sove,
  Og rød var min Kind af Skam.

Jeg fulgte den store Keiser
  Til Rom mod Barbarers Vold.
Med Keiserens Banner kneiser
  Lombarden med Drage-Skjold.

Jeg saae paa Lombardens Øie,
  Han tænkte paa Svig og Sned.
Jeg agted paa Skjelmen nøie:
  I Dyst han Banneret smed.

Hver Christen veg med de Franske;
  De Vantroe med Seir foer frem.
Ei ændsed de Holger Danske;
  Mit Glavind dog sang med Klem.

*) Efter Krønikerne havde Kong Gøttrik skamskændet enten Keiserens Gesandter eller Gidslerne.

Det sang for Lombardens Øre,
  Og Sjælen med Gru han slap.
— Lad mig Standarten nu føre!
  Jeg sprang paa hans Ganger rap.

Hans Guldhjelm dækked mig Panden;
  Hans Brynie klang om mit Bryst.
Gjenfunden var Bannersmanden;
  Hans Skjold var fremmerst i Dyst.

Høit pristes Lombarder-Skjelmen;
  Jeg svinged hans Bannerstang.
Jeg loe paa Dansk under Hjelmen,
  Og atter mit Glavind sang.

Det sang, som Liigklokken ringer,
  Hvor Vildmænd Keiseren bandt.
Fri, svang sig Carl paa min Springer,
  Og store Seier vi vandt.

For Seiren priste de Franske
  Lombarden, jeg gav sin Rest,
Bag Hjelmen loe Holger Danske:
  Jeg kjendte Lombarden bedst.

Ei kjendte mig Keiserens Øie;
  Han var mig til Døden gram.
Mit Knæ saa maatte jeg bøie;
  Jeg Ridderslaget fornam:

„Lombard! du var tro og ærlig,
Og Mod du har som en Fransk;
Som Tydsken du hjalp mig kjærlig,
Og ei som en troløs Dansk.“ —

Op sprang jeg med Fryd og Smerte,
Jeg nævned mit danske Navn;
Brat smelted Keiserens Hjerte —
Han tog Holger Danske i Favn.

Holger Danskes Bro.

Carl seired ved Romas Porte,
Og Holger Danske var med.
Paa Hingste, vilde og sorte,
Foer Orknens Sønner afsted.

Barbaren svinged sin Landse
Med christne Hoveder paa.
Jeg lærte min Hingst at dandse
Paa Purpur og Silke blaa.

I Purpur og Silkeklæder
Laae Liig under Hestesko.
Den Vei til Seier og Hæder
Blev kaldt Holger Danskes Bro.

Holger og den indiske Fyrste

Jeg saae Fyrst Carvel ved Tiberens Rand;
Paa Spyd ham naaede min Handske.
Jeg stævned den asiatiske Mand
Til Holmgang med Holger Danske.

Fyrst Carvel red til sit gyldne Telt;
Der sad den indiske Skjønne:
„Den bedste Ridder og største Helt
Skal Hindostans Lillie lønne!"

Trompeter skingred fra Hær til Hær;
I Midten flød Tiberens Vove.
Høit mellem Hærenes Banner og Spær
Laae Øen med Olieskove.

Paa Øen fegted vi, Bryn mod Bryn,
Og Gnister foer os af Øie;
I Luften mødtes Sværdenes Lyn:
Stor Hede maatte vi døie.

Den deilige Gloriant saae derpaa;
I Lokkerne fletted hun Krandsen.
Med Seirherren skulde Prindsessen gaae
Fra Valen til Bryllupsdandsen.

Fra Teltet saae hun vort Ridderspil —
Mig undte hun ei saa ilde:
Men Orknens Ridder blikked hun til
Med Øine kjærlighedsmilde.

Alt fik jeg til Asiaten Ram,
  Da blinked Landser fra Skoven:
Hans Venner frelste hans Liv med Skam
  Til Skjændsel blev Ridderloven.

Dog før jeg faldt i de Vantroes Vold,
  Det kosted blodige Pander;
Mod Fyrsten jeg kyled mit knuste Skjold:
  „Slig Seier min Gud forbander!“

Jeg saae hans Kind: den var rød som Blod—
  Jeg Flammen saae i hans Øie.
Hvad stolt han mæled, jeg ei forstod;
  Jeg agted hans Ære føie.

Brat Fyrsten jeg paa Araberen saae;
  Den fløi som med Svalevinger.
Hvor Flodens dybeste Strømme gaae,
  Bortsvømmed Ørkenens Springer.

De Vantroe studsed. Der var stor Larm.
  Kun lidet glæded dem Seiren:
Fyrst Carvel kjøled i Floden sin Harm;
  Han svømmed til — Christenleiren.

Holger og Prindsesse Gloriant.

Blandt Hedninger laae jeg i Bast og Baand;
  Jeg bandte de vantroe Sjæle.
Da løstes jeg af saa deilig en Haand,
  Og mildere blev mit Mæle.

Prindsesse Gloriant for mig stod;
  Fra Kinden løfted hun Sløret.
Hun Lyren slog ved sin Fanges Fod;
  Heelt sødt det klang mig i Øret.

Hun sang om Ørkenens ranke Søn,
  Hun sang om sin Hjertenskjære.
Hun sang om Kjærligheds skjønne Løn;
  Hun sang om Troskab og Ære.

Hun sang om den Elskedes Blomsterbrev:
  Nys kom det paa Duens Vinge.
Et Laurbærblad hun fra Myrthen rev;
  Det skulde hun Dansken bringe:

Min Ørn er fløiet til Keiserens Haand;
  Selv bandt han sin Fod med Ære:
Til Nordens Bjørn er løst af sit Baand,
  Vil Ørnen Lænkerne bære."

Jeg lytted til den Deiliges Røst;
  Jeg saae i de Øine sorte;
I Fangetaarnet sad jeg med Lyst;
  Skjønt klang mig Fængselets Porte.

Med Alvor mænged jeg Skjemt iblandt:
  Jeg priste mit Buur med Gammen.
Jeg æred Ørnen, som selv sig bandt;
  Med Magt saa dulgte jeg Flammen.

Jeg saae paa Prindsessen rolig og mild,
  Hver Gang hun sang i mit Fængsel;
Men — aldrig var jeg i hedere Ild,
  Og aldrig i større Trængsel.

Glæden i Fængslet.

Sjæle-Gammen i min Trængsel,
  Hvor de milde Toner klang!
Kjære Lyd af rustne Hængsel!
  Solglimt gjennem dunkle Gang!
Deilighed i skumle Fængsel,
  Hvor den vantroe Skjønne sang!
Sjæle-Gammen i min Trængsel,
  Hvor de milde Toner klang!

Fryd og Trængsel hos Veninden
  Med den underfulde Røst!
Ild i Sjælen! Smiil paa Kinden!
  Spøg paa Læben! Storm i Bryst!
Fred foruden — Kamp forinden —
  Det var Smerte — det var Lyst.
Fryd og Trængsel hos Veninden
  Med den underfulde Røst!

Holgers Liv i Fængslet.

De Døgn, jeg sad i Fængsel, jeg giver ei bort
For en Sommer fuldskjøn i det Grønne;
Mig Dagen var stakket, og Natten var kort:
Jeg tænkte paa den fremmede Skjønne.

Hver Dag jeg hørte Sangen fra Glorionts Bryst,
Og min Sjæl var som Fugl i det Grønne.
Om Natten jeg drømte om Sangen med Lyst;
Jeg drømte om den fremmede Skjønne.

Jeg tænkte med al Ære; jeg drømte med Tugt,
Som en Fugl om en Blomst i det Grønne.
Kun Ulv spiler Kloen, naar Lammet er smukt;
Men Ridder bærer Sværd for de Skjønne.

Hver Aften hun mig bandt i mit Fangenskabs Baand;
Jeg det bar som en Falk i det Grønne.
Min Læbe kun rørte den Deiliges Haand;
Da rødmed vel den fremmede Skjønne.

Hver Morgen, naar hun løste sin Fange af Baand,
Var hun selv som en Fugl i det Grønne.
Hun smiled og sang, og hun rakte mig Haand;
Min Elskov var dog stum hos den Skjønne.

Det Skjønneste.

Til Rosengaarden gik jeg i Jomfruens Baand;
Der stod Roser og Lillier paa Enge.
Meer skjøn dog, end Lillien, var Jomfruens Haand,
Naar Fingrene dandsed paa Strænge.

I Rosengaarden qviddred Smaafugle med Lyst;
Der var lifligt i Sangfuglevrimlen.
Meer skjøn dog var Jomfruens smeltende Røst,
End Fuglenes Sang under Himlen.

Paa Tiberstrømmen saae jeg, naar Dagen blev varm;
Paa dens Bølger dvæled mit Øie.
Meer skjøn dog var Jomfruens bølgende Barm,
Naar Tankerne fløi mod det Høie.

I Natten stod jeg ene, naar Maanen opgik,
Og i Floden Smaastjernerne glimted.
Meer skjønt dog var Jomfruens tindrende Blik,
End alle de Stjerner, jeg skimted.

Gloriants Priis.

Haand! du deilige Haand, som leged paa Strænge!
Under dig bæved Strængene salig og længe.
Svimmel endnu
Kommer min Sjæl dig ihu,
Haand! du deilige Haand, som leged paa Strænge!

Røst! du herlige Røst! dybttonende Stemme!
Aldrig den fangne Ridder kunde dig glemme.
Hvor du henklang,
Smelted du Hjerter i Sang —
Røst! du herlige Røst! dybttonende Stemme!

Barm! bluſærdige Barm, ſom ſtrengt dig tilhylled
Medens dit Hav af Toner Fangen fortrylled!
Drømme blev Sang,
Fulgte din bølgende Gang,
Barm! bluſærdige Barm, ſom ſtrengt dig tilhylled!

Øine! deilige Øine, funklende, ſorte!
I eders Blik var Glands fra Himmerigs Porte.
Faſt i den Glands
Gik jeg fra Samling og Sands —
Øine! deilige Øine, funklende, ſorte!

Sjæl! du flyvende Sjæl! du kjærlige Høie!
Du var i Haand og i Røſt, i Barm og i Øie.
Dig jeg endnu
Kommer graahærdet ihu —
Sjæl! du flyvende Sjæl! du kjærlige Høie!

Holgers Drøm i Fængslet.

Ei Sol i Taarnet jeg ſkimted
Ei Luft eller lyſe Strand;
I Sjælen dog Sollys glimted:
Den fløi til mit Fædreland.

Naar Fangen lukte sit Øie,
  Min Sjæl blev en vinget Dreng;
Den fløi mellem Kæmpehøie
  Ved Hav over Sjølunds Eng.

Hvad Skjønt jeg skimted i Drømme
  Dengang jeg i Vuggen laae,
Opdukked af Livets Strømme,
  Naar dybt i dets Væld jeg ſaae.

Jeg hørte de gamle Sange
  Om Kæmpernes Liv i Nord;
Jeg glemte, jeg selv var Fange:
  Jeg fulgte Kæmpernes Spor.

Jeg fløi med Slægternes Sjæle
  Igjennem ufødte Tid,
Og selv Aartusinders Mæle
  Besang mine Fædres Id.

Jeg var en lyksalig Fange:
  Et Folk mig slutted i Favn;
Og stolt i Fremtidens Sange
  Jeg hørte mit danske Navn.

Holger Danske og Burmand.

Der klang til Danmark en Kæmpesang
  Om Burmand og Holger Danske*).
Der Burmand jeg hilsed første Gang,
  Det skete med Staal og Handske.

---

*) See Kæmpevisen hos Peder Syv.

Det gjaldt Klenodet med større Glands,
  End Kronen, Keiserne bære:
Det gjaldt den favreste Brudekrands
  Og Jomfru Gloriants Ære.

For Klaffer græd Jomfru Gloriant;
  Jeg saae den Deiliges Jammer.
For Æren jeg satte mit Hoved i Pant;
  Jeg sprang fra mit Fængselskammer.

Jeg mødte Kæmpens glubende Blik;
  Min Handske fløi mod hans Tunge:
Jeg vilde ham lære — med bedre Skik
  Om ædle Jomfruer sjunge.

Ret aldrig hørte jeg værre Mund;
  Ei saae jeg fortere Beiler:
Med Burmands Mæle tuder en Hund,
  Naar Maanen i Skyen seiler.

Med Tænder bed han mit Ridderpant;
  Vildt flammed Ø̈inenes Lue.
Jeg red mod Lybiens Elefant
  Til Kamp for Hindostans Due.

Vi stred paa Øen i Tiberens Flod
  I Olieskovenes Skygge.
Paa Kinden randt mig det unge Blod;
  Men det var mit Hædersmykke.

Prindsesse Gloriant saae derpaa;
  Fjernt saae det Krigernes Hære.
Den sorte Burmand blev rød og blaa,
  Alt for den Deiliges Ære.

Tre Dage skifted vi Hug og Stik;
  Vi drabelig Landserne svunge.
Dog Burmand aldrig med bedre Skik
  Fik lært at beile og sjunge.

Hans krumme Klinge var fra Damask;
  Hans Stridshingst var af de Spanske.
Mit Glavind splintred hans Pandebrask —
  Det Glavind var af de Danske.

Holgers Besøg i Keiserleiren.

Burmand laae paa Tiberøen,
  Svømmed i sit sorte Blod.
Holger hilsed Fyrstemøen;
  Hos min døde Hingst jeg stod.

Over Kæmpen foer den Spanske,
  Hingsten med det ædle Blod.
Paa dens Ryg sprang Holger Danske,
  Svømmed over Tibrens Flod.

Fængslet vented mig før Aften;
  Vel jeg kom mit Ord ihu.
Rask henrev mig Ungdomskraften:
  Sol var langt fra Hav endnu.

Hingsten sprang til Keiserleiren;
  Kort jeg var min Keisers Gjest

Til mit Fangetaarn, trods Seiren,
  Vendte jeg min spanske Hest.

Hil Jer! — klang min Røst mod Leiren
  Lykken fulgte mig idag.
Roland! hent imorgen Seiren!
  Sving den store Keisers Flag!

Følg ham, Jævnings-Tylvt af Helte!
  Iver! Oliver! Turpin!
Hertug Samson! stram dit Bælte!
  Sving dit Ridderspær, Gerin!

Raske Ottum! slyng din Landse!
  Op, hver Løve, stærk og stor!
Wolter! lad din Ganger dandse!
  Reis dig, Ridderskabets Flor!

Og der Holgers Røst forstummed,
  Bruste Leiren, som et Hav.
Kampens stærke Løver brummed;
  Carl et mægtigt Vink dem gav.

Roland svinged Oriflammen;
  Hæren reiste sig med Lyst.
Til mit Fangetaarn med Gammen
  Red jeg rask med Solen Dyst.

Atter knirked Taarnets Hængsel;
  Fjernt Prindsessen for mig sang.
Holger drømte glad i Fængsel,
  Vaktes brat ved Vaabenklang.

Det var Keiserleirens Helte,
  Roland, Oliver, Turpin;
Mure hørte jeg dem vælte —
  Det var Samson og Gerin.

Der blev Jubel efter Trængsel:
  Keiser Carl var Pavens Gjest.
Roland sprængte Holgers Fængsel —
  Jeg kom med til Kroningsfest.

Kroningsdagen.

Der var Pragt i Pavestaden;
  Alle Romas Klokker klang.
Der var Glædeslarm paa Gaden;
  Alle Romas Klerker sang.

Paven satte Verdenskronen
  Paa den største Keisers Haar.
Holger Danske stod ved Thronen,
  Hvor St. Peders=Stolen staaer.

Roland stod ved Holgers Side
  Og Fyrst Carvel uden Baand.
Orknens Søn med Ord fuldblide
  Rakte mig sin Heltehaand.

Skjønne Øine paa os hviled;
  Der var Elskovsblik iblandt.
Men blandt alle Skjønne smiled
  Skjønnest Jomfru Gloriant.

Brudeparret.

Keiseren undte Fyrst Carvel godt:
  Han vilde til Daab ham tvinge;
Med Daab han loved ham Lehn og Slot.
  Det agted Hedningen ringe:

„Frihed er bedre i Tigerens Ørk,
  End Lænker i Herskerens Sale.“
Brat Keiserens store Pande blev mørk;
  Det var ham en dristig Tale.

Keiseren saae Jomfru Gloriant;
  Han nikked til Holger Danske:
„Evers er Jomfrukrandsen, I vandt —
  I greb den med Ridderhandske.“

Holger blev som et dryppende Blod;
  Til Jorden slog jeg mit Øie:
„Er Keiser Carl Holger Danske god,
  En Bøn saa vil I mig føie.“

Keiseren nikked. Jeg blev fuldglad:
  „Hr. Keiser! und mig en Gammen!
Lad mig ei skille de Sjæle ad,
  Vor Herre vil have tilsammen!

„Vil I høre min første Bøn,
  Tving ei til Troen den Brave!
Giv Hindostans Mø til Ørkenens Søn!
  Og gjør ei Ørnen til Slave!“

Bonnen hued ei Keiseren stort;
Dog frie han bød dem bortdrage.
De græd ved mit Bryst bag Romas Port;
Det mindes jeg alle Dage.

Trylleslottet.

Jeg stod i den venlige Sommerqvel
Paa Fjeldet ved Welsklands Strande.
Et Seil mig vinked et fjernt Farvel
Og dukked i blinkende Vande.

Jeg stirred efter det hvide Seil;
Det svandt, hvor Solranden lued.
Med Seilet gled over Havets Speil
Den favreste Jomfru, jeg skued.

Men see! hvor Seilet og Solen svandt,
Opsteg en Stad for mit Øie:
Af Bølgen vel tusind Taarne oprandt
Med Kroner og gyldne Fløie.

Og Staden var et eneste Slot,
Et Slot af tusind Paladser.
De spilled i Guldglands og Himmelblaat
De himmelstræbende Masser.

Og Slottet stod paa en himmelsk Ø
  Paa Bjergets straalende Tinde.
Altanen sig speiled i gløbende Sø;
  Der stod den deiligste Qvinde.

Saa skjøn var ei Jomfru Gloriant;
  Slig Herlighed Jorden ei kjender.
Hun stod i Purpurskyens Gevant,
  Med Krands i vinkende Hænder.

Jeg saae de bølgende Lokkers Strøm
  Det deilige Hoved var bøiet.
Det var som Naturens dybeste Drøm
  Var malt den Skjønne i Øiet.

Det var mig som kjendte jeg Synet godt
  Alt fra mine Barndomsdrømme.
I Skyen saae jeg Morganas Slot;
  Det svømmed paa Rosenstrømme.

Med Skyen den Deiliges Billed svandt —
  Til Luft blev Taarne og Fløie;
Men herligt af Sjælens Dyb det oprandt,
  Hvergang jeg lukte mit Øie.

Holger Danskes Sange.

III.

Heltelivet.

Holger Danskes Vei.

Jeg frit mig tumled i Verden om;
  Jeg fulgte mit danske Sind:
Den Røst, der ærlig, fra Hjertet kom,
  I brave Hjerter foer ind.

I Skoven klang det alt som man sang;
  Det lærte mig Store og Smaa;
Mit Skjold og min Livsang gav jeg dog Klang,
  Og tog hvad der fulgte paa.

Den Hedning gav jeg gjerne Gudsfred,
  Der bed for sin Tro, som en Hund.
Den Christen smed jeg i Dyndet ned,
  Der kun havde Troen i Mund.

Blandt Skovens Ulve tuded jeg ei;
  Til Snoggang stod ei min Hu.
Jeg kom dog længst paa den lige Vei;
  Den Vei veed Dansken endnu.

Keiser Carl.

Saa venlig en Drot jeg aldrig saae
Som Keiser Carl med de Øine blaae;
Men saae jeg Carolus i Harm opgløde,
Jeg før vilde Lybiens Parder møde.

Carolus var stor, dog tilmaade lang;
Om Panden de nødbrune Lokker hang.
Hans Hoved var rundt, hans Øine store;
Paa Ørnevinger hans Tanker fore.

Hans Kind var skarp, mere bruun, end rød;
I Spøg han Sangerens Hovsko brød.
I Kraftleg stod han paa høiest Stade
Og løfted en Ridder i Staal og Plade.

I Fyrsternes Raad var Keiseren størst;
Hvad Stort han saae ophøied han først.
Han sad blandt Skjalde, Viismænd og Præster,
Og æred hver Tankens og Ordets Mester.

I Dyst var Carl en luende Brand:
Hans Landse nedlyned Hest og Mand;
Sit Sværd han svinged med Seiersglæde,
Og Sværdet gjennemskjar Staal som Klæde.

Jeg mange kronede Hoveder saae;
Men alle de var mod Carolus smaa.
Dog Keiserens Krone jeg agted svie
Mod Aanden, jeg saae i den Stores Øie.

De tolv Jævninger.

Tolv Riddere sad ved Keiserens Bord;
Den trettende med dem i Kamp udfoer.
Saalænge jeg red med de Tolv i Dyst,
Indtil vi deelte Hæder og Lyst.

Geert leged med Landser i Dyst fuldsnild;
Stolt Engeler red med Sang gjennem Ild.
Naar Hertug Samson i Hal indtreen,
Da rysted baade Planker og Steen.

I Dystløb kom Ingen Hr. Iver nær;
Berin kunde gribe det flyvende Spær.
Hr. Bove oprykked Egen med Rod,
Og Ottum svømmed som Fisk i Flod.

Gerin skjød Ørnen i høiest Flugt;
Grev Wolter sprængte hver Port, som var lukt.
Hvor Jomfruer nikked bag Gitter og Stang,
Som Fugl over Muur sig Oliver svang.

Den største Jævning var from, som stærk:
Turpin bar Pantser og Messesærk;
For Hedningsjælene Bispen bad,
Naar Krop og Hoved han splitted ad.

Den Mindste sad øverst ved Keiserens Bord;
Hans Navn med Ry gjennem Verden foer:
Den mindste Jævning, fuldkraft og skjøn,
Var Roland, Keiserens Søstersøn.

Naar Roland i Fruerstuen sang,
I Stegerset alle Smaaterner sprang;
Men blæste Roland til Strid paa Luur,
Da gungred i Borgen Port og Muur.

De Jævninger glemmer jeg ingen Stund:
Hiin Bisp var en Mand til Haand, som til Mund.
Ret aldrig jeg hører et Horn endnu,
Min Sjæl jo kommer Roland ihu.

Vaabenhvile.

Mod Mænd var Holger lidt mut iblandt,
Naar Mænd saae skjævt til min Lykke.
Den Krands, mig de Skjønnes Hænder bandt,
Jeg holdt for mit bedste Smykke.

Blandt Mænd bedst hued mig Vaabenklang,
Og Harpetoner blandt Fruer.
Jeg hørte heller Jomfruers Sang,
End Skraalet i Drikkestuer.

Var Sværdet paa Kæmpernes Hjelme slidt,
Jeg helst det hvæssed hos' Skjalden.
Blandt Troubadourerne sad jeg tidt
Med Roland i Fruerhalden.

Vi undte hverandre Æren fro;
  Vi saae ei skjævt til hinanden.
Ad Dvergenes Avindsblik vi loe
  Med Jomfruers Krands paa Panden.

Triumphdagen.

Carolus bar Verdenskronen;
  Han holdt Triumph i Paris.
Tre Fyrster knæled for Thronen;
  Høit Skjaldene sang hans Priis.

Blandt Troubadourernes Klynge
  Jeg stod i den høie Hald.
Jeg hørte Eginhard synge;
  Han var en lyksalig Skjald.

Jeg priste Skriverens Lykke,
  Som Keiserens Datter vandt.
Selv bar jeg paa Hjelmens Smykke
  Skjøn Gloriants Venskabs-Pant.

Jeg saae paa den store Keiser
  Og Kongerne ved hans Fod.
Først Maurerkongen sig reiser;
  Hans Aasyn var rødt som Blod.

Han trued med Hevnerblikke,
  Mens Troskabseden han svoer.
Jeg troede Argoland ikke:
  Med Harm han sluged hvert Ord.

Lombarderkongen stod bøiet;
  Fast mindre troede jeg ham:
Jeg saae Desider i Øiet;
  Det gløded med dulgte Skam.

Den tredie Fyrste heelt mægtig
  Opløfted sin Kæmpehaand.
Hans Ed mig tyktes fuldvægtig;
  Han svoer med frimodig Aand.

Ham saae jeg, da jeg var liden
  Og sad med Ulv under Bord.
Nu stod jeg Roland ved Siden
  Og hørte Wittekinds Ord.

Jeg kunde min Fryd ei dæmpe;
  Han svoer ved den christne Tro.
I Knæ sank Tydskernes Kæmpe,
  Foer op som en Ridder fro.

Løftet i Leiren.

Keiseren gav mig Borg og Lehn
  Dertil stor Magt og Ære;
Ei heller var jeg til Orlog seen;
  Jeg maatte hans Banner bære.

Brudt var Lombardens Pagt og Ed;
  Fjernt Maurerkongen snyste.
Med Hæder Keiserens Ørne streb;
  Høit Roland i Kampen lyste.

Seiren omfløi min Bannerstang,
  Og Lykkens Fugl min Landse.
Paa Borgen Dronningens Møer sang —
  De smykked min Hjelm med Krandse.

Herrerne saae lidt skjævt iløn,
  Naar Jomfrusang mig priste;
Og mindst forlysted Keiserens Søn
  Den Hæder, han selv forliste.

Carlot var Keiserens Øiesteen;
  Hans Sjæl var Glød og Flamme.
Mod Himlen kneised den unge Green
  Fra Jordens høieste Stamme.

Blæste Roland ved Seirens Fest,
  Blev Carlots Blik heelt vilde;
Naar Prindsen sad paa sin Faders Hest,
  Ham Verden tyktes for lille.

Keiseren gav jeg glad mit Ord;
 Det Ord blev svært at holde:
Ung Carlots Liv trygt Værge jeg svoer
 Til Holgers Lemmer blev kolde.

Carlots Moder en Dag jeg saae;
 Hun vinked bleg fra Svalen.
Prindsen foer i sin Rustning blaa
 Med Hæren igjennem Dalen.

Deilig blinked i Staalets Glands
 Den Helt med Jomfrulemmer;
For Rolands og Holger Danskes Krands
 Selv Verdenskronen han glemmer.

Carlot i Slaget vildt fremfoer;
 Sit Liv han agted søie.
Den Ven, der hjalp ham, Døden han svoer
 Han blødte med Lyn i Øie.

Lidet jeg ændsed Drengens Harm;
 Jeg seired mod hans Villie;
Jeg vristed ham ud af Dødens Arm;
 Han blegned alt som en Lillie.

Sværdet han greb fra Jorden brat;
 Dets Lyn mig foer mod Panden.
I Pant jeg havde min Ære sat:
 Jeg bøded med Skjolderanden.

Aldrig udholdt jeg værre Dyst:
  Jeg stod som Marmorstøtte;
Mig Pladerne sprang fra Skulder og Bryst;
  En Stund fuldstille jeg blødte.

Længe jeg husked den dyre Ed;
  Jeg kold hvert Saar lod brænde.
Tilsidst blev Holger Danske dog vred,
  Og brat havde Tvisten Ende.

Aldrig saae jeg en værre Dag:
  Mit Liv jeg vilde værne;
Men aldrig slog jeg et værre Slag —
  Paa Jorden fløb Carlots Hjerne.

Holgers Anger.

Tidt jeg stod, hvor Kæmper blødte,
  Dem jeg vog i freidig Dyst;
Brustne Øines Blik mig mødte —
  Let dog aanded Holgers Bryst.
Tungt jeg drog fra Brystet Aanden,
  Med ung Carlots Liig ved Fod;
Hvor mig Sværdet sank af Haanden,
  Brændte mig hiint unge Blod.

Dag blev Nat for Holgers Øie;
  Syn og Tanke mig forgik.
Kun eet Glimt jeg mindes nøie:
  Det var Carlots sidste Blik.

Ned i Muld jeg stirred længe,
Og mit Hoved sank mod Jord.
Maanen skinned over Enge;
Op fra Carlots Blod jeg foer.

I min Sjæl der skreg en Stemme;
Holgers Bryst den sønderskled —
Aldrig jeg dens Gru kan glemme:
Holger Danske brød sin Ed!
Med det svære Ord paa Hjerte
Løfted jeg den faldne Helt.
Sønnens Liig jeg bar med Smerte
Til den store Faders Telt.

Der blev Sorg i Keiserleiren;
Bleg den høie Hersker stod.
Sønnen lagde jeg med Seiren
Og mit Hoved for hans Fod.
Der var Qval og Harm at skue
I den store Keisers Blik.
Døden saae jeg i dets Lue —
Taus til Fængslets Grav jeg gik.

Rolands Forbøn.

Roland var Holger Danskes Ven.
Han naaede knap til min Skulder;
Frankernes mindste Ungersvend
Var rappest i Kampens Bulder.

Lystig han sang i Keiserens Hær;
  Net aldrig jeg saae hans Lige:
Dyrendal hed hans lange Sværd;
  Det frelste Keiserens Rige.

Hvergang Roland Dyrendal svang
  De stærkeste Kæmper blødte.
Dødsbud for tusind Øren klang,
  Naar Roland i Hornet stødte.

Olivant hed hans gyldne Horn;
  Det blæste han med stor Gammen.
Mænd han meied, som Bønder Korn,
  Og Hære blæste han sammen.

Roland frem for Keiseren sprang;
  Om Hornet klirred hans Handske;
Dyrendal haardt mod Flisen klang:
  „Jeg borger for Holger Danske!"

Roland mæled et Ord fuldtro;
  Han vilde mig frelst i Nøden.
Brat han taug dog, heelt lidet fro:
  I Keiserens Blik laae Døden.

Dommen udfoer fra Keiserens Mund;
  Fast værre blev Holgers Trængsel:
Den var Dødsens, der nævned en Stund
  Mit Navn, mit Liv og mit Fængsel.

Holger i Hungerstaarnet.

Jeg svelted i Taarnet: det skorted paa Brød;
Dog Hunger var mig den mindste Nød.
Mit danske Blod mig til Kinden foer,
Alt for jeg glemte mit Ridderord.
Med Harme jeg dybt i min Tunge bed,
Alt for jeg glemte hiin dyre Ed.
Mod sorten Muld jeg mit Øie vendte:
Ung Carlots Blod paa mit Hoved brændte.

En Dag fornam jeg en myndig Røst:
„Opløft dit Hoved og vær fuldtrøst!
Paa Jorden var ingen Mand saa stor,
Han brød jo Løftet, sin Gud han svoer.
Slog Verden ei selv Guds Søn ihjel,
Og frelst hun blev dog alligevel“ —
Mod sorten Muld jeg dog Øiet vendte;
End Carlots Blod paa mit Hoved brændte.

Og atter taled hiin stærke Røst:
„Opløft dit Hoved og vær fuldtrøst!
See! her staaer Erkebispen, din Ven;
Den Ed, du brød, jeg heler igjen!
Jeg lover dig Fred fra Paven i Rom,
Hvad Blod der saa paa dit Hoved kom“ —
Mod sorten Muld jeg dog Øiet vendte:
End Carlots Blod paa mit Hoved brændte.

Da mæled Bispen for tredie Gang:
„Din Bod dog vorder fuldstreng og lang —

Tre Aar ei Holger Danske skal lee
Og hverken Sol eller Maane see;
Al Verden skal troe dig af Hunger død,
Naar Carlots Moder sender dig Brød."
Fra sorten Muld jeg mit Øie vendte:
Det var mig som Blodet mindre brændte.

Men Taaren brændte paa Holgers Kind;
Mig rørte hiin sorgslagne Moders Sind:
Den høie Frue, hvis Søn jeg slog,
Fra Dødens Grube min Sjæl opdrog.
Fuldkarsk jeg greb, i mit Fangebaand,
Det Brød, der kom fra Dronningens Haand.
For Vand hun gav mig god Viin til Drikke —
Om Sol og Maane spurgte jeg ikke.

Den fangne Holger i Spanieland.

I Modgang loe jeg vel mangen Gang,
Og tidt jeg sang i Elende;
Men aldrig jeg loe, ei heller jeg sang
Tre samfulde Aar tilende.

Mig Bispen førte, liig Bjørn i Buur,
I Løndom med Keiserleiren;
Og jeg sad stille bag sorten Muur,
Naar Hæren stormed til Seiren.

I Verden var Holger Danske glemt;
Fast død var Æren med Navnet.
Ved Ebro gik det Keiseren slemt,
Mod Mauren blev Dansken savnet.

„Var Nordens Vildbas saasandt ei død"
— Saa klang det fra Bispens Tunge —
„Fuldvist han hjalp os af denne Nød
Og lod nu sit Glavind runge."

Brat Keiseren blev som en kalket Muur;
Men Roland nikked heelt kløgtig:
„En levende Bjørn her sidder i Buur;
Han tykkes mig fuldt saa dygtig.

„Vil Morbroder høre mit Raad idag,
Vi løse hiin stærke Fange!
Og komme vi ei med Seir fra Slag,
Jeg selv vil i Buret gange."

Paa Roland stirred Keiseren vist;
Han kunde hver Sjæl udgranske:
„Saasandt mig hjælpe hiin rige Christ!
Den Bjørn er dog Holger Danske.

„Men har han døiet saa lang en Bod,
Og er han ei død af Hunger,
Sin Krop han bærer vel knap paa Fod,
Og mægtigt hans Sværd ei runger.

„Men var han en fuldtagen Mand endnu,
Og gav jeg ham fri med Ære,
Til Hevn vel før staaer Danskerens Hu,
End til mit Banner at bære."

„Den Karl er endnu heelt vel ved Magt"
— Fra Bispens Tunge løb Svaret —
„Dog til han har svoret os trofast Pagt,
Han sidder fuldtvel forvaret."

De gik til Taarnet, hvór Holger sad;
De tinged med mig om Pagten.
Da sparked jeg Muren ud fuldglad;
Dertil min Fod havde Magten.

De studsed Alle, som saae derpaa;
De kjendte mig før ei ganske:
De meente, det var de Mure graae,
Der fængslede Holger Danske.

Min Villie kun var mit Fangebuur:
Min Synd kun vilde jeg sone.
Fri gik jeg ud af den sprængte Muur;
Fri svoer jeg for Keiserens Throne.

Kampen med Maurerne.

Jeg red mellem Roland og Bispen med Lyst;
Med Maurerne holdt vi vældelig Dyst.
Pamplonas Mure vi styrted i Gruus;
Med Bulder vi kom i Gerona i Huus.

Vi tog Barcelona med Fakler i Haand;
Vi tæmmed de mauriske Tigre med Baand,
Men før Saragossa sin Port os oplod,
Tre Dage vi farved Ebro med Blod.

Vi kæmped ved Floden tre Nætter i Rad,
Og Keiseren saae det. Han nikked fuldglad.
Hvor Olivant skingred og Dyrendal klang,
Med Roland jeg først over Murene sprang.

Brifort hed min Ganger; den sprang som en Hjort.
Courtain hed mit Slagsværd, fordi det var kort.
Min Ganger var langstrakt, men stakket mit Sværd;
Derfor gik jeg Fjenden et Skridt mere nær.

Min Hingst bar ei Rytter, mens jeg laae i Bast;
Glad fløi han med Holger, hvor Skjoldene brast.
Mit Sværd var forrustet; det sang ved mit Greb;
Paa Maurernes Pander fuldblankt jeg det sleb.

Min Arm havde hvilet tre Somre i Baand;
Tre Døgn kom ei Banner og Sværd af min Haand.
Mit Navn var forstummet; nu fik det god Klang,
Hvor Maurerne peb og hvor Frankerne sang.

Seiersfesten i Saragossa.

Saragossa saae jeg prange
Med de røde Taarnes Pragt.

Maurerslottets Buegange
Gjenlød af de Christnes Sange.
Ridderskabets Flor holdt Vagt.

Der var Seiersfest i Staden;
Steenpaladser var vor Leir.
Blomster faldt, som Snee, paa Gaden;
Tæpper pryded Slotsarcaden.
Blege Maurer saae vor Seir.

Der, hvor Ebros Strøm sig kruser
Under Marmorborgens Fod,
Der, hvor Dag og Nat det bruser,
Vandspring høit i Hallen suser,
Der min store Keiser stod.

Gjennem Guldorangers Haver
Blaamænd til Paladset gik.
Sorte Skjønne bragte Gaver;
Konger bøied Knæ, som Slaver,
For den store Keisers Blik.

Ved hans Side stod hans Frænder,
Hine Tolv med Jævningsnavn.
Verden deres Navne kjender;
De var Holger Danskes Venner:
Alle tog de mig i Favn.

Spaniens Døttre os bekrandsed.
Rolands Horn fik lystig Klang;
Seiersglæden kun han sandsed.
I den høie Sal vi dandsed,
Hvor de friske Vande sprang.

Aldrig glemmer jeg hiin Gammen
I de stolte Maurers Hal.
Sidstegang ved Fakkelflammen
Saae mit Die glad tilsammen
Dem, som faldt paa Ronceval.

Ronceval.

Høit paa Pyrenæers Fjelde
Red vi over Sky med Seir.
Maurers Skat, vi vandt med Vælde,
Fulgte Hæren med vor Leir.

Ved den store Keisers Side
Holger red med Bannerstang.
Lystig under Bjergelide
Redenfor os Roland sang.

Ved de sorte Fjeldes Huler
Nys vi red ham glad forbi;
Der han vented Byttets Muler
Paa den snevre Klippesti.

Muler krøb, liig Myrer sorte,
I de dybe Dales Tragt;
Der, ved tvende Rigers Porte,
Ridderskabets Flor holdt Vagt.

Længe Roland blev tilbage
I det mørke Ronceval.
Skyen fløi, som skumle Drage,
Over mørke Klippers Dal.

Ei Carolus aned Fare;
Tryg den høie Keiser loe.
Under lette Ridderskare
Klappred muntre Hingstes Skoe.

Dæmpet lød der fjerne Toner
Bag de sorte Klippers Hegn.
Var det vilde Bjerg-Baskoner?
Var det falske Maurers Tegn?

Gavalon, fuldsnild og kløgtig,
Viste Keiserhæren Vei.
Han i Fyrsteraad var dygtig;
Jævningsnavn han bar dog ei.

Gavalon med skarpe Blikke
Red min store Keiser næst.
Gavalon jeg troede ikke:
Han var Maurerkongers Gjest.

Nys han kom med Guld og Slaver
Fra de Overvundnes Stad.
Rigt behængt med Fjendegaver,
Han paa Maurerhingsten sad.

Fra de vilde Baskers Stammer
Bar han ydmyg Fredens Green;
Men jeg skimted Hadets Flammer
I hans hule Diesteen.

Frem vi red, og tidt jeg lytted:
Længst forstummed Rolands Sang;
Toget saae jeg ei med Byttet.
Dybt et Horn fra Dalen klang.

„Herre Keiser! Roland kalder“ —
Gavalon dog listig loe:
„Er det Rolands Horn, der gjalder,
Er hans unge Hjerte fro.“

Tryg den store Keiser nikked.
Frem vi red. — Paany det klang.
Blodet mig i Hjernen prikked;
Bryniens stærke Ringe sprang.

„Roland kalder, Herre Keiser!
Hør, han ryster Fjeldets Muur!“
Gavalon heelt trodsig kneiser:
„Roland leger kun med Luur.“

Frem vi red. — Jeg lytted længe.
Stum jeg knuged Banrets Stang;
Blodet vilde Brystet sprænge.
Roland blæste tredie Gang.

Det gjenlød fra Klippemuren,
Som en Røst fra Gravens Skjød,
Som han gjennem Fjeldnaturen
Aanded Varslet om sin Død.

Brat vi vore Hingste vendte;
Ned mod Ronceval vi foer.
Sværdet os i Haanden brændte;
Ingen mæled meer et Ord.

Gavalon kun blev tilbage;
Over ham min Ganger sprang.
Aldrig red jeg Hest saa fage;
Aldrig blev mig Vei saa lang.

Tidt det klang, som Torden ruller,
Der hvor Roland havde faldt.
Tidt vi hørte hule Bulder,
Som de haarde Klipper faldt.

Røverfolkets vilde Brimle
Laae i skyhøi Kløft paa Luur.
Hære hang, liig Rovfuglstimle,
Paa de sorte Fjeldes Muur.

Ned fra Klippetaarne høie
Rulled Steen, som Hagl fra Sky.
Dagen sortned for vort Øie;
Frem vi foer i Brag og Gny.

Aldrig glemmer jeg den Jammer,
Da vi naaede Ronceval:
Slukt var Heltelivets Flammer
I de sorte Klippers Dal.

Lukt var Bispens strenge Øie,
Stum hver Jævnings Høvdingrøst.
Bleg laae mellem Venner høie
Oliver med knuset Bryst.

Dybt begravet under Stene
Laae den halve Keiserhær.
Mellem tvende Klipper ene
Roland laae med Horn og Sværd.

Haanden sig om Sværdet krummed;
Hornet holdt endnu han fast:
Før dets sidste Klang forstummed,
Aaren i hans Pande brast.

Stum den store Keiser blegned;
Alle grued, som det saae.
Ned blandt Liig Carolus segned;
Bleg ved Rolands Bryst han laae.

— Synker Sol og stiger Maane
Over Fjeld og Sø og Dal,
End jeg seer min Keiser daane
Mellem Liig paa Ronceval.

Der, hvor gjennem mørke Dale
  Kilden sprang fra Bjergets Bryst,
Vakte jeg hans Sjæl af Dvale,
  Hørte jeg hans Kæmperøst.

„Hvor er Roland! — brast min Lykke!
  Hvor er Helteskaren stor!
Hvor er Verdensthronens Smykke!
  Hvor er Ridderskabets Flor!

„Hvor er' eders Høvdingsstave,
  Samson! Oliver! Gerin!
Hvor er alle mine Brave!
  Hvor er Wolter og Turpin!“

„Ingen meer sit Hoved reiser“
  — Mæled jeg fuldmørk i Hu —
„De ere faldne, Herre Keiser!
  Hevnet er de ei endnu.“

Fast han knuged flad min Handske,
  Og jeg blussed ved hans Ord:
„Hevn, ja Hevn! — Med Holger Danske
  Døer først Ridderskabets Flor.“

— Brat Vaskoners vilde Hære
  Styrted ned til Rov paa Val.
Roland hevned vi med Ære:
  Ronceval blev Hevnens Dal.

Der blev Brag ved Klippemuren;
  Der lød Bulder gjennem Dal.
Sværdet klang; men stum var Luren —
  Roland taug paa Ronceval.

Fra min store Keisers Side
  Veg ei Holger Danskes Fod.
Der blev taust ved Midnatstide;
  Maanen speiled sig i Blod.

Dalens Sø laae fjeldomgjærdet;
  Vaskerhæren saae vi doe:
De, som ei laae knuust for Sværdet,
  Styrted i den sorte Sø.

Rolands Sværd.

Hvergang Dyrendal blev nævnet,
  Klang i Verden Rolands Navn.
Først da Rolands Død var hevnet,
  Tog jeg Heltens Liig i Favn.

Sværdet holdt han fast i Haanden;
  Odden stod i Fjeldets Rift.
Panden røbed Helteaanden;
  Men hvert Træk var marmorstift.

Hjaltet kæmpestærk han klemte
Med forstenet Kraft og Marv,
Som i Døden tro han gjemte
Til en Ven sin bedste Arv.

Ingen Ridder dog i Hæren
Kunde rokke Rolands Sværd.
Jeg for Sorg ei ændsed Æren;
Ingen Ven var mig saa kjær.

Rolands Haand mod min var lille;
Men han var fuldstor en Mand.
Fastklemt Haand jeg trykte stille,
Og mit Øie løb i Vand.

Keiser Carl stod dybt nedbøiet;
Sorgen knuged svart hans Bryst.
Ham dog løb ei Vand i Øiet:
Stum han stod og uden Trøst.

Sværdet, som vi rørte Alle,
Sværdet, rigt paa Heltedaad,
Roland i hans Haand lod falde —
Og Carolus brast i Graad.

Erkebisp Turpin.

Vi sørged før de Døde;
Paa Ronceval de blev blandt Klipper øde.
De sorte Fjeldes Hule
Dog skulde Ridderskabets Flor ei skjule.

Tolv Liig med Pragt og Ære
Til helligt Gravkapel vi vilde bære.
Paa Baaren laae de Stærke
Med Jævningsnavn og stolte Riddermærke.

Ung Roland var den første;
Men Bispens Kæmpelegem var det største.
Vi løfted ham paa Skulder;
Paa Baaren Bispens Harnisk klang med Bulder.

Fra Ronceval drog Hæren.
Paa Heltedøden tænkte jeg og Æren;
Min Skulder bar i Døden
Den fromme Helt, som trøsted mig i Nøden.

Da hørte jeg hans Stemme:
„Hvor færdes jeg? mig tyktes, jeg var hjemme.“
Brat standsed Holger Danske;
Den Døde slog i Baaren med sin Handske.

Heelt sært vi blev tilmode;
Med Rædsel fast paa Livet ei vi troede.
Vi Baaren tog fra Skulder —
Høit Erkebispen reiste sig med Bulder.

„Den Dyst var haard at døie"
— Saa mæled Bispen med det strenge Øie —
„Jeg knustes dog ei ganske:
Jeg bæres i Triumph af Holger Danske."

Vi hilste høit med Ære
Den Helt, vi troede til sin Grav at bære.
Vi undte Bispen Lykke;
Turpin gik stille til sin Grav med Krykke.

De elleve Jævningers Jordefærd.

Fahner vifted over Skjolde
I det store Gravkapel.
Der laae mine Venner kolde;
Til de Helte, troe og bolde,
Sagde jeg et tungt Farvel.

Geert ei leged meer med Landse;
Han var stum, som lystigst loe;
Han, som sang i Vaabendandse —
Han, som fløi mod Jomfrukrandse —
De var Alle bragt til Ro.

Sidste Gang jeg saae de Stærke;
Fast jeg kjendte dem ei meer.
Under Sang af Bisp og Klerke
Hilste jeg hvert Vaabenmærke —
Dem jeg aldrig mere seer.

Flyve Ørne over Strande,
 Tænker jeg paa eders Dyst,
Ørne fra Bedriftens Lande!
Roland med den brustne Pande!
 Oliver med knuste Bryst!

Taus, Carolus sønderklemte
 Rolands Sværd i Dødens Hal.
Hjaltet til sin Død han gjemte;
Aldrig Verdens Herster glemte
 Dem, som faldt paa Ronceval.

Holger Danskes Sange.

IV.

Holger i Norden og Østen.

Holgers Orlov og Hjemkomst.

Vi red over Bjerg til Keiserens Stad;
  Der fløi Huer i Luft til hans Ære.
Paa Verdensthronen Carolus sad;
Men aldrig blev Keiserens Hjerte glad:
  Han sørged for alle de Kjære.

Det blev mig for mørkt i Keiserens Gaard;
  Jeg fik Uro i Blodet i Freden.
Mig længtes efter en Dyst fuldhaard:
I Raaddenskab, tykkes mig, Verden gaaer,
  Naar Sværdet er rustet til Skeden.

Svart længtes jeg efter mit Fædreland;
  Over Hav fløi der Tidender onde:
Kong Gøttrik kæmper mod Oprørsmand;
Ei Dankongen slukker den arge Brand;
  Dybt sukker den fattige Bonde.

Og Orlov jeg tog af Keiseren brat;
  Som en Fugl fløi min Stavn over Voven.
Hvor Holger leged med Hund og Kat,

Der sprang jeg i Land med min Vaabenhat,
Og Brynierne buldred i Skoven.

Mig fulgte tre hundred Kæmper i Jern;
De bar Landsen i klirrende Handske.
Dankongen bragte jeg Skjold og Værn;
Men Gottrik var myrdet; hans Sjæl var fjern.
Hans Dine ei saae Holger Danske.

Til Thinge jeg foer. Jeg nævned mit Navn;
Og de Danske blev lystig tilmode.
De bad mig glemme al Harm og Savn;
De bar Holger Danske trofast i Favn
Til Thronen, hvor Bøgene groede.

Dog Sønnen skal hævne Faderens Mord,
Skal Guds Jord under Fod ham ei brænde;
Den Ærens Lov var gammel i Nord.
Dyrt svoer jeg at søge Stimandens Spor
Fra Danmark til Jorderigs Ende.

Holger i Offerlunden.

Jeg stod en Sommermorgen i Herthas grønne Lund
Ved den brusende Fjord.
Trælle gik til Døden i favre Morgenstund;
Der var blodige Spor.
Fælt Trællene jamred i Lunden.

Om Livets Lyst de trygled; de skreg til gamle Thor;
Men han hørte dem ei.
Ynkelig de skreg til hver Afgud i Nord
Paa den blodige Vei.
Sidst skreg de mit Navn gjennem Lunden.

De ynkelige Trælle var neppe Livet værd;
Jeg blev bister i Hu:
„Slagtesviin kun hvine, før Kniven er dem nær —
Dansk Dreng ei kjender Gru.“
Der blev tyst som i Graven i Lunden.

Tolv Offerknive blinked i mørke Præsters Haand
Ved den blodige Steen.
Trællene laae tause, som Offerlam i Baand,
Mellem Ørnenes Been.
Det blev mig for skummelt i Lunden.

Ud foer mit gode Sværd mig af Balg med megen Hast;
Det sused i min Haand.
Præsterne bortflyede, og Offerstenen brast.
Saa sprængte jeg hvert Baand.
Glad Trællene jubled i Lunden.

Men nu jeg var i Aande, og nu jeg gjorde lyst:
Først Asathor jeg vog;
Saa styrted jeg Odin i Gruus ved Fjordens Kyst.
Hans Tempel jeg nedslog.
Mit Korsbanner vaied i Lunden.

Nattebesøget paa Kongsgaarden.

Jeg stod paa Leireborgen,
Jeg saae paa Fjord og Skov.
Alt for Blodhevnersorgen
Ei Holger Danske sov.
Jeg stirred ud saa vide
I maaneklare Nat,
Da stod der ved min Side
En Mand med Skyggehat.

Jeg saae ham under Hatten:
Eet Øie kun jeg saae.
Høi stod han der i Natten,
Med Kaaben lang og graa.
Han Billedstenen ligned
I Odins Offerlund.
Med Kors mit Bryst jeg signed;
Han hyled som en Hund.

Fuldsært jeg blev tilmode;
Jeg greb dog ei mit Sværd.
Jeg paa Vor Herre troede,
Stod Satan end mig nær.
Jeg saae paa Kappemanden;
Jeg kjendte Odins Præst:
Dødt under Maske-Panden
Sad Øiet af en Hest.

Dog hos det døde Øie
Der blinked et Par smaa.
Jeg maalte Karlen nøie;
Jeg Offerkniven saae.
Et Skridt jeg treen tilbage;
Jeg lod ham hyle ud.
Han tuded uden Mage
Den ynkelige Gud.

Mig lysted dog at høre
Et Ord med bedre Klang;
Da lød der for mit Øre
En myndig Varselsang:
„Fly vrede Guders Lunde!
Og stands din Vanvids-Daad!
Tænk aldrig at udgrunde
De strenge Norners Raad!“

Jeg hørte Haner gale
I Leiredrotters Gaard;
Og Nattegjestens Tale
Lød atter dyb og haard:
„Hør, Helas Hane galer!
Fly brat før Morgenrød!
Hvis her et Ord du taler,
Du døer din Faders Død.“

Jeg vilde Legen ende:
Jeg greb mit gode Sværd —
Da stod i Hallen Trende
Med Kapper og med Spær.

Fra Læben foer mig Ordet:
„I stjal min Faders Liv —
Her skete Kongemordet
Med Odins Offerkniv."

Da blinked Spær og Knive
Mod Holger Danskes Bryst.
Kun To vi blev ilive;
Kun Een bestod den Dyst.
Jeg flækked Barke-Panden
Paa Odins lange Præst;
Da flyede ræd den Anden —
Den Tredie fik sin Rest.

Holger Danskes Mærke.

I alle de Riger og Lande,
Hvorhen jeg i Verden foer,
Jeg fegted med aaben Pande
For hvad jeg for Alvor troer.

En Ørn var mit Hjelme-Mærke;
Paa Brynien stod Korsets Tegn.
Paa Skjold bar jeg Løverne stærke
I Hjerternes milde Hegn.

Naar Mænd jeg kasted min Handske,
Opslog jeg min Ridderhjelm;

De saae, jeg var Holger Danske
Og ingen formummet Skjelm.

Vil Dansken i Verden fegte,
Men dølger Aasyn og Navn,
Jeg veed, hans Aand er ei ægte —
Jeg tager ham ei i Favn.

Holgers Bortreise.

Min Sjæl sig tumled fornøiet:
Jeg var i mit Fædreland.
Deilig sig speiled i Øiet
De skovgrønne Øers Strand.

Livsalig klang mig ved Kysten
Den brusende Havfrurøst;
Dybere klang mig dog Røsten
Fra danske Jomfruers Bryst.

Jeg elsked de grønne Kyster;
Jeg elsked det store Hav.
Høit mig glæded de Røster,
Der sang over Kæmpers Grav.

Men flagred Løvet i Høsten,
Foer Trækfugleskarer hen,
Øiet dog stirred mod Østen:
Min Sjæl vilde bort igjen.

Her kunde jeg dog ei blive;
  Det brændte mig under Fod
Nordens Aand var ilive;
  Men Dansken mig ei forstod.

Endnu klang Piben og Trommen
  I Offerlunden med Gru;
Hjem var min Sjæl ei kommen:
  Her var mig for mørkt endnu.

Jeg kunde lagt Folket øde,
  Og dog deres Tro stod fast.
Niddinger skulde kun bløde;
  Kun Fjendernes Hjerner brast.

Blandt hundred Snekker, paa Stavnen
  Jeg stormed i Kampmulm hen.
Seiren fløi med til Havnen;
  Men Holger kom ei igjen.

Med Sorg foer Ny gjennem Dale:
  Alt Holger Danske var død;
Høit over Bølger svale
  Jeg seiled dog, sund og rød.

Paa Thing de hylded min Broder.
  Jeg saae mod Skovkysten hen:
Danmark er dog min Moder —
  Fuldvist jeg kommer igjen.

Jeg kommer igjen itide;
Jeg ligger ei dorsk i Grav.
Lystig mod Østerlide
Jeg seiled med Pilgrimsstav.

Holger paa Valfartsskibet.

I Mulm over Bølgernes Bjerge jeg foer;
Blandt Venner jeg stod paa min flyvende Drage.
Rask fløi jeg med Dragen, i Stormenes Spor,
Paa Østersø-Dyb, gjennem Sund, gjennem Fjord,
Og hvor Kattegatsstyrtninger brage.

Helst fóer jeg med Dansken til Søhanedyst,
Og med Provençaler til Palmernes Skove.
Paa Nordsøen sang Troubadourer med Lyst;
Ved Spanjernes Bjerge, ved Afrernes Kyst,
Sang vi høit paa den skummende Vove.

Tolv høibaarne Væbnere Troskab mig svoer;
Paa Ronceval hevned vi Roland tilsammen.
De kom fra Provence; dog John kom fra Nord.
De dandsed med Sværdklang og Sang i mit Spor;
Jeg til Riddere slog dem med Gammen.

Paa Hav holdt vi Messe; ved Mast holdt vi Bøn;
Blandt Ridderne sang dog ei Præst eller Klerke.
Bedst messed John Friser, den Konningesøn;
Ham loved jeg Paradiisfrugter til Løn:
Han var frommest blandt alle de Stærke.

Ei giemte vi Keiserens Jævninger troe;
Carolus kom ei Holger Danske af Minde.
Om Roland jeg sang mellem Jævninger froe;
Mod Landet, det fjerne, hvor Palmerne groe,
Fløi vor Sjæl med de susende Vinde.

Østerlide.

Østerlide! Østerlide!
Det var vore Drømmes Land.
Naar vi red ved Bjergets Side,
Naar vi sang ved Havets Rand —
Østerlide! Østerlide!
Klang det over Bjerg og Strand.

Orienten! Orienten!
Høit fra Sjæl til Sjæl det klang.
Naar vi stod paa Bjergeskrænten,
Naar vi hørte Valfartssang —
Orienten! Orienten!
Did sig Længselsfuglen svang.

Lyslands-Bjerge! Solglands-Dale!
Al min Hu til Eder stod —
Høilandskyst med Palmer svale!
Land med Aserstammens Rod!
Lyslands-Bjerge! Solglands-Dale
Under Himalayas Fod!

Himalaya! Himalaya!
Himmelluftnings grønne Vang!
Ararat og Strelonaia!
Navne med fortryllet Klang!
  Himalaya! Himalaya!
Gloriant for Holger sang.

Cederskove! Palmelunde!
— Engle sang i Verdens Støi —
Dal, hvor Livets Væld oprunde!
Bjerg, hvor Arkens Due fløi!
  Cederskove! Palmelunde!
Myrrhabjerge! Virakshøi!

Paradiset! Paradiset!
Land, hvor Liv og Sol oprandt!
Sjælens Vugge, høit lovpriset!
Guddomshave, som forsvandt! —
  Paradiset! Paradiset!
Veien til dets Port jeg fandt.

Østerlide! Østerlide!
Kroner for din Glands jeg gav.
Mod dit Paradiis saa vide
Saae jeg over Dybets Grav —
  Østerlide! Østerlide!
Sang jeg høit paa Verdens Hav.

Holger i det hellige Land.

Jeg stod i de største Underes Land;
Jeg aanded blandt nye Naturer.
Mit Øie saae, hvad ved Frankers Strand
Opflammed den stille Pilgrimsmand
Og de drømmende Troubadourer.

Jeg sprang i Land paa den hellige Kyst;
Jeg steg paa Libanons Høie.
I Cedrene sused hiin stærke Røst,
Som fyldte med Gaaders Gaade mit Bryst
Og med Svimmeltaage mit Øie.

Jeg gik til de gamle Tordeners Bjerg;
Den Valfart Vor Herre jeg loved.
Jeg stod under Lyn paa Sinai Bjerg —
Da følte jeg, Kæmpen var dog en Dværg —
Og i Støv jeg bøied mit Hoved.

Mod Bethlehem gik jeg paa nøgne Fod;
Paa Veien jeg stille dvæled.
Da fik jeg atter fuldtrøstigt Mod:
Jeg sang paa Marken, hvor Hyrderne stod;
Jeg knæled, hvor Magerne knæled.

Paa Golgatha bad jeg tre Nætter i Rad
Tre Døgn jeg knæled ved Graven —
Da blev mit Hjerte vidunderlig glad.
Jeg Pintsemorgen paa Hingsten sad —
Jeg red imod Paradiishaven.

Paradiishaab.

Det var mig en trøstig Tanke;
  Den randt mig hver Dag i Sind:
Naar dygtig paa Porten vi banke,
  Saa lukkes vi ogsaa ind.

Jeg loe, naar Stymperne sukked;
  I Veir jeg al Tvivl slog hen:
Blev Paradiisporten lukket,
  Hun kan vel aabnes igjen.

Naar Sol over Hav fremglimted
  I Lyslands-Straalernes Krands,
Jeg altid i Verden skimted
  Et Glimt af Paradiisglands.

Og saae jeg i Dine sorte
  Med Ild fra Morgenens Hjem,
Jeg meente, Guds Haves Porte
  Var dog kun lukte paa Klem.

Reisen til Bamyan *).

Vi red mod Morgen, red mod Øst.
  Rask Haabet sang i Holgers Bryst:

*) Hiin ældgamle berømte Stad i Hindostan ved Himalaya-Bjergenes Fod, hvoraf der endnu skal være saa vidunderlige Mindesmærker tilbage med uhyre Tempelgrotter i Fjeldene.

Kun fremad! frem, hvor Sol opgaaer!
Tilsidst du Paradiset naaer.

Vi saae de frie Nomaders Land;
Vi red igjennem Ørknens Sand.
Vi fulgte Karavaners Vei;
Dog — Paradiset saae jeg ei.

Blandt Muler gjennem Sandet drog
Kamelers lange Reisetog.
Paa Elefantens øde Sti
Vi Bjergets Tigre foer forbi.

Schakalen tuded høit i Skov,
Og Løven brøled efter Rov.
Mod Øst! mod Øst! jeg lystig sang —
Og Hingsten over Slanger sprang.

En Dag jeg svømmed over Phrat;
Ved Tigris Bred jeg stod en Nat.
Jeg aanded paradisisk Luft;
Dog bort jeg foer i Myrrhaduft.

I Ørk, paa Bjerg, i dybe Flod
Eet Billed for mit Øie stod.
Paa Flodens Siv jeg Knuder bandt
Til Hæder for skjøn Gloriant.

Vi red mod Morgen, red mod Øst;
Rask Haabet sang i Holgers Bryst.
Jeg over Palmeskove saae
Mod Himalayas Bjerge blaae.

Til Bjergets Fod vi naaede glad;
  Der laae saa underfuld en Stad:
I Guldglands under Bjergets Sky
  Laae Bampan i Morgengry.

Det var som Staden voxed op
  Fra Flodens Dal til Bjergets Top;
Blandt Palmer Fjeldpaladser steg.
  I Holgers Bryst lød Strængeleg.

Ved Himalayas Fjeldnatur
  Med sine Tempelgrotters Muur
Jeg kom ihu en deilig Sang;
  Den fordum i mit Fængsel klang.

Vi red mod Stadens Mure frem.
  Jeg var i Underværkers Hjem:
Det var som Løven paa mit Skjold
  Opsprængte Stadens Port med Vold.

Med ubekjendte Tungers Røst
  Mit Navn gjentoges høit med Lyst.
De bar mig til det gyldne Slot
  Og til den største Østens Drot.

Og Drotten var min Hjertensven:
  Mit Øie Carvel saae igjen.
Saa skjøn en Dag ei før oprandt:
  Jeg saae igjen skjøn Gloriant.

De fløi med Jubel til mit Bryst;
  De nævned mig med kjærlig Røst;

De skreg af Glæde ved mit Navn;
 De græd af Fryd i Holgers Favn.

Jeg saae igjen de Dines Glands,
 Som før mig trylled Sind og Sands;
Hos Østens lykkeligste Søn
 Stod Østens Lillie, rank og skjøn.

Jeg hørte glad endnu en Gang
 Den underfulde Skjønnes Sang;
Endnu den smelted Holgers Bryst;
 Men dyb og stille var min Lyst.

Ved Harpen paa den Skjønnes Skjød
 Der sad en Engel, hvid og rød;
Han sprang med Lyst fra Favn til Favn;
 Han lalled ogsaa Holgers Navn.

Og Drengen tog jeg paa min Arm;
 Han leged Skjul ved Holgers Barm.
End mindes jeg hiin Stund med Lyst:
 — Gudsenglen leged i mit Bryst.

Holger hos Fyrst Carvel.

Jeg sad i Hedningfyrstens Hal;
 Jeg sang om Carl og Ronceval.
I Sjælen blev hver Gnist til Glød:
 Jeg sang om Rolands Heltedød.

Jeg sang om Holgers Valfartsgang
  Mod Paradisets grønne Vang,
Om Graven, som jeg sidst kom fra,
  Om Libanon og Golgatha.

Og som jeg sang med dygtig Røst,
  Foer Hedningfyrsten til mit Bryst.
Skjøn Gloriant i Taarer laae;
  Saa skjøn jeg hende aldrig saae.

De laae paa Tæppet ved min Fod;
  De Hjertets rige Skat oplod.
Og jeg fornam heelt sjælefro,
  De deelte Holger Danskes Tro.

Kun Eet de savned uden Haab:
  De længtes efter kraftig Daab.
Dog derfor vidste Holger Raad:
  Jeg tog mig paa hiin Klerkedaad.

Jeg læste som jeg husked bedst;
  Mig tyktes, jeg var ogsaa Præst.
Jeg gav dem himmelsk Børneret;
  Jeg spared ei paa hellig Tvæt.

Jeg gav paany de kjære Navn
  Til Løsen i de Frelstes Havn.
Skjøn Gloriant beholdt dog sit;
  Men Drengen døbte jeg med mit.

Da blev jeg først for Alvor glad:
En christen Drot i Østen sad;
De Sjæle, Holger elsked mest,
Jeg frelste som jeg kunde bedst.

Felttoget i Orienten.

Før fulgte jeg Carolus ved Elben og ved Rhin:
Han døbte Hedninghære med Mester Alcuin.

Jeg selv det havde prøvet. Jeg saae, det kunde gaae.
Heelt freidig tog jeg atter Stridshandskerne paa.

Det tyktes mig, paa Veien til Paradiset, smukt,
Om først jeg sprængte Porten, som Satan har lukt.

Jeg kaldte mine Krigsmænd. Med Carvel holdt jeg Raad.
Det tyktes dem Alle fuldpriselig en Daad.

De raske Provençaler paa Hingstene sig svang:
De vilde hele Verden erobre med Sang.

John Friser blussed ivrigst; paa Gud han stoled mest.
Den fromme stærke Ridder jeg nævned John Præst.

Vi drog fra Himalaya med døbte Hindus-Hær;
Dem, Ordet ei omvendte, vi vendte om med Spær.

Vi døbte Tibetaner med Palmeskjørt om Lænd;
En Dronning liig blandt Bier, der Qvinden sad blandt Mænd.

Tartarers hvide Stammer, Mongolers gule Hær,
Malayers brune Horder vi korsed med Sværd.

Det kosted brodne Pander; dog ærligt var det meent:
Vist Sjælene blev frelste, om ogsaa lidt seent.

Det Tog var ei tilende før trende Aar løb om;
Med Seier vi tilbage til Gloriant kom.

Til Ridderne jeg skjenked de Kroner, jeg vandt.
Selv tog jeg kun Krandsen, skjøn Gloriant mig bandt.

Seierskrandsen.

Krands fra Orientens Skove!
Liliebrev fra Ganges dybe Vove!
  Jeg forstod din Blomsterrøst.
Laurbærkrands med Himalayaluften!
Krands med Virak- og med Myrrhaduften!
  Du med Oliebladet kom i Høst.

Krands fra Fredens Palmeskove!
Irisbue paa Bedriftens Vove!
  Seierskrands med Perlers Skat!
Du var med den Frommes Taarer badet.
Arkens Due kom med Oliebladet —
  Og mit Øie saae mod Ararat.

Afskeden i Bamyan.

Tre Dage var jeg atter i Bamyan Gjest;
Een Ridder kun mig fulgte, og det var John Præst.

De raske Provençaler alt Spirene svang;
De vilde deres Rige regjere med Sang.

Den største Østens Krone blev Friserens Løn;
Men først han vilde holde i Paradiset Bon.

Den Herlighed, dog Jorden har eiet engang,
Jeg tænkte vel kan findes, er Veien end lang.

Jeg hilsed Kong Carvel; jeg tog ham i min Favn;
Jeg nævned ham Carolus: det var hans Christen-Navn.

For Gloriant jeg bøied mit Knæ for sidste Gang,
Og lydelig Gudsenglen i Hjertet mig sang.

Men aldrig i Verden mit Øie mere saae
Den Paradiisfugl, min Haand ei skulde naae.

For sidste Gang tog jeg Smaadrengen paa Arm;
Til Afsked han putted sit Hoved i min Barm.

Jeg kyssed hans Pande og hybenrøde Mund;
Paa Hingsten jeg svang mig alt i den samme Stund.

Om Paradiset sang ved min Side John Præst;
Tilbage dog stirred den tankefulde Gjest.

Ved Vampyans Port jeg saae endnu en Gang
Den Deiliges Slør, som paa Landsespidsen hang.

Paa Vampyans Taarn jeg skimted allersidst
De Sjæle, jeg gjenfavner i Himmerig dog vist.

Holger Danskes Sange.

V.

Gjenoplivelsen.

Holgers Farvel til hans Tid.

Der klang et Ord fra Holgers Bryst;
  Det klang med gamle Dages Røst:
Farvel! det klang mod Syd, mod Nord, —
  Mod Himalaya klang hiint Ord.

Farvel! jeg sang paa Bjergets Sti;
  I Sangen foer et Liv forbi.
Det var som alle Traade brast,
  Der bandt min Sjæl til Verden fast.

Farvel! jeg sang i Taagers Dal;
  Det klang som hist paa Ronceval:
Farvel, du Tid, fuldskjøn og stor,
  Med Carl og Ridderskabets Flor!

Farvel, min rige Ungdomslyst,
  Med Jomfrusang og Ridderdyst!
Farvel, du høie Stjernekrands,
  Med alle mine Kroners Glands!

Farvel! — jeg sang paa øde Sti —
Er alt Bedriftens Dag forbi?
Har Seirens Ørn min Hjelm forladt?
Og sjunger Livets Fugl Godnat?

Bortfoer en Slægt med Heltery,
Som Blad i Skov, som Glimt i Sky?
Blev Glandsen Skin — det Store smaat?
Og Verden gammel — Livet graat?

Endnu min Kind var bruun og rød:
Endnu var ei min Ungdom død.
Mit Haar var guult, min Pande glat —
Endnu sang Holger ei Godnat.

Farvel! jeg sang dog til hiin Tid
Med Jomfrusang og Ridderid.
Tilbage saae min Sjæl endnu —
Jeg kom en herlig Dag ihu.

Holgers Sang om Livet.

Jeg saae kun tilbage. Mig Livets Lyst bortklang;
Da toned mig i Sjælen saa trøstelig en Sang:
See frem, men ei tilbage! — Hvad Hjertet attraaer,
Maaskee dog engang under Solen du naaer.

Lad Bølger bortrulle! lad Løvet flagre hen!
Rask bruser dog Strømmen, frisk Skoven staaer igjen.
Lad Solen formørkes og Maanen tage af!
Dog Sol og Maane stiger fuldkarsk over Hav.

Lad rulle det Svundne i Tidernes Elv!
Det Liv, der ei bortfarer, er Sjælen dog selv.
Har Sjælens Liv ei Ende, saa er der ingen Død,
Og vi er dog saagodtsom i Paradiset fød.

Der springer en Kilde ved Livstræets Rod:
I Verdenshavet strømmer Udødeligheds Flod;
Og Havet ei ældes, og Jordens grønne Ø
Hver Sommer staaer forynget i livsgrønne Sø.

Een Draabe kun af Kilden, hvor først den udsprang!
Een Blomst kun af Grenen, hvor Livets Æbler hang!
Og Haaret aldrig graaner, og Sindet blie'r ei tungt;
Men Hjertet gløder evig lyksaligt og ungt.

Hvor Livskilden springer, didhen staaer min Hu.
Hvor Livstræet blomstred, der blomstrer det endnu.
See frem, men ei tilbage! — Hvad Sjælen attraaer,
Maaskee dog engang under Solen du naaer.

Men naaer under Solen ei Sjælen hvad den vil —
Saa er der andre Sole og andre Stjerner til.
Og slukkes alle Sole og Stjerner engang —
Dog Livets Kilde springer, hvor evig den sprang.

Det lukkede Land.

Vi red i Landet, hvor Sol stod op,
I Ørknens Sand og ved Havets Vove,
I Flodens Dal og paa Bjergets Top
Og dybt gjennem natsorte Skove.

Vi hørte Bøflens og Panterens Røst
Og Brøl fra Schakalens og Tigerens Struber
Og Hyl fra Hyæners hungrige Bryst
Og Hvislen fra Slangernes Gruber.

Men lukt var Landet, hvor Fred kan boe,
Hvor ei de skrigende Drifter stride,
Hvor Lammet leger ved Løvens Klo,
Og Kiddet ved Parderens Side.

En Nat jeg drømte ved Fjeldets Fod:
Ved Afgrundsdybet lød Varselrøster;
Det var som ved Verdens Ende jeg stod,
Ved Jordlivets yderste Kyster.

Da braged det over Fjeldet med Lyn,
Og spaltet syntes mig Bjergemuren:
Et Glandshav blended mig Sands og Syn —
Forklaret var Verdensnaturen.

Jeg stirred ind i et fremmed Land;
Dets Herlighed har i Verden ei Lige.
Jeg saae, hvad Læber ei nævne kan
Og Tunger ret aldrig udsige.

Et Glimt, liig Tankens Lyn i mit Sind —
  Et Blink — og Glandsen var atter slukket.
Eet Blik kun i Paradiishaven ind —
  Et Nu kun — og Fjeldet var lukket.

Mig syntes, jeg saae i det ene Blink
  Hvad tusind Liv skulde aabenbare.
Mig syntes, jeg saae Cherubens Vink;
  Mit Liv han vilde bevare.

Mig syntes, jeg vidste hvor Kilden flød
  Med Blomst af Urten, som groer mod Døden.
Jeg vaagned ene. Min Hingst laae død.
  Frem gik jeg mod Morgenrøden.

Reisen til Vidunderlandet.

Jeg Kroner havde vundet, men gav dem bort igjen;
  Mit Navn fløi med Ry over Jorden.
Den sidste Ven, mig fulgte, var ogsaa faret hen:
  Jeg tænkte paa Folket i Norden.

Hos Havet stod jeg ene, ved Orientens Strand;
  Jeg steg paa den flyvende Snekke.
Den hele vide Verden dog eied intet Land,
  Hvor Muld mig i Grav skulde dække.

Jeg vidste ei hvorlunde; det var vist ingen Drøm:
Min Fod havde vandret saa vide;
Mig syntes, jeg var kommen til Paradisets Strøm,
Med Glavind og Sværd ved min Side.

Mig syntes, jeg var kommen til Paradisets Port;
Den stod mellem Afgrund og Himmel.
Men alt hvad jeg banked, det hjalp dog ikke stort;
Ved Afgrunden styrted jeg svimmel.

Mig syntes, jeg var tørstig, men Verden var for tør;
Dog Tankerne blev mig fuldmilde —
Og da min Sjæl blev lædsket, som ei i Verden før:
Jeg øste af Livsstrømmens Kilde.

Jeg troede det tilvisse: jeg skulde aldrig døe;
Mit Liv var som Aandens i Norden;
Min Sjæl var som Folkets paa Daners grønne Ø:
Den aldrig udslettes af Jorden.

Mig lysted nu at seile til Verdens Ende hen;
Heelt underligt var jeg tilmode:
I Syden og i Norden jeg eied ingen Ven;
End ei mig de Danske forstode.

De Mænd, jeg æred høiest, de faldt paa Ronceval;
Og død var Carolus den Store.
De Kjæreste forlod jeg ved Himalayas Dal;
— Nu Bølgerne med mig bortfore.

Orkaner om mig brølte; paa Bølgebjerg jeg foer;
Og nu blev jeg trøstig tilmode.

Jeg heised alle Seil, og jeg kyled bort mit Ror;
    Til Havet jeg tryg mig betroede.

Jeg vidste ei hvorlunde; det var dog ingen Drøm:
    Mit Skib var blandt Klipper begravet.
Ud Naglerne var fløiet; hver Planke drev for Strøm;
    Men jeg red paa Masten i Havet.

Jeg red som i Triumph til saa underfuld en Ø;
    Og Øen jeg kjendte fuldnøie:
Der skinned tusind Taarne og speiled sig i Sø
    Med Kroner og gyldene Fløie.

Det Slot jeg kjendte nøie: jeg før engang det saae,
    Da svandt det som Sky over Voven.
Nu stod det for mit Øie; paa Klippetind det laae
    Med Paladser i Guldæbleskoven.

Altanen jeg gjenkjendte; den speiled sig i Sø
    Med Laurer og Myrther saa grønne.
Der vinked mig fra Svalen paa underfulde Ø
    Med Krandsen den skjønneste Skjønne.

Om Rosenkinden bølged de rige Lokkers Strøm;
    Det deilige Hoved var bøiet.
Det var som Naturens den hemmeligste Drøm
    Var malet den Skjønne i Øiet.

Jeg vidste ei hvorlunde — jeg fløi i hendes Favn,
    Som bar mig usynlige Vinger.
Hun krandsed mine Lokker; hun nævned mig ved Navn;
    Det klang mig som Englerøst klinger.

„Jeg saae dig i din Vugge; jeg saae din Heltegang"
— Saa sang hun den skjønneste Skjønne —
„Jeg holder hvad jeg loved og ved din Vugge sang:
Udødeligheds Krands skal dig lønne.

„Det Største var din Attraa; det Største blev din Løn;
Din Tid dog en Stund du skal glemme.
Naturen dig kaared til alle Tiders Søn,
Og heelt skal du Livet fornemme.

„Du øste af den Kilde, du øste af det Væld,
Som underfuld Verden forynger.
Du saae gjennem Porten ved Helligdommens Fjeld,
Hvor Fuglen i Livstræet synger.

„See! derfor skal du leve naar Verden bliver graa;
Mit Liv skal din Sjæl gjennemstrømme.
Til Daad skal du atter med Kæmpekraft udgaae;
Til dit Folk dig forstaaer, skal du drømme.

„Hvad Verden kalder Drøm, er dog Sandhed i min Favn,
I Naturens forborgneste Rige:
De hemmeligste Tanker, de hemmeligste Savn
Skal til Klarhed fra Dunkelhed stige.

„Den Krone, du har vundet, er underfuld og stor;
En større dog venter dig siden:
Den gjemmes ved din Vugge; den straaler høit i Nord —
Den er Evighedskjærnen i Tiden."

Jeg vidste ei hvorlunde; det var dog ingen Drøm:
Hvad før jeg kun drømte var fundet;

Men dukket var mit Hoved i Glemselens Strøm,
Og brat var hvert Minde forsvundet.

De gamle Dages Billed bortrulled i et Nu:
Carolus og Roland var glemte;
Skjøn Gloriant selv kom mit Sind ei meer ihu —
I Slør laae dog Minderne gjemte.

Jeg leved hos den høie udødelige Fee,
I Morganas og Alfernes Rige.
Mit Øre kunde høre, mit Øie kunde see
Hvad Aartusinder først kan udsige.

Hvad Skjaldene kun aned, hvad Genien kun saae,
Som slumrer i Folkenes Sjæle,
Det klart i den Deiliges dybe Øine laae,
Det klang med den Deiliges Mæle.

Magnet-Øen nævnes hiin underfulde Ø;
Der Seclet som Døgn mig er svundet.
Hvor Avalun opstiger af Verdensdybets Sø,
Mig det dybeste Liv er oprundet.

Festen paa Avalun.

I Sommernatsfest paa Morganas Ø
Jeg hilsed Alfernes Konning.
Skjønt Oberon bar paa Sky over Sø
Til Festen sin lille Dronning.

Han er en Smaadreng med Vinger paa
  Og Guldkrands i gyldne Lokker.
Den Drot kan Sjælenes Liv forstaae,
Som toner fra Fuglestruber smaa
  Og drømmer i Blomsterklokker.

I Oberons Blik der tindrer en Ild,
  Liig Blink fra brændende Kloder;
Og tidt mod sin Dronning underlig vild
  Opflammer Morganas Broder.
Da er der Storm i Naturens Bryst:
  Bleg flygter den Lillie-Dronning.
Men naar de kan høre Morganas Røst,
Titania kommer igjen med Lyst,
  Gjenfavnet af Alfers Konning.

Da bliver der Fest paa Morganas Ø:
  Glad hilses Hjerternes Konning;
Med Natsværmer-Hær paa Sky over Sø
  Han bærer sin lille Dronning.
Sit gyldne Valdhorn blæser han paa;
  Han ryster de gule Lokker.
Det kan hver slumrende Sjæl forstaae:
Det jubler fra Nattergalstruber smaa;
  Det dufter fra Lilliekloker.

Titania svæver i Glands saa mild
  Som Straalen fra Maanernes Kloder.
I Alfernes Dands ved Lysfugle-Ild
  Hun favner Morganas Broder.
Da er der Fred i Naturens Bryst:

Hver Smaablomst nikker og neier;
Hvert Træ, hver Busk og hvert Siv faaer Røst;
Paa dandsende Bølger sjunger med Lyst
Hver Luftning om Kjærligheds Seier.

Alfepoesien.

Oberon svang sig op paa mit Skjød;
Der sad han med Spiir og Krone.
Titania sad paa Fjærpuden blød,
Paa Guldfasanvingens Throne.
Oberon rysted sin gyldne Lok;
Hans Krone faldt mig i Haanden.
Glad sang den dandsende Alfeflok;
Men dybt jeg rørtes i Aanden.

Det var som Kronen, jeg holdt i Haand,
Var hele Naturens Hjerte;
Det var som det gyldne magiske Baand
Omslutted al Fryd og Smerte.
Oberon gav mig sin Herskerstav;
Hans Spiir var en Lotosstængel:
Min Sjæl mig syntes et bundløst Hav,
Og Hjertet en mægtig Engel.

Oberon gav sin Dronning et Nik;
Hun fløi fra sin Guldfuglthrone.
Hun smiled med sælsomt Maaneskinsblik;
I Luften hun svang sin Krone.

Og Kronen blev til et Regnbueslør;
Det fløi mellem Jord og Himmel.
Ret aldrig skued mit Øie før
Saa deilig en Farvevrimmel.

Ret aldrig skued mit Øie før
Slig Pragt mellem Jord og Himmel:
Igjennem det flyvende Regnbueslør
Der skinned en Særsyn-Vrimmel.
I Lysglands flagred der Piger smaa
Med Stjerner paa Sommerfuglvinger.
Det var som jeg alle Guds Engle saae;
Det klang som Sphæresang klinger.

Og det var Oberons Horn, som klang;
Han stod paa mit Skjød og blæste.
Det var som hele Naturen sang;
I Drengens Øine jeg læste:
De tindred med tusind Stjerners Ild,
Med tusinde Maaners Flammer.
Den mægtige Klang, snart dyb, snart mild,
Udvided mit Hjertekammer.

Mig syntes den hele Verden sang,
Og selv jeg høit maatte sjunge.
Det var som min Røst i Skyerne klang;
Hvert Baand var løst fra min Tunge.
Men Sangen med hele Naturens Røst,
Hiin Sphæresang uden Lige —
Den steg fra den skjønneste Skjønnes Bryst —
Den klang fra Morganas Rige.

Alfespøgen.

Dagenes rullende Strøm bortgik;
  Forglemt var Kamptidens Luer.
Forglemt var Heltenes Daad og Skik;
Da brast et Slør ved Titanias Nik:
Jeg studsed og saae med smilende Blik
  En Leir af Kæmper som Fluer.

Jeg saae, hvor Klippen takked sig steil,
  I Maanelys Spindelvævs=Telte.
Paa Søen blev Guldsmedvinger til Seil;
Mit Øie saae i et magisk Speil
Et Spil af Kæmpers pudsige Feil,
  Udført af Puslingehelte.

De snapped Oberon Hornet af Haand;
  De satte det bagvendt for Munden.
De smælded med Svøbe; de klapped med Vaand;
Hver Hornet indaanded sin skjemtende Aand;
Da løsned Naturens Luner hvert Baand,
  Og Spøgen blev broget i Lunden.

Paa Hovedet dandsed Vætternes Hær;
  Forvandlet var Alle til Gjække.
Der valsed Smaaharer med Harnisk og Sværd,
Og Pindsvinet neied med Vifte og Fjær.
Godmodigt i venlige Sommernatsskjær
  Klang Latter fra Busk og fra Hække.

Den bagvendte Verden forlysted en Stund.
  Smaaskjelmerne tog jeg paa Armen;
Slet Ingen de saared i Gjækkenes Lund.
Men da satte Oberon Hornet til Mund;
Morgana sang Lunernes Brimmel i Blund —
  Og Hjertet sig løfted i Barmen.

Titania Sløret mod Stjernerne svang;
  Dybt Oberon blæste i Skoven.
Flux alle Smaaalfer saa nydelig sprang,
Og Fuglene jubled, og Kilderne sang,
I Skoven det sused, i Skyen det klang,
  Og Fiskene leged i Voven.

Morgana hæved i Natten sin Røst
  Med Toner fra Livsstrømmens Kilde.
Det klang som fra Kjærligheds evige Kyst —
Da bæved hvert Hjerte af saligste Lyst;
Hvert Lune blev fromt i Naturens Bryst;
  De spøgende Alfer blev stille.

Hvilen hos Morgana.

Sad jeg ved Morganas Side paa den underfulde Ø —
Lytted jeg til hendes Tale ved den dybe klare Sø —
Saae jeg i den Skjønnes Øine, hvor et Hav af Tanker laae —
Kunde Tidens Hjul udrullet, dog det syntes stille staae.

Og som Kjærnen samlet gjemmer Egens Blad og Blomst og Green,
Alle Tanker i min Hjerne sammenslynged sig i een.
Alle Ønsker i mit Hjerte, alle Haab og alle Savn
Sammensmelted og opløstes i den ene Tankes Favn.

Det var Fred foruden Lige; det var en lyksalig Ro;
Det var Hvile, det var Stilhed, som vi hørte Græsset groe.
Det var som Alverdenspulsen i mit eget Hjerte slog;
Det var som Naturen aanded, naar hun salig Aande drog.

I hvert Ord fra hendes Læbe aanded Sjælen af en Tid,
Med den store Aandens Villie, som udpræges i dens Id.
Hvad de tusind Slægters Sjæle efterstræbe ubevidst,
Blev en Tankesol af Straaler, som udvælded af en Gnist.

— Og jeg saae hvad selv jeg vilde; hun blev Storhedstankens Tolk,
Som udfolder sig til Klarhed i mit Liv og i mit Folk.

Holger ved Mindernes Kilde.

Hvor Oberon lever, hiin Hjerterigets Drot,
    Og Titania, Synernes Dronning,
Jeg mødtes paa Morganas vidunderlige Slot
    Med Artur, hiin herlige Konning.

Vi Daadskraften øved; vi red i mægtig Dyst.
    Hver Dag vandt vi Hæder og Krandse.
Hver Nat der klinged Harper i Lunden med stor Lyst;
    Da saae vi paa Alfernes Dandse.

Og Dagene bortsvang sig med Øieblikkets Flugt,
Og Nætternes Fryd havde Vinger.
Den hele Verden eier dog intet Liv saa smukt;
Men brat, som en Sang, det bortklinger.

Aarhundreder bortfløi; jeg mærked ei dertil;
Da stod jeg en Qvel ved en Kilde.
Jeg lytted til Vovernes underlige Spil:
De hvisked saa venlige milde.

Jeg bøied mit Hoved; jeg aned dog et Savn;
— End bar jeg Forglemmelsens Krone:
Jeg husked end ikke mit gamle danske Navn —
Sært rørte mig Bølgernes Tone.

Det var mig som de hvisked om hvad jeg havde glemt.
Min Guldkrands var trilled i Voven —
Brat vaagned hvert Minde, som var i Sjælen gjemt,
Om Danmark og Isefjordsskoven.

Jeg mindedes Carolus og Ridderskabets Flor,
Og alle de Kjære, som døde;
Jeg husked paa mit Navn, og min Længsel blev stor —
Da klang det som Vindharper løde.

Jeg hørte Morgana; men ei jeg hende saae —
Mig favned usynlige Arme:
„Nu Timen er kommen — tilbage skal du gaae,
Hvor Folkenes Livsbølger larme.

„Paany skal du vandre til mægtig Idræt hen;
Dit Folk skal gjenkjende din Stemme.

Men glemmer det dig atter, jeg favner dig igjen;
Hvor Aanden har Liv, har du hjemme."

Forsvundet var Slottet — som Skyer foer det hen —
Og Skibet sig vugged paa Sandet.
Ud skjød jeg min Snekke; jeg seiled bort igjen —
Jeg seiled mod Fædrenelandet.

Holger Danskes Tilbagekomst.

Jeg foer til Idræt; jeg foer til Strid;
Høit sang jeg atter paa Havet:
Det Liv, der drev mig til Manddomsid,
Var ei med Secler begravet.

Ved Lænd mig klirred mit gamle Sværd,
Og Løveskjoldet paa Armen;
En Skat jeg dog eied, fuldmere værd:
Den bar jeg lønlig i Barmen.

Jeg havde seet, paa Morganas Ø,
Tilbunds i Naturens Sjæle,
Og hvad der i Verden aldrig kan døe,
Fik dybest i Hjertet Mæle.

Det kaldte mig til udødelig Færd
Paa Verdens Øer og Have,
Med Haand og Tunge, med Aand og Sværd,
Trods Tiders Orme og Grave.

Mig fulgte de store Tiders Aand
  Fra Keiser Carolus' Dage.
Klenodet, mig laantes af Alfehaand,
  Skjønt kaldte Livet tilbage.

Jeg gjemte til herligst Syn hver Stund
  Titanias Slør ved Barmen.
Naar Oberonshornet klang for min Mund,
  Til Toner blev Hjertevarmen.

I Franken jeg landed med Sværd i Haand;
  Derom gik Sagn gjennem Tiden.
Den døende Gnist af Riddernes Aand
  Udslukkes fast aldrig siden.

Til Danmark foer jeg med Sværd og Skjold,
  Med Oberonshornet for Munden;
Glad Dansken saae mig paa Hav, paa Vold,
  Og altid i Hæderssstunden.

Med store Knud jeg til Bretland foer;
  Jeg stred, hvor Volmerne strede.
Jeg fulgte den største Dronning i Nord
  Og Helten paa Colberger-Hede.

Blandt Thingmænd red jeg paa stumhvid Hest,
  Godt Raad jeg dem hvisked i Øret.
De Nordens Skjalde, jeg undte bedst.
  Jeg laante Hornet og Sløret.

Tidt seiled jeg til Magnetøen hen,
  Naar Idrætstider var omme;

Jeg kom dog hvert hundred Aar igjen,
  Naar Frænder vented mit Komme.

Da sidst jeg stod paa Danrigets Vang,
  Jeg hilsed Drotten hiin milde,
Hvis Røst blandt løste Sjæle mig klang
  Mest dansk fra Tidernes Kilde.

Naar Livet blomstrer i Danskens Sind,
  Og Sangen paa Folkets Tunge,
Fuldklar jeg træder i Livet ind,
  Og Skjaldene om mig sjunge.

Mit Navn hver Bonde kjender endnu,
  Og glad jeg rækker ham Haanden.
Med Lyst jeg kommer mit Liv ihu:
  Jeg lever med Folkeaanden.

Du veed det, Landsmand! jeg er ei død;
  Med Kraft jeg kommer tilbage:
Jeg er din fuldtroe Hjælper i Nød
  Paa Dannemarks gamle Dage.

Rettelser.

Side 38,	Linie	3 f. n.	imHmelluftens læs: Himmelluftens
— 68,	—	6 f. n.	H igdommens l. Helligdommens
— 87,	—	1 f. o.	Hiertets l. Hjertes
— 99,	—	4 f. n.	flygtig l. flygtigt
— 108,	—	14 f. o.	, bortfalder
— 128,	—	4 f. n.	Bjerg l. Bjerge
— 144,	—	5 f. o.	*) mangler
— 236,	—	1 f. o.	gjemte l. glemte
— 243,	—	3 f. o.	tom l. kom
— 246,	—	2 f. o.	Rige l. Riger

